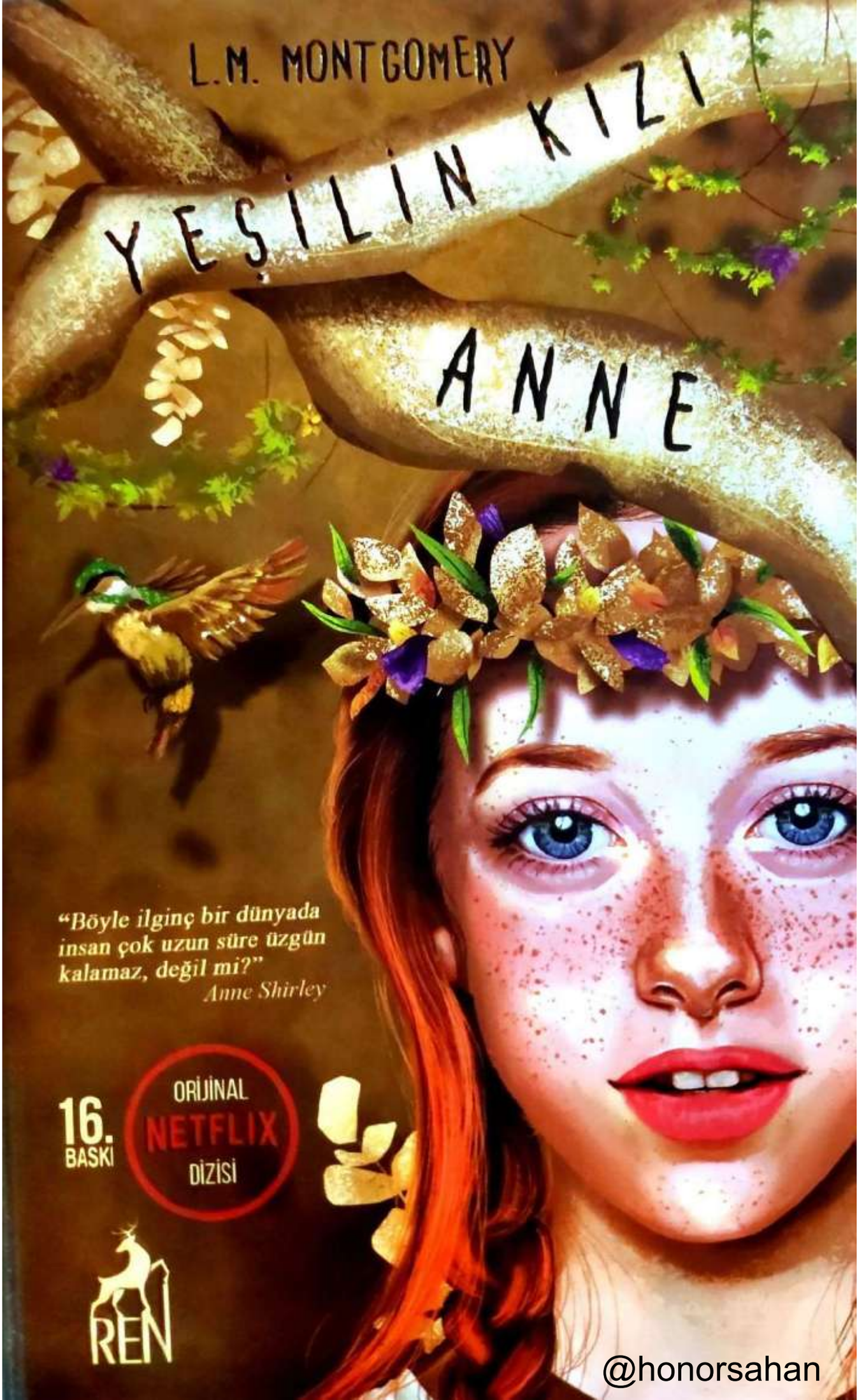
L.M. MONTGOMERY

YEŞİLİN KIZI ANNE

"Böyle ilginç bir dünyada insan çok uzun süre üzgün kalamaz, değil mi?"
Anne Shirley

16. BASKI

ORİJİNAL NETFLIX DİZİSİ

REN

@honorsahan

YEŞİLİN KIZI ANNE

L. M. Montgomery

Yayına Hazırlayan: Özge Nur Küskün
Çeviri: Mert Ronael
Kapak Çizim: Arife Şeyma Gök
Kapak Tasarımı: Arife Şeyma Gök - Zeynep Sahra
Sayfa Tasarımı: Ren Kitap

Copyright ©
Bu kitabın Türkçe yayın hakları Lades Kitap Yayın Dağ. San. Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Yayınevinden izin alınmadan kısmen ya da tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Basım Yılı: Haziran 2020
ISBN: 978-625-7026-46-8
Yayınevi Sertifika No: 30492

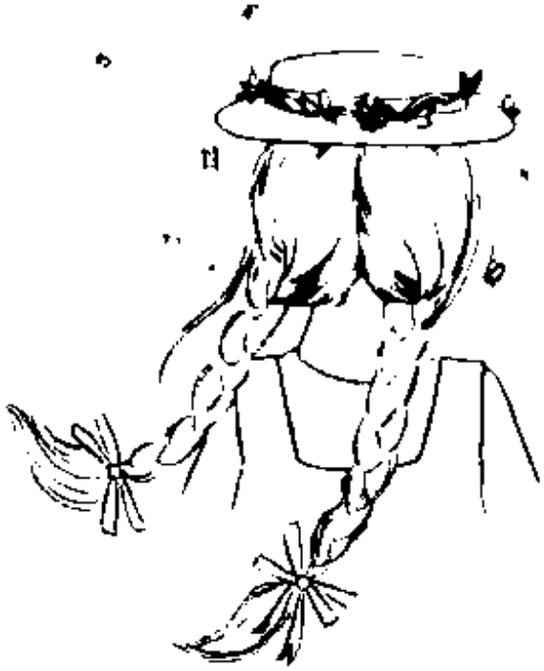
Baskı:
Egem Basım Yayın
Gümüşsuyu Cad. Odin İş Merkezi B Blok Kat:2 No:436
Topkapı/İstanbul - Tel 0212 544 75 72
Sertifika No: 24381

Ren Kitap, Lades Kitap Yay. Paz. Dağ. San. ve Tic. markasıdır.
Maltepe Mah. Davutpaşa Cad. Yılanlı Ayazma Sok. No:8 Kat:2 D:8
Zeytinburnu/İstanbul - Tel: 0212 641 34 76
www.renkitap.com

YEŞİLİN KIZI ANNE

L.M. MONTGOMERY

1. Bölüm

Bayan Rachel Lynde Şaşkın

Bayan Rachel Lynde, Avonlea yolunun akçaağaçlar ve küpeçiçekleriyle bezenmiş ufak bir oyuğa indiği ve kaynağını eski Cuthbert evinin yakınlarından alan bir derenin aktığı yerde yaşıyordu. Dere, bu ağaçlar arasındaki eski yolunda, karanlık sırlarla dolu birikintileri ve çağlayanlarıyla karmaşık, pervasızca akan bir dere olarak nam salmıştı. Ancak Lynde'in Oyuğu'na geldiği zaman sessiz, kendini toparlamış bir akıntı halini alırdı. Bir dere bile Rachel Lynde'nin kapısından nezaketine ve adabına çeki düzen vermeden geçemezdi. Muhtemelen Bayan Rachel'ın penceresinde oturduğunun ve dereden çocuklara, yakınlardan geçen her şeye dikkatli bir şekilde baktığının ve eğer garip ya da yersiz bir şey fark edecek olursa, nedenlerini ve açıklamalarını ortaya çıkarana kadar asla dinlenmeyeceğinin farkındaydı.

Avonlea'nın içinde ve dışında, kendi işlerini biraz ihmal etme pahasına komşularının işlerine katılabilecek birçok insan vardır. Ama Bayan Rachel Lynde, kendi işlerini ve ek olarak diğerlerinin de işlerini yönetebilen yetenekli insanlardan biriydi. O, kayda değer bir ev kadınıydı. Yaptığı iş her zaman dört dörtlüktü. Dikiş Grubunu "yönetirdi", Pazar Okulu'nun yönetimine yardım ederdi ve aynı zamanda Kilise Yardım Derneği ve Yabancı Misyonlar Yardımcısı'nın en güçlü destekçisiydi. Yine de bütün bunlara rağmen Bayan Rachel, mutfak penceresinde saatlerce oturmak ve "pamuklu" yorganlarını dikmek için bolca zaman bulurdu, —Avonlea hizmetlileri hayran sesleriyle söylemezdi ama on altı tane örmüştü— oyuğu kesen ve ötesinde dik kırmızı tepeye çıkan anayola dikkatle bakardı. Avonlea, iki tarafı suyla çevrili St. Lawrence Körfezi'ne taşan küçük bir üçgen yarımadada bulunduğundan, dışarı veya içeri giren herkes o tepe yolundan geçmek ve bu yüzden Bayan Rachel'ın her şeyi gören gözlerinin görünmez meydan okumasına katılmak zorunda kalırdı.

Haziran başında bir öğleden sonra Bayan Rachel yine yerinde oturuyordu. Güneş sıcaklığı ve aydınlığıyla pencereden içeri giriyordu; evin altındaki yamaçta bulunan meyve bahçesi, açan pembemsi beyaz çiçekler ve mırıldanan sayısız arıyla adeta düğüne hazırlanan bir gelin gibiydi. Thomas Lynde — Avonlea halkının "Rachel Lynde'nin kocası" olarak adlandırdığı küçük bir adam— geç şalgam tohumunu ahırın arkasındaki tepe tarlasına ekiyordu. Matthew Cuthbert da kendininkini Green Gables'ın yakınındaki büyük kırmızı dere tarlasına ekiyor olmalıydı. Bayan Rachel bunu biliyordu çünkü Cuthbert'ın bir gece önce William J. Blair'in Carmody'deki mağazasın-

da Peter Morrison'a ertesi öğleden sonra şalgam tohumunu ekeceğini söylediğini duymuştu. Ama elbette bunu ona Peter sormuştu, çünkü Matthew Cuthbert'ın bütün hayatı boyunca hiçbir şey hakkında gönüllü olarak bilgi verdiği görülmemişti.

Ve işte Matthew Cuthbert, yoğun bir günün öğleden sonra saat üç buçuğunda, oyuğun ve tepenin üstünde sakin bir şekilde ilerliyordu; dahası, beyaz bir yaka ve en iyi kıyafetini giymişti, bu da açıkça Avonlea'dan çıkacağına işaret ediyordu. Faytonu ve kızıl kahverengi kısrakları vardı, bu da kayda değer bir mesafe gideceğini gösteriyordu. Peki, Matthew Cuthbert nereye gidiyordu ve neden gidiyordu?

Avonlea'daki başka bir adam olsaydı, Bayan Rachel, parçaları ustaca bir araya getirerek, her iki soru için de oldukça iyi bir tahminde bulunabilirdi. Ama Matthew o kadar nadiren evden uzağa giderdi ki onu yola çıkaran şey acil ve sıra dışı bir şey olmalıydı. O, dünyanın en utangaç adamıydı ve yabancılar arasında olacağı veya yabancılarla konuşmak zorunda kalabileceği herhangi bir yere gitmekten nefret ederdi. Matthew'in beyaz yaka takıp bir fayton sürmesi, sık görülmeyen bir şeydi. Bayan Rachel, istediği kadar düşünebilirdi ancak hiçbir sonuca ulaşamazdı ve öğleden sonra keyfi bozulmuştu.

Saygın kadın en sonunda, "Çaydan sonra Green Gables'a gideceğim ve nereye gittiğini ve nedenini Marilla'dan öğreneceğim." diye karar verdi.

"Genellikle yılın bu zamanında şehre gitmez ve asla ziyarete gitmez; şalgam tohumu bitmiş olsaydı böyle giyinmez ve daha uzun mesafe gidebilmek için faytonla gitmezdi, bir doktora gidecek kadar hızlı da gitmiyordu. Yine de onu yola çıkartmak için dün geceden beri bir şeyler olmuş olmalı. Tümüyle şaş-

kınım, durum bu ve Matthew Cuthbert'ı bugün Avonlea'dan neyin çıkardığını öğreninceye kadar bir dakika bile gönül veya vicdan rahatlığı bulamayacağım."

Böylece Bayan Rachel çaydan sonra yola koyuldu. Yolu fazla uzun değildi: Cuthbert'ların yaşadığı büyük, biçimsiz, meyve bahçesiyle gölgelenmiş ev, Lynde'in Oyuğu'ndan bir buçuk kilometre kadar uzaktaydı. Elbette, uzun patika yolu daha da uzatıyordu. Matthew Cuthbert'in babası, oğlu kadar utangaç ve sessiz bir adamdı, evini kurduğu zaman ormanın içine çekilmeden insanlardan olabildiğince uzaklaşmıştı. Green Gables, temizlenmiş arazisinin en uzak ucuna inşa edilmişti ve bugüne kadar hep orada kalmıştı, diğer bütün Avonlea evleri birbirine oldukça yakın bir biçimde inşa edilmişken bu ev anayoldan zar zor görülebiliyordu. Bayan Rachel Lynde böyle bir yerde yaşamayı yaşamak olarak değerlendirmiyordu.

Yabani gül çalılarıyla çevrili, derin tekerlek izleriyle dolu çimenli patikaya adım attı.

"Bu, o evde yaşamak değil, sadece orada kalmak," dedi. "Burada tek başlarına yaşıyor oldukları düşünülünce Matthew ve Marilla'nın biraz tuhaf olması hiç de şaşırtıcı değil. Ağaçların pek de iyi bir arkadaş olduğu söylenemez ama Tanrı biliyor, eğer olsalardı onlardan yeterince olurdu. Ben insanlara bakmayı tercih ederim. Elbette rekabet içinde görünüyorlar; fakat sanırım buna alışkınlar. Bir İrlandalının söylediği gibi, insan her şeye alışabilir, hatta asılmaya bile."

Bu düşüncelerle Bayan Rachel patikadan Green Gables'ın arka bahçesine girdi. Bu oldukça yeşil, temiz ve düzenli bir avluydu, bir tarafta büyük, yaşlı söğütler, diğer tarafta iyi ba-

kıldığı belli olan karakavaklar vardı. Görünürde herhangi bir başıboş dal veya taş yoktu çünkü eğer olsaydı Bayan Rachel bunu görürdü. Kendi düşüncesine göre Marilla Cuthbert, evini süpürdüğü sıklıkta bahçeyi süpürürdü. İnsan bu bahçede sofra kurup fazla toza bulanmadan yemeğini yiyebilirdi.

Bayan Rachel sertçe mutfak kapısına vurdu ve davet edilince içeri girdi. Green Gables'ın mutfağı insana mutluluk veren bir odaydı; ya da sık kullanılmayan bir salon görüntüsü verecek kadar temiz olmasaydı insana mutluluk verebilirdi. Pencereleri doğuya ve batıya bakıyordu; arka bahçede batıya bakan pencereden, haziranın güneşinin tatlı ışınları içeri giriyordu. Doğuya bakan pencerede ise sol bahçede çiçek açan beyaz kiraz ağaçlarına ve aşağı sarkan bitkilere göz attığınız zaman, dere tarafındaki oyukta birbirine dolanan sarmaşıklar tarafından yeşillendirilmiş ince huş ağaçları görülüyordu. Marilla Cuthbert, eğer otururşa, burada oturuyordu, ona ciddiye alınması gereken bir dünya için fazla hareketli ve sorumsuz görünen güneş ışığına karşı her zaman biraz güvensizdi; işte şimdi burada oturmuş örgü örüyordu ve arkasındaki masa akşam yemeği için hazırdı.

Bayan Rachel, kapıyı yavaşça kapatmadan önce, masada bulunan her şeyi aklına kazıdı. Masada üç tabak vardı, bu durumda Marilla çay için Matthew ile eve gelecek birisini bekliyor olmalıydı; yemekler günlük yemeklerdi fakat masada sadece yaban elması reçeli ve bir çeşit pasta vardı, yani beklenen kişi özel birisi olamazdı. Peki Matthew'in beyaz yakası ve kızıl kahverengi kısrağı ne içindi? Bayan Rachel sessiz ve hiçbir gizemi olmayan Green Gables hakkındaki bu sıradışı gizem karşısında oldukça şaırmıştı.

"İyi akşamlar Rachel," dedi Marilla hızlıca. "Gerçekten güzel bir akşam, değil mi? Oturmayacak mısın? Sizinkiler nasıl?"

Aralarındaki duruma başka bir isim verilemeyeceği için Marilla Cuthbert ve Bayan Rachel arasında, farklılıklarına rağmen veya belki de farklılıkları sayesinde, arkadaşlık denilebilecek bir ilişki gelişmişti.

Marilla, kıvrımları değil açıları olan; uzun, ince bir kadındı; koyu renk saçlarında bazı gri teller görülebiliyordu. Saçları her zaman arkadan sert bir şekilde toplanmış ve iki tel tokayla sertçe tutturulmuş haldeydi. Hayatta pek bir şey tecrübe etmemiş ve katı yürekli bir kadına benziyordu, öyleydi de, ama dilinde onu kurtaran bir şeyler vardı; eğer biraz bile gelişmiş olsaydı, bir mizah duygusu göstergesi olarak kabul edilebilirdi.

"Hepimiz çok iyiyiz," dedi Bayan Rachel. "Sizin iyi olmadığınızdan endişe ettim doğrusu. Bugün Matthew'in yola çıktığını gördüm. Belki de doktora gidiyordur diye düşündüm."

Marilla'nın dudakları anlayışlı bir şekilde seğirdi. Bayan Rachel'ın onu ziyaret etmesini bekliyordu; Matthew'in öylesine hesapsız bir şekilde gittiğini görmenin komşusunun merakına fazla geleceğini biliyordu.

"Ah, hayır, ben iyiyim ama dün kötü bir baş ağrım vardı," dedi. "Matthew, Bright River'a gitti. Nova Scotia'daki kimsesizler yurdundan küçük bir çocuk alıyoruz ve bu gece trenle geliyor."

Marilla, Matthew'in Avustralya'dan gelen bir kanguruyla buluşmak için Bright River'a gittiğini söylemiş olsaydı Bayan Rachel daha az şaşırırdı. Beş saniye kadar afallayıp kaldı. Marilla'nın onunla dalga geçiyor olma ihtimali yoktu ama Bayan Rachel neredeyse bunu düşünmek zorunda kaldı.

"Ciddi misin Marilla?" dedi, tekrar konuşabildiği zaman.

"Evet, elbette," dedi Marilla. Ama bunu sanki Nova Scotia'daki kimsesizler yurdundan çocuk sahibi olmak duyulmamış bir şey değil de, iyi bakılan bir Avonlea çiftliğinde olağan bahar hazırlıklarının bir parçasıymış gibi söyledi.

Bayan Rachel şiddetli bir zihinsel sarsıntı geçirdiğini hissetti. Düşüncelerinin hepsi ünlem işaretiyle bitiyordu. Bir çocuk! Başka kimse kalmamış gibi Marilla ve Matthew Cuthbert bir oğlan evlat ediniyordu! Kimsesizler yurdundan! Dünya kesinlikle tersine dönüyordu! Bundan sonra hiçbir şeye şaşırmazdı! Hiçbir şeye!

"Bu da nereden çıktı?" diye sordu onaylamayan bir ifadeyle.

Bu onun fikri sorulmadan yapılmıştı ve bunun karşılığında onaylanmaması gerekiyordu.

"Şey, bir süredir düşünüyoruz, aslında bütün kış düşündük," diye cevap verdi Marilla. "Bayan Alexander Spencer, Noel'den bir gün önce buradaydı ve ilkbaharda Hopeton'daki kimsesizler yurdundan küçük bir kız alacağını söyledi. Kuzeni orada yaşıyor ve Bayan Spencer da burayı ziyaret etmişti ve her şeyi biliyor. Matthew ve ben o zamandan beri ara ara bunu konuştuk. Bir oğlan alalım diye düşündük. Matthew yıllar geçtikçe yaşlanıyor, biliyorsun —altmış yaşına geldi— ve eskisi kadar dinç değil. Kalbi ona çok sorun çıkarıyor. Yardımcı almanın da ne kadar zorlaştığını biliyorsun. O aptal, olgunlaşmamış Fransız oğlanları haricinde alınacak kimse yok; onları da yanına aldığın zaman, bir şeyler öğrendikleri anda ıstakoz konserve fabrikalarına veya Birleşik Devletler'e kaçıyorlar. İlk başta Matthew bir göçmen çocuk almayı önerdi. Ama ben 'olmaz'

dedim. 'İyi olabilirler, öyle olmadıklarını söylemiyorum ama Londra sokağı Araplarından istemiyorum,' dedim. 'En azından doğuştan yerli biri olsun. Kim olursa olsun bir risk olacak. Kanadalı birini alacak olursak kafam rahat edecek ve geceleri daha rahat uyuyabileceğim.' En sonunda, Bayan Spencer'dan, küçük kızını almaya gittiğinde bizim için de bir tane seçmesini istemeye karar verdik. Geçen hafta gideceğini duyduk, bu yüzden Richard Spencer'ın Carmody'deki tanıdıklarından bize, yaklaşık on veya on bir yaşlarında, akıllı ve münasip bir oğlan çocuğu getirmelerini istedik. Bunun bizim için en iyi yaş aralığı olduğuna karar verdik; ev işlerinde bazı faydalar sağlayabilecek kadar büyük ve uygun şekilde eğitilebilecek kadar genç. Ona iyi bir yuva ve eğitim vermek istiyoruz. Bugün Bayan Alexander Spencer'dan bir telgraf aldık —postacı istasyondan getirdi— bu akşam beş otuz treniyle geldiklerini söyledi. Matthew onunla buluşmak için Bright River'a gitti. Bayan Spencer onu oraya bırakacak. Elbette kendisi White Sands istasyonuna devam edecek."

Bayan Rachel her zaman düşündüğünü açıkça söylemekten gurur duyardı; şimdi de haleti ruhiyesini bu inanılmaz habere göre ayarladı ve fikrini dile getirmeye başladı.

"Marilla, sana açıkça söyleyeceğim, fazlasıyla aptalca bir şey yaptığınızı düşünüyorum, yaptığınız çok riskli bir şey. Elinize ne geçecek bilmiyorsunuz. Yuvanıza ve evinize yabancı bir çocuk getiriyorsunuz ve onun hakkında hiçbir şey bilmiyorsunuz; huyu nasıldır, ebeveynleri nasıldı, ileride nasıl birisi olacak; hiçbir şey. Daha geçen hafta gazetede, adanın batısında yaşayan bir adam ve karısının kimsesizler yurdundan bir çocuk aldığını okudum ve çocuk gece evi ateşe vermiş, —evi bilerek

yakmış Marilla— neredeyse ikisini de yataklarında küle çeviriyordu. Ve bir şey daha duymuştum, bir ailenin evlat edindiği bir oğlan sürekli yumurtaları emiyormuş, yapmasına bir türlü engel olamamışlar. Konuyla ilgili tavsiyemi sormuş olsaydın —ki sormadın Marilla— Tanrı aşkına böyle bir şeyi yapmayı aklından bile geçirme derdini sana."

Bu işin "rahatlatma" süreci Marilla'yı ne rahatsız etmiş ne de telaşlandırmışa benziyordu. Sakin bir şekilde örgüsüne devam ediyordu.

"Söylediklerinde doğruluk payı olduğunu inkâr etmiyorum Rachel. Ben de kendi kendime bazı tereddütler yaşadım. Ama Matthew bunu kafasına koymuştu. Bunu görebiliyordum, o yüzden pes ettim. Matthew o kadar nadiren bir şeyler yapmak ister ki, bu olduğu zaman ona karşı gelmemek benim görevimmiş gibi hissediyorum. Risklere gelince, bir insanın bu dünyada yaptığı neredeyse her şeyde riskler var. Mesele çocuk sahibi olmaksa, insanlar kendi çocuklarını yaptıkları zaman da risk var, sonuçta her zaman iyi çocuklar olmayabiliyorlar. Ayrıca Nova Scotia adaya çok yakın. Onu İngiltere'den ya da Birleşik Devletlerden alıyor değiliz ya. Bizden çok farklı olamaz."

"Yani, umarım iyi olur," dedi Bayan Rachel, acı verici şüphelerini açıkça belirten bir tonla. "Sadece, Green Gables'ı yakarsa veya kuyuya siyanür dökerse seni uyarmadığımı söyleme. New Brunswick'te kimsesizler yurdundan alınmış bir çocuğun bunu yaptığını ve bütün ailenin korkunç acılar içinde öldüğünü duydum. Tek fark, bunu yapan bir kız çocuğuydu."

"Neyse ki biz bir kız almıyoruz," dedi Marilla, sanki kuyuları zehirlemek tamamen kadınsı bir eylemmiş ve bir oğlanın yapması durumunda korkulmazmış gibi. "Yetiştirmek için bir

kız almayı hayal bile edemem. Bayan Alexander Spencer'a bunu yaptığı için hayret ediyorum. Ancak o kafasına koyarsa, kimsesizler yurdunun tamamını evlat edinmekten bile çekinmez."

Bayan Rachel, Matthew yurttan alınan yetimle eve gelene kadar kalmak isterdi. Ama Matthew'un gelmesine en azından iki saat olduğunu düşünerek, haberleri vermek için Robert Bell'e doğru yola çıkmaya karar verdi. Bu haber kesinlikle daha önce eşi görülmemiş bir sansasyon yaratacaktı ve Bayan Rachel sansasyon yaratmayı çok severdi. Böylece Bayan Rachel gitti ve Marilla rahat bir nefes aldı çünkü Bayan Rachel'ın karamsarlığının etkisi altında kafasındaki şüphe ve korkuların yeniden canlandığını hissediyordu.

"Aman, bir yaşıma daha girdim!" diye patladı Bayan Rachel, patikaya güvenli bir şekilde çıktığında. "Gerçekten de sanki bir rüyadaymış gibiyim. O zavallı küçük için üzgünüm, buna şüphe yok. Matthew ve Marilla çocuklar hakkında hiçbir şey bilmezler ve ondan, büyükbabasından daha akıllı ve istikrarlı olmasını bekleyecekler, tabii eğer bir büyükbabası varsa, ki olduğunu da sanmıyorum. Nedense Green Gables'ta bir çocuğun varlığını düşünmek tuhaf geliyor; o evde daha önce hiç çocuk olmadı çünkü yeni ev inşa edildiğinde Matthew ve Marilla birer yetişkindi; o ikisi hiç çocuk olduysa tabii, onlara bakınca buna inanmak zor. Asla o çocuğun yerinde olmak istemezdim. Ah, acıyorum o oğlana."

Bayan Rachel tüm içtenliğiyle yabani gül çalılarıyla konuştu; fakat o anda Bright River istasyonunda sabırla bekleyen çocuğu görebilseydi, acısı çok daha derin ve yoğun olurdu.

2. Bölüm

Matthew Cuthbert Şaşkın

Matthew Cuthbert ile beraber kızıl kahverengi kısrak Bright River'a on iki kilometre boyunca rahatça koştu. Bu, küçük çiftlik binaları arasında uzanan bir yoldu ve arada sırada balsamlı köknar ağaçlarının arasından ya da çakaleriklerinin şeffaf çiçeklerini sarkıttığı bir oyuktan geçmek gerekiyordu. Etraf, elma bahçelerinden gelen esintiyle tatlı tatlı kokuyordu ve çayırlar, inci rengi ve mor tonlarındaki ufku bürümüş sislere doğru meyilleniyordu. Bu sırada:

"Küçük kuşlar söylüyorlardı şarkılarını
Sanki o gün koca yılın tek yazıydı."

Matthew, yolda hanımefendilerle karşılaştığında onları başıyla selamlamak zorunda kaldığı anlar dışında —çünkü Prens

Edward Adası'nda, birini tanısanız da tanımasanız da yolda karşılaştığınız herkesi selamlamanız gerekiyordu— kendi halinde bu yolculuktan keyif almıştı.

Matthew, Marilla ve Bayan Rachel dışındaki bütün kadınlardan korkardı; içinde bu gizemli yaratıkların onu gizlice izleyip güldüğüne dair rahatsız edici bir his vardı. Aslında böyle düşündüğü için haklı olabilirdi çünkü hantal vücudu, çökkün omuzlarına dek uzanan demir grisi saçları ve yirmi yaşından beri sahip olduğu yumuşak, kahverengi sakalıyla tuhaf görünümlü biriydi. Aslında, saçına sakalına düşen ak teller haricinde, altmış yaşında yirmi yaşında göründüğüyle aynı görünüyordu.

Bright River'a ulaştığında tren ortalarda görünmüyordu; istasyona çok erken gelmiş olduğunu düşündü, bu yüzden atını küçük Bright River Oteli'nin avlusuna bağladı ve istasyon binasına gitti. Uzun platform neredeyse tamamen ıssız haldeydi; etraftaki tek canlı, en uçta tahta bir kiremit yığını üzerinde oturmakta olan kızdı. Onun bir kız çocuğu olduğunu zar zor fark eden Matthew, yanından ona bakmadan olabildiğince hızlı bir şekilde geçip gitti. Bakmış olsaydı, kızın tavırlarının ve ifadesinin gergin katılığını ve beklentisini fark etmemesi nerdeyse imkânsızdı. Küçük kız orada oturmuş bir şeyi ya da birini bekliyordu ve o an oturmak ve beklemek yapılabilecek tek şey olduğu için oturup var gücüyle bekledi.

Matthew, istasyon müdürüyle bilet ofisini kapatıp akşam yemeği için eve gitmeye hazırlanırken karşılaştı ve ona beş otuz trenin yakında gelip gelmeyeceğini sordu.

"Beş otuz treni yarım saat önce geldi ve gitti," diye yanıtladı görevli enerjik bir ifadeyle. "Ama sizin için bir yolcu bı-

raktılar; küçük bir kız. Orada, kiremitlerin üzerinde oturuyor. Ondan kadınların bulunduğu bekleme odasına gitmesini istedim ama bana dışarıda kalmayı tercih ettiğini söyledi. 'Hayal gücü için daha fazla yer var,' dedi. Söylemek zorundayım ki, biraz tuhaf."

"Ben bir kız beklemiyorum," dedi Matthew şaşkın bir halde. "Ben bir oğlan için geldim. Burada olmalı. Bayan Alexander Spencer onu benim için Nova Scotia'dan getirecekti."

İstasyon müdürü bir ıslık çaldı.

"Sanırım bir hata olmuş," dedi. "Bayan Spencer trenden o kızla indi ve onu bana emanet etti. Siz ve kız kardeşiniz onu kimsesizler yurdundan evlat ediniyormuşsunuz ve bana, onu almak için burada olacağınızı söyledi. Bu konuda bildiğim her şey bu kadar ve zaten buralarda bildiğim başka yetim de yok."

"Anlamıyorum," dedi Matthew çaresizce ve bu durumla başa çıkabilmesi için Marilla'nın yanında olmasını diledi.

"Eh, en iyisi kıza sorman olur," dedi istasyon müdürü ilgisizce. "Bana kalırsa sana durumu açıklayabilir; kızın kendine özgü bir dili var, orası kesin. Belki de istediğin marka oğlanlardan ellerinde kalmamıştır."

Karnı aç istasyon müdürü fütursuzca yürüyüp gitti ve talihsiz Matthew, onun için bir aslanla ininde dövüşmekten daha zor olan bir şey yapmak zorunda kaldı: Bir kıza —yabancı, üstelik yetim bir kıza— yaklaşıp neden bir oğlan olmadığını sormak. Matthew geriye döndüğünde içten içe inledi ve platformda yavaşça kıza doğru ilerledi.

Kız, yanından geçtiğinden beri Matthew'u izliyordu ve şimdi gözleri onun üzerindeydi. Matthew ona bakmıyordu ve baksaydı da gerçekte neye benzediğini göremezdi ama sıradan

bir gözlemcinin göreceği şey şuydu: Çok kısa, çok dar, çok çirkin, sarımsı gri keten yün kumaştan bir elbise giydirilmiş, on bir yaşlarında bir çocuk. Soluk kahverengi bir denizci şapkası takmıştı ve şapkanın altındaki kıpkızıl saçları iki kalın örgü halinde sırtından aşağıya doğru uzanıyordu. Yüzü ufacık, beyaz, zayıf ve ayrıca çok çilliydi; ağzı büyüktü ve ışığa ve ruh haline göre yeşil veya gri görünen gözleri de öyleydi.

Bunlar sıradan bir gözlemcinin görebildikleriydi. Olağanüstü bir gözlemci, çenesinin çok sivri ve belirgin olduğunu; iri gözlerinin neşe ve canlılıkla dolu olduğunu; güzel dudaklı ve etkileyici biçimli bir ağzının olduğunu; alnının geniş ve belirgin olduğunu görebilirdi. Kısacası bu zeki olağanüstü gözlemcimiz, utangaç Matthew Cuthbert'in saçma bir şekilde korktuğu bu başıboş kadınsı çocuğun bedeninde hiç de sıradan bir ruhun yaşamadığı sonucuna varabilirdi.

Ancak Matthew, konuşmayı başlatma derdinden kurtuldu çünkü kendisine doğru geldiğini anlar anlamaz kız ayağa kalktı, ince kahverengi ellerinin biriyle eski püskü, modası geçmiş heybesini kavradı; diğer elini de Matthew'a uzattı.

"Sanırım Green Gables'tan Matthew Cuthbert sizsiniz?" dedi tuhaf şekilde temiz, tatlı bir sesle. "Sizi gördüğüme çok sevindim. Benim için gelmeyeceğinizden korkmaya başlamıştım ve buraya gelişinizi engellemiş olabilecek her türlü şeyi düşünüyordum. Planımı yapmıştım, bu gece benim için gelmeseydiniz yolun kıvrıldığı yerdeki o büyük vişne ağacına doğru gidecektim ve bütün gece kalmak için ona tırmanacaktım. Hiç korkmazdım ve ay ışığında bembeyaz çiçeklerle bezenmiş bir kuşkirazı ağacında uyumak güzel olurdu, değil mi? Adeta mermer salonlarda kaldığınızı hayal edebilirdiniz, öyle değil mi?

Ve eğer bu gece gelmezseniz, sabah benim için geleceğinizden emindim."

Matthew, kızın uzattığı cılız küçük eli beceriksizce tuttu; o sırada ne yapacağına karar verdi. Bu parlayan gözlerle bakan çocuğa bir hata olduğunu söyleyemezdi; onu eve götürecekti ve bunu Marilla yapacaktı. Ne olursa olsun, kızı Bright River'da bırakamazdı, bu yüzden bütün sorular ve açıklamalar Green Gables'a güvenli bir şekilde dönene kadar ertelenebilirdi.

"Geç kaldığım için üzgünüm," dedi utanarak. "Gel hadi. At bahçede bekliyor. Bana çantanı ver."

"Ah, ben taşıyabilirim," diye yanıtladı kız neşeyle. "Ağır değil. Bütün dünyevi varlığım içinde ama ağır değil. Ve eğer belli bir şekilde taşınmazsa sap çıkıyor, bu yüzden ben taşısam iyi olur çünkü tam olarak nasıl taşınacağını biliyorum. Son derece eski bir çanta bu. Ah, bir kuşkirazı ağacında uyumak güzel olsa bile, geldiğiniz için çok mutluyum. Uzun bir yol gideceğiz, değil mi? Bayan Spencer buradan on iki kilometre uzakta olduğunu söylemişti. Benim için bu güzel çünkü at arabasıyla gezmeyi seviyorum. Ah, sizinle yaşayacak ve size ait olacak olmam o kadar haria ki. Ben daha önce hiç kimseye ait olamadım. Ama kimsesizler yurdu en kötüsüydü. Orada sadece dört ay kaldım ama bana yetti. Daha önce kimsesizler yurdunda kaldığınızı sanmıyorum, dolayısıyla bunun nasıl bir şey olduğunu anlayamıyorsunuz. Hayal edebileceğiniz her şeyden daha kötü. Bayan Spencer böyle konuşmanın benim için kötü olduğunu söyledi, ama ben kötü olmak istememiştim. Bilmeden kötü olmak çok kolay, değil mi? Onlar iyilerdi, bilirsiniz işte kimsesizler yurdundaki insanlar. Fakat bir kim-

sesizler yurdunda hayal gücünün sınırları çok dardır; sadece diğer yetimler. Onlar hakkında bir şeyler hayal etmek oldukça ilginçti; belki de yanınızda oturan kız aslında bir asilzadenin kızıydı ve bebekken, durumu itiraf edemeden ölüp giden bir hemşire tarafından annesiyle babasından çalınmıştı. Geceleri yatakta uzanır ve böyle şeyler hayal ederdim çünkü gün içinde vaktim olmazdı. Sanırım bu yüzden bu kadar zayıfım; çok zayıfım, değil mi? Kemiklerimin üzerinde bir parça et yok. Şöyle dirsekleri gamzeli, hoş ve dolgun bir kadın olduğumu hayal etmek hoşuma gidiyor."

Bu sözlerle beraber Matthew'in yol arkadaşı, hem biraz nefes nefese kaldığından hem de at arabasının yanına ulaştıkları için konuşmaya ara verdi. Köyden ayrılıp küçük, sarp tepeden aşağı inene dek başka bir şey söylemedi. Tepede yol açmak için yumuşak toprak o kadar derinden kazılmıştı ki, çiçek açan kuşkirazı ağaçları ve ince beyaz huş ağaçlarıyla çevrili bayırlar, başlarının birkaç metre üzerindeydi.

Çocuk elini uzattı ve arabanın yanına sürtünen çakaleriği dallarından birini kırdı.

"Çok güzel değil mi? O bayırdan sarkan beyaz ve çiçekli ağaç size ne düşündürdü?" diye sordu.

"Yani, bilmem," dedi Matthew.

"Bir gelin, elbette; o güzel, puslu duvağıyla beyazlar içinde bir gelin. Hiç gelin görmedim ama neye benzediğini hayal edebiliyorum. İleride gelin olmayı beklemiyorum. O kadar çirkinim ki kimse benimle evlenmek istemeyecek, belki yabancı bir misyoner. Ama umarım bir gün beyaz bir elbisem olur. Bu dünyada mutlu olabilmek için en büyük idealim bu. Güzel kıyafetleri çok seviyorum. Ve hatırlayabildiğim kadarıyla, ha-

yatımda hiç güzel bir elbisem olmadı ama bu durumda hayattan daha fazla şey bekleyebilirim, öyle değil mi? Bazen harika giyinmiş olduğumu hayal edebiliyorum. Bu sabah kimsesizler yurdundan ayrıldığımda çok utandım çünkü bu korkunç eski keten elbiseyi giymek zorunda kaldım. Bilirsiniz, bütün yetimler bunları giymek zorundaydı. Geçen kış Hopeton'daki bir tüccar kimsesizler yurduna, keten yün karışımı bu kumaştan üç yüz metre bağışladı. Bazıları bunu, kumaşı satamadığı için yaptığını söyledi ama ben kalbindeki iyilikten dolayı yaptığına inanmayı tercih ettim, sizce de öyle değil mi? Trene bindiğimizde herkes bana bakıyor ve acıyormuş gibi hissettim. Ama işe koyuldum ve en güzel soluk mavi ipek elbiseyi giydiğimi hayal ettim —çünkü bir şeyi hayal ediyorsan en iyisini hayal etmelisin— ve bir de çiçekli, sallanan tüyleri olan büyük bir şapka, altın bir saat, çocuk eldivenleri ve çizmeleri... O anda neşelendiğimi hissettim ve bütün gücümle, adaya kadar olan yolculuğumun tadını çıkardım. Teknede biraz olsun midem bulanmadı. Bayan Spencer'ın da midesi bulanmadı ama genelde bulanırdı. Suya düşüp düşmediğimi kontrol etmekten mide bulantısını düşünecek hali kalmadığını söyledi. Etrafta benim kadar sessizce dolaşan birini görmediğini söyledi. Ama onu deniz tutmasına engel olduysa, etrafta sessizce dolaşıyor olmam iyi bir şey, değil mi? O teknede görülecek her şeyi görmek istedim çünkü bir daha bu şansa sahip olup olmayacağımı bilmiyordum. Ah, çiçek açmış bir sürü kiraz ağacı var! Bu ada gördüğüm en çiçekli yer. Şimdiden burayı çok sevdim ve burada yaşayacağım için çok mutluyum. Hep Prens Edward Adası'nın dünyanın en güzel yeri olduğunu duyardım ve eskiden burada yaşadığımı hayal ederdim ama gerçekten burada yaşayacağımı

hiç düşünmemiştim. Hayallerinizin gerçek olması çok güzel, değil mi? Ama bu kırmızı yollar çok ilginç. Charlottetown'da trene bindiğimizde ve kırmızı yollar parlamaya başladığında, Bayan Spencer'a onları neyin kırmızı yaptığını sordum, bana bilmediğini ve kendisine daha fazla soru sormamamı söyledi. Zaten şimdiden bin tane soru sormuşum. Sanırım sordum, evet ama soru sormazsan nasıl bir şeyler öğreneceksin? Peki, yolları kırmızı yapan şey nedir?"

"Yani, bilmem," dedi Matthew.

"O zaman, bir ara öğrenilmesi gereken şeylerden biri de bu. Hakkında bir şeyler öğrenilecek şeyleri düşünmek muhteşem değil mi? Sadece hayatta olduğum için mutlu hissediyorum; çok ilginç bir dünyada yaşıyoruz. Her şeyi bilseydik, bu kadar ilginç olmazdı, değil mi? O zaman hayal gücüne yer kalmazdı, değil mi? Çok mu konuşuyorum? İnsanlar bana hep çok konuştuğumu söylüyor. Susmamı ister misin? Eğer istersen susabilirim. Bana zor gelse de aklıma koyduğum zaman susabiliyorum."

İlginç bir şekilde, Matthew'un keyfi yerindeydi. Çoğu sessiz insan gibi, konuşmayı kendi kendilerine sürdürmeye istekli oldukları zaman, konuşkan insanları severdi ve ondan bir cevap vermesi beklenmiyordu. Ama asla küçük bir kızın arkadaşlığından keyif alacağını düşünmemişti. Doğrusu kadınlar yeterince kötüydü, ancak küçük kızlar daha da kötüydü. Matthew bir kelime söylemeye cesaret etse, onları birden ağzına tıkıp yutacakmış gibi, çekingen bakışlarla yanından geçip gitmelerinden nefret ediyordu. Bu Avonlea'nın iyi yetiştirilmiş kızlarının tavrıydı. Ancak bu çilli cadı çok farklıydı ve yavaş zekâsının kızın enerjik zihinsel süreçlerine ayak uydurmasını

oldukça zor bulsa da "onun konuşmasından keyif aldığını" düşündü. Bu yüzden her zamanki gibi utangaç ifadesiyle konuştu.

"Ah, istediğin kadar konuşabilirsin. Bence mahsuru yok."

"Ah, çok sevindim. Seninle iyi anlaşacağımıza eminim. İnsanın konuşmayı isterken konuşabilmesi ve birilerinin ona, çocukların sadece görünür olması, seslerinin çıkmaması gerektiğini söylememesi çok hoş. Bunu bana milyonlarca kez söylediler. İnsanlar büyük kelimeler kullandığım için bana gülüyor. Ancak büyük fikirleriniz varsa, bunları ifade etmek için büyük kelimeler kullanmalısınız, değil mi?"

"Yani, evet, bu kulağa mantıklı geliyor," dedi Matthew.

"Bayan Spencer dilimin pabuç kadar olduğunu söylemişti. Aslında hiç de öyle değil, küçücük bir dilim var. Bayan Spencer evinizin adının Green Gables olduğunu söylemişti. Ona her şeyi sordum. Evin etrafında ağaçlar olduğunu söyledi. İnanılmaz mutlu oldum. Ağaçları çok seviyorum. Kimsesizler yurdunun etrafında hiç ağaç yoktu, sadece ön tarafta, etrafları kireç badanalı kafeslerle çevrili birkaç küçük şey vardı. O ağaçlar da yetime benziyorlardı. Onlara bakınca ağlayasım geliyordu. Onlara şöyle derdim: 'Ah, sizi zavallı küçük şeyler! Küçük bataklıklar ve kökleriniz üzerinde büyüyen mantarlar ve yakınlarınızda bir dere ve dallarınızda şarkı söyleyen kuşlar ve başka ağaçlarla büyük bir büyük ormanda olsaydınız büyüyebilirdiniz, değil mi? Ama şu an olduğunuz yerde büyüyemiyorsunuz. Tam olarak nasıl hissettiğinizi biliyorum, küçük ağaçlar.' Bu sabah onları ardımda bıraktığım için üzüldüm. İnsan böyle şeylere bayağı bağlanır, değil mi? Green Gables'ın yakınında herhangi bir yerde bir dere var mı? Bayan Spencer'a bunu sormayı unuttum."

"Şey, evet. Evin hemen aşağısında bir tane var."

"Harika. Her zaman bir derenin yakınlarında yaşamayı hayal etmişimdir. Bunun asla gerçek olmasını beklemiyordum. Hayaller genellikle gerçekleşmez, değil mi? Gerçekleşseler hoş olmaz mıydı? Ama şimdi kendimi neredeyse tamamen mutlu hissediyorum. Tamamen mutlu hissetmiyorum çünkü... Bakın, sizce bu ne renk?"

Uzun, parlak örgülerinden birini zayıf omzunun üzerinden alıp Matthew'in gözlerinin önüne doğru uzattı. Matthew, kadınların buklelerinin renk tonlarına karar vermeye pek alışık değildi, ancak bu durumda cevap açıktı.

"Kızıl, değil mi?" dedi.

Küçük kız, bedeninin en uç noktasından gelen bir iç çekişiyle beraber bütün yılların acısıyla nefes vererek saç örgüsünü tekrar omuzundan aşağı saldı.

"Evet, kızıl," dedi pes ederek. "Şimdi neden tam olarak mutlu olamadığımı görüyorsunuz. Kızıl saçlı olan kimse tam olarak mutlu olamaz. Diğer şeyleri —çilleri, yeşil gözlerimi ve sıskalığımı— pek önemsemiyorum. Onların başka türlü olduklarını hayal edebiliyorum. Gül yaprağı tonunda güzel bir cildim ve çok hoş, menekşe rengi, parlak gözlerim olduğunu hayal edebiliyorum. Ama kızıl saçlardan hayal ederek kurtulamıyorum. Elimden gelenin en iyisini yapıyorum. Kendi kendime, 'Şimdi saçlarım bir kuzgunun kanadı gibi görkemli bir siyah, simsiyah,' diyorum. Ama aslında biliyorum ki saçlarım hâlâ kırmızı ve bu da kalbimi kırıyor. Hayatım boyunca içimde bunun üzüntüsünü taşıyacağım. Bir romanda, içinde hayatı boyunca böyle bir hüzün taşıyan bir kız okumuştum ama o kızıl saçlı değildi. Kaymaktaşı gibi bembeyaz alnında dalga-

lanan saf altın rengi saçları vardı. Kaymaktaşı gibi bembeyaz alın nasıl olur? Bunu asla öğrenemedim. Bana söyleyebilir misin?"

"Yani, korkarım hayır," dedi hafifçe başı dönmeye başlayan Matthew. Küçükken piknikte bir çocuk onu atlıkarıncaya binmeye ikna ettiğinde hissettiği türden bir baş dönmesiydi bu.

"Şey, her ne ise güzel bir şey olmalı çünkü kızın ilahi bir güzelliği vardı. İlahi bir güzelliğe sahip olmanın nasıl bir his olduğunu hiç hayal ettin mi?"

"Yani, hayır," diye itiraf etti Matthew, açık sözlülükle.

"Ben sık sık düşünürüm. Eğer seçebilecek olsaydın hangisini seçerdin? İlahi bir güzelliğe sahip olmak mı, inanılmaz derecede zeki olmak mı yoksa melek gibi iyi biri olmak mı?"

"Yani, ben... Ben pek bilmiyorum."

"Ben de öyle. Asla karar veremiyorum. Ama bu çok da bir fark yaratmıyor, çünkü muhtemelen bunlardan hiçbirisi olamayacağım. Asla melek gibi iyi biri olamayacağım kesin. Bayan Spencer diyor ki... Ah, Bay Cuthbert! Bay Cuthbert !! Ah, Bay Cuthbert !!!"

Ne Bayan Spencer böyle bir şey söylemişti ne kızcağız faytondan aşağı yuvarlanmıştı ne de Matthew inanılmaz bir şey yapmıştı. Sadece yolda bir dönemeçten dönmüş ve kendilerini "Ağaçlı Yol"da bulmuşlardı.

Newbridge halkı tarafından "Ağaçlı Yol" olarak adlandırılan bu yol, yıllar önce garip, yaşlı bir çiftçi tarafından dikilen büyük ve geniş bir alana yayılan elma ağaçlarının üzerine sarktığı, dört ya da beş yüz metre uzunluğunda bir yoldu. Tepede, hoş kokulu kar beyazı çiçeklerden oluşan bir örtü uzanıyordu. Dalların altında hava, mor bir alacakaranlıkla

doluydu ve uzaktaki boyanmış gibi görünen gökyüzü, bir katedral koridorunun sonundaki büyük gül renkli pencere gibi parlıyordu.

Ağaçlı Yol'un güzelliği çocuğu adeta sersemletmişti. Kız arabada arkasına yaslandı, incecik ellerini birbirine kenetledi, yüzü kendinden geçmişçesine yukarıdaki bembeyaz ihtişama doğru çevrildi. Oradan uzaklaştıktan sonra, uzun yokuştan aşağı Newbridge'e giderken bile hiç hareket etmedi veya konuşmadı. Hâlâ mest olmuş yüzüyle günbatımının batısına, uzaklara doğru bakarken, bu parlak arka planda görkemli görüntüler görüyordu. Köpeklerin onlara havladığı, küçük oğlan çocuklarının bağırdığı ve meraklı yüzlerin pencerelerden baktığı hareketli, küçük bir köy olan Newbridge'den geçerken bile hâlâ sessizce ilerliyorlardı. Beş kilometrelik bir yolu daha geride bıraktıklarında çocuk hâlâ konuşmuyordu. Enerjik bir şekilde konuşabildiği ölçüde sessizliğini de koruyabildiği açıkça görülüyordu.

"Sanırım kendini oldukça yorgun ve aç hissediyorsun," dedi Matthew sonunda. Kızın uzun süren sersemliğini açıklayabilen tek düşüncesi buydu. "Gidecek çok yolumuz kalmadı, sadece bir buçuk kilometre daha."

Küçük kız, daldığı hayallerden derin bir iç çekerek sıyrıldı ve Matthew'a, çok uzaklarda bir yıldızın önderliğinde gezinen birinin hülyalı gözleriyle baktı.

"Ah, Bay Cuthbert," diye fısıldadı, "geçtiğimiz yer —o beyaz yer— neydi?"

"Sanırım Ağaçlı Yol'dan bahsediyorsun," dedi Matthew, birkaç dakikalık derin bir düşünme sürecinden sonra. "Oldukça hoş bir yerdir."

"Hoş? Ah, orayı anlatmak için bu kelime yeterli gelmez. Güzel demek de yetmez. Oranın büyüsünü yeterince açıklayamaz bu kelimeler. Ah, harikaydı, harika! Şimdiye dek gördüğüm, hayal gücümle daha da güzelleştiremeyeceğim ilk şey. Tam şuramı kıpır kıpır ediyor," —tek elini göğsüne koydu— "tuhaf bir şekilde içimi sızlattı ama yine de hoş bir sızıydı. Hiç böyle bir sızınız oldu mu Bay Cuthbert?"

"Yani, şimdiye kadar hiç olduğunu hatırlayamıyorum."

"Bana çok kez oldu; güzel bir şey gördüğüm zamanlarda. Ama o güzel yere Ağaçlı Yol dememeliler. Böyle bir ismin anlamı yok. Ne demeliler, düşüneyim, Beyaz Haz Yolu. Güzel, yaratıcı bir isim değil mi? Bir yerin veya bir insanın ismini sevmediğimde, her zaman yeni bir isim hayal eder ve hep bunu düşünürüm. Kimsesizler yurdunda adı Hepzibah Jenkins olan bir kız vardı ama ben onu hep Rosalia DeVere olarak hayal ettim. Diğer insanlar bu yere Ağaçlı Yol diyebilir ama ben her zaman Beyaz Haz Yolu diyeceğim. Eve varmamıza gerçekten sadece bir buçuk kilometre mi kaldı? Hem mutluyum hem de üzgünüm. Üzgünüm, çünkü bu yolculuk çok hoş oldu ve hoş şeyler bittiğinde hep üzülürüm. Hemen ardından daha fazla mutlu edici bir şey gelebilir ama asla emin olamazsınız. Ve çoğu zaman da gelmez. En azından benim deneyimim böyle oldu. Ama eve gitmeyi düşünmekten memnunum. Hatırlayabildiğim kadarıyla hiç evim olmadı. Gerçekten de gerçek bir eve gidiyor olma düşüncesi bile bana yine o tatlı sızıyı veriyor. Ah, çok güzel!"

Bir tepeden geçtiler. Aşağıda, neredeyse bir nehre benzeyen, çok uzun ve kıvrımlı bir gölet vardı. Bir köprü onu ortadan bölüyordu ve oradan alt ucuna kadar kehribar rengi kumdan te-

pelerin oluşturduğu kemerler, onu uzaktaki karanlık uçurumun dışında tutuyordu. Gölün suyu, değişen renk tonlarında halelerle kaplıydı; safran, gül ve hafif yeşilin en ruhani tonları ve tarifi zor, adlandırılamamış diğer renkler vardı. Köprünün yukarısında gölet, saçaklı köknar ve akçaağaç korusuna akıyordu ve ağaçların sallanan gölgelerinde karanlık bir saydamlıkla uzanıyordu. Sağda solda, parmak uçlarında kendi yansımasına doğru yürüyen beyazlara bürünmüş bir genç kız misali çakalerikler uzanıyordu. Göletin başındaki bataklıktan kurbağaların belirgin, dokunaklı ama tatlı korosu duyuluyordu. Azilerideki bir yamaçta beyaz bir elma ağacı bahçesinin yanında göze çarpan küçük bir gri ev vardı ve henüz karanlık olmamasına rağmen, pencerelerinin birinden bir ışık geliyordu.

"Burası Barry'nin göleti," dedi Matthew.

"Of, bu ismi de sevmedim. Adı ne olsun —düşüneyim— Parlayan Sular Gölü diyelim. Evet, doğru isim bu. Bana verdiği heyecandan anlayabiliyorum. Tam olarak uygun bir isim bulduğumda bana büyük bir heyecan duyuyorum. Size hiç heyecan veren şeyler olur mu?"

Matthew biraz düşündü.

"Yani, evet. Salatalık yataklarında küreğimde toplanan o iğrenç beyaz kurtları görünce hep heyecanlanırım. Onların görünüşünden nefret ediyorum."

"Ah, bunun aynı tür bir heyecan olduğunu sanmıyorum. Sizce olabilir mi? Kurtlar ve parlayan suların gölleri arasında çok fazla bir bağlantı yok gibi görünüyor, değil mi? Ama neden diğer insanlar ona Barry'nin göleti diyor?"

"Sanırım Bay Barry o evde yaşadığı için. Oranın adı Orchard Slope. Arkasındaki o büyük çalı olmasaydı, buradan

Green Gables'ı görebilirdin. Ama köprünün üzerinden geçip yol boyunca ilerlememiz gerekiyor, bu yüzden sekiz yüz metre kadar daha yolumuz var."

"Bay Barry'nin hiç küçük kızı var mı? Çok da küçük değil yani, benim yaşlarımda."

"On bir yaşlarında bir tane var. Adı Diana."

"Ah!" dedi küçük kız uzunca nefes alarak. "Ne kadar güzel bir isim!"

"Yani, bilmiyorum. Bana göre fena halde kafir işi bir havası var. Jane ya da Mary veya benzeri mantıklı bir ismi tercih ederdim. Ama Diana doğduğunda orada bir yatılı okul müdürü vardı. İsmi onun vermesini istediler ve o da Diana'yı seçti."

"O zaman keşke ben doğduğumda da böyle bir okul yöneticisi olsaydı. Ah, işte köprüye geldik. Gözlerimi sıkıca kapatacağım. Her zaman köprülerden geçerken korkuyorum. Belki de ortasına geldiğimizde, bir çakı gibi ikiye katlanacak ve bizi kıstıracak diye düşünmekten kendimi alamıyorum. Bu yüzden gözlerimi kapatırım. Ama orta kısma yaklaştığımızı düşündüğümde onları tekrar açmam gerekir. Çünkü eğer köprü çökerse, çöküşünü görmek isterim. Ne güzel takırdıyor! Takırtı kısmını hep sevmişimdir. Bu dünyada sevecek çok şeyin olması harika değil mi? İşte bitti. Şimdi arkama bakacağım. İyi geceler, sevgili Parlayan Sular Gölü. Sevdiğim şeylere her zaman, tıpkı insanlara yaptığım gibi iyi geceler diyorum. Bence bu hoşlarına gidiyor. O su sanki bana gülümsüyor."

Uzaktaki tepeye çıkıp köşeyi döndükleri zaman Matthew şöyle dedi:

"Şu an eve oldukça yakınız. Green Gables tam şu..."

"Ah, bana söyleme," diye kesti sözünü. Matthew'un havadaki kolunun gösterdiği yeri görmemek için gözlerini kapattı. "Tahmin etmeme izin ver. Eminim doğru tahmin edeceğim."

Gözlerini açtı ve etrafına baktı. Bir tepenin zirvesindeydiler. Güneş batalı biraz olmuştu ancak gökte kalan ışıkla manzara hâlâ netti. Batıda kadife çiçeği gökyüzüne karşı karanlık bir kilise kulesi yükseliyordu. Aşağıda küçük bir vadi vardı ve devamında dağınık, küçük çiftlikleriyle uzun bir yamaç usulca yükseliyordu. Çocuğun gözleri istekli ve düşünceli şekilde bir yerden diğerine atlıyordu. Sonunda solda, yolun çok ötesinde, onu çevreleyen ormanların alacakaranlığında çiçek açan ağaçlarla donuk beyaz bir yer gördü. Tepedeki pırıl pırıl güneybatı gökyüzünde, kristal beyazı büyük bir yıldız, rehberlik ve umut vaat eden bir lamba gibi parlıyordu.

"Burası, değil mi?" dedi işaret ederek.

Matthew keyifle kızıl kahverengi atın sırtındaki dizginlere hafifçe vurdu.

"Yani, evet doğru tahmin ettin! Ama sanırım Bayan Spencer sana tarif etmiş, bu sayede anladın."

"Hayır, anlatmadı, gerçekten anlatmadı. Söylediği her şey o diğer yerlerin çoğuna da uyuyordu. Neye benzediğine dair gerçek bir fikrim yoktu. Ama görür görmez oranın yuvam olduğunu hissettim. Ah, sanki bir rüyadayım. Biliyor musunuz, kolum dirseğime kadar simsiyah ve mosmor olmalı çünkü bugün kendimi birçok kez çimdikledim. Arada bir korkunç bir his gelip içimi kaplıyordu ve her şeyin bir rüya olmasından korkuyordum. Sonra gerçek olup olmadığını görmek için kendimi çimdikliyordum; bir süre sonra aniden, bunu varsaymış olmanın bile sadece, elimden geldiğince uzun bir süre hayal etmem

gereken bir hayal olduğunu hatırlıyor ve bu yüzden kendimi çimdiklemeye son veriyordum. Ama bu gerçek ve neredeyse eve vardık bile."

Kendinden geçmiş bir halde iç çekerek tekrar sessizleşti. Matthew huzursuzca kıpırdandı. Bu kimsesiz çocuğa, özlem duyduğu evin aslında burada olmadığını söylemek zorunda olan kişinin kendisi değil de Marilla olmasına sevindi. Oldukça karanlık olan Lynde'in Oyuğu'ndan geçtiler. Hava karanlıktı ancak, Bayan Rachel'ın onları penceresindeki izleme noktasından, tepeden geçip Green Gables'ın uzun patikasında ilerlerken göremeyeceği kadar karanlık değildi. Eve geldiklerinde Matthew, anlayamadığı bir enerjinin etkisiyle, yaklaşmakta olan açıklama anından çekiniyordu. Bu hatanın Marilla'yı ya da kendisi için yaratacağı sorundan çok çocuğun yaşayacağı hayal kırıklığını düşünüyordu. Gözlerindeki bu mest olmuş ışığı söndüreceğini düşündüğünde, bir şeyi öldürmeye yardımcı olacağı zamanlarda hissettiği rahatsız edici duyguyu hissetti; bir kuzu veya buzağı veya herhangi bir masum küçük yaratığı öldürmek zorunda kaldığında hissettiğiyle aynı duyguydu bu.

Döndüklerinde avlu oldukça karanlıktı ve etraftaki ipeksi kavak yaprakları usulca hışırdıyordu.

"Uykusunda konuşan ağaçları dinle," diye fısıldadı küçük kız, Matthew onu yere indirirken. "Ne güzel rüyalar görüyorlardır!"

Sonra, içinde "bütün dünyevi varlığının" bulunduğu çantasını sıkıca tutarak onu eve doğru takip etti.

3. Bölüm

Marilla Cuthbert Şaşkın

Matthew kapıyı açarken Marilla hızla ilerledi. Ama gözleri uzun, kızıl saç örgülü ve hevesli, parlak gözlerle bakan; sert kumaşlı, çirkin elbise içindeki bu tuhaf küçük kıza çevrildiğinde şaşkınlıkla kalakaldı.

"Matthew Cuthbert, bu kim?" diye patladı. "Oğlan nerede?"

"Oğlan yoktu," dedi Matthew üzgün bir şekilde. "Sadece o vardı."

Başıyla kızı işaret etti, ona adını bile sormadığını hatırladı.

"Oğlan yok! Ama bir oğlan olmalı," diye ısrar etti Marilla. "Bayan Spencer'a bir oğlan getirmesi için haber yolladık."

"Yani, oğlan getirmedi işte. Bir kız getirdi. İstasyon müdürüne sordum. Ve onu eve getirmek zorunda kaldım. Nasıl bir yanlışlık yapılmış olursa olsun, onu orada bırakamazdım."

"Eh, işler fena halde karışmış!" diye patladı Marilla.

Bu konuşma sırasında çocuk sessiz kaldı, gözleri birinden diğerine yöneliyordu, yüzündeki bütün canlılık kaybolmuştu. Birden söylenenlerin tam anlamını kavradığını hissetti. Bohçasını bırakarak bir adım ileri attı ve ellerini kavuşturdu.

"Beni istemiyorsunuz!" diye ağladı. "Beni istemiyorsunuz çünkü ben oğlan değilim! Bunu ummalıydım. Kimse beni hiçbir zaman istemedi zaten. Tüm bunların sonsuza dek süremeyecek kadar güzel olduğunu bilmeliydim. Kimsenin beni gerçekten istemediğini bilmeliydim. Ah, ne yapacağım ben? Gözyaşlarına boğulacağım!"

Gerçekten de gözyaşlarına boğuldu. Masanın yanındaki bir sandalyeye oturup kollarını masanın üzerine koydu ve yüzünü kollarına gömerek şiddetle ağlamaya başladı. Marilla ve Matthew ocağın karşısında, yüzlerinde olumsuz ifadelerle birbirlerine baktılar. İkisi de ne söyleyeceğini ya da ne yapacağını bilmiyordu. Sonunda Marilla zayıf ve ikna edici bir tonda konuşarak araya girdi.

"Şey, bunun için ağlamana gerek yok."

"Evet, var!" Çocuk kafasını çabucak kaldırdı, gözyaşlarıyla ıslanmış yüzü ve titreyen dudakları ortaya çıktı. "Bir yetim olsaydınız ve eviniz olacağını düşündüğünüz bir yere gelseydiniz ama bir oğlan olmadığınız için sizi istemediklerini görseydiniz siz de ağlardınız. Ah, bu benim başıma gelen en trajik şey!"

Uzun süredir kullanılmadığı için paslanmış, isteksiz bir gülümsemeye benzer bir şey, Marilla'nın ifadesini yumuşattı.

"Artık ağlama. Seni bu gece dışarıya atmayacağız. Biz bu olayı araştırana kadar burada kalman gerekecek. Adın ne?"

Çocuk bir an tereddüt etti.

"Bana Cordelia diyebilir misiniz?" dedi hevesle.

"Sana Cordelia mı diyelim? Adın bu mu?"

"Hayıır, adım tam olarak bu değil ama bana Cordelia diye seslenilmesini çok isterim. Çok zarif bir isim."

"Ne demek istediğini anlamıyorum. Adın Cordelia değilse, nedir?"

"Anne Shirley," dedi ismin sahibi sesi titreyerek, "ama lütfen bana Cordelia deyin. Sadece bir süre burada olacaksam beni hangi adla çağırdığınız sizin için önemli değil, değil mi? Ve Anne hiç de romantik olmayan bir isim."

"Hiç de romantik değilmiş!" dedi anlayıştan uzak Marilla. "Anne gerçekten iyi ve mantıklı bir isim. İsminden utanmana gerek yok."

"Ah, ismimden utanmıyorum," diye açıkladı Anne, "Sadece Cordelia'yı daha çok seviyorum. Her zaman adımın Cordelia olduğunu hayal etmişimdir; en azından son birkaç yıldır ediyorum. Küçükken Geraldine olduğunu hayal ederdim ama şimdi Cordelia'yı daha çok seviyorum. Ama bana Anne diyecekseniz, lütfen sonunda E harfiyle söyleyin."

Marilla çaydanlığı alırken, "Nasıl yazıldığı ne fark eder?" diye sordu yine o paslı gülümsemeyle.

"Ah, çok büyük bir fark yaratıyor. Çok daha hoş geliyor insana. Bir adın telaffuz edildiğini duyduğunuzda, tıpkı yazılıymış gibi her zaman aklınızda canlanır değil mi? Bende canlanıyor ve A-n-n korkunç geliyor, ancak A-n-n-e çok daha ayırt edici görünüyor. Eğer bana E ile yazılan Anne diyecekseniz kendimi Cordelia olarak adlandırmamak için ikna etmeye çalışabilirim."

"Peki öyleyse E ile yazılan Anne, bize bu hatanın nasıl yapıldığını söyleyebilir misin? Bayan Spencer'a bize bir oğlan

getirmesi için haber yolladık. Kimsesizler yurdunda hiç erkek yok muydu?"

"Ah, evet, bolca vardı. Ama Bayan Spencer açıkça on bir yaşında bir kız istediğinizi söyledi. Ve müdire benim uygun olduğumu söyledi. Ne kadar mutlu olduğumu anlatamam. Dün gece sevinçten uyuyamadım. Ah," diye ekledi Matthew'e dönüp kınayan gözlerle bakarak, "neden bana istasyonda beni istemediğini söyleyip beni orada bırakmadın? Beyaz Haz Yolu'nu ve Parlayan Sular Gölü'nü görmeseydim, bu kadar zor olmazdı."

"Neden bahsediyor?" diye sordu Marilla, Matthew'a bakarak.

"O... sadece yoldayken yaptığımız bir sohbete atıfta bulunuyor," dedi Matthew aceleyle. "Kısrağı içeri sokacağım, Marilla. Geri döndüğümde çay hazır olsun."

Marilla, "Bayan Spencer senden başka kimseyi getirdi mi?" diye devam etti, Matthew dışarı çıktığında.

"Kendisi için Lily Jones'u getirdi. Lily sadece beş yaşında, çok güzel ve fındık kahvesi saçları var. Çok güzel olsaydım ve fındık kahvesi saçlarım olsaydı beni alır mıydınız?"

"Hayır. Bir oğlanın çiftlikte Matthew'a yardım etmesini istiyoruz. Bir kızın bize hiçbir yararı olmaz. Şapkanı çıkar. Şapkanı ve çantanı salon masasına koyacağım."

Anne şapkasını uysalca çıkardı. Matthew geri döndü ve akşam yemeği için masaya oturdular. Fakat Anne yemek yiyemedi. Beyhude bir gayretle tereyağlı ekmeğini kemirdi ve tabağının yanında duran kenarı oymalı küçük cam kâsedeki yabanelması reçelinden tırtıkladı. Ama hiç ilerleme kaydedemedi.

"Hiçbir şey yemiyorsun," dedi Marilla sert bir ifadeyle, bu ciddi bir eksiklikmiş gibi onu süzerek. Anne içini çekti.

"Yapamıyorum. Umutsuzluğun derinliklerindeyim. Umutsuzluğun derinliklerinde olduğunuzda yemek yiyebilir misiniz?"

"Hiç umutsuzluğun derinliklerine düşmedim, bu yüzden bilmiyorum," diye yanıtladı Marilla.

"Hiç mi? Peki hiç umutsuzluğun derinliklerinde olduğunuzu hayal etmeye çalıştınız mı?"

"Hayır."

"O zaman neye benzediğini anlayabileceğinizi sanmıyorum. Gerçekten çok rahatsız edici bir duygu. Bir lokma yemeye çalıştığınızda boğazınızda bir yumru oluşur ve çikolatalı karamel dahi olsa hiçbir şeyi yutamazsınız. İki yıl önce bir çikolatalı karamel yemiştim ve çok lezzetliydi. O zamandan beri sık sık bir sürü çikolatalı karamelim olduğunu hayal ediyorum ama ne zaman onları yiyecek olsam uyanıyorum. Umarım yiyemiyor oluşumu yanlış anlamazsınız. Her şey son derece güzel ama ben yiyemiyorum işte."

Ahırdan döndüğünden beri konuşmayan Matthew, "Sanırım yorgun," dedi. "En iyisi onu yatır Marilla."

Marilla, Anne'in nerede yatırılması gerektiğini düşünüyordu. İstenen ve beklenen oğlan için mutfak odasında bir kanepe hazırlamıştı. Ancak hoş ve temiz olmasına rağmen, nedense kızı orada yatırmak ona doğru gelmiyordu. Yedek oda da böyle başıboş bir yetim için kullanılamazdı, böylece geriye sadece doğu tarafındaki çatı odası kalmıştı. Marilla bir mum yaktı ve Anne'e, onu takip etmesini söyledi ve Anne, şapka ve bohçasını geçerken salon masasından alıp keyifsizce ona söyleneni

yaptı. Salon insanı korkutacak kadar temizdi; kendini içinde bulduğu küçük çatı katı odası daha da temiz görünüyordu.

Marilla mumu üç ayaklı, üç köşeli bir masaya yerleştirdi ve yatak örtülerini ters çevirdi.

"Herhalde bir geceliğin vardır?" diye sorguladı.

Anne başını onaylarcasına salladı.

"Evet, iki tane var. Müdire onları benim için yaptı. Ama korkunç şekilde darlar. Kimsesizler yurdunda her şey yetersizdir, bu yüzden işler her zaman eksik kalır; en azından bizimki gibi fakir bir yurtta. Dar geceliklerden nefret ediyorum. Ama insan, boynunda fırfırları olan, güzel, bol bir geceliğin içinde olduğunu hayal edebilir, en azından tesellim bu."

"Pekâlâ, olabildiğince çabuk giyinip yat. Mum için birkaç dakika sonra geri geleceğim. Mumu kendi başında söndürmen için sana güvenemem. Muhtemelen evi yakarsın."

Marilla gittiği zaman Anne özlemle etrafına baktı. Baktığı beyaz badanalı duvarlar o kadar acı verici derecede çıplaktı ki, çıplaklıkları onları da üzüyor olmalıydı. Anne'in daha önce hiç görmediği biçimde yuvarlak örgülü bir paspas dışında zemin de çıplaktı. Bir köşede, dört koyu renkli alçak direği olan yüksek, eski moda bir yatak vardı. Diğer köşede, az önce bahsedilen üç köşeli masa ve onun da üzerinde en maceracı iğnenin bile ucunu eğebilecek sertlikte, şişman, kırmızı bir kadife yastıkla süslenmiş bir iğnelik vardı. Üstünde altıya sekiz boyutlarında bir ayna asılıydı. Masa ve yatak arasında, buz beyazı fırfırlı müslin kumaştan perdesi olan bir pencere ve bunun karşısında da lavabo vardı. Bütün oda, kelimelerle tarif edilmeyecek kadar sert hatlara sahipti ve bu Anne'in iliklerine kadar titremesine sebep oluyordu. Hıçkırıklarla ağlayarak aceleyle kıyafetlerini

çıkardı, dar geceliğini giydi ve yatağa girip yüzünü yastığa gömerek çarşafı başının üzerine çekti. Marilla mumu söndürmeye geldiğinde, zemine dağınık şekilde atılmış daracık giysiler ve yatağın darmadağınık görünümü, odada kendisi haricinde bir başka varlığın bulunduğunun tek göstergesiydi.

Marilla kasten Anne'in giysilerini yerden aldı, düzgün bir şekilde sarı bir sandalyenin üzerine koydu ve sonra mumu alıp yatağa doğru gitti.

"İyi geceler," dedi biraz garip ama kaba olmayan bir şekilde.

Anne'in beyaz yüzü ve iri gözleri çarşafların arasından şaşırtıcı bir şekilde aniden ortaya çıktı.

"Şimdiye kadar yaşadığım en kötü gece olduğunu bilerek nasıl iyi geceler dileyebilirsin bana?" dedi sitemle.

Sonra tekrar görünmez oldu.

Marilla yavaşça mutfağa gitti ve akşam yemeğinin bulaşıklarını yıkamaya girişti. Matthew pipo tüttürüyordu; aklının karışık olduğunun net bir belirtisiydi bu. Nadiren pipo içerdi çünkü Marilla bunun pis bir alışkanlık olduğunu düşünüyordu; ama belli zamanlarda ve mevsimlerde canı pipo çekerdi. Marilla pipo içtiğini görüp göz kırptı, sadece adamcağızın duygularını biraz rahatlatması gerektiğini fark etti.

"Pekâlâ, bu iş bayağı karıştı," dedi öfkeyle. "Kendimiz gitmek yerine haber yollarsak işte böyle olur. Richard Spencer'ın tanıdıkları bu mesajı bir şekilde çarpıtmışlar. İçimizden birinin yarın Bayan Spencer'ı görmesi gerekiyor, bu kesin. Bu kızın kimsesizler yurduna geri gönderilmesi lazım."

"Evet, sanırım," dedi Matthew isteksizce.

"Sanırım mı? Sadece 'sanıyor' musun?"

"Şey, o gerçekten çok hoş, küçük bir şey, Marilla. Burada kalmaya bu kadar hevesliyken onu geri göndermek üzücü."

"Matthew Cuthbert, onu almamız gerektiğini düşündüğünü söylemek istemiyorsun herhalde!"

Matthew artık kafasının üzerinde durarak yaşamayı tercih ettiğini söyleseydi, herhalde Marilla bu kadar şaşırmazdı.

"Yani, hayır, sanmıyorum tam olarak değil," diye kekeledi Matthew, tam olarak ne demek istediğini söylemesi için rahatsız edici bir şekilde köşeye sıkıştırılmıştı. "Sanırım onu almamız beklenemezdi."

"Sanmıyorum. Bize ne faydası olur ki?"

"Bizim ona bir faydamız olabilir," dedi Matthew aniden ve beklenmedik bir şekilde.

"Matthew Cuthbert, sanırım çocuk sana büyü yapmış! Onu burada saklamak istediğini çok net görebiliyorum."

"Eh, gerçekten de ilginç küçük bir şey," diye ısrar etti Matthew. "İstasyondan buraya gelirken konuşmasını duymalıydım."

"Ah, evet hızlı konuşabiliyor. Bu hemen gözüme çarptı. Bu onun lehine bir şey de değil. Söyleyecek çok şeyi olan çocukları sevmiyorum. Yetim bir kız istemiyorum ve eğer isteseydim bile bu tarz birini seçmezdim. Ona dair anlayamadığım bir şeyler var. Hayır, hemen geldiği yere geri gönderilmeli."

"Bana yardım etmesi için bir Fransız çocuk tutabilirim," dedi Matthew, "o da sana arkadaşlık eder."

"Ben arkadaş aramıyorum," dedi Marilla kısaca. "Ve onu almayacağım."

"Pekâlâ, dediğin gibi olsun, elbette Marilla," dedi Matthew, ayağa kalkıp piposunu kaldırarak. "Ben yatmaya gidiyorum."

Matthew yatmaya gitti. Bulaşıklarını bitirdiğinde, Marilla da kararlılıkla kaşlarını çatarak odasına gitti. Ve üst katta, çatı katının doğu tarafında; yalnız, yüreği sevgiye aç, arkadaşsız bir çocuk uykuya dalana kadar ağladı.

4. Bölüm

Green Gables'ta Sabah

Anne uyanıp yatakta oturduğunda sabah olmuştu. Kafası karışmış şekilde neşeli güneş ışığının girdiği penceresinden, pencerenin dışındaki mavi gökyüzünde sallanan beyaz ve tüylü şeye bakıyordu.

Bir an nerede olduğunu hatırlayamadı. Önce ona keyif veren tatlı bir heyecan duydu; ardından o korkunç hatıra geldi. Burası Green Gables'tı ve onu bir oğlan olmadığı için istemiyorlardı.

Ama sabah olmuştu ve evet, penceresinin dışındaki tamamen çiçek açan bir kiraz ağacıydı. Zıplayarak yataktan kalktı ve odanın diğer ucuna geçti. Pencereyi yukarı itti, sanki uzun zamandır açılmamış gibi, ki gerçekten de öyleydi sert bir şekilde gacırdayarak açıldı ve o kadar sert sıkıştı ki, onu açık tutmak için hiçbir şeye gerek kalmadı.

Anne dizlerinin üstüne çöktü ve haziran sabahına baktı, gözleri zevkle parlıyordu. Ah, ne kadar da güzeldi. Burası çok hoş bir yerdi. Anlaşılan gerçekten burada kalmayacaktı! Kalacağını hayal edebilirdi. Burada hayal gücü için yer vardı.

Dışarıda kocaman bir kiraz ağacı vardı, o kadar yakındı ki dalları evin dış cephesine değip takırdıyordu ve o kadar çok çiçek açmıştı ki bir yaprak bile görülmüyordu. Evin her iki tarafında da büyük birer meyve bahçesi vardı; biri elma ağaçlarından, biri kiraz ağaçlarından oluşuyordu, bunların dalları da çiçeklerle dolup taşıyordu ve bahçelerin çimleri karahindibalarla doluydu. Aşağıdaki bahçede mor çiçekli leylak ağaçları vardı ve baş döndürücü tatlı kokuları sabah rüzgârında pencereden içeri doluyordu.

Bahçenin altında yoncalarla dolu yeşil bir alan, derenin aktığı ve huş ağaçlarının; eğreltiotları, yosunlar ve genel odunsu şeylerle dolu keyifli olasılıkları düşündürdüğü ağaç altı çalılardan neşeyle yükseldiği oyuğa doğru iniyordu. Ötesinde ladin ve köknar ağaçlarının olduğu yeşil ve tüylü gibi görünen bir tepe vardı; bu tepedeki bir açıklıktan, Parlayan Sular Gölü'nün diğer tarafından gördüğü küçük evin gri üçgen ucunu görebiliyordu.

Sola doğru büyük ahırlar vardı ve bunların ötesinde; yeşil, alçak eğimli tarlaların aşağısında, ışıltılı mavi bir deniz manzarası vardı.

Anne'in güzelliğe tapan gözleri her birinin üzerinde bir süre oyalanarak hepsini açgözlülükle zihnine kazıdı. Zavallı çocuk hayatı boyunca çok fazla nahoş yer görmüştü; ama bu, onun hayalini kurduğu şeyler kadar güzeldi.

Anne, etrafındaki güzellikler haricinde kendini her şeye kapatmış halde oracıkta diz çöktü, ta ki omuzuna dokunan bir el tarafından irkilinceye dek. Küçük hayalci, Marilla'nın içeri girdiğini duymamıştı.

"Giyinme zamanı geldi," dedi ters bir ifadeyle.

Marilla çocukla nasıl konuşulacağını gerçekten bilmiyordu ve bu rahatsız edici cehaleti, istememesine rağmen sesine keskin ve ters bir tonlama verdi.

Anne ayağa kalktı ve derin bir nefes aldı.

"Ah, harika değil mi?" dedi, elini sallayıp dışarıdaki güzel dünyayı ayrıntılarıyla işaret ederek.

"Büyük bir ağaçtır," dedi Marilla, "Ve harika çiçek açıyor, ama asla fazla meyve vermez; meyveleri de küçük ve kurtludur."

"Ah, sadece ağacı kastetmiyorum; tabii ki çok hoş —evet, çok hoş çiçek açıyor— ama ben her şeyi, bahçeyi, meyve bahçesini, dereyi ve ormanları, bütün bu büyük sevgili dünyayı kastettim. Böyle sabahlarda dünyayı sevdiğinizi hissetmiyor musunuz? Derenin gülüşünü buradan bile duyabiliyorum. Derelerin ne kadar neşeli şeyler olduğunu hiç fark ettiniz mi? Hep gülüyorlar. Kışın bile onları buzun altından duyarım. Green Gables'ın yakınlarında bir dere olduğu için çok mutluyum. Beni geri göndereceğiniz için bunun pek fark edeceğini düşünüyorsunuz ama benim için fark ediyor. Bir daha asla görmesem bile Green Gables'ta bir dere olduğunu her zaman hatırlayacağım. Bir dere olmasaydı, olması gerektiği düşüncesiyle yaşayacağım his beni rahatsız ederdi. Bu sabah umutsuzluğun derinliklerinde değilim. Sabahlar olması harika, öyle değil mi? Ama kendimi çok üzgün hissediyorum. Aslında beni istediği-

nizi ve burada sonsuza dek kalacağımı hayal ediyordum. Her şey çok güzeldi ama sona erdi. Ama bir şeyleri hayal etmenin en kötü yanı, durmanız gereken zamanın gelmesi ve bu da insanın canını acıtıyor."

"Sen en iyisi giyin, aşağı gel ve hayallerini bir kenara bırak," dedi Marilla konuşmaya fırsat bulur bulmaz. "Kahvaltı bekliyor. Yüzünü yıka ve saçını tara. Pencereyi açık bırak ve yatak örtüsünü yatağın ayakucuna çevir. Mümkün olduğu kadar akıllı ol."

Anlaşılan Anne istediğinde akıllı olabiliyordu çünkü on dakika içinde aşağı inmişti; kıyafetlerini güzelce giymiş, saçlarını taramış ve örmüş, yüzünü yıkamıştı ve Marilla'nın bütün isteklerini yerine getirdiği düşüncesiyle ruhunu saran bir rahatlıkla aşağıdaydı. Ama aslında, yatak örtülerini çevirmeyi unutmuştu.

"Bu sabah oldukça açım," diye açıkladı, Marilla'nın onun için yerleştirdiği sandalyeye otururken. "Dünya dün gece olduğu gibi vahşi görünmüyor. Güneşli bir sabah olduğu için çok memnunum. Ama yağmurlu sabahları da çok seviyorum. Sabahların her türlüsü ilginçtir, öyle değil mi? Gün içinde ne olacağını bilmiyorsun ve hayal gücü için çok fazla alan oluyor. Ama bugün havanın yağmurlu olmadığına sevindim çünkü neşeli olmak ve acılara dayanmak güneşli bir günde daha kolay. İçimde dayanmam gereken çok şeyim olduğunu hissediyorum. Acılar hakkında okumak ve kendinizi onları kahramanca aşarken hayal etmek çok iyi, ama gerçekten onları yaşamaya gelince pek de hoş değil, değil mi?"

"Tanrı aşkına, dilini tut," dedi Marilla. "Küçük bir kız için çok fazla konuşuyorsun."

Bunun üzerine Anne dilini o kadar itaatkâr ve titiz bir şekilde tuttu ki, bitmeyen sessizliği Marilla'yı, sanki ortada tam olarak doğal olmayan bir şeyler varmış gibi gerdi. Matthew de dilini tuttu —ama bu doğaldı— böylece yemek çok sessiz geçti.

Sessizlik devam ettikçe Anne gittikçe daha da soyutlandı, mekanik olarak yemek yiyordu, iri gözleri pencerenin dışındaki gökyüzüne hareketsiz ve dikkatsizce sabitlenmişti. Bu durum Marilla'yı daha da gerdi; içinde bu garip çocuğun vücudu masada olsa da, ruhunun hayal gücünün kanatlarında, çok uzaklardaki bir periler diyarında olduğuna dair rahatsız edici bir duygu vardı. Buralarda kim böyle bir çocuk isterdi ki?

Yine de Matthew, nedeni anlaşılamayan onca şeyin arasında, bu kızın onlarla kalmasını istiyordu! Marilla Matthew'un bunu, bu sabah da önceki gece olduğu kadar çok istediğini ve istemeye devam edeceğini hissetti. Matthew böyle biriydi — kafasına bir şey koyardı ve son derece şaşırtıcı, sessiz bir ısrarla ona tutunurdu— sessizliği içinde o ısrarı, dile getireceği duruma nazaran on misli daha inandırıcı ve etkili olurdu.

Yemek sona erdiğinde Anne düşlerinden sıyrıldı ve bulaşıkları yıkamayı teklif etti.

"Bulaşıkları iyi yıkayabilir misin?" diye sordu Marilla güvensizce.

"Hem de çok iyi. Yine de çocuk bakıcılığında daha iyiyimdir. Bu konuda çok deneyimim oldu. Bakmam için burada hiç çocuk olmaması üzücü."

"Şu anda olandan daha fazla bakacak çocuğun olmasını istediğimi sanmıyorum. Sen yeterince sorun çıkarıyorsun. Se-

ninle ne yapacağım bilmiyorum. Matthew çok mantıksız bir adam."

"Bence çok iyi biri." dedi Anne sitemle. "O çok anlayışlı. Ne kadar konuştuğuma aldırmadı; hoşuna gidiyor gibiydi. Onu görür görmez kafa dengi biri olduğunu hissettim."

"İkiniz de yeterince tuhafsınız, eğer kafa dengi olmaktan kastın buysa," dedi Marilla küçümseyerek. "Evet, bulaşıkları yıkayabilirsin. Bol miktarda sıcak su al ve bulaşıkları iyice kuruladığından emin ol. Bu sabah yapacak çok işim var. Öğleden sonra White Sands'e gitmem ve Bayan Spencer'ı görmem gerekiyor. Sen de benimle geleceksin ve seninle ne yapmamız gerektiğine karar vereceğiz. Bulaşıkları bitirdikten sonra üst kata çıkıp yatağını yap."

Anne, Marilla onu dikkatli bir şekilde izlerken bulaşıkları ustaca yıkadı. Daha sonra, daha başarısız bir şekilde yatağını düzeltti, çünkü içleri kuş tüyüyle doldurulmuş bir şilteyle nasıl güreşeceğini hiç öğrenmemişti. Ama bir şekilde başardı ve yatağı düzeltti. Sonra Marilla, ondan kurtulmak için, dışarı çıkıp akşam yemeğine kadar kendini oyalayabileceğini söyledi ona.

Anne sevinçle aydınlanan yüzü ve parlayan gözleriyle koşarak kapıya gitti. Tam eşiğe vardığında durdu, geri döndü ve masaya oturdu, yüzündeki ışık ve parıltı, sanki birisi ona bir yangın söndürücü sıkmış gibi sönüverdi.

"Bu sefer ne oldu?" diye sordu Marilla.

"Dışarı çıkmaya cesaret edemiyorum," dedi Anne, her tür dünyevi hazdan vazgeçen dava insanları gibi. "Burada kalamıyorsam, Green Gables'ı sevmemin bir faydası yok. Eğer oraya gidip bütün bu ağaçlar ve çiçekler, meyve bahçeleri ve dereyi

görürsem, burayı sevmeme engel olamayacağım. Zaten şimdi bile yeterince zor, bu yüzden daha da zorlaştırmayacağım. Dışarı çıkmayı çok istiyorum —her şey beni çağırıyor gibi geliyor, 'Anne, Anne, bize gel. Anne, Anne, oyun arkadaşımız ol istiyoruz— ama çıkmamam daha iyi. Onlardan kopmanız gerekiyorsa, sevgi dolu şeylerin bir faydası yoktur, öyle değil mi? Bir şeyleri sevmekten kaçınmak çok zor, değil mi? Bu yüzden burada yaşayacağımı düşündüğümde çok sevindim. Sevecek çok şeyim olduğunu ve beni engelleyecek hiçbir şeyim olmadığını düşündüm. Ama bu kısa rüya sona erdi. Şimdi kaderime teslim oluyorum, bu yüzden tekrar umutlanma korkusuyla dışarı çıkacağımı sanmıyorum. Pencere pervazındaki sardunyanın adını söyleyebilir misiniz lütfen?"

"Bu elma kokulu sardunya."

"Ah, ben o tür bir isimden bahsetmiyorum. Sizin ona verdiğiniz isimden söz ediyorum. Ona bir isim vermediniz mi? O zaman verebilir miyim? Ben buradayken, bir düşüneyim, Bonny olabilir, ben buradayken ona Bonny diyebilir miyim? Ah, lütfen buna izin verin!"

"Tanrım, istediğini yapabilirsin. Ama sardunyalara isim vermek de nereden çıktı Tanrı aşkına!"

"Ah, sadece sardunya olsalar bile, her şeyin isminin olmasını seviyorum. Böylece insana daha çok benziyorlar. Sadece sardunya olarak çağırılan bir sardunyanın duygularının incinmediğini nereden biliyorsunuz? Size adınızla değil de sadece kadın olarak hitap edilse bunu istemezsiniz. Evet, ona Bonny diyeceğim. Bu sabah yatak odasındaki pencerenin dışındaki kiraz ağacına da bir isim verdim. Ona Karlar Kraliçesi ismini verdim çünkü çok beyazdı. Tabii ki her zaman

çiçekli olmayacak ama insan öyle olduğunu hayal edebilir, değil mi?"

"Hayatım boyunca bunun gibisini ne gördüm ne de duydum," diye mırıldandı Marilla, patatesler için mahzene inerken. "Matthew'un dediği gibi ilginç bir havası var. Şimdiden ağzından çıkacak bir sonraki cümlenin ne olacağını merak ettiğimi hissediyorum. Beni de büyüleyecek. Matthew'u zaten büyüledi. Dışarı çıkarken bana attığı bakış, dün gece söylediği veya ima ettiği her şeyi tekrarladı. Keşke o da diğer erkekler gibi olsaydı ve bir şeyler söyleseydi. O zaman insan ona cevap verebilir ve onu yola getirebilirdi. Ama sadece insana bakan bir adamla ne yapılabilir ki?"

Marilla mahzene yaptığı kutsal yolculuktan döndüğünde Anne, çenesini ellerine yaslamış ve gözlerini gökyüzüne çevirmiş halde hayallere dalmıştı. Erkenden hazırlanan akşam yemeği masaya gelene kadar Marilla onu orada öylece bıraktı.

"Sanırım bu öğleden sonra kısrağı ve faytonu alabilirim, Matthew?" dedi Marilla.

Matthew başını salladı ve Anne'e özlemle baktı. Marilla bakışını keserek sert bir ifadeyle konuştu:

"White Sands'e gidip bu durumu düzelteceğim. Anne'i yanımda götüreceğim ve Bayan Spencer muhtemelen onu hemen Nova Scotia'ya geri göndermek için düzenlemeler yapacaktır. Çayını senin için hazırlayacağım ve inekleri sağmak için zamanında evde olacağım."

Matthew yine bir şey söylemedi ve Marilla'nın içinde, kelimelerini ve nefesini boşa harcadığına dair bir his belirdi. Cevap vermeyen bir erkekten daha çileden çıkarıcı bir şey yoktur; cevap vermeyen bir kadın hariç.

Matthew, kızıl kahverengi atı zamanında arabaya bağladı; Marilla ve Anne yola çıktılar. Matthew onlar için avlu kapısını açtı ve onlar yavaşça yol alırken, ortaya konuştu:

"Creek'ten küçük Jerry Buote bu sabah buradaydı ve ona, bu yaz için onu işe almayı düşündüğümü söyledim."

Marilla cevap vermedi, ancak şanssız kızıl kahverengi kısrağa kamçıyla öyle bir hiddetle vurdu ki, böyle davranılmaya alışık olmayan kısrak, endişe verici bir hızla patikadan aşağı indi. Marilla, araba takırdayarak ilerlerken dönüp arkasına baktı ve Matthew'un kapının üzerine eğildiğini ve arkalarından özlemle baktığını gördü.

5. Bölüm

Anne'in Geçmişi

"Biliyor musunuz," dedi Anne gizlice, "Bu yolculuktan keyif almaya karar verdim. Benim deneyimime göre, bir şeye kesinkes karar verirsen, hemen hemen her zaman yaptığın şeyden keyif alabilirsin. Elbette, kesinkes karar vermiş olmalısın. Yolculuğumuz süresince kimsesizler yurduna geri döneceğimi düşünmeyeceğim. Sadece yolculuk hakkında düşüneceğim. Ah, bakın, erkenden açmış küçük bir yabangülü var! Çok hoş değil mi? Gül olduğu için mutlu mudur sizce? Güller konuşabilse hoş olmaz mıydı? Eminim bize harika şeyler söyleyebilirlerdi. Ve pembe, dünyadaki en büyüleyici renk değil mi? Çok seviyorum ama pembe giysiler giyemiyorum. Kızıl saçlı insanlar hayallerinde bile pembe giyemezler. Hiç gençken saçları kızıl olan ama büyüdüğünde başka bir renge dönüşen birini tanıdınız mı?"

"Hayır, öyle birini tanımadım," dedi Marilla acımasızca, "ve senin için de farklı olacağını sanmıyorum."

Anne içini çekti.

"Eh, işte bir umudum daha suya düştü. 'Hayatım, gömülü umutlarla dolu mükemmel bir mezarlık gibi.' Bu cümleyi bir kitapta okumuştum ve her hayal kırıklığına uğradığımda kendimi rahatlatmak için bunu tekrarlarım."

"Bu sözün neresi rahatlatıcı anlayamadım," dedi Marilla.

"Ah, sanki bir kitabın başkahramanıymışım gibi, çok güzel ve romantik geliyor. Romantik şeylere çok düşkünüm ve gömülü umutlarla dolu bir mezarlık, hayal edebileceğiniz en romantik şey değil mi? Bende bir tane olduğu için çok memnunum. Bugün Parlayan Sular Gölü'nden geçecek miyiz?"

"Parlayan Sular Gölü'nden kastın Barry'nin göleti ise oraya gitmiyoruz. Sahil yolundan gidiyoruz."

"Sahil yolu kulağa hoş geliyor," dedi Anne hülyalı bir ifadeyle. "Adı kadar güzel mi? Tam 'sahil yolu' dediğiniz anda aklımda bir resim canlandı, o kadar çabuk! White Sands de güzel bir isim ama Avonlea kadar hoşuma gitmiyor. Avonlea harika bir isim. Kulağa müzik gibi geliyor. White Sands ne kadar uzaklıktadır?"

"Sekiz kilometre kadar uzakta ve görünüşe göre konuşmaya niyetli olduğuna göre, en azından bana kendinden bahsederek bir amaca uygun şekilde konuşabilirsin."

"Ah, kendim hakkında bildiğim şeyler gerçekten anlatmaya değmez," dedi Anne hevesle. "Sadece size kendimle ilgili hayal ettiğim şeyleri söylememe izin verirseniz, çok daha ilgi çekici olabilir."

"Hayır, hiçbir hayalini istemiyorum. Sadece yalın gerçeklere sadık kalıyorsun. Baştan başlayalım. Nerede doğdun ve kaç yaşındasın?"

"Geçen mart on bir yaşına girdim," dedi Anne, hafifçe iç çekip kendini yalın gerçeklere teslim ederken. "Ve Nova Scotia, Bolingbroke'da doğdum. Babamın adı Walter Shirley ve Bolingbroke Lisesi'nde öğretmendi. Annemin adı Bertha Shirley'di. Walter ve Bertha güzel isimler değil mi? Annemle babamın güzel isimleri olduğu için çok mutluyum. Babamın adı, yani nasıl söylesem, Jedediah olsa, gerçekten utanç verici olurdu, değil mi?"

"Bence davranışlarına dikkat ettiği sürece insanın isminin ne olduğunun pek önemi yoktur," dedi Marilla, kendi içinde iyi ve yararlı bir ahlak aşılama konuşması yaptığını hissederek.

"Şey, bilmiyorum..." Anne düşünceli görünüyordu. "Bir defasında bir kitapta, adı ne olursa olsun bir gülün güzel kokacağını okumuştum, ama buna asla inanamadım. Gülün adı devedikeni veya kokarca lahanası olsaydı o kadar güzel olacağına inanmıyorum. Sanırım adı Jedediah da olsa babam iyi biri olabilirdi, ama eminim bu ters bir durum olurdu. Annem de lisede öğretmendi ama babamla evlendiğinde elbette öğretmenlikten vazgeçti. Bir eş yeteri kadar büyük bir sorumluluktu. Bayan Thomas, onların bir çift bebek gibi olduklarını ve kilise fareleri kadar fakir olduklarını söylerdi. Bolingbroke'deki ufacık sarı bir evde yaşamışlar. O evi hiç görmedim ama binlerce kez hayal ettim. Bence salon penceresinin üzerinde hanımeli ve ön bahçede leylak ve giriş kapısının hemen iç kısmında bir sürü zambak olmalı, evet ve bütün pencerelerde de müslin perdeler vardır. Müslin perdeler bir evi havadar yapar. Ben o evde

doğdum. Bayan Thomas, gördüğü en çirkin bebek olduğumu, çok cılız ve minik olduğumu, ayrıca bir çift gözden başka bir şey olmadığımı söylerdi ama annem bir şekilde çok güzel olduğumu düşünürmüş. Bir annenin çocuğunu, temizliğe gelen fakir bir kadından daha iyi yargılayabileceğini düşünüyorum, değil mi? Yine de benden memnun olduğu için mutluyum, eğer benim bir hayal kırıklığı olduğumu düşünseydi çok üzülürdüm çünkü sonrasında çok uzun yaşamadı. Ben sadece üç aylıkken hummadan öldü. Keşke ona anne diyebildiğimi hatırlayabileceğim kadar uzun yaşamış olsaydı. Sanırım 'anne' diyebilmek çok hoş olurdu, değil mi? Babam da dört gün sonra hummadan öldü. Böylece bir yetim oldum ve Bayan Thomas'ın dediğine göre, benle ne yapacağını bilemeyen insanların eli ayağına dolaştı. Görüyorsun, o zaman bile kimse beni istemedi. Görünüşe göre bu benim kaderim. Babam da annem de uzak yerlerden gelmişlerdi ve hiçbir akrabaları olmadığı biliniyordu. Sonunda, Bayan Thomas fakir ve sarhoş bir kocası olmasına rağmen beni alacağını söyledi. Beni elleriyle büyüttü. Böyle büyütülen insanları diğer insanlardan daha iyi yapan bir şey olup olmadığını biliyor musunuz? Çünkü ne zaman yaramazlık yapsam Bayan Thomas sitem eder gibi, beni elleriyle büyütmüş olmasına rağmen nasıl bu kadar kötü bir kız olabildiğimi sorardı.

"Bay ve Bayan Thomas, Bolingbroke'dan Marysville'e taşındı ve sekiz yaşına kadar onlarla yaşadım. Thomasların çocuklarına bakmaya yardım ettim —benden daha küçük olan dört çocuk vardı— ve onların bakılmaya çok ihtiyaç duyduklarını söyleyebilirim. Sonra Bay Thomas bir trenin altında kalarak öldü ve annesi, Bayan Thomas çocuklarını almayı teklif etti ama beni istemedi. Benimle ne yapacağını düşünen Ba-

yan Thomas'ın eli ayağına dolaştı. Sonra nehrin yukarısından Bayan Hammond geldi ve çocuk bakımı konusunda becerikli olduğumu görünce beni götüreceğini söyledi. Kütükler arasındaki ufak bir açıklıkta onunla yaşamak için nehrin yukarı tarafına taşındım. Burası çok ıssız bir yerdi. Hayal gücüm olmasaydı, orada asla yaşayamayacağımdan eminim. Bay Hammond orada küçük bir kereste fabrikası işletiyordu ve Bayan Hammond'ın sekiz çocuğu vardı. Üç kez ikizleri olmuştu. Aşırıya kaçmadıkları sürece insanların bebeklerini seviyorum ama art arda üç ikiz çok fazla. Son çift geldiğinde bunu Bayan Hammond'a kesin olarak söyledim. Onları taşımaktan çok yoruluyordum.

"İki yıldan fazla bir süre boyunca Bayan Hammond ile nehrin yukarısında yaşadım ve sonra Bay Hammond ölünce Bayan Hammond ev işlerini bıraktı. Çocuklarını akrabaları arasında paylaştırdı ve Amerika'ya gitti. Bense Hopeton'daki kimsesizler yurduna gitmek zorundaydım çünkü kimse beni yanına almazdı. Beni yurtta da istemediler; zaten aşırı kalabalık olduklarını söylediler. Ama sonunda beni almak zorunda kaldılar ve Bayan Spencer gelene kadar dört ay orada kaldım."

Anne sözlerini derin, bu kez onu rahatlatan bir soluk alarak bitirdi. Açıkçası, onu istemeyen bir dünyadaki deneyimleri hakkında konuşmaktan hoşlanmıyordu.

"Hiç okula gittin mi?" diye sordu Marilla, kahverengi kısrağı sahil yolundan aşağı çevirdi.

"Çok fazla değil. Bayan Thomas'la birlikte kaldığım son sene biraz gittim. Nehrin yukarısındayken okuldan o kadar uzaktaydık ki kışın okula yürüyemiyordum ve yaz aylarında da okul tatildi, bu yüzden sadece ilkbaharda ve sonbaharda gi-

debiliyordum. Ama tabii ki kimsesizler yurdundayken gittim. Oldukça iyi okuyabiliyorum ve ezbere çok fazla şiir biliyorum, *Hohenlinden Savaşı*'nı, *Flodden 'den Sonra Edinburgh*'u, *Ren Bingen*'ini, *Gölün Leydisi*'nin ve *James Thompson* tarafından yazılan *Mevsimler*'in büyük kısmını. İnsanı heyecandan ürperten şiirler çok güzel, değil mi? Beşinci sınıf kitabında insanın tüylerini diken diken eden, *Polonya'nın Düşüşü* diye bir parça vardı. Tabii ki, beşinci kitaba geçmemiştim, sadece dördüncüdeydim ama büyük kızlar bana okumam için ödünç veriyorlardı."

"O kadınlar —Bayan Thomas ve Bayan Hammond— sana iyi davrandı mı?" diye sordu Marilla, Anne'e göz ucuyla bakarak.

"A-a-a-h," diye bocaladı Anne. Hassas küçük yüzü aniden kızardı ve alnına bir utanç ifadesi yerleşti. "Ah, olmak istediler... biliyorum, mümkün olduğunca iyi ve nazik olmak istediler. İnsanlar size iyi davranmak istediklerinde, her zaman tam olarak öyle davranamasalar da bunu fazla umursamazsınız. Onların başında yeterince sıkıntı vardı. Bir kadının sarhoş bir kocası olması ve arka arkaya üç kez ikiz doğurması çok zor olmalı, değil mi? Ama bana iyi davranmak istediklerine eminim."

Marilla başka soru sormadı. Anne sahil yolunda sessizlik içinde kendinden geçti ve Marilla kahverengi kısrağı dalgın bir şekilde sürerken derinlemesine düşüncelere daldı. Çocuğa duyduğu acıma aniden yüreğini sızlattı. Ne kadar da sevgiye aç, ilgisiz bir yaşamı olmuştu; ağır işler, yoksulluk ve ihmalle dolu bir hayat. Çünkü Marilla, Anne'in geçmişinin satır aralarını okuyacak ve gerçeği ortaya çıkarabilecek kadar zekiydi.

Gerçek bir yuvası olma ihtimalinin onu neden bu kadar mutlu ettiğini anlamıştı. Geri gönderilecek olması üzücüydü. Peki ya Marilla, Matthew'ın sorumsuz hevesine kapılıp kızın kalmasına izin verirse? Matthew zaten buna hazırdı ve çocuk hoş, eğitilebilir küçük bir şey gibi görünüyordu.

"Söyleyecek çok şeyi var," diye düşündü Marilla, "ama bu konuda eğitilebilir. Ve söylediklerinde kaba ya da argo bir şey yok. Hanım hanımcık bir kız. Muhtemelen ailesi iyi insanlardı."

Sahil yolu ağaçlıklı, yabani ve ıssızdı. Sağ tarafta, körfez rüzgârlarıyla uzun yıllar süren mücadeleye rağmen hâlâ canlı duran çalı köknarları gür bir biçimde büyümüştü. Solda dik kırmızı kumtaşı kayalıkları vardı, bazı yerlerde yola o kadar yakındı ki kahverengi kısraktan daha sabırsız bir hayvan, hemen arkasındaki insanların sinirlerini sınayabilirdi. Kayalıkların dibinde, okyanus taşları gibi çakıltaşlarıyla da işlenmiş olan, dalgalardan erimiş kayalar veya küçük kumlu koylar vardı; ötede parıldayan masmavi deniz uzanıyordu ve üzerinde martılar süzülüyordu, kanatlarındaki tüyler güneş ışığıyla gümüş gibi parlıyordu.

"Deniz harika değil mi?" dedi Anne, uzun, şaşkın bir sessizlikten sonra. "Bir defasında, Marysville'de yaşarken, Bay Thomas bir vagon kiraladı ve hepimizi alıp on beş kilometre ötede bulunan bir sahile götürdü. Sürekli çocuklara bakmak zorunda kalmış olsam da o günün her anından keyif aldım. Yıllarca mutlu rüyalarımda o anları yaşadım. Ancak bu sahil Marysville sahilinden daha güzel. Martılar muhteşem değil mi? Martı olmak ister miydiniz? Sanırım ben isterdim, yani eğer bir kız olmasaydım. Güneş doğarken uyanmanın ve suyun

üzerinden geçip bütün gün o güzel maviliğin üzerinde süzülmenin, sonra da geceleri kendi yuvama uçmanın harika olacağını düşünmüyor musunuz? Ah, bunu yaptığımı hayal edebiliyorum. Şu ilerideki büyük ev neresi, bana söyler misiniz?"

"Bu White Sands Oteli. Bay Kirke işletiyor, ancak sezon henüz başlamadı. Yazları oraya gelen yığınla Amerikalı var. Bu sahilin güzel olduğunu düşünüyorlar."

Anne, "Bayan Spencer'ın evi olabileceğinden korktum," dedi. "Oraya varmak istemiyorum. Bir şekilde oraya varınca her şey bitecekmiş gibi geliyor."

6. Bölüm

Marilla Kararını Veriyor

Sonunda oraya vardılar. Bayan Spencer, White Sands Koyu'ndaki büyük sarı bir evde yaşıyordu. Yardımsever yüzünde şaşkınlık ve hoş bir karşılama ifadesiyle kapıya geldi.

"Canlarım," diye bağırdı, "Bugün beklediğim son insanlar sizdiniz ama sizi gördüğüme gerçekten çok sevindim. Atını içeri koyacak mısın? Nasılsın Anne?"

"Beklendiği kadar iyiyim, teşekkür ederim," dedi Anne gülümsemeden. Üzerine bir umutsuzluk hissi çökmüş gibiydi.

"Sanırım kısrak dinlenene kadar biraz kalacağız," dedi Marilla, "Ama Matthew'a geç olmadan evde olacağımı söyledim. Gerçek şu ki, Bayan Spencer, bir yerde tuhaf bir hata yapılmış olmalı ve ben bu hatanın nerede yapılmış olduğunu öğrenmeye geldim. Matthew ve ben, bize kimsesizler yurdundan bir oğlan getirmeniz için size haber göndermiştik. Kardeşiniz Robert'a

size, on ya da on bir yaşında bir oğlan istediğimizi iletmesini söyledik."

"Marilla Cuthbert, ne diyorsun!" diye sordu Bayan Spencer şaşırarak. "Ah, Robert da bana, kızı Nancy ile haber yollayıp bir kız istediğinizi söyledi; Flora Jane öyle olmadı mı?" dedi kapıdaki basamaklara gelmiş olan kızına.

Flora Jane, "Kesinlikle öyle oldu, Bayan Cuthbert," diye destekledi içtenlikle.

"Çok üzgünüm," dedi Bayan Spencer. "Bu çok kötü; ama kesinlikle benim hatam değildi, görüyorsunuz Bayan Cuthbert. Ben elimden gelenin en iyisini yaptım ve talimatlarınızı uyguladığımı sanıyordum. Nancy korkunç sorumsuz bir kız. Dikkatsizliklerinden dolayı sık sık onu azarlamak zorunda kalıyorum."

"Bu bizim hatamızdı," dedi Marilla boyun eğmiş bir ifadeyle. "Size kendimiz gelmeliydik ve böyle önemli bir mesajı ağızdan ağza göndermemeliydik. Her neyse, hata yapıldı bir kere ve şimdi yapılacak tek şey, onu düzeltmektir. Çocuğu yurda geri gönderebilir miyiz? Sanırım onu geri alırlar, değil mi?"

"Sanırım alırlar," dedi Bayan Spencer düşünceli bir şekilde, "Ama onu geri göndermenin gerekli olacağını sanmıyorum. Bayan Peter Blewett dün buradaydı ve bana, ona yardım etmesi için küçük bir kız bulmamı ne kadar çok istediğini söyledi. Bayan Peter'ın büyük bir ailesi var, biliyorsunuz ve yardım almakta zorlanıyor. Anne tam aradığı kız olacak. Ben bunun Tanrı'nın işi olduğunu düşünüyorum."

Marilla, Tanrı'nın konuyla çok ilgisi olduğunu düşünmüyordu. Eline bu istenmeyen yetimden kurtulmak için beklen-

medik bir fırsat geçmişti ama o bunun için sevinmemiyordu bile.

Bayan Peter Blewett'i kemiklerinde bir gram bile fazladan et olmayan ufak tefek, aksi yüzlü bir kadın olarak, uzaktan tanıyordu. Ama hakkında bir şeyler duymuştu. "Berbat bir işçi ve sürücü," olarak bilinirdi Bayan Peter. Yanından ayrılan hizmetçi kızlar onun öfkesine, cimriliğine ve korkunç, kavgacı çocuklardan oluşan ailesine dair korkunç hikâyeler anlatmışlardı. Anne'i onun zayıf merhametine teslim etme düşüncesiyle Marilla'nın vicdanı sızladı.

"Pekâlâ, içeri gireyim, konuyu konuşuruz," dedi.

"Ve işte tam da şu kutsanmış anda, Bayan Peter bize doğru geliyor!" diye bağırdı Bayan Spencer, misafirlerini koridordan salona geçirirken.

Salona girdiklerinde misafirlerin yüzüne inanılmaz bir soğuk çarptı, sanki hava kapalı duran koyu yeşil perdeler tarafından o kadar uzun süre içeri alınmamıştı ki oda, içindeki her bir sıcaklık zerreciğini kaybetmiş gibiydi.

"Bu gerçekten büyük bir şans çünkü konuyu hemen çözebiliriz. Koltuğa geçin, Bayan Cuthbert. Anne, sen sedire otur ve kıpırdama. Şapkalarınızı alayım. Flora Jane, dışarı çık ve demliği ocağa koy. İyi günler, Bayan Blewett. Biz de buraya gelmenizin ne kadar büyük bir şans olduğundan bahsediyorduk. Siz iki hanımefendiyi tanıştırayım. Bayan Blewett, Bayan Cuthbert. Lütfen bir dakika izin verin. Flora Jane'e çörekleri fırından çıkarmasını söylemeyi unuttum."

Bayan Spencer perdeleri açtıktan sonra gözden kayboldu. Anne elleri kucağında sıkıca kenetlenmiş halde sessizce sedirde otururken, endişeli bir şekilde Bayan Blewett'a baktı. Bu

keskin yüzlü, keskin bakışlı kadına mı verilecekti? Boğazına bir yumru oturduğunu hissetti ve gözleri acıyla parladı. Bayan Spencer; yanakları kızarmış ve ışıldayan görüntüsüyle fiziksel, zihinsel veya ruhsal her türlü zorluğu göz önünde bulundurup hemen çözebilecek biri gibi gözüküyordu ve o döndüğünde Anne, gözyaşlarını daha fazla tutamayacağından korkmaya başladı.

"Görünüşe göre bu küçük kız hakkında bir yanlışlık olmuş, Bayan Blewett," dedi. "Bay ve Bayan Cuthbert'ın küçük bir kız evlat edinmek istediklerini sanmıştım. Bana kesinlikle öyle söylendi. Ama görünüşe göre istedikleri bir oğlanmış. Bu sebeple de dünkü düşünceniz hâlâ geçerliyse, bence bu kız sizin için çok uygun olabilir."

Bayan Blewett, hızla gözlerini Anne'in üzerine çevirerek onu baştan aşağı süzdü.

"Kaç yaşındasın ve adın ne?" diye sordu.

"Anne Shirley," dedi iyice köşesine sinmiş olan küçük çocuk, isminin yazılışıyla ilgili herhangi bir şart koşmadan, "Ve on bir yaşındayım."

"Hımm! Pek bir cılız görünüyorsun. Ama dayanıklısın. Bilmiyorum ama sanırım dayanıklı olanlar en iyisi. Eğer seni alırsam iyi bir kız olacaksın; iyi, akıllı ve saygılı. Ekmek paranı hakkıyla kazanmanı bekliyor olacağım, orası muhakkak. Evet, sanırım onu sizden alabilirim, Bayan Cuthbert. Bebek çok huysuz ve ben artık ona bakmaktan yoruldum. Eğer istersen onu hemen eve götürebilirim."

Marilla, Anne'e baktı ve çocuğun, sessiz kederini ortaya koyan bembeyaz yüzü karşısında birden yumuşadı; kendini bir kez daha kaçıp kurtulmuş olduğu tuzağa yakalanmış halde

bulan çaresiz, küçük bir yaratığın kederiydi bu. Marilla içinde, o bakışlardaki çağrıyı görmezden geldiği takdirde, bunun onu hayatının sonuna kadar rahat bırakmayacağına dair rahatsız edici bir inanç duydu. Dahası, Bayan Blewett'i sevmemişti. Hassas, "gergin" bir çocuğu böyle bir kadına teslim etmek! Hayır, bu sorumluluğu alamazdı!

Yavaşça, "Bilmiyorum," dedi. "Matthew ve ben onu yanımıza almama konusunda kesin bir karar verdik demedim. Aslında Matthew'un onu almaya hevesli olduğunu söyleyebilirim. Ben sadece hatanın nasıl meydana geldiğini öğrenmek için gelmiştim. Sanırım onu tekrar eve götürüp Matthew ile konuşsam iyi olur. Ona danışmadan bir şeye karar vermemeliyim. Eğer kızı istemediğimize karar verirsek, yarın gece onu size kendimiz getiririz ya da göndeririz. Eğer göndermezsek bizimle kalacağını anlamış olursunuz. Bu sizin için uygun mu, Bayan Blewett?"

"Sanırım öyle olmak zorunda," dedi Bayan Blewett sevimsizce.

Marilla'nın konuşması sırasında Anne'in yüzü de ışıldamaya başlamıştı. İlk önce umutsuzluğun görünümü solmuş, ardından bu yüzde hafif bir umut parıltısı belirmiş, gözleri sabah yıldızları misali derinleşip parlaklaştı. Çocuk bambaşka bir hal almıştı ve bir süre sonra, Bayan Blewett'ın ödünç almaya geldiği tarifi bulmak için Bayan Spencer ve Bayan Blewett dışarı çıktığında, yerinden fırladı ve koşarak Marilla'nın yanına gitti.

"Ah, Bayan Cuthbert, gerçekten Green Gables'ta kalmama izin verebileceğinizi mi söylediniz siz?" dedi soluksuz bir fısıltıyla, sanki yüksek sesle konuşmak bu muhteşem olasılığı

tuzla buz edebilirmiş gibi. "Gerçekten söylediniz mi? Yoksa sadece söylediğinizi hayal mi ettim?"

"Neyin gerçek neyin hayal olduğunu ayırt edemiyorsan, Anne, sanırım hayal gücünü kontrol etmeyi öğrensen iyi olur," dedi Marilla aksi bir ifadeyle. "Evet, bunu söylediğimi duydun ama fazlasını değil. Henüz karar verilmedi ve belki de Bayan Blewett'ın seni almasına izin veririz. Onun kesinlikle sana benden daha fazla ihtiyacı var."

Anne hararetli bir şekilde, "Onunla yaşamaktansa yurda geri dönmeyi tercih ederim," dedi. "O kadın tam anlamıyla bir... bir matkaba benziyor."

Marilla, Anne'in böyle konuşmasının kınanması gerektiğine inandığı için yüzündeki istemsiz gülümsemeyi gizledi.

"Senin gibi küçük bir kız, bir hanımefendi ve bir yabancı hakkında böyle konuştuğu için utanmalı," dedi ciddi bir şekilde. "Geri dön, sessizce otur ve dilini tut. İyi bir kız gibi davran."

"Benden istediğiniz her şeyi yapmak ve istediğiniz gibi olmak için elimden gelen her şeyi yapacağım, yeter ki beni yanınıza alın," dedi Anne, uysalca sedire dönerek.

O akşam Green Gables'a döndüklerinde Matthew onları bahçe kapısında karşıladı. Uzaktan Marilla, onun sessizce etrafta dolaştığını gördü ve nedenini tahmin etti. Anne'i en azından yanında geri getirdiğini gördüğünde yüzünde belirecek rahatlamayı görmeye hazırdı. Ama her ikisi de ineklerin sağıldığı ahırın arkasındaki bahçeye çıkana kadar, olaya dair hiçbir şey söylemedi. Sonra ona kısaca Anne'in geçmişini ve Bayan Spencer ile geçen konuşmanın sonucunu anlattı.

"O Blewett kadınına sevdiğim bir köpeği bile vermem," dedi Matthew alışılmadık bir şekilde.

"Tarzını ben de sevmiyorum," diye itiraf etti Marilla, "Ama seçeneğimiz ya bu ya da kızın bizimle kalması Matthew. Ve sen onu istiyor gibi göründüğüne göre, sanırım ben de istekliyim ya da öyle olmak zorundayım. Bu fikri düşündüm ve sonunda biraz alışmaya başladım. Bir tür görev gibi görünüyor. Daha önce bir çocuk, özellikle de bir kız yetiştirmedim ve bence bunu elime yüzüme bulaştıracağım. Ama elimden geleni yapacağım. Bu yüzden benim fikrime göre Matthew, kalmasında bir sakınca yok."

Matthew'un utangaç yüzü bir mutlulukla parladı.

"Yani Marilla, sonunda duruma bu şekilde bakacağını tahmin etmiştim," dedi. "O çok enteresan, küçük bir kız."

"Yararlı küçük bir kız olduğunu söyleyebilmen daha önemli olurdu," diye karşılık verdi Marilla, "Ama öyle olması için onu eğitmek de benim işim olacak. Belki de yaşlı bir hizmetçi, çocuk yetiştirme konusunda yaşlı bir bekârdan daha fazla şey biliyordur. Yani onu benim idare etmeme izin vereceksin. Başarısız olursam işe burnunu sokman için yeterince vaktin olacak."

"Tamam tamam, Marilla, istediğin gibi yapabilirsin," dedi Matthew güven verici bir şekilde. "Ama onu şımartmadan olabildiğince iyi ve nazik ol. Bence o kız, sadece seni sevmesine izin verirsen her şeyi yaptırabileceğin türden biri."

Marilla hafifçe burnunu çekerek Matthew'un kadınsı herhangi bir şey hakkında ileri sürmüş olduğu fikrine karşı duyduğu küçümsemeyi ifade etti ve kovalarla mandıraya doğru yürüdü.

"Bu gece ona kalabileceğini söyleyemeyeceğim," dedi, sütün kaymağını süzerken. "O kadar heyecanlanır ki gece gö-

zünü kırpmaz. Marilla Cuthbert, sen de kendini kaptırmaya başladın. Hiç yetim bir kızı evlat edineceğin günü göreceğini düşünmüş müydün? Bu yeterince şaşırtıcı; ama bütün bunların altında Matthew'in olması kadar şaşırtıcı değil, özellikle de her zaman küçük kızlardan ölümcül derecede korktuğu düşünülünce. Her neyse, denemeye karar verdik ve bundan sonra ne olacağını sadece Tanrı bilir."

7. Bölüm

Anne Dua Ediyor

Marilla Anne'i o gece yatağa götürdüğünde sert bir şekilde konuştu.

"Anne, dün gece, kıyafetlerini çıkarırken onları yere dağınık şekilde fırlattığını fark ettim. Bu çok düzensiz bir alışkanlık ve buna izin veremem. Herhangi bir kıyafeti çıkarır çıkarmaz düzgünce katla ve sandalyeye yerleştir. Düzenli olmayan küçük kızların bana hiçbir yararı yok."

Anne, "Dün gece o kadar üzgündüm ki kıyafetlerimi hiç düşünmedim," dedi. "Bu gece onları güzelce katlayacağım. Bunu kimsesizler yurdunda hep yapardık. Ama ben bazen, yatağıma sessizce girmek ve bir şeyler hayal etmek için acele ettiğimden unuturdum."

"Burada kalırsan biraz daha iyi hatırlaman gerekecek," diye ekledi Marilla. "İşte böyle, şimdi bir şeye benzedi. Şimdi dualarını et ve yatağa gir."

"Ben hiç dua etmem," dedi Anne.

Marilla dehşet dolu bir şaşkınlıkla ona baktı.

"Neden, Anne, ne demek istiyorsun? Dua etmeyi hiç öğrenmedin mi? Tanrı her zaman küçük kızların dua etmesini ister. Tanrı'nın kim olduğunu bilmiyor musun, Anne?"

"Tanrı, varlığı, bilgeliği, gücü, kutsallığı, adaleti, iyiliği ve hakikati sonsuz, ebedi ve değişmez olan ruhtur," diye cevapladı Anne çabucak ve hiç düşünmeden.

Marilla oldukça rahatlamış görünüyordu.

"Öyleyse bir şeyler biliyorsun, çok şükür! Tam anlamıyla dinsiz sayılmazsın. Bunu nereden öğrendin?"

"Ah, kimsesizler yurdunun Pazar Okulu'nda. Bize bütün ilmihali öğrettiler. Çok hoşuma gitti. Bazı kelimeler çok ihtişamlı. 'Sonsuz, ebedi ve değişmez.' Çok görkemli değil mi? Kendine has bir ritmi var, tıpkı büyük bir orgun çalınması gibi. Sanırım buna şiir diyemezsiniz ama kulağa çok benzer geliyor, değil mi?"

"Şiirden bahsetmiyoruz, Anne dua etmekten bahsediyoruz. Her gece dualarını etmeden uyumanın korkunç bir günah olduğunu bilmiyor musun? Korkarım ki sen çok kötü bir küçük kızsın."

"Kızıl saçlı olsaydınız kötü olmanın iyi olmaktan daha kolay olduğunu anlardınız," dedi Anne sitemle. "Kızıl saçlı olmayan insanlar, gerçekten sorun nedir bilmiyorlar. Bayan Thomas, Tanrı'nın saçımı bilerek kırmızı yaptığını söyledi ve o zamandan beri O'nu hiç umursamadım. Her neyse, zaten her zaman geceleri dua edemeyecek kadar yorgun oluyordum. İkizlere bakmak zorunda kalan insanların dua etmesi beklenemez. Yani, siz gerçekten onların da dua etmeleri gerektiğini düşünüyor musunuz?"

Marilla, Anne'in dini eğitimine derhal başlanması gerektiğine karar verdi. Kaybedilecek zaman olmadığı açıkça ortadaydı.

"Benim çatımın altındayken dua etmelisin Anne."

"Elbette, eğer isterseniz ederim," diye onayladı Anne neşeyle. "Söylediklerinizi yerine getirmek için her şeyi yaparım. Ama bu akşamlık bana nasıl dua etmem gerektiğini söylemelisiniz. Yatağa girdikten sonra her zaman edebileceğim gerçek bir dua düşüneceğim. Şimdi düşününce, oldukça ilginç olacağına inanıyorum."

"Diz çökmelisin," dedi Marilla utanç içinde.

Anne, Marilla'nın dizlerinin yanında çömeldi ve usulca yukarı baktı.

"İnsanlar neden dua etmek için diz çökmeli? Eğer gerçekten dua etmek isteseydim ne yapardım biliyor musunuz? Tek başıma büyük bir alana ya da ormanın iyice derinliklerine giderdim ve gökyüzüne bakardım; yukarı, yukarı, iyice yukarı, sanki maviliğinin sonu yokmuş gibi görünen o güzel mavi gökyüzüne bakardım. Ve sonra duamı içimde hissederdim. Ben hazırım. Ne diyeceğim?"

Marilla her zamankinden daha çok utandı. Anne'e bir çocuk klasiği olan "Tanrım ruhumu korusun" duasını öğretmeyi amaçlamıştı. Ama size daha önce de söylediğim gibi, Marilla'da espri anlayışı denen şeyin ufacık parıltıları vardı, ki bu sadece durumlar uygun olduğu takdirde verilebilecek bir isimdi; ve birden aklına, beyaz sabahlığı içinde annesinin dizleri dibinde peltek peltek konuşan bir çocuğun kutsal dünyasına ait olan o küçük basit duanın, hayatı boyunca ona insan sevgisi aracılığıyla açıklanmamış olduğu için Tanrı sevgisini hiç

bilmeyen ve umursamayan bu çilli, küçük cadıya hiç uygun olmadığı geldi.

"Kendin için dua edebilecek kadar büyüksün Anne," dedi sonunda. "Verdiği nimetler için Tanrı'ya şükret ve alçakgönüllü olarak O'ndan istediğin şeyleri dile."

"Şey, elimden geleni yapacağım," diye söz verdi Anne, yüzünü Marilla'nın kucağına gömerek. "Göklerdeki merhametli Babamız; kilisedeki papazlar böyle söylüyor, bu yüzden sanırım evde yaptığım duada da böyle söyleyebilirim, değil mi?" diye araya girdi, bir an için kafasını kaldırarak.

"Göklerdeki merhametli Babamız, Sana Beyaz Haz Yolu ve Parlayan Sular Gölü ile Bonny ve Karlar Kraliçesi için teşekkür ediyorum. Onlar için gerçekten çok minnettarım. Sana teşekkür etmek için düşünebileceğim bütün nimetler şimdilik bu kadar. İstediğim şeylere gelince; o kadar çok ki, hepsini adlandırmak çok zaman alır, bu yüzden sadece en önemli ikisinden bahsedeceğim. Lütfen Green Gables'ta kalmama izin ver ve büyüdüğümde lütfen beni güzel bir kız yap.

Saygılarımla,

Anne Shirley."

"Nasıldı, iyi yaptım mı?" diye sordu hevesle, ayağa kalkarak. "Düşünmek için biraz daha zamanım olsaydı çok daha süslü bir hale getirebilirdim."

Zavallı Marilla'nın cesaretini tamamen yitirmesine engel olan şey, Anne'in bu sıra dışı niyazlarının sebebinin saygısızlık değil, sadece manevi dünya konusundaki cehaleti olduğunu hatırlaması oldu. Çocuğu yatağa yatırdı, ona hemen ertesi gün bir dua öğreteceğine kendi kendine söz verdi ve tam elinde mumla odadan çıkarken Anne onu geri çağırdı.

"Şimdi düşündüm de, 'Saygılar' yerine 'Amin' demeliydim, öyle değil mi? Papazlar öyle yapıyor. Bunu unutmuştum ama duanın bir şekilde bitmesi gerektiğini hissettim, bu yüzden diğerini söyledim. Herhangi bir fark yaratacağını düşünüyor musunuz?"

"Ben — ben sanmıyorum," dedi Marilla. "Şimdi iyi bir çocuk ol ve uyu. İyi geceler."

"Bu gece huzurlu bir vicdanla iyi geceler diyebilirim," dedi Anne, yastıklarına rahat bir şekilde sarılarak.

Marilla mutfağa geri döndü, mumu sertçe masanın üzerine koydu ve Matthew'e dik dik baktı.

"Matthew Cuthbert, birinin o çocuğu evlat edinmesinin ve ona bir şeyler öğretmesinin zamanı gelmiş. Tam anlamıyla bir dinsiz olmak üzereymiş. Bu geceden önce hayatında hiç dua etmediğine inanabiliyor musun? Onu yarın papaz evine göndereceğim ve Gün Işıması serisini ödünç alacağım, yapacağım tam olarak bu. Ona uygun kıyafetler alır almaz da Pazar Okulu'na gidecek. Çok işim olacağını şimdiden tahmin edebiliyorum. Eh, biz de payımıza düşen sorunla uğraşmadan bu dünyadan geçip gidemeyiz. Şimdiye kadar oldukça kolay bir hayatım oldu ama sonunda zamanı geldi ve sanırım bunun için elimden geleni yapacağım."

8. Bölüm

Anne Yetiştirilmeye Başlanıyor

Marilla kendine özgü sebeplerden dolayı Anne'e Green Gables'ta kalacağını bir sonraki öğleden sonraya kadar söylemedi. Öğleden önce çocuğu çeşitli görevlerle meşgul etti ve iş yaparken onu dikkatli gözlerle izledi. Öğlen Anne'in akıllı ve itaatkâr, çalışmaya istekli ve hızlı öğrenen bir kız olduğu sonucuna vardı; en ciddi eksikliği, bir görevin ortasında hayallere dalması ve birisi kızana veya yaptığı şey felaketle sonuçlanana kadar dünyaya geri dönmemesiydi.

Anne akşam yemeğinin bulaşıklarını yıkamayı bitirdikten sonra aniden, en kötüsünü öğrenmeye hazır bir hava ve ifadeyle Marilla'nın karşısına çıktı. İncecik, ufak tefek vücudu baştan ayağa titriyordu; yüzü kızarmış ve gözleri, neredeyse simsiyah olana kadar genişlemişti; ellerini sıkıca sıktı ve heyecan dolu bir sesle konuştu:

"Ah, lütfen, Bayan Cuthbert, beni gönderip göndermeyeceğinizi söylemeyecek misiniz? Bütün sabah sabırlı olmaya çalıştım ama artık bunu bilmemeye daha fazla dayanamadığımı hissediyorum. Bu korkunç bir duygu. Lütfen söyleyin bana."

"Sana söylediğim gibi bulaşık bezini temiz, sıcak suda yıkamadın," dedi Marilla kararlı bir ifadeyle. "Başka soru sormadan önce git ve dediğimi yap, Anne."

Anne gitti ve bulaşık bezini yıkadı. Sonra Marilla'ya döndü ve yeniden gözlerini ona dikti. "Peki," dedi Marilla, açıklamasını daha fazla ertelemek için bir bahane bulamayarak, "Sanırım artık söyleyebilirim. Matthew ve ben seni almaya karar verdik; yani eğer iyi bir kız olmaya çalışacak ve minnet göstereceksen. Ne oldu çocuğum, sorun ne?"

"Ağlıyorum," dedi Anne şaşkınlıkla. "Neden olduğunu anlamıyorum. Hiç olmadığım kadar memnunum. Ah, memnuniyet doğru kelime gibi görünmüyor. Beyaz Yol'u ve kiraz çiçeklerini görünce memnun oluyorum; ama bu! Ah, bu memnuniyetten daha fazlası. Çok mutluyum. Çok iyi olmaya çalışacağım. Sanırım bu çok zor olacak çünkü Bayan Thomas sık sık bana çok kötü bir çocuk olduğumu söylerdi. Ancak elimden gelenin en iyisini yapacağım. Ama neden ağladığımı söyleyebilir misiniz?"

"Sanırım çok heyecanlandın ve telaşa kapıldın," dedi Marilla yüzünde onaylamayan bir ifadeyle. "Şu sandalyeye otur ve kendini sakinleştirmeye çalış. Korkarım ki hem çok kolay ağlıyorsun hem de çok kolay gülüyorsun. Evet, burada kalabilirsin ve biz de senin için en iyi olanı yapmaya çalışacağız. Okula gitmelisin; ancak tatile sadece iki hafta kaldı, bu yüzden eylül ayında tekrar açılmadan önce başlamana değmez."

"Ben size ne diyeceğim peki?" diye sordu Anne. "Hep Bayan Cuthbert mi diyeyim? Yoksa size Marilla Teyze diyebilir miyim?"

"Hayır; bana sadece Marilla diyeceksin. Bayan Cuthbert olarak adlandırılmaya alışkın değilim ve bu beni geriyor."

Anne, "Sadece Marilla demek büyük bir saygısızlık," diye karşı çıktı.

"Sanırım saygılı bir şekilde konuşmaya dikkat edersen, saygısız bir şey olmayacaktır. Papaz haricinde Avonlea'da genç, yaşlı herkes bana Marilla der. Fakat papaz bana Bayan Cuthbert der; aklına geldiği zamanlarda."

"Size Marilla Teyze demeyi çok isterim," dedi Anne özlemle. "Benim hiç teyzem ya da akrabam olmadı, büyükannem bile. Bu bana, sanki gerçekten size aitmişim gibi hissettirecek. Size Marilla Teyze diyemez miyim?"

"Hayır. Teyzen değilim ve insanlara kendilerine ait olmayan isimler vermeyi doğru bulmuyorum."

"Ama teyzem olduğunuzu hayal edebiliriz."

"Ben edemem," dedi Marilla sertçe.

"Asla gerçekte olduklarından farklı şeyler hayal etmez misiniz?" diye sordu Anne şaşkınlıkla gözlerini açarak.

"Hayır."

"Ah!" Anne derin bir nefes aldı. "Ah, Bayan... Marilla, o kadar çok şey kaçırıyorsun ki!"

"Gerçekte olduğundan farklı şeyler hayal edilmesini doğru bulmuyorum," diye tekrarladı Marilla. "Tanrı bizi belirli şartlara maruz bıraktığında, onları hayal gücüyle yok saymamızı istemez. Bu arada, aklıma geldi. Oturma odasına git, Anne —ayaklarının temiz olduğundan emin ol ve sineklerin içeri

girmesine izin verme— ve bana şömine rafının üzerindeki resimli kartı getir. Kartın üzerinde Tanrı'nın Duası yazılı ve bu öğleden sonra boş zamanını onu ezberlemeye adayacaksın. Dün gece duyduğuma benzer daha fazla dua etmek yok."

"Sanırım çok gariptim," dedi Anne özür dileyerek, "Ama biliyorsunuz ki daha önce hiç pratik yapmamıştım. Bir insanın ilk denemesinde gerçekten çok iyi dua etmesini bekleyemezsiniz, değil mi? Yatağa girdikten sonra, sana söz verdiğim gibi muhteşem bir dua düşündüm. Neredeyse bir papazınki kadar uzun ve şiirseldi. Ama inanır mısın, bu sabah uyandığımda bir kelimesini bile hatırlayamadım. Ve korkarım ki bir daha asla o kadar güzelini düşünemeyeceğim. Her nasılsa, ikinci kez düşünüldüğünde işler asla eskisi kadar iyi olmaz. Bunu hiç fark ettin mi?"

"İşte fark etmen gereken bir şey Anne. Sana bir şey yapmanı söylediğimde, hemen söylediğim şeyi yapmanı, öylece durmamanı ve bu konuda konuşma yapmamanı istiyorum. Sadece gidip sana söylediğim şeyi yap."

Anne derhal salonun karşısındaki oturma odasına gitti; geri dönemedi; on dakika bekledikten sonra Marilla örgüsünü bıraktı ve yüzünde korkunç bir ifadeyle peşinden gitti. Anne'i iki pencere arasındaki duvarda asılı duran bir resmin önünde hareketsiz dururken, gözleri hayallerle dolu bir şekilde buldu. Dışarıdaki elma ağaçları ve kümelenmiş sarmaşıklar arasından süzülen beyaz ve yeşil ışık, kısmen doğaüstü bir ışıltıyla mest olmuş küçük bedenin üzerine düşüyordu.

"Anne, ne düşünüyorsun?" diye sordu Marilla sert bir şekilde.

Anne bir an irkilerek dünyaya geri döndü.

"Bu," dedi, "Mesih Küçük Çocukları Kutsuyor" başlıklı oldukça canlı bir kromo resmi işaret ederek, "Ve ben de onlardan biri olduğumu hayal ediyordum; mavi elbiseli küçük kız olduğumu; tıpkı benim gibi kimseye ait değilmişçesine köşede duruyor. Yalnız ve üzgün görünüyor, değil mi? Sanırım hiç babası ya da annesi olmamış. Ama o da kutsanmak istiyor, bu yüzden kalabalığın dışından utangaç bir şekilde süzülmüş, hiç kimsenin onu fark etmeyeceğini umuyor; O hariç. Nasıl hissettiğini bildiğime eminim. Kalbi hızla atıyor ve elleri soğumuş olmalı, tıpkı kalıp kalamayacağımı sorduğumda bende olduğu gibi. Onu fark etmeyebileceğinden korkuyor. Ama O muhtemelen fark etti, değil mi? Her şeyi hayal etmeye çalışıyorum; O'na iyice yaklaşana kadar sürekli yavaş yavaş yaklaşıyor ve sonra O, kıza bakıyor, elini saçına koyuyor ve ah, içi ne büyük bir sevinçle dolmuştur! Ama keşke sanatçı O'nu bu kadar kederli resmetmeseydi. Eğer fark ettiyseniz, bütün resimlerinde böyledir. Ama ben O'nun çok üzgün görünebileceğine inanmıyorum, aksi halde çocuklar O'ndan korkarlardı."

"Anne," dedi Marilla, neden bu konuşmayı daha önce bölmediğini merak ederek, "Bu şekilde konuşmamalısın. Bu saygısızca, olumlu anlamda saygısızca."

Anne hayret dolu gözlerle baktı.

"Ama ben, olabildiğim kadar saygılı olduğumu düşünüyordum. Saygısız olmak istemediğime eminim."

"İsteyerek yaptığını sanmıyorum ama bu tür şeyler hakkında böyle samimi bir dille konuşmak doğru gelmiyor. Ve başka bir şey daha var, Anne, seni bir şey getirmen için gönderdiğimde, onu hemen getireceksin ve resimlerin önünde düşlere

ve hayallere dalmayacaksın. Bunu hatırla. O kartı al ve hemen mutfağa gel. Şimdi köşeye otur ve o duayı ezberle."

Anne, kartı yemek masasını süslemek için getirdiği bir vazo dolusu elma ağacı çiçeğine karşı yerleştirdi —Marilla bu dekorasyona şaşırmış ama hiçbir şey söylememişti— çenesini ellerine koydu ve birkaç dakika boyunca sessizce ve dikkatlice çalışmaya başladı.

"Bunu beğendim," dedi sonunda. "Bu güzel. Daha önce de duymuştum; bir keresinde yurttaki Pazar Okulu yöneticisinin söylediğini duymuştum. Ama o zaman hoşuma gitmemişti. Çok çatlak bir sesi vardı ve çok kederli bir şekilde dua ederdi. Dua etmenin kabul edilemez bir görev olduğunu düşündüğünden emindim. Bu şiir değil ama şiirin bana hissettirdiği gibi hissetmemi sağlıyor. 'Cennetteki Babamız, senin ismin yücedir.' Bu tıpkı bir müzik dizisi gibi. Ah, bunu öğrenmemi istediğiniz için çok mutluyum Bayan Marilla."

"Peki, öğren ve dilini tut," dedi Marilla kısaca.

Anne, pembe bir tomurcuğa yumuşak bir öpücük vermek için elma çiçeklerinin olduğu vazoyu kendine doğru eğdi ve ardından bir süre daha özenle çalışmaya devam etti.

"Marilla," diye sordu aniden, "Sence Avonlea'da hiç yakın bir arkadaşım olacak mı?"

"Nasıl —nasıl bir arkadaş?"

"Yakın bir arkadaş —samimi bir arkadaş, bilirsiniz— ruhumun en derinlerindeki sırları açabileceğim kafa dengi biri. Hayatım boyunca onunla tanışmayı hayal ettim. Asla gerçek olmasını beklemiyordum ama en güzel rüyalarımın çoğu bir anda gerçekleşti, belki bu da gerçekleşir. Bunun mümkün olduğunu düşünüyor musunuz?"

"Diana Barry, Orchard Slope'ta yaşıyor ve ikiniz yaşıtsınız. Çok sevimli küçük bir kızdır ve belki eve döndüğünde senin için bir oyun arkadaşı olabilir. Şu an Carmody'de teyzesini ziyaret ediyor. Ama davranışlarına dikkat etmelisin. Bayan Barry çok özel bir kadın. Diana'nın hoş ve iyi olmayan küçük kızlarla oynamasına izin vermez."

Anne, Marilla'ya elma çiçeklerinin arasından baktı, gözleri ilgiyle parlıyordu.

"Diana nasıl biri? Saçları kızıl değil, değil mi? Umarım değildir. Benim kızıl saçlı olmam yeterince kötü, en yakın arkadaşımın da kızıl saçlı olmasına dayanamazdım."

"Diana çok tatlı bir kız. Gözleri ve saçları siyah ve pembe yanakları var. İyi ve zeki bir kız, ki bu güzel olmaktan daha iyi bir şeydir."

Marilla, Harikalar Diyarı'ndaki Düşes kadar ahlaka düşkündü ve yetiştirilen bir çocuğa söylenen her söze ahlakla ilgili bir şeyin yapıştırılması gerektiğine inanıyordu.

Ancak Anne ahlaki sonuçları bir kenara attı ve sadece ondan önce gelen enfes olasılıkları değerlendirdi.

"Ah, güzel olduğu için çok mutluyum. Güzel bir kız olmanın —ki bu benim durumumda imkânsız— yanında en güzel şey, güzel bir yakın arkadaşa sahip olmak olabilir. Bayan Thomas'la yaşarken oturma odasında cam kapılı bir kitaplık vardı. İçinde hiç kitap yoktu; Bayan Thomas, en iyi porselenlerini ve reçellerini orada saklardı; reçel yapabildiği zamanlarda tabii. Dolap kapılarından biri kırıktı. Bay Thomas, sarhoş olduğu bir gece parçalamıştı. Ama diğeri sağlamdı ve camdaki yansımamın, kitaplığın içinde yaşayan bir başka küçük kız olduğunu hayal ederdim. Ona Katie Maurice adını verdim ve çok sami-

mi olduk. Onunla saat başı, özellikle pazar günleri konuşurduk ve ona her şeyi anlatırdım. Katie beni rahatlatan ve bana teselli veren arkadaşım olmuştu. Kitaplığın büyülü olduğunu ve büyüyü bilseydim kapıyı açıp Bayan Maurice'in reçellerle ve porselenlerle dolu rafları yerine Katie Maurice'in yaşadığı odaya girebileceğimi hayal ederdik. Sonra da Katie Maurice beni elimden tutup çiçeklerin, güneş ışığının ve perilerin olduğu harika bir yere götürürdü ve orada sonsuza dek mutlu yaşayabilirdik. Bayan Hammond ile yaşamaya gittiğimde Katie Maurice'ten ayrılmak kalbimi kırdı. O da çok üzüldü, biliyorum, çünkü kitaplık kapısından bana güle güle derken ağlıyordu. Bayan Hammond'da kitaplık yoktu. Ama nehrin yukarısında, evden biraz ötede uzun, yeşil, küçük bir vadi vardı ve orada harika yankılar olurdu. Fazla yüksek sesle konuşmasanız bile, söylediğiniz her kelimeyi tekrarlardı. Ben de bu seslerin, Violetta adında küçük bir kıza ait olduğunu hayal ettim ve ikimiz çok iyi arkadaş olduk, onu neredeyse Katie Maurice'i sevdiğim kadar sevdim; tam olarak o kadar değil ama çok yakın. Kimsesizler yurduna gitmeden önceki gece Violetta'ya veda ettim ve ah, onun vedası da bana inanılmaz üzgün, hüzünlü tonlarda geri döndü. Ona öyle bağlanmıştım ki, kimsesizler yurdunda hayal gücü için yer olsaydı bile yakın bir arkadaş hayal etmeye yüreğim el vermezdi."

"İyi ki orada hayal gücüne yer yokmuş," dedi Marilla. "Bu gibi şeyleri onaylamıyorum. Kendi hayallerinin yarısına inanıyorsun. Böyle saçmalıkları kafandan çıkarmak için gerçek, canlı bir arkadaşa sahip olman iyi olacaktır. Ancak Bayan Barry'nin Katie Maurice ve Violetta hakkında konuştuğunu duymasına izin verme, yoksa hikâyeler anlattığını düşünür."

"Ah, yapmam. Herkese onlardan bahsetmem; anıları benim için çok kutsal. Ama sizin onlar hakkında bilgi sahibi olmanızı istedim. Ah, bakın, burada bir elma çiçeğinden yuvarlanmış büyük bir arı var. Yaşamak için ne harika bir yer bir elma çiçeğinin içi! Rüzgâr onu sallarken içinde mışıl mışıl uyuyordur. Eğer bir kız olmasaydım sanırım arı olmak ve çiçekler arasında yaşamak isterdim."

"Dün martı olmak istiyordun," dedi Marilla dudak bükerek. "Bence çok değişken fikirli bir kızsın. Sana bu duayı ezberlemeni ve konuşmamanı söylemiştim. Ama yanında seni dinleyecek biri olduğunda konuşmayı bırakman imkânsız görünüyor. Öyleyse odana git ve duanı orada ezberle."

"Ah, neredeyse hepsini ezberledim, sadece son satır hariç."

"Olsun, sana söylediğimi yap. Odana gidip duayı güzelce ezberle ve ben çaya yardım etmen için seni çağırana kadar orada kal."

"Elma çiçeklerini de yanımda arkadaş olarak götürebilir miyim?" diye yalvardı Anne.

"Hayır; odanı çiçeklerle doldurma. Zaten onları ağaçtan koparmamalıydın."

"Ben de öyle hissettim," dedi Anne. "Bir şekilde güzel hayatlarını koparark kısaltmamam gerektiğini hissettim, bir elma çiçeği olsaydım koparılmak istemezdim. Ancak içimdeki istek karşı konulmazdı. Karşı konulmaz bir istekle karşılaştığınızda ne yaparsınız?"

"Anne, odana gitmeni söylediğimi duydun mu?"

Anne içini çekti, çatının doğu tarafına çekildi ve pencerenin yanındaki bir sandalyeye oturdu.

"İşte, artık bu duayı biliyorum. Son cümleyi üst kata gelirken ezberledim. Şimdi bu odada bir şeyler hayal edeceğim ki hep burada hayali olarak kalsınlar. Zemin, üzerinde pembe güller bulunan beyaz bir kadife halıyla kaplı ve pencerelerde ipekten pembe perdeler var. Duvarlarda altın ve gümüş sırmalı duvar halıları asılı. Mobilyalar maun ağacından yapılmış. Hiç maun ağacı görmedim ama kulağa çok lüks geliyor. Bu kanepe, pembe, mavi, koyu kırmızı ve altın renkli harika ipeksi yastıklarla dolu ve ben üzerinde büyük bir zarafetle uzanıyorum. Duvarda asılı olan o görkemli büyük aynadaki yansımamı görebiliyorum. Uzun boylu ve muhteşemim, üzerimde yerlere kadar uzanan beyaz dantelli bir sabahlık, göğsümde inci bir haç ve saçlarımda da inciler var. Saçlarım gece yarısı karanlığı kadar siyah ve cildim pürüzsüz fildişi solgunluğunda. Benim adım Leydi Cordelia Fitzgerald. Hayır, değil; bu gerçekmiş gibi yapamıyorum."

Hoplaya zıplaya küçük aynaya doğru gitti ve kendine baktı. Keskin hatlı, çilli yüzü ve ciddi bir ifadeye sahip gri gözleri ona bakıyordu.

"Sen sadece Green Gables'tan Anne'sin," dedi ciddiyetle. "Green Gables'ın Anne'i olmak, hiçbir yerin Anne'i olmaktan milyonlarca kez daha iyidir, değil mi?"

Öne doğru eğildi, yansımasını sevgiyle öptü ve açık pencereye doğru yöneldi.

"Sevgili Karlar Kraliçesi, iyi günler. İyi günler, oyuktaki sevgili huş ağaçları. İyi günler, tepedeki sevgili gri ev. Diana'yla yakın arkadaş olup olmayacağımızı merak ediyorum. Umarım oluruz, onu çok seveceğim. Ama Katie Maurice ve Violetta'yı asla unutmamalıyım. Eğer unutursam çok incinir-

ler ve ben, küçük bir kitaplık kızı ya da küçük bir yankı kızı bile olsalar, insanların duygularını incitmekten nefret ederim. Onları hatırlamaya ve her gün bir öpücük göndermeye dikkat etmeliyim."

Anne kiraz çiçeklerinin yanından, parmak uçlarından havaya birkaç öpücük yolladı ve sonra çenesi ellerinde, hayaller denizinde güvenli bir şekilde süzülmeye başladı.

9. Bölüm

Bayan Rachel Lynde Dehşete Kapılıyor

Anne Green Gables'ta yaşamaya başlayalı iki hafta olmuştu ki Bayan Lynde onu incelemeye geldi, fakat hakkını vermek gerekir ki kendisi bu konuda suçlanamazdı. Green Gables'ı en son ziyaret ettiği günden bu yana, şiddetli ve mevsimsiz bir grip atağı, bu iyi hanımı, eve kapatmıştı. Bayan Rachel sık sık hasta olmazdı ve sık sık hasta olanları da hor görürdü; ancak gribin, yeryüzünde başka bir hastalık gibi olmadığını ve yalnızca Tanrı'dan gelen bir felaket olarak yorumlanabileceğini düşünürdü. Doktoru, dışarı adım atabilmesine izin verir vermez, hakkında her tür hikâye ve varsayımın Avonlea sınırlarını dahi aştığı Matthew ve Marilla'nın yetimini görmek için meraktan çatlayarak yola çıktı.

Anne, iki hafta boyunca uyanık olduğu her anı iyi değerlendirdi. Evin etrafındaki bütün ağaçlar ve çalılarla çoktan tanışmıştı. Elma bahçesinin altında bir yol açıldığını ve ormanlık

bir kemerden geçtiğini keşfetmişti; dere ve eğreltiotu ile kalın köşeleri olan köprüsü, köknar çalıları, kuşkirazı kemeri, akçaağaç ve üvezlerle dolu yan yollarının tüm lezzetli aşırılıklarını en uç noktasına kadar keşfetmişti.

Oyuktaki küçük su kaynağıyla arkadaş olmuştu —o harika, derin, berrak buz gibi soğuk kaynak, pürüzsüz kırmızı kumtaşları ve sudaki avuç içi büyüklüğünde eğreltiotu kümeleriyle çevrelenmişti; ötesinde dere üzerinde kütüklerden yapılmış bir köprü vardı.

Bu köprü, Anne'in dans eden ayaklarının altında uzanarak onu, ebedi alacakaranlığın alabildiğine uzanan, gür köknar ve ladinlerin altında hüküm sürdüğü ormanlık bir tepeye götürdü; burada yalnızca binlerce narin "çançiçeği" —bunlar ormanın en utangaç ve güzel çiçekleriydi— geçen yıl açmış çiçekler gibi görünen birkaç soluk, zarif hodan vardı. Örümcek ağları ağaçların arasında gümüş ipler gibi parıldıyordu; köknar dalları ve püsküller dostane bir şekilde sohbet eder gibi görünüyordu.

Anne bütün bu mest eden keşif yolculuklarını, oynamasına izin verilen o tuhaf, yarım saatlik aralarda yapıyordu ve keşifleriyle ilgili her şeyi, onları pek işitmeden Matthew ve Marilla'ya anlatıyordu. Matthew kesinlikle şikâyetçi değildi; her şeyi tek kelime etmeden, yüzünde keyifli bir gülümsemeyle dinliyordu; Marilla, kendisini Anne'in konuşmasına kaptırmaya başlayana kadar "sohbetine" izin veriyor ancak anlattıklarına fazlasıyla ilgi duyduğu an Anne'i, dilini tutmasını söyleyen sert bir komutla susturuyordu.

Anne, Bayan Rachel geldiğinde bahçede, tatlı akşam güneşiyle titreyen yemyeşil, muazzam otların arasında tatlı tatlı, kendi halinde dolaşıyordu; böylece nazik hanımefendi de

hastalığını tam olarak anlatabilmek için mükemmel bir fırsat buldu; her acısını ve nabız atışını öyle net bir keyifle anlatıyordu ki Marilla, gribin faydalı yanlarının olduğunu düşünmeye başlamıştı. Artık her türlü ayrıntı tükendiğinde, Bayan Rachel, ziyaretinin gerçek nedenine geldi.

"Sen ve Matthew hakkında şaşırtıcı şeyler duyuyorum."

"Benden daha fazla şaşırdığını sanmıyorum," dedi Marilla. "Şaşkınlığımı aşmaya çalışıyorum."

"Böyle bir hata olması çok kötü," dedi Bayan Rachel anlayışlı bir ifadeyle. "Onu geri gönderemez miydiniz?"

"Sanırım gönderebilirdik ama göndermemeye karar verdik. Matthew onu sevdi. Ayrıca ben de ondan hoşlandığımı söylemeliyim; hatalarının olduğunu itiraf etsem de. Ev şimdiden farklı bir yer gibi hissettiriyor. O gerçekten çok zeki bir küçük kız."

Marilla söze başladığında, söylemek istediğinden daha fazlasını anlatmıştı çünkü Bayan Rachel'ın yüzünde, sözlerini onaylamayan bir ifade vardı.

"Bu üstlendiğiniz büyük bir sorumluluk," dedi kadın sıkıntılı bir ifadeyle, "Özellikle çocuklarla hiç deneyiminizin olmadığı düşünülünce. Onun gerçek eğilimi hakkında fazla bir şey bilmiyorsunuz ve böyle bir çocuğun ileride nasıl biri olacağı tahmin edilemez. Ama kesinlikle cesaretini kırmak istemiyorum, Marilla."

Marilla, "Cesaretim kırılmış gibi hissetmiyorum," dedi ilgisizce, "Bir şeyi yapmaya karar verdiğimde kararımdan dönmem. Sanırım Anne'i görmek istiyorsun. Onu çağırayım."

Anne hemen koşarak geldi, yüzü meyve bahçesinde yapmış olduğu gezintilerin keyfiyle parlıyordu; ama bir yabancının

beklenmedik varlığı onu utandırmıştı, kapıdan girip şaşkın bir şekilde durdu. Kimsesizler yurdunda giydiği ve altında incecik bacaklarının biçimsizce uzun göründüğü kısa, dar keten elbisesinin içindeyken kesinlikle tuhaf, küçük bir yaratıktı. Çilleri her zamankinden daha çok sayıda ve dikkat çekiciydi; rüzgâr şapkasız saçlarını darmadağın etmişti; hiç bu kadar kızıl görünmemişlerdi.

Bayan Rachel Lynde'in vurgu dolu yorumu, "Seni görünüşün için seçmemişler, orası kesin," oldu.

Bayan Rachel, düşüncelerini korkmadan söylemekten gurur duyan latif ve popüler insanlardan biriydi.

"Korkunç derecede sıska ve çirkin, Marilla. Buraya gel çocuk, sana bir bakayım. Tanrım, hiç böyle çiller gördün mü? Üstelik saçları da havuç kadar kırmızı! Buraya gel dedim çocuk."

Anne "oraya gitti" ama Bayan Rachel'ın beklediği şekilde değil. Mutfağı geçti ve Bayan Rachel'ın önünde durdu. Yüzü öfkeden kırmızıya dönmüştü, dudakları titriyordu ve cılız bedeni baştan aşağı titriyordu.

"Senden nefret ediyorum," dedi boğuk bir sesle, ayağını yere vurarak. "Senden nefret ediyorum! Nefret ediyorum! Nefret ediyorum!" Artan nefretiyle her seferinde ayağını daha sert vuruyordu. "Bana sıska ve çirkin demeye nasıl cüret edersin? Bana nasıl kızıl saçlı ve çilli dersin? Sen kaba, kibarlık nedir bilmeyen, hissiyatsız bir kadınsın!"

"Anne!" diye bağırdı Marilla hayretler içinde.

Ama Anne korkusuzca Bayan Rachel ile yüzleşmeye devam etti; başı yukarıda, elleri sıkılı, tutkulu bir öfkeyle verdiği solukları bir atmosfer gibi etrafına yayılıyordu.

"Benim hakkımda böyle şeyler söylemeye nasıl cüret edersin?" diye öfkeyle tekrarladı. "Bu tür şeylerin sizin hakkınızda söylenmesini ister miydiniz? Şişman ve hantal olduğunuzu ve muhtemelen bir gram bile hayal gücünüzün olmadığını söyleseler hoşunuza gider miydi? Bunu söyleyerek duygularınızı incitip incitmediğimi umursamıyorum! Umarım incinmişlerdir. Bayan Thomas'ın sarhoş kocası bile beni böyle incitmemişti. Ve bunun için sizi asla affetmeyeceğim, asla, asla!"

Yere vurdu, vurdu.

"Daha önce böyle bir öfke görülmüş mü?" diye sordu Bayan Rachel korkarak.

"Anne, odana git ve ben gelene kadar orada kal!" dedi Marilla, konuşma yeteneğini güçlükle geri kazanarak.

Gözyaşlarına boğulmuş Anne salon kapısına koştu, kapıyı çarpmasıyla beraber sundurma duvarındaki teneke kutular onun halinden anlıyormuşçasına sallandılar. Koridordan ve merdivenlerden yukarı bir kasırga gibi çıktı. Üst kattan gelen boğuk çarpma sesi, çatının doğu tarafındaki kapının da aynı öfkeyle kapandığına işaretti.

"Eh, bunu yetiştirmek zorunda olduğun için sana acıyorum Marilla," dedi Bayan Rachel açıklanamaz bir ciddiyetle.

Marilla, söyleyeceği şeyin —özür ya da itiraz— ne olduğunu bilmeden ağzını açtı. Söylediği şey, o an ve daha sonrası için kendisine büyük bir sürpriz oldu.

"Görünüşü hakkında ona sataşmamalıydın Rachel."

"Marilla Cuthbert, onu az önce gördüğümüz korkunç öfke gösterisinde haklı gördüğünü ima etmiyorsun, değil mi?" diye sordu Bayan Rachel öfkeyle.

"Hayır," dedi Marilla yavaşça, "Onu mazur görmeye çalışmıyorum. Çok çirkin bir şey yaptı ve onunla bu konu hakkında konuşmam gerekecek. Ama ona bazı konularda izin vermeliyiz. Ona neyin doğru olduğu asla öğretilmedi. Ayrıca onun çok üzerine gittin, Rachel."

Marilla bu son cümleyi eklememek için kendisine engel olamadı ancak yine de bunu yaptığı için şaşkındı. Bayan Rachel gururu kırılmış bir ifadeyle ayağa kalktı.

"Görüyorum ki bundan sonra söylediklerime çok dikkat etmeliyim, Marilla. Anlaşılan, Tanrı bilir nerede yetişmiş yetimlerin hassas duyguları her şeyden önce geliyor. Ah, hayır, dargın değilim, endişelenme. Aklımda sana olan üzüntümden öfkeye bir yer kalmadı. O çocukla ilgili sıkıntıların olacak. Ama on çocuk yetiştirmiş ve ikisini gömmüş biri olarak tavsiyemi sorarsan —ki sormayacağını biliyorum— bahsettiğin o 'konuşmayı' iyi bir sopayla yap derim sana. Bu tür bir çocuk için en etkili dilin bu olduğunu düşünüyorum. Öfkesi saçlarıyla uyum sağlıyor. Neyse, iyi akşamlar, Marilla. Ama bu şekilde azarlanacak ve hakaret edileceksem buraya kısa bir süre içerisinde tekrar gelmemi beklemeyin. Bu daha önce yaşamadığım bir şeydi."

Bayan Rachel, —her zaman yalpalayan, şişman bir kadının süzülürcesine yürüyebildiği söylenebilirse— süzülerek gitti ve Marilla çok ciddi bir yüz ifadesiyle üst kata yöneldi.

Üst kata çıkarken ne yapması gerektiği konusunda huzursuzca düşündü. Az önce yaşanan sahne onu az üzmemişti. Anne böyle bir öfke gösterisinde bulunmamalıydı, özellikle de o kadar insan arasından Bayan Rachel Lynde'ın önünde! Biraz sonra Marilla, Anne'in mizacındaki böylesi ciddi bir kusuru keşfetmiş

oldukları için acıdan ziyade utanç duyduğuna dair rahatsız edici ve sitem dolu bir hisse kapıldı. Onu nasıl cezalandıracaktı? Sopa önerisi —Bayan Rachel'ın doğmuş tüm çocukları ne kadar etkili olduğuna tanıklık edecek olsa da— Marilla'ya göre değildi. Bir çocuğa vurabileceğini sanmıyordu. Hayır, Anne'in suçunun büyüklüğünü doğru bir şekilde anlamasını sağlamak için başka bir cezalandırma yönteminin bulunması gerekiyordu.

Marilla, Anne'i temiz yatak örtüsünü kirleten çamurlu botlarından habersizce, yatağında yüzükoyun yatmış, acı acı ağlarken buldu.

"Anne," dedi katı olmayan bir sesle.

Cevap gelmedi.

"Anne," dedi daha sert bir tonda, "Hemen yataktan çık ve sana söyleyeceğim şeyleri dinle."

Anne yataktan fırladı ve yanındaki sandalyeye kaskatı şekilde oturdu, yüzü şişmiş ve gözyaşlarıyla lekelenmişti ve gözleri inatla yere sabitlendi.

"Bu ne kadar da güzel bir davranıştı. Anne! Kendinden utanmıyor musun?"

"Bana çirkin ve kızıl saçlı demeye hakkı yoktu," diye cevapladı Anne, kaçamak ve cüretkâr bir şekilde.

"Böyle ani bir öfkeye kapılmaya ve onunla o şekilde konuşmaya hakkın yoktu Anne. Senden utandım, senden fena halde utanıyorum. Bayan Lynde'e iyi davranmanı istedim ve sen bunu yapmak yerine beni rezil ettin. Bayan Lynde kızıl saçlı ve çirkin olduğunu söylediğinde neden böyle öfkelendin bilmiyorum. Bunu sık sık kendin de söylüyorsun."

"Ah, ama bir şeyi kendin söylemekle başkalarından duymak arasında çok büyük bir fark var," dedi Anne. "Bir şeyin

böyle olduğunu biliyor olabilirsiniz ancak diğer insanların bunu farklı düşündüğünü umut edersiniz. Sanırım korkunç bir öfkem olduğunu düşünüyorsunuz ama kendime engel olamadım. Bana o sözleri söylediğinde içimde bir şeyler yükseldi ve beni boğdu. Ona bağırmak zorunda kaldım."

"Eh, söylemeliyim ki güzel bir gösteriydi. Bayan Lynde'in, senin hakkında her yerde anlatabileceği güzel bir hikâyesi olacak ve elbette bunu anlatacak. Bu şekilde öfkeye kapılman korkunç bir şeydi Anne."

"Biri sizin yüzünüze karşı sıska ve çirkin olduğunuzu söylemiş olsaydı nasıl hissederdiniz, hayal edin," diye yalvardı Anne gözyaşlarıyla.

Marilla'nın zihninde aniden eski bir anısı canlandı. Teyzelerinden birinin diğerine onun hakkında, "Ne kadar da asık suratlı, çirkin, küçük bir şey," dediğini duyduğunda çok küçüktü. Marilla, elli yaşına gelene kadar o anının acısından kurtulamamıştı.

"Bayan Lynde'in sana yaptığını doğru bulduğumu söylemiyorum Anne," diye itiraf etti yumuşak bir ses tonuyla. "Rachel çok açık sözlüdür. Ama bu, senin böyle bir davranış sergilemen için bir mazeret değil. O bir yabancı ve yaşlı bir insan, üstelik benim misafirimdi. Üçü de ona saygılı olman için çok iyi nedenler. Sen çok kaba, küstah ve—" Marilla'nın aklına onu kurtaracak bir ceza geldi — "Ona gidip hırçınlığın için çok üzgün olduğunu söyleyecek ve seni affetmesini rica edeceksin."

"Bunu asla yapamam," dedi Anne kararlı ve ciddi bir ifadeyle. "Beni istediğiniz gibi cezalandırabilirsiniz, Marilla. Beni yılanların ve kurbağaların yaşadığı karanlık, nemli bir zindana kapatabilir ve sadece ekmek ve suyla besleyebilirsi-

niz; şikâyet etmem. Ama asla Bayan Lynde'den beni affetmesini isteyemem."

"İnsanları karanlık, nemli zindanlarda atma alışkanlığımız yok," dedi Marilla soğuk bir şekilde, "Özellikle Avonlea'da oldukça az oldukları düşünülürse. Ama Bayan Lynde'den özür dilemelisin ve dileyeceksin de. Bana bunu yapmaya istekli olduğunu söyleyene kadar odanda kalacaksın."

Anne, "O zaman burada sonsuza kadar kalmam gerekecek," dedi kederle. "Çünkü Bayan Lynde'e söylediğim şeyler için üzgün olduğumu söyleyemem. Nasıl yapabilirim ki? Ben üzgün değilim. Sizi kırdığım için üzgünüm; ama ona söylediğim şeyleri söylemiş olduğum için memnunum. İçimi rahatlattı. Üzgün olmadığım zaman üzgün olduğumu söyleyemem, değil mi? Üzgün olduğumu hayal bile edemiyorum."

"Belki de hayal gücün sabaha daha iyi çalışır," dedi Marilla, gitmek üzere ayağa kalkarak. "Davranışlarını düşünmek ve daha iyi bir bakış açısı edinmek için bir gecen var. Green Gables'ta kalmana izin verirsek çok iyi bir kız olmaya çalışacağını söylemiştin ama itiraf etmeliyim ki bugün pek de öyle görünmedi."

Giderken söylediği bu ağır sözleri, Anne'in şiddetle inip kalkan göğsüne bıraktı ve aklı kederle dolu, ruhu daralmış bir şekilde mutfağa indi. Anne'e olduğu kadar kendine de kızgındı, çünkü ne zaman Rachel'ın şaşkın ifadesini hatırlasa, dudakları eğlenceyle seğiriyor ve gülmemek için kendini zor tutuyordu.

10. Bölüm

Anne'in Özrü

Marilla o akşam Matthew'a olaylar hakkında hiçbir şey söylemedi. Ancak Anne ertesi sabah hâlâ inatçılık ettiğini kanıtladığında, kahvaltı masasında neden bulunmadığını açıklamak için bir açıklama yapması gerekti. Marilla bütün hikâyeyi Matthew'a anlattı ve Anne'in davranışının ciddiyetinden dolayı onu etkilemeye özen gösterdi.

"Rachel Lynde'in azar yemesi iyi bir şey; o her işe karışan eski bir dedikoducudur," şeklinde teselli edici bir cevap verdi Matthew.

"Matthew Cuthbert, sana inanamıyorum. Anne'in davranışının korkunç olduğunu biliyorsun ve yine de onun yanında yer alıyorsun! Sanırım şimdi de hiç cezalandırılmaması gerektiğini söyleyeceksin!"

"Şey, hayır, tam olarak değil," dedi Matthew huzursuzca. "Sanırım biraz cezalandırılmalı. Ama onu çok zorlama, Maril-

la. Ona doğruyu öğretecek hiç kimsesi olmadığını unutma. Sen ona -ona yiyecek bir şeyler vereceksin, değil mi?"

"İnsanları iyi davransınlar diye aç bıraktığımı hiç duydun mu?" diye sordu Marilla öfkeyle. "Yemeklerini düzenli olarak yiyecek, ona ben kendim götüreceğim. Ama Bayan Lynde'den özür dilemeye karar verinceye kadar orada kalacak ve bu kesin kararım, Matthew."

Kahvaltı, öğle yemeği ve akşam yemeği çok sessiz geçti çünkü Anne hâlâ odasındaydı. Her yemekten sonra Marilla, çatının doğu tarafına iyi doldurulmuş bir tepsi taşıdı ve daha sonra yemeklerde fark edilebilir bir eksiklik olmadan geri getirdi. Matthew son gelişinde endişeli gözlerle baktı. Anne hiçbir şey yemiş miydi?

Marilla o akşam inekleri arka meradan getirmek için dışarı çıktığında, ahırların yakınında dolanan ve Marilla'yı izleyen Matthew, bir hırsız edasıyla eve sızdı ve yukarı doğru sessizce ilerledi. Matthew genel olarak mutfakla koridorun sonunda uyuduğu küçük yatak odası arasında gelip giderdi; arada bir, papaz çay içmeye geldiğinde rahatsız bir şekilde salona veya oturma odasına giderdi. Ancak ilkbaharda Marilla'ya yedek yatak odasını duvar kâğıdıyla kaplamaya yardım ettiğinden beri kendi evinde hiç üst kata çıkmamıştı ve bu da dört yıl önceydi.

Koridor boyunca parmak ucunda yürüdü ve sonra çatının doğu tarafındaki kapıyı çalıp içeriye göz atmadan önce birkaç dakika boyunca cesaretini topladı.

Anne kederli bir şekilde bahçeye bakan pencerenin yanındaki sarı sandalyede oturuyordu. Çok küçük ve mutsuz görünüyordu, Matthew'in kalbi acıdı. Usulca kapıyı kapattı ve parmak ucunda ona doğru ilerledi.

"Anne," diye fısıldadı, işitilmekten korkarcasına, "Nasıl gidiyor, Anne?" Anne duygusuz bir ifadeyle gülümsedi.

"Çok iyi. Bir sürü şey hayal ediyorum ve bu zaman geçirmeme yardımcı oluyor. Tabii ki oldukça yalnızım. Ama buna alışabilirim."

Anne, yıllar boyunca tek başına yaşadığı hapishanelerle yüzleşerek cesurca gülümsedi.

Matthew, Marilla'nın erken dönmesi ihtimaline karşı zaman kaybetmeden söyleyeceklerini söylemesi gerektiğini hatırladı.

"Peki, şimdi Anne, şu işi yapıp kurtulsan daha iyi olacağını düşünmüyor musun?" diye fısıldadı. "Er ya da geç yapılması gerekecek, biliyorsun, Marilla korkunç inatçı bir kadındır — korkunç inatçıdır Anne. Bence hemen yap ve kurtul."

"Bayan Lynde'den özür dilememi mi istiyorsun?"

Matthew, hevesle, "Evet, özür dilemek, tam olarak bu," dedi. "Sadece git ve tatlıya bağla. Bunu demeye çalışıyordum."

"Sanırım bunu sen istediğin için yapabilirim," dedi Anne düşünceli bir şekilde. "Üzgün olduğumu söylemem doğru olur, çünkü şu an üzgünüm. Dün gece biraz bile üzgün değildim. Açıkça öfkeliydim ve bütün gece öfkeli kaldım. Bunu biliyorum çünkü üç kez uyandım ve her seferinde öfkeliydim. Ama bu sabah hepsi geçti. Artık sinirli değilim ve bu da üzerimde korkunç bir bitkinlik bıraktı. Kendimden çok utandım. Ama Bayan Lynde'e gidip böyle söylemeyi düşünemezdim. Çok küçük düşürücü olurdu. Kararımı verdim, bunu yapmak yerine sonsuza kadar burada kapalı kalırım. Ama yine de —senin için her şeyi yaparım— gerçekten yapmamı istiyorsan..."

"Elbette istiyorum. Sensiz alt kat çok ıssız. Sadece git ve işleri tatlıya bağla; sen iyi bir kızsın."

"Tamam o zaman," dedi Anne pes ederek. "Marilla gelir gelmez ona pişman olduğumu söyleyeceğim."

"Aferin, aferin, Anne. Ama Marilla'ya bunun hakkında bir şeyler söylediğimi söyleme. Burnumu soktuğumu düşünebilir ve bunu yapmayacağıma dair ona söz verdim."

Anne, "Vahşi atlar bile bu sırrı benden alamayacak," diye söz verdi. "Zaten vahşi atlar bir kişiden bir sırrı nasıl alabilir ki?"

Ama Matthew kendi başarısından korkarak uzaklaştı. Marilla'nın, yaptığı şeyden şüphelenmemesi için atların otladığı meranın en uzak köşesine kadar aceleyle kaçtı. Marilla eve döndükten sonra korkulukların üzerinden kendisine, "Marilla!" diyen ağlamaklı bir ses duyduğunda şaşırdı.

"Evet?" dedi, koridora girerek.

"Kendimi kaybedip kaba şeyler söylediğim için özür dilerim ve Bayan Lynde'e bunu söylemeye hazırım."

"Çok iyi." Marilla'nın sert ifadesinde, rahatladığına dair herhangi bir belirti olmadı. Anne pes etmezse ne yapacağını bir süredir merak ediyordu. "İnekleri sağdıktan sonra seni götürürüm."

Böylece, ineklerin işi bittikten sonra Marilla dik ve muzaffer, Anne ise solgun ve kederli bir halde patikada ilerlemeye başladılar. Fakat Anne'in üzüntüsü yarı yolda, sanki büyülenmiş gibi yok oluverdi. Başını kaldırdı ve hafif adımlarla yoluna devam etti, gözleri günbatımı gökyüzüne sabitlendi, bastırılmış bir coşkunluğu varmış gibiydi. Marilla bu değişikliği onaylamayan gözlerle izledi. Bu, kalbi kırılmış Bayan Lynde'in huzuruna götürülmesi gereken uysal, pişman kız değildi artık.

"Ne düşünüyorsun Anne?" diye sordu sertçe.

"Bayan Lynde'a ne söylemem gerektiğini hayal ediyorum," diye cevapladı Anne hayaller içinde.

Bu tatmin ediciydi; ya da öyle olmalıydı. Ancak Marilla, ceza planındaki bir şeylerin ters gittiği fikrinden kurtulamıyordu. Anne'in bu kadar mest olmuş ve neşeli görünmemesi gerekiyordu.

Neşeyle mest olmuş haldeki Anne, mutfak penceresinin yanında oturup örgü ören Bayan Lynde'nin huzuruna gelene kadar yoluna devam etti. Sonra neşesi kayboldu. Yüzünün her bir zerresi kederli bir pişmanlık ifadesiyle kaplandı. Daha bir kelime bile söylenmeden, Anne aniden şaşkın haldeki Bayan Rachel'ın önünde diz çöktü ve yalvararak ellerini uzattı.

"Ah, Bayan Lynde, çok üzgünüm," dedi sesinde bir titremeyle. "Sözlükteki bütün kelimeleri kullansam bile içimdeki acıyı tamamen ifade edemem. Nasıl bir acı olduğunu siz hayal edin. Size çok kötü davrandım; ve oğlan olmamama rağmen Green Gables'ta kalmama izin veren sevgili dostlarınız Matthew ve Marilla'yı da utandırdım. Ben çok kötü ve nankör bir kızım ve sonsuza kadar cezalandırmayı ve bir daha asla saygın insanların arasına alınmamayı hak ediyorum. Aniden öfkelenmem çok yanlıştı çünkü siz doğruyu söylüyordunuz. Gerçek buydu; söylediğiniz her kelime doğruydu. Saçlarım kızıl ve ben çilli, sıska ve çirkin bir kızım. Benim size söylediğim de doğruydu ama yine de söylememeliydim. Ah, Bayan Lynde, lütfen, lütfen, affedin beni. Eğer reddederseniz bu, zavallı yetim bir kızın hayatı boyunca çekeceği bir acı olacak, bunu ister miydiniz, çok sinirli bir kız olsa bile? Ah,

eminim istemezsiniz. Lütfen beni affettiğinizi söyleyin, Bayan Lynde."

Anne ellerini sıkıca birbirine kenetledi, başını eğdi ve yargı hükmünü bekledi.

Samimiyeti şüphe götürmezdi; sesinin her tonundan içtenliği duyulabiliyordu. Hem Marilla hem de Bayan Lynde, o belirgin tonu fark etmişlerdi. Ancak Marilla, dehşet içinde, Anne'in aslında içinde bulunduğu bu aşağılanma vadisinin keyfini sürdüğünü anlamıştı; gururu kırıldıkça bundan zevk alıyordu. Marilla'nın vermekle övündüğü o erdemli ceza bu muydu? Anne bu cezayı olumlu anlamda, keyif alınacak bir şeye dönüştürmüştü.

Neyse ki Bayan Lynde'in algıları fazlasıyla iyi değildi de bunu fark etmedi. Sadece Anne'in çok kapsamlı bir özür dilediğini gördü ve tüm kızgınlıklarının, biraz işgüzar olsa da, merhamet dolu kalbinden yok olduğunu algıladı.

"Tamam, tamam, ayağa kalk evladım," dedi içtenlikle. "Elbette seni affediyorum. Sanırım sana karşı biraz fazla serttim. Ama ben çok açık sözlüyüm. Bana aldırmamalısın, aklında olsun. Saçının korkunç bir kızıl tonunda olduğu inkâr edilemez; ama bir keresinde bir kız tanımıştım —aslına bakarsan okul arkadaşımdı— saçları gençken seninki kadar kızıldı ama büyüdüğünde gerçek bir kumral oldu. Seninki de öyle olursa hiç şaşırmam, hem de hiç."

"Ah, Bayan Lynde!" Anne ayağa kalkarken derin bir nefes aldı. "Bana umut verdiniz. Sizin her zaman iyiliksever bir insan olduğunuzu düşüneceğim. Ah, sadece büyüdüğümde saçlarımın güzel bir kumral tonunda olacağına inanabilseydim her şeye katlanabilirdim. İnsanın saçları güzel bir kumral tonunda

olsa, iyi biri olması çok daha kolay olurdu, değil mi? Şimdi bahçenize gidebilir ve siz Marilla'yla konuşurken elma ağaçlarının altındaki bankta oturabilir miyim? Orada hayal gücü için çok daha fazla alan var."

"Evet, koş bakayım evladım. İstersen de köşedeki beyaz haziran zambaklarından bir buket alabilirsin."

Kapı Anne'in arkasından kapandığında Bayan Lynde bir lamba yakmak için hızlıca ayağa kalktı.

"Gerçekten çok tuhaf bir kız bu. Bu sandalyeyi al, Marilla; bu senin oturduğundan daha rahat; o sandalyeyi sadece işe aldığım oğlanın oturması için saklıyorum. Evet, kesinlikle garip bir kız, ama çekici bir tarafı olduğu da bir gerçek. Sana ve Matthew'a onu aldığınız için eskisi kadar şaşırmıyorum ya da sizin adınıza üzülmüyorum. İleride iyi bir çocuk olabilir. Elbette kendini biraz tuhaf bir şekilde ifade ediyor —biraz fazla iyi ifade ediyor— çok canlı, anlıyorsun işte; ama medeni insanlar arasında yaşamaya başladığına göre muhtemelen bunu yakında aşar. Bir de sanırım çok çabuk öfkeleniyor; ama bunun da rahatlatıcı bir yanı var, çabuk öfkelenen, bir anda alev alıp sönen bir çocuk, asla sinsi ya da yalancı olmaz. Ben sinsi çocuktan korkarım, asıl sorun o. Genel olarak Marilla, onu sevdim."

Marilla eve gittiğinde Anne, meyve bahçesinin güzel kokulu alacakaranlığından, elinde beyaz bir nergis demetiyle çıktı.

"Çok iyi özür diledim, değil mi?" dedi gururla, patikadan inerken. "Bunu yapmak zorunda olduğuma göre en iyisini yapayım diye düşündüm."

"Gayet iyi özür diledin, yeterince iyi," diye yorum yaptı Marilla. Olayları anımsarken kendini zor tuttuğunu fark edin-

ce şaşırdı. Ayrıca içinde, Anne'i bu kadar iyi özür dilediği için azarlamak zorunda olduğu gibi huzursuz edici bir his vardı; ama bu çok saçma bir şey olurdu! Vicdanıyla orta yolu bularak cevap verdi:

"Umarım bir daha böyle özür dilemek zorunda kalmazsın. Umarım artık öfkeni kontrol etmeye çalışırsın, Anne."

"İnsanlar görünüşümle alay etmese bu o kadar da zor olmazdı," dedi Anne iç çekerek. "Başka şeyler hakkında sinirlenmiyorum; ama saçlarımla dalga geçilmesinden çok yoruldum ve bu da beni hemen öfkelendiriyor. Büyüyünce saçlarımın gerçekten de güzel bir kumral tonunda olacağını düşünüyor musunuz?"

"Görünüşün hakkında çok fazla düşünmemelisin Anne. Korkarım sen çok kibirli küçük bir kızsın."

"Çirkin olduğumu bilerek nasıl kibirli olabilirim ki?" diye karşı çıktı Anne. "Güzel şeyleri seviyorum ve aynaya bakıp hoş olmayan bir şey görmekten nefret ediyorum. Bu beni çok üzüyor; tıpkı çirkin bir şeye baktığımda hissettiğim gibi. Güzel olmadığı için ona acıyorum."

Marilla, "İnsan güzel amelleri ölçüsünde güzeldir," dedi.

"Bunu bana daha önce de söylemişlerdi ama benim bu konuda şüphelerim var," diye belirtti şüpheci Anne, elindeki nergisi koklayarak. "Ah, bu çiçekler ne güzel, değil mi! Bayan Lynde'in onları bana vermesi çok hoş bir hareketti. Bayan Lynde'a karşı artık hiç kötü hislerim yok. Özür dilemek ve affedilmek insana çok güzel, rahatlatıcı bir his veriyor, değil mi? Bu gece yıldızlar ne kadar da parlak! Bir yıldızda yaşayabilseydiniz, hangisini seçerdiniz? Ben orada, o karanlık tepenin üstünde, o güzel, parlak, büyük olanı isterdim."

"Anne, diline hâkim ol," dedi Marilla, Anne'in düşüncelerinden oluşan girdabı takip etmeye çalışmak onu iyice yormuştu.

Anne kendi evlerine giden patikaya dönene kadar tek kelime etmedi. Patikadan onları karşılarcasına esen serseri bir rüzgâr beraberinde, çiyden ıslanmış küçük eğreltiotlarının baharatlı parfümünü de getirdi. Uzaktaki gölgelerde, Green Gables'ın mutfağından yayılan ışık, ağaçların arasından neşeli bir şekilde parlıyordu. Anne aniden Marilla'ya yaklaştı ve eliyle usulca yaşlı kadının sert avuç içini kavradı.

"Eve gidiyor olmak ve gittiğim yerin ev olduğunu bilmek güzel," dedi. "Green Gables'ı şimdiden çok seviyorum ve daha önce hiçbir yeri sevmemiştim. Hiçbir yer bana evim gibi gelmemişti. Ah, Marilla, çok mutluyum. Şu anda dua edebilirim ve bunda biraz olsun zorlanmam."

O incecik, küçük el kendi elinde dokunduğu anda Marilla'nın kalbi sıcacık ve hoş duygularla doldu; belki de içinde, hayatında kaçırmış olduğu annelik duygusu titreşiyordu. Bu hissin alışılmadıklığı ve tatlılığı onu rahatsız etti. Anne'e ahlaki bir şeyler aşılayarak hislerini normal sakinliğine döndürmek için aceleyle konuştu.

"Eğer iyi bir kız olursan her zaman mutlu olursun, Anne. Ve dua etmekte hiçbir zaman zorlanmamalısın."

"Birinin dualarını söylemek dua etmekle aynı şey değildir," dedi Anne dalgınlıkla. "Ama o ağaç tepelerinde esen rüzgâr olduğumu hayal edeceğim. Ağaçlardan bıktığımda, burada eğreltiotlarında hafifçe sallandığımı hayal edeceğim ve sonra Bayan Lynde'in bahçesine uçup çiçeklerini dans ettireceğim, sonra büyük bir hızla yonca tarlasına gideceğim, ardından da

Parlayan Sular Gölü'nün üzerinden esip sularını küçük köpüklü dalgalara çevireceğim. Ah, esen rüzgârda hayal gücüne ne çok yer var! Bu yüzden daha fazla konuşmayacağım, Marilla."

"Tanrı'ya şükürler olsun," diye nefes verdi Marilla içten bir rahatlamayla.

11. Bölüm

Anne'in Pazar Okulu İzlenimleri

"Evet, beğendin mi bakalım?" dedi Marilla.

Anne çatıdaki odasında durmuş, yatağa yayılmış üç yeni elbiseye ciddiyetle bakıyordu. Biri, Marilla'nın geçen yaz bir seyyar satıcıdan bir şeyler dikilebilecek gibi gözüktüğü için satın aldığı çok renkli, çizgili, pamuklu bir kumaştandı; biri kışın pazarlık tezgâhından aldığı siyah-beyaz kareli satendendi; biri de o hafta Carmody'de bir mağazadan satın aldığı mavinin çirkin tonunda, sert, desenli bir kumaştandı.

Marilla hepsini kendi dikmişti ve hepsi birbirine benziyordu; sade bel kısımlarından sade bir biçimde uzanan etekler, bel ve etek kısımları kadar sade ve olabildiğince dar kollar.

"Onları sevdiğimi hayal edeceğim," dedi Anne hayal âleminden sıyrılmış, aklı başında bir ifadeyle.

"Hayal etmeni istemiyorum," dedi Marilla gücenerek. "Ah, elbiseleri sevmediğini görebiliyorum! Ne kusurları var? Düzgün, tertemiz ve yeni değiller mi?"

"Öyleler."

"O zaman neden sevmedin?"

"Onlar... güzel değiller," dedi Anne isteksizce.

"Güzel!" diye küçümsedi Marilla. "Senin için güzel elbiseler almayı düşünerek zihnimi yormadım. Ben insanı şımartan gösterişe inanmıyorum Anne, bunu sana net olarak söyleyebilirim. Bu elbiseler fırfırları ve saçakları olmayan, gayet güzel, usturuplu, giyilebilir elbiseler ve bu yaz giyebileceğin tek şey bunlar. Okula gitmeye başladığında, kahverengi çizgili kumaş ve mavi desenli elbiseler okul için ideal olacak. Saten olan da kilise ve Pazar Okulu için yeterli. Onları temiz ve düzgün tutmanı ve yırtmamanı bekliyorum. Giydiğin bu daracık keten yün karışımı kumaş şeylerden sonra alacağın herhangi bir şey için minnettar olacağını düşünmüştüm."

"Ah, minnettarım," diye itiraz etti Anne. "Ama eğer bunlardan sadece birini kabarık kollu yapsaydınız çok daha minnettar olurdum. Kabarık kollar şimdi çok moda. Kabarık kollu bir elbise giymek bana çok heyecan verirdi Marilla."

"Eh, o zaman heyecanlanmadan idare etmen gerekecek. Kabarık kollarla boşa harcayacak malzemem yoktu. Zaten bence çok saçma görünüyorlar. Sade, usturuplu olan şeyleri tercih ederim."

"Ama herkes gibi sade ve usturuplu olmaktansa kendi başıma saçma olmayı tercih ederim," diye ısrar etti Anne kederli bir şekilde.

"Ah, bu konuda sana güvenim tam! Bu elbiseleri dolabına dikkatlice as ve sonra oturup Pazar Okulu için derslerine çalış. Senin için Bay Bell'den ders kitabını aldım ve yarın Pazar

Okulu'na gideceksin," dedi Marilla, hiddetle aşağı inip gözden kayboldu.

Anne ellerini önünde kenetledi ve elbiselere baktı.

"Kabarık kollu beyaz bir tane olmasını umuyordum," diye fısıldadı kederle. "Öyle bir tane olması için dua ettim ama bunun için pek bir şey beklemiyordum. Tanrı'nın küçük bir yetim kızın elbisesi için uğraşacak vakti olacağını düşünmemiştim. Bunun için sadece Marilla'ya güvenmek zorunda olduğumu biliyordum. Eh, neyse ki içlerinden birinin güzel dantel fırfırları ve kabarık kollarıyla kar beyazı tülden olduğunu hayal edebilirim."

Ertesi sabah, feci bir baş ağrısının belirtileri, Marilla'nın Anne ile Pazar Okulu'na gitmesine engel oldu.

"Gidip Bayan Lynde'i çağırman gerekecek Anne," dedi. "O seni doğru sınıfa götürecek. Şimdi, düzgün davranmayı unutma. Sonrasında vaaza kal ve Bayan Lynde'den sana oturma sıramızı göstermesini rica et. İnsanlara bakma ve kıpırdamadan dur. İşte, bağış için bir kuruş. Eve geldiğinde bana İncil'den seçilen parçayı söylemeni bekliyor olacağım."

Anne, münasip bir etek boyu olan ve kesinlikle daracık ve kısa olmayan ancak inecik bedeninin her bir noktasını belli eden sert kumaşlı siyah beyaz saten elbisesi içinde, kusursuz bir halde yola koyuldu. Şapkası ufak, düz, parlak, yepyeni bir denizci şapkasıydı ve bu da sadeliğiyle, kurdeleler ve çiçeklerle süslü bir şey hayal eden Anne'i hayal kırıklığına uğratmıştı. Ancak Anne, çiçeklerle ilgili hayaline daha anayola çıkmadan ulaştı.

Patikanın yarısında, esen rüzgârda sallanıp birbirlerine karışan altın rengi düğün çiçekleri ve harika yabani güller gören

Anne hemen bu çiçeklerden bolca koparıp şapkasına ufak bir çelenk yaptı. Diğer insanlar istediklerini düşünebilirlerdi, sonuç Anne'i tatmin etmişti ve pembe ve sarı süslemesiyle kıpkırmızı kafasını son derece gururlu bir şekilde kaldırıp neşeyle yoluna devam etti.

Bayan Lynde'in evine ulaştığında, kadının gitmiş olduğunu gördü. Hiçbir şey gözünü korkutmadı, kiliseye doğru yalnız başına ilerledi. Verandada, aşağı yukarı hepsi beyazlar, maviler ve pembelerle giyinmiş neşeli bir küçük kız topluluğu buldu, hepsi olağanüstü şapka süslemesiyle aralarında duran bu yabancıya meraklı gözlerle bakıyordu. Avonlea'nın küçük kızları zaten Anne hakkında garip hikâyeler duymuşlardı. Bayan Lynde onun fena halde öfkeli bir kız olduğunu söylemişti; Green Gables'ta çalışan çocuk, Jerry Buote, onun sürekli deli gibi kendi kendine ya da ağaçlar ve çiçeklerle konuştuğunu söylemişti. Kızlar ona bakarak kitaplarının arkasında birbirleriyle fısıldaştılar. O an ya da daha sonra, açılış için yapılan alıştırmalar sona erdiğinde kimse ona dostça yaklaşmadı ve Anne kendini Bayan Rogerson'un sınıfında buldu.

Bayan Rogerson yirmi yıldır Pazar Okulu'nda ders veren orta yaşlı bir kadındı. Öğretme yöntemi, ders kitabından sorular sormak ve soruyu cevaplaması gerektiğini düşündüğü küçük kıza sertçe bakmaktı. Anne'e çok sık baktı ve Anne, Marilla'nın talimleri sayesinde ona hemen cevap verebildi; ancak soru ya da cevap hakkında çok fazla bir şey anlayıp anlamadığı tartışılırdı.

Bayan Rogerson'dan hoşlanmadığını düşündü ve kendini çok mutsuz hissetti; sınıftaki diğer küçük kızların kabarık kollu elbiseleri vardı. Anne, kabarık kollar olmadan hayatın ger-

çekten yaşamaya değer olmadığını hissetti.

"Pekâlâ, Pazar Okulu'nu nasıl buldun bakalım?" diye sordu Marilla, Anne eve geldiği zaman. Çelenkleri solmuş olan Anne çiçekleri patikadayken atmıştı, bu yüzden Marilla bir süre bundan haberdar olmadı.

"Hiç sevmedim. Korkunçtu."

"Anne Shirley!" dedi Marilla onu azarlarcasına.

Anne uzun bir nefes alarak sallanan sandalyeye oturdu, Bonny'nin yapraklarından birini öptü ve çiçek açan bir küpeçiçeğine el salladı.

"Ben yokken yalnız kalmışlardır," diye bir açıklama yaptı. "Pazar Okulu'na gelince. Bana söylediğiniz gibi iyi davrandım. Bayan Lynde gitmişti, ben de kendi başıma gittim. Bir sürü küçük kızla birlikte kiliseye girdim ve açılış alıştırmaları devam ederken pencerenin yanındaki sıranın sonuna oturdum. Bay Bell çok uzun bir dua etti. Eğer o pencerenin kenarında oturmasaydım, duası bitmeden fena halde yorulurdum. Ama pencere tam Parlayan Sular Gölü'ne bakıyordu, bu yüzden ona baktım ve muhteşem şeyler hayal ettim."

"Böyle bir şey yapmamalıydın. Bay Bell'i dinlemeliydin," dedi Marilla.

"Ama benimle konuşmuyordu," diye itiraz etti Anne. "Tanrı'yla konuşuyordu ve o da bu konuda çok fazla ilgili görünmüyordu. Sanırım Tanrı'nın çok uzakta olduğunu düşünüyordu. Dalları gölün üzerine doğru uzanan, upuzun bir dizi beyaz ağaç vardı ve güneş ışınları onların arasından aşağı, çok aşağı, suyun derinliklerine doğru düşüyordu. Ah, Marilla, güzel bir rüya gibiydi! Bana heyecan verdi ve ben de iki üç kez 'Bunun için teşekkürler, Tanrım,' dedim."

"Yüksek sesle demedin umarım," dedi Marilla endişeyle.

"Ah, hayır, sadece fısıldayarak söyledim. Bay Bell sonunda bitirdi ve bana Bayan Rogerson'un sınıfına girmemi söylediler. Sınıfta dokuz kız daha vardı. Hepsinin kabarık kollu elbiseleri vardı. Benimkinin de kabarık kollu olduğunu hayal etmeye çalıştım ama yapamadım. Neden yapamadım? Çatıdaki odamda yalnızken kabarık kollu olduklarını hayal etmek kolaydı ama gerçekten kabarık kolları olan diğer kızlar arasındayken bu çok zor oldu."

"Pazar Okulu'nda elbise kollarını düşünmemeliydin. Derse katılmalıydın. Umarım bunu biliyorsundur."

"Ah evet; ayrıca birçok soruya da cevap verdim. Bayan Rogerson çok fazla şey sordu. Tüm soruları onun sormasının adil olduğunu düşünmüyorum. Ona sormak istediğim çok şey vardı ama sormak istemedim çünkü onun iyi biri olduğunu düşünmedim. Sonra diğer kızlar bir tefsiri ezbere okudular. Bana bir tefsir bilip bilmediğimi sordu. Ona bilmediğimi ancak isterse 'Sahibinin Mezarındaki Köpek' şiirini okuyabileceğimi söyledim. Bu *Third Royal Leader* kitabından. Gerçek anlamda dini bir şiir değil ama o kadar üzücü ve melankolik ki, belki de olabilir. Bayan Rogerson istemediğini söyledi ve gelecek pazar için on dokuzuncu tefsiri ezberlememi söyledi. Daha sonra o tefsiri kilisede okudum ve çok güzeldi. Özellikle beni heyecanlandıran iki satırı var.

'Midyan'ın kötü gününde
Katledilen birliklerin düşüşü kadar hızlı.'

"Ne 'birlik' ne de 'Midian' ne demek bilmiyorum ama kulağa çok trajik geliyor. Bunu önümüzdeki pazar günü okumak

için sabırsızlanıyorum. Bütün hafta pratik yapacağım. Pazar Okulu'ndan sonra Bayan Rogerson'a --Bayan Lynde çok uzaktaydı— bana sıranızı göstermesini rica ettim. Mümkün olduğunca hareketsiz oturdum ve İncil'den seçilen parça, Vahiy Kitabı, üçüncü bölüm, ikinci ve üçüncü ayetlerden yaptı. Çok uzun bir parçaydı. Eğer bir papaz olsaydım kısa, çabuk olanları seçerdim. Vaaz da çok uzundu. Sanırım papazın vaazı seçilen parçaya uydurması gerekiyordu. Bence hiç de ilgi çekici değildi. Anladığım kadarıyla papazın sorunu, yeterince hayal gücü olmaması. Onu çok dinlemedim. Sadece düşüncelerimin akmasına izin verdim ve en şaşırtıcı şeyleri düşündüm."

Marilla çaresizce, tüm bunlar için onu sert bir şekilde azarlaması gerektiğini hissetti, ancak Anne'in özellikle papazın vaazları ve Bay Bell'in duaları hakkında söylediği bazı şeyleri kendisi de yıllar boyunca içten içe düşünmüş fakat hiçbir zaman ifade edememişti ve bu onu durdurdu.

Ona neredeyse, bu gizli, dile getirilmemiş, eleştirel düşünceleri birden, insanlığın bu bir köşeye atılmış parçasında, gözle görülür ve suçlayıcı bir biçimde ete kemiğe bürünmüş gibi geldi.

12. Bölüm

Ciddi Bir Yemin ve Söz

Marilla çiçek çelenkli şapkanın hikâyesini ancak ertesi Cuma günü duydu. Bayan Lynde'in yanından eve geldi ve hesap vermesi için Anne'i çağırdı.

"Anne, Bayan Rachel geçen pazar kiliseye şapkanı saçma sapan bir şekilde güller ve düğünçiçekleriyle süsleyerek gittiğini söyledi. Böyle saçma bir şey aklına nereden geldi? Eminim 'harika' görünüyordun!"

"Ah. Pembe ve sarının bana gitmediğini biliyorum," dedi Anne.

"Saçmalıyorsun! Ne renk olursa olsunlar, asıl mesele şapkana çiçekler takmış olman, bu saçmalık. Sen çok yaramaz bir çocuksun!"

"Elbisem yerine şapkama çiçek takmamın neden daha gülünç olduğunu anlamıyorum," diye karşı çıktı Anne. "Orada

bir sürü kızın elbisesinin üzerinde buketler vardı. Benimkinin farkı ne?"

Marilla düşüncelerinin güvenli beton yolundan soyut fikirlerin şüpheli yollarına çekilmeyecekti.

"Bana böyle cevap verme Anne. Yaptığın şey çok aptalcaydı. Bir daha böyle bir şey yaptığını görmeyeyim. Bayan Rachel, seni öyle görünce yerin dibine gireceğini düşünmüş. Çok geç olana kadar onları çıkarman için yanına gelememiş. İnsanların bunun hakkında, korkunç bir şeyden bahseder gibi konuştuğunu söylüyor. Elbette bu şekilde dışarı çıkmana izin verdiğim için benim de saçmaladığımı düşünüyor olmalılar."

"Ah, çok özür dilerim," dedi Anne, gözleri yaşlarla dolarken. "Bunun senin için sorun olabileceğini düşünmemiştim. Güller ve düğünçiçekleri çok tatlıydı ve şapkamda güzel görüneceklerini düşündüm. Küçük kızların çoğunun şapkalarında yapay çiçekler vardı. Korkarım sizin için korkunç bir imtihan olacağım. Belki de beni kimsesizler yurduna geri gönderseniz daha iyi olur. Bu korkunç olurdu; dayanabileceğimi sanmıyorum, büyük olasılıkla daha da zayıflarım, zaten çok inceyim. Ama bu sizin için bir imtihan olmaktan daha iyi."

"Saçmalık!" dedi Marilla, çocuğu ağlattığı için kendine sinirlenerek. "Seni kimsesizler yurduna geri göndermek istemiyorum, buna eminim. Tek istediğim diğer kızlar gibi davranman ve kendini gülünç duruma düşürmemen. Artık ağlama. Sana bir haberim var. Diana Barry bu öğleden sonra eve geldi. Bayan Barry'den bir etek deseni ödünç almaya gideceğim ve eğer istersen benimle gelip Diana ile tanışabilirsin."

Anne ayağa kalktı, ellerini sıktı, gözyaşları hâlâ yanaklarında parlıyordu; kıvırmış olduğu bulaşık havlusu, ona hiç de aldırış etmeyen küçük ellerden kayıp düştü.

"Ah, Marilla, korkuyorum; artık zamanı geldi ve ben gerçekten korkuyorum. Ya benden hoşlanmazsa! Bu hayatımın en trajik hayal kırıklığı olur."

"Dur bakalım, heyecana kapılma. Keşke bu kadar uzun kelimeler kullanmasan. Küçük bir kızda çok komik duruyor. Bence Diana seni sevecektir. Asıl ikna etmen gereken kişi annesi. Senden hoşlanmazsa Diana'nın ne dediği o kadar da önemli olmaz. Bayan Lynde'e yaptığın çıkışı ve şapkanın üzerindeki düğünçiçekleriyle kiliseye gidişini duyduysa, senin hakkında ne düşüneceğini bilmiyorum. Kibar ve terbiyeli davranmalı ve o ürkütücü konuşmalarından hiçbirini yapmamalısın. İnanamıyorum, çocuk gerçekten titriyor!"

Anne titriyordu. Yüzü solgun ve gergindi.

"Ah, Marilla, yakın arkadaş olmayı hayal ettiğin bir kızla tanışmaya gidecek olsaydın ve annesinin senden hoşlanmama ihtimali olsaydı, sen de heyecanlanırdın," dedi şapkasını almak için acele ederken.

Orchard Slope'a, dere boyunca uzanan ve köknar yokuş korusundan geçen kısa yoldan gittiler. Marilla kapıyı çalınca Bayan Barry mutfak kapısını açtı. Uzun boylu, siyah saçlı, siyah gözlü, kuvvetli bir çene hattı olan bir kadındı. Çocuklarına karşı sergilediği otoriter tavırlarla bilinirdi.

"Nasılsın Marilla?" dedi içtenlikle. "İçeri gel. Bu da evlat edindiğin küçük kız sanırım?"

"Evet, bu Anne Shirley," dedi Marilla.

Anne oldukça heyecanlı olmasına ve heyecandan titremesine karşın, bu önemli noktada yanlış anlaşılma olmasını istemediği için "E ile yazılıyor," dedi.

Bayan Barry onu duymadı veya anlamadı, sadece el sıkıştı ve nazikçe sordu:

"Nasılsın?"

"Ruhum ciddi ciddi anlamda darmadağın olmasına rağmen bedenen iyiyim, teşekkür ederim," dedi Anne usulca. Sonra duyulabilir bir fısıltıyla Marilla'ya, "Bunda ürkütücü bir şey yoktu, değil mi Marilla?" dedi.

Diana koltukta oturuyordu ve misafirler girdiğinde okuduğu kitabı bıraktı. Annesinin siyah gözlerini ve saçlarını, pembe yanaklarını almıştı. Neşeli ifadesi ise ona babasından geçmişti, çok güzel bir kızdı.

"Bu benim küçük kızım Diana," dedi Bayan Barry. "Diana, Anne'i bahçeye çıkarabilir ve ona çiçeklerini gösterebilirsin. Bu, kitaplarla gözlerini yormak yerine senin için daha iyi olacaktır. Çok fazla okuyor," —bunu Marilla'ya küçük kızlar dışarı çıkarken söyledi— "ve babası bunu desteklediği için onu engelleyemiyorum. Her zaman bir kitaba dalmış oluyor. Bir oyun arkadaşına sahip olma ihtimali olduğu için mutluyum — belki de bu onu daha fazla dışarı çıkarır."

Anne ve Diana, batısındaki karanlık, yaşlı köknarların arasından süzülen yumuşak günbatımı ışığıyla dolu bahçenin dışında durmuş, muhteşem kaplan zambaklarından oluşan bir küme üzerinden birbirlerine utanarak bakıyorlardı.

Barrylerin bahçesi, adeta ıssız bir çiçek çiftliğiydi ve kaderinin yüreğini bu denli meşgul etmediği bir anda olsa Anne'i kendinden geçirebilirdi. Altında gölgeyi seven çiçeklerin bü-

yümesine imkân veren büyük, yaşlı söğütler ve uzun köknarlar ile çevrelenmişti.

Nizami, dik açılı patikaların kenarına istiridye kabukları düzgünce dizilmişti ve patikayı, nemli kırmızı kurdeleler gibi ikiye bölüyorlardı, eski moda çiçek yatakları arasında adeta bir kargaşa vardı. Pembe şebboylar ve muhteşem kızıl şakayıklar vardı; beyaz, kokulu nergis ve dikenli, tatlı İskoç gülleri; pembe, mavi ve beyaz hasekiküpeleri ve mor renkli orkideler; karapelin, şerit çim ve nane kümeleri; mor orkide, fulya ve narin, kokulu, tüylü spreyleriyle tatlı beyaz yonca; ateşli mızraklarını ilk beyaz misk çiçekleri üzerine vuran yalancı karanfil; güneş ışınlarının tepede miskince oyalandığı, arıların vızıldadığı ve aylakça etrafta dolanan rüzgârların mırıldayıp hışırdadığı bir bahçeydi burası.

"Ah, Diana," dedi Anne sonunda, ellerini birbirine kenetledi ve neredeyse fısıltıyla konuşarak, "Ah, beni sevebileceğini düşünüyor musun?"

Diana güldü. Söze başlamadan önce her zaman gülerdi.

"Yani, sanırım evet," dedi açıkça. "Green Gables'ta yaşamana çok sevindim. Birlikte oynayacak bir arkadaşa sahip olmak güzel olacak. Yakınlarda yaşayan oynayabileceğim başka bir kız yok ve yeterince büyük bir kız kardeşim de yok."

"Sonsuza dek arkadaşım olmaya yemin ediyor musun?"[1] diye sordu Anne hevesle.

Diana şaşkın bir halde ona baktı.

"Ama bu çok kötü bir şey," dedi Diana sitem edercesine.

"Ah, hayır, öyle değil. Bu sözcük iki anlama geliyor, biliyorsun."

1 İngilizce'de "yemin etmek" ve "küfretmek" eylemleri "swear" sözcüğüyle karşılanır. Diana küfretmenin kötü bir şey olduğunu düşündüğü için tepki veriyor. – yhn.

"Ben diğerini hiç duymamıştım," dedi Diana kuşkuyla.

"Gerçekten de başka bir anlamı var. Ah, hem de bu hiç de kötü bir şey değil. Sadece ciddi bir şekilde ant içip söz vermek anlamına geliyor."

"Eh, bunu yapabilirim," diye onayladı Diana, rahatlamış bir ifadeyle. "Peki nasıl yemin ediyorsun?"

"El ele vermeliyiz; bu şekilde," dedi Anne usulca. "Akan suyun üzerinde olmalı. Bu yolun bir akarsu olduğunu hayal edeceğiz. Yemini önce ben tekrarlayayım. Güneş ve Ay var olduğu sürece en yakın arkadaşım Diana Barry'ye sadık kalmaya yemin ederim. Şimdi sen söyle ve senin ismin yerine benim ismimi koy."

Diana "yeminini" öncesinde ve sonrasında gülerek tekrarladı. Sonra şöyle dedi:

"Sen tuhaf bir kızsın, Anne. Daha önce senin tuhaf biri olduğunu duymuştum. Ama inanıyorum ki seni çok seveceğim."

Marilla ve Anne eve giderken Diana onlarla kütüklerden yapılmış köprüye kadar geldi. İki küçük kız birbirlerini kollarıyla sarmış şekilde yürüdüler. Derede, bir sonraki öğleden sonrayı birlikte geçirmek için sözleşerek ayrıldılar.

"Peki, Diana'yı kafa dengi buldun mu?" diye sordu Marilla, Green Gables'ın bahçesinden çıkarlarken.

"Ah evet," diye iç çekti Anne, Marilla'nın ince iğnelemesinden habersizce. "Ah Marilla, ben şu an Prens Edward Adası'ndaki en mutlu kızım. Seni temin ederim ki bu gece dualarımı iyi niyetle söyleyeceğim. Diana ve ben yarın Bay William Bell'in huş ağacında bir oyun evi yapacağız. Odunlukta duran o kırık seramikleri alabilir miyim? Diana'nın doğum günü şubat ayında ve benimki mart ayında. Sence de bu çok garip bir

tesadüf değil mi? Diana bana bir kitap ödünç verecek. Harika ve çok heyecan verici bir kitap olduğunu söylüyor. Bana ormanda, pirinç zambaklarının yetiştiği bir yer gösterecek. Sence de Diana'nın çok anlamlı bakan gözleri yok mu? Keşke benim de anlamlı bakan gözlerim olsaydı. Diana bana 'Hazel Dell'de Nelly' adlı bir şarkı öğretecek. Odama koymam için bana bir resim verecek; çok güzel bir resim olduğunu söylüyor; uçuk mavi ipek elbiseli hoş bir hanımefendinin resmiymiş. Ona da bunu bir dikiş makinesi satıcısı vermiş. Keşke Diana'ya verecek bir şeyim olsaydı. Ben Diana'dan üç santim daha uzunum ama o benden daha kilolu; zayıf olmak istediğini söylüyor çünkü zayıf olmak çok daha zarifmiş ama korkarım ki bunu sadece beni teselli etmek için söyledi. Bir gün kabuk toplamak için kıyıya gideceğiz. Odun köprünün oradaki kaynağa Orman Perisinin Baloncuğu demeye karar verdik. Bu zarif bir isim, değil mi? İsmi bu olan bir su kaynağının geçtiği bir hikâye okumuştum. Orman perisi bir tür yetişkin peri, sanırım."

"Eh, umarım Diana'yı konuşarak öldürmezsin," dedi Marilla. "Ama tüm planlarınız arasında şunu unutma, Anne. Sürekli ya da sık sık oynamayacaksınız. Yapacak işlerin olacak ve önce onların yapılması gerekecek."

Anne'in mutluluk fincanı dolmuştu ve Matthew onun taşmasına neden oldu. Carmody'deki mağazaya gitmiş ve eve yeni gelmişti; cebinden küçük bir paket çıkardı ve Marilla'ya güvensiz bir bakış atarak paketi Anne'in avucuna bıraktı.

"Çikolatalı şekerlemeleri sevdiğini söylemiştin, bu yüzden sana biraz aldım," dedi.

"Ah," diye burun kıvırdı Marilla. "Dişlerini ve midesini mahvedecek. Tamam, tamam çocuğum, o kadar üzülmene ge-

rek yok. Matthew gidip aldığı için bunları yiyebilirsin. Naneli şeker getirmiş olsa daha iyi olurdu. Onlar sağlıklı. Şimdi, hepsini tek seferde yiyip kendini hasta etme."

"Ah, hayır, gerçekten hepsini yemeyeceğim," dedi Anne hevesle. "Bu gece sadece bir tane yiyeceğim Marilla. Diana'ya yarısını verebilirim, değil mi? Diğer yarısı, birazını ona verirsem iki kat daha tatlı olur. Ona verecek bir şeyim olduğunu düşünmek güzel."

"Söylemem lazım ki," dedi Marilla, Anne odasına gittiğinde, "Hiç de cimri bir çocuk değil. Buna sevindim, bir çocukta en nefret ettiğim kusur cimriliktir. İnanamıyorum, gelişinin üzerinden sadece üç hafta geçti ve sanki hep buradaymış gibi hissediyorum. Onsuz bir evi hayal edemiyorum. Şimdi 'sana söylemiştim', havalarına girme Matthew. Bu havalar kadınlarda yeterince çekilmez zaten ama bir erkekte daha da kötü oluyor. Çocuğu almaya karar verdiğim için mutlu olduğumu ve onu sevmeye başladığımı tümüyle kabul ediyorum ama bunu yüzüme vurma, Matthew Cuthbert."

13. Bölüm

Beklentinin Hazzı

Her şeyin sıcaktan uyukladığı bir ağustos öğleden sonrasında, "Anne'in dikiş dikmesinin zamanı geldi," dedi Marilla, saate bakıp.

"Diana ile yarım saatten fazla oynamaya devam etti, ben de ona izin verdim ve şimdi orada, odun yığını üzerinde tünemiş, Matthew ile nefes almadan konuşurken aslında işinde olması gerektiğini çok iyi biliyor. Ve elbette o da onu tam bir avanak gibi dinliyor. Hiç bu kadar delicesine âşık bir adam görmemiştim. Ne kadar çok konuşursa ve söyledikleri ne kadar tuhafsa, o kadar mutlu oluyor. Anne Shirley, hemen buraya gel, beni duyuyor musun?"

Batı penceresine kesik kesik vurulunca Anne koşarak avludan içeri girdi; gözleri parlıyordu, yanaklar hafifçe pembeleşmişti, örgüleri açılmış saçları parlak bir sel halinde dalgalanıyordu.

"Ah, Marilla!" diye bağırdı nefes nefese. "Gelecek hafta Pazar Okulu pikniği olacak —Bay Harmon Andrews'un tarlasında, Parlayan Sular Gölü'nün hemen yanında. Bayan Bell ve Bayan Rachel Lynde dondurma yapacaklar; düşün Marilla, dondurma! Ah, Marilla, ben de gidebilir miyim?"

"İstersen saate bak, Anne. Sana ne zaman gelmeni söyledim ben?"

"Saat ikide; ama piknik haberi muhteşem değil mi Marilla? Lütfen, gidebilir miyim? Ah, daha önce hiç pikniğe gitmedim; piknik yapmayı hayal ettim, ama hiç yapma—"

"Evet, sana saat ikide gelmeni söyledim. Ve şu an saat üçe çeyrek var. Neden sözümü dinlemediğini bilmek istiyorum Anne."

"Bunu istedim Marilla, elimden geldiğince sözünü dinlemeye çalıştım. Ama Idlewild'ın ne kadar büyüleyici olduğunu bilmiyorsun. Ve sonra, elbette, Matthew'a pikniği söylemek zorunda kaldım. Matthew çok anlayışlı bir dinleyici. Lütfen, gidebilir miyim?"

"Idle bilmem ne, artık her ne diyorsan, onun cazibesine karşı koymayı öğrenmen gerekecek. Sana belirli bir zamanda gelmeni söylediğimde, yarım saat sonrasını değil, o saati kastederim. Ayrıca yolda gelirken anlayışlı dinleyicilere olup bitenleri ayrıntılarıyla anlatmana da gerek yok. Pikniğe gelince, elbette gidebilirsin. Sen bir Pazar Okulu öğrencisisin ve diğer tüm kızlar giderken gitmene izin vermemem düşünülemez."

"Ama... ama," diye Anne boğuk çıkan sesiyle, "Diana herkesin, içinde yiyecekler olan bir sepet getirmesi gerektiğini söyledi. Biliyorsun Marilla, ben yemek pişiremem ve... ve kabarık kollu bir elbisem olmadan pikniğe gitmeyi umursamı-

yorum ama yemek sepetim olmadan gitmek zorunda kalırsam çok utanırım. Diana bunu söylediğinden beri aklımı kurcalıyor."

"Artık aklını kurcalamasına gerek yok. Sana yiyecek bir şeyler pişireceğim."

"Ah, sevgili Marilla. Ah, sen bana karşı çok naziksin. Ah, sana borçluyum."

Anne "ah"ları bittikten sonra kendini Marilla'nın kollarına attı ve coşkuyla solgun yanaklarını öptü. Hayatı boyunca ilk kez bir çocuğun dudakları Marilla'nın yüzüne kendi isteğiyle dokunuyordu. Bu ani hissin tatlı havası onu yine heyecanlandırdı. İçten içe, Anne'in bu dürtüsel sevgi gösterisinden büyük bir mutluluk duyuyordu ve muhtemelen tam da bu sebepten sertçe konuştu:

"Tamam, tamam bu öpme saçmalığını geçelim artık. Yakın zamanda sana söyleneni yaptığını görmeyi tercih ederim. Yemek pişirmeye gelince, bu günlerde sana bu konuda ders vermeye başlamak istiyorum. Ama sen fazla uçarı bir kızsın Anne, bu işe başlamadan önce biraz bu dünyaya dönüp sakinleşmeyi öğrenmeni bekliyorum. Yemek yaparken aklının başında olması gerekiyor, tam orta yerinde hayallere dalıp düşüncelerinin yemeğin önüne geçmesine izin veremezsin. Şimdi yama işine başla ve o kareyi çay saatinden önce bitir."

"Yama işini sevmiyorum," dedi Anne keyifsizce ve dikiş sepetini alıp iç çekerek kırmızı ve beyaz taşlardan oluşan küçük bir yığının önüne oturdu. "Bir tür dikiş işi iyi olabilirdi ama yama işinde hayal gücüne yer yok. Sadece birbiri ardına küçük dikişler atılıyor ve asla bir yere varılmıyor. Ama tabii ki oyundan başka yapacak bir şeyi olmayan, başka herhangi

bir yerin Anne'i olmak yerine Green Gables'ın yama işi yapan Anne'i olmayı tercih ederim. Keşke yama yaparken zaman Diana ile oynarken geçtiği kadar hızlı geçse. Ah, birlikte harika vakit geçiriyoruz, Marilla. Hayallerin çoğunu benim kurmam gerekiyor ama bunu sorunsuz yapabiliyorum. Bunun haricinde Diana her yönüyle mükemmel. Çiftliğimizle Bay Barry'nin çiftliği arasında dere boyunca uzanan küçük toprak parçasını biliyorsunuz. Orası Bay William Bell'e ait ve köşede beyaz huş ağaçlarının oluşturduğu küçük, dairesel bir alan var; görebileceğin en romantik yer orası, Marilla. Diana'yla oyun evimiz orada. Adını Idlewild koyduk. Bu şiirsel bir isim değil mi? Emin ol düşünüp bu ismi bulmak zamanımı aldı. Bulmadan önce neredeyse gece boyunca hiç uyumadım. Sonra, tam uykuya dalmak üzereyken, adeta bir ilham geldi. Diana ismi duyduğunda kendinden geçti. Evimizi güzelce onardık. Gelip görmelisin Marilla; gelirsin değil mi? Koltuk olarak büyük, tamamı yosunla kaplı taşlarımız ve raf olarak da ağaçtan ağaca uzanan tahtalarımız var. Ve elbette üzerlerinde bütün tabak çanaklarımız var. Tabii ki hepsi kırık ama sağlam olduklarını hayal etmek dünyanın en kolay şeyi. Diğerleri arasında, üzerinde sarı kırmızı renklere boyanmış bir sarmaşık baskısı olan çok güzel bir tabak var. Onu salonda tutuyoruz ve orada bir de peri camı var. Peri camı bir rüya kadar güzel. Diana, onu kümeslerinin arkasındaki ağaçlık alanda buldu. Camın üzeri gökkuşaklarıyla dolu —henüz büyümemiş, minik gökkuşakları bunlar— ve Diana'nın annesi onun, bir zamanlar sahip oldukları avizenin bir parçası olduğunu söylemiş. Ama yine de onu, bir gece balosunda perilerin kaybetmiş olduklarını hayal etmek güzel, bu yüzden ona peri camı diyoruz. Matthew bize

bir masa yapacak. Ah, Bay Barry'nin tarlasındaki o küçük yuvarlak havuzu Willowmere olarak isimlendirdik. Bu ismi, Diana'nın bana ödünç verdiği kitaptan buldum. Nefes kesici bir kitaptı, Marilla. Kadın başkahramanın beş tane sevgilisi vardı. Ben bir taneyle memnun olurdum, ya sen? Kız çok güzeldi ve büyük sıkıntılar yaşadı. Çok kolay bayılıyordu. Ben de bayılabilmeyi isterdim, sen de istemez miydin Marilla? Bu çok romantik. Ama çok zayıf olmama rağmen gerçekten çok sağlıklıyım. Yine de giderek şişmanladığımı düşünüyorum. Sence de şişmanlamıyor muyum? Her sabah kalktığımda, gamzelerin belirip belirmediğini görmek için dirseklerime bakıyorum. Diana, kolları dirseklerinde biten yeni bir elbise diktiriyor. Piknikte giyecek. Ah, umarım önümüzdeki çarşamba her şey iyi olur. Pikniğe gitmemi engelleyen bir şey olursa yaşayacağım hayal kırıklığına dayanabileceğimi düşünmüyorum. Sanırım bununla yaşayabilirim ama üzüntüsünü ömrüm boyunca hissedeceğimden eminim. Sonraki yıllar sonra yüzlerce pikniğe gitsem de önemli değil; kaçırdığım bu pikniğin yerini tutamazlar. Parlayan Sular Gölü'nde tekneler olacak ve bir de sana söylediğim gibi dondurma yapılacak. Daha önce hiç dondurma yemedim. Diana neye benzediğini açıklamaya çalıştı ama sanırım dondurma hayal gücünün ötesinde olan şeylerden biri."

"Anne, saate göre tam on dakika konuştun," dedi Marilla. "Şimdi merak ediyorum, bak bakalım aynı süre boyunca çeneni kapalı tutabilecek misin."

Anne kendisinden istendiği gibi çenesini tuttu. Ancak haftanın geri kalanında da piknik hakkında konuştu, pikniği düşündü ve pikniği hayal etti. Cumartesi günü yağmur yağdı ve Anne yağmur yağmaya devam eder de çarşamba günü de yağar diye

düşünerek o kadar telaşlandı ki Marilla, sinirlerini yatıştırmak için ona bir yama işi daha yaptırmak zorunda kaldı.

Anne, pazar günü kiliseden eve dönerken Marilla'ya, papaz vaiz kürsüsünden pikniği duyurduğu an heyecandan buz kestiğini söyledi.

"Sırtımı ürperten o heyecan, Marilla! O zamana kadar sahiden bir piknik olacağına gerçek anlamda inandığımı sanmıyorum. Elimde olmadan, bunun sadece benim hayal ettiğim bir şey olmasından korkuyordum. Fakat bir papaz vaiz kürsüsünde bir şey söylediğinde buna inanman gerekir."

"Bir şeyi isteyince gönülden istiyorsun, Anne," dedi Marilla iç çekerek. "Korkarım ki hayatın boyunca büyük hayal kırıklıkları yaşayacaksın."

"Ah, Marilla, bir şeyleri dört gözle bekleyince keyfini de yarı yarıya yaşamış oluyorsun!" diye bağırdı Anne. "O şeyleri elde edemeyebilirsin; ama hiçbir şey onları dört gözle beklemenin keyfini çıkarmanı engelleyemez. Bayan Lynde, 'Hayal kırıklığına uğramamak için hiçbir şey beklemeyen ne mübarek insandır,' diyor. Ama bence hiçbir şey beklememek, hayal kırıklığına uğramaktan daha kötü."

Marilla o gün her zamanki gibi kilise için ametist broşunu taktı. Marilla kiliseye giderken her zaman ametist broşunu takardı. Onu unutmanın, İncil'i veya bağış için vereceği bozukluğu unutmak kadar büyük bir saygısızlık olduğunu düşünürdü. Bu ametist broş Marilla'nın en değerli varlığıydı.

Bir deniz yolculuğundan dönen dayısı onu annesine vermiş, annesi de bunu Marilla'ya miras bırakmıştı. Bu, değerli ametist taşlarıyla çevrili, ortasında annesinin saçından ufak bir örgü bulunan, eski moda, oval bir broştu. Marilla değerli taş-

lar hakkında pek az şey bildiği için ametistin ne kadar değerli bir taş olduğunu bilmiyordu fakat çok güzel olduklarını düşünüyordu ve görememesine rağmen, güzel kahverengi saten elbisesinin üzerinde, boğazının etrafındaki mor ışıltılarının her zaman farkında olurdu.

Anne bu broşu gördüğü an ona çılgınca bir hayranlıkla bakmıştı.

"Ah, Marilla, bu çok zarif bir broş. Onu takarken vaaza veya dualara nasıl dikkat edebiliyorsun bilmiyorum. Ben edemezdim, biliyorum. Bence ametistler çok güzel taşlar. Tıpkı eskiden, elmasların olduğunu düşündüğüm gibi. Uzun zaman önce, henüz bir elmas görmemişken, bu değerli taşlar hakkında bir şeyler okumuş ve nasıl olduklarını hayal etmeye çalışmıştım. Parıldayan güzel, mor taşlar olacaklarını düşünmüştüm. Bir gün bir kadının yüzüğünde gerçek bir elmas gördüğümde öylesine hayal kırıklığına uğradım ki ağladım. Tabii ki çok güzeldi ama benim hayalimdeki gibi bir elmas değildi. O broşu bir dakika tutmama izin verir misin, Marilla? Sence ametistler, iyi menekşelerin ruhları olabilir mi?"

14. Bölüm

Anne'in İtirafı

Pazartesi akşamı piknikten önce Marilla tedirgin bir yüz ifadesiyle odasından indi.

"Anne," dedi, tertemiz masada bezelye ayıklayan ve Diana'nın eğitiminin hakkını vererek "Hazel Dell'de Nelly" şarkısını söyleyen küçük kıza, "Ametist broşumu gördün mü? Dün akşam kiliseden eve geldiğimde iğneliğime sıkıştırdığımı sanıyorum ama hiçbir yerde bulamıyorum."

"Be-ben bu öğleden sonra siz Yardım Topluluğu'ndayken gördüm onu," dedi Anne, yavaşça. "Kapının önünden geçerken onu iğneliğin üzerinde gördüm ve ona bakmak üzere içeri girdim."

"Ona dokundun mu?" dedi Marilla sertçe.

"E-e-v-e-e-t," diye itiraf etti Anne, "Onu aldım ve nasıl göründüğüne bakmak için göğsüme tuttum."

"Böyle bir şey yapmaya hakkın yoktu. Küçük bir kızın böyle şeyleri karıştırması çok yanlış bir şey. Öncelikle odama girmemeliydin ve sana ait olmayan bir broşa dokunmamalıydın. Onu nereye koydun?"

"Ah, tekrar yazı masasına koydum. Bir dakika bile bende durmadı. Gerçekten, eşyalarını karıştırmak istememiştim, Marilla. İçeri girip broşu üzerimde denemenin yanlış olduğunu düşünmedim; ama şimdi yanlış olduğunu görüyorum ve bir daha asla yapmayacağım. Benim iyi yanım bu. Aynı yaramazlığı asla iki kez yapmam."

"Geri koymamışsın," dedi Marilla. "Broş yazı masasının hiçbir gözünde yok. Yoksa onu dışarı falan mı çıkardın, Anne."

"Ama onu geri koydum," dedi Anne hemen, Marilla bunun küstahça bir karşılık olduğunu düşündü. "Sadece iğneliğe mi taktım yoksa porselen tepsiye mi koydum, onu hatırlamıyorum. Ama geri koyduğumdan kesinlikle eminim."

"Gidip bir daha bakacağım," dedi Marilla, adil davranmaya kararlı bir şekilde. "Eğer o broşu geri koyduysan, hâlâ oradadır. Eğer değilse, geri koymadığın kesinleşecek!"

Marilla odasına gitti ve sadece yazı masasında değil, broşun olabileceğini düşündüğü her yerde kapsamlı bir arama yaptı. Broş hiçbir yerden çıkmadı ve Marilla mutfağa döndü.

"Anne, broş yok. Kendi ağzınla itiraf ettin, ona dokunan son kişi sensin. Şimdi, onunla ne yaptın? Bana derhal gerçeği söyle. Onu evden dışarı çıkardın ve kayıp mı ettin?"

"Hayır, kaybetmedim," dedi Anne ciddiyetle, Marilla'nın öfkeli bakışlarıyla göz göze gelerek. "Broşu asla odandan çıkarmadım ve bunun için palangada idama gideceksem bile —

palanganın ne demek olduğunu bilmesem de— gerçek bu. Bu kadar, Marilla."

Anne'in "bu kadar" lafı sadece anlattıklarını vurgulamayı amaçlıyordu ancak Marilla bunu bir meydan okuma göstergesi olarak kabul etti.

"Bana gerçeği söylediğine inanmıyorum Anne," dedi keskin bir şekilde. "Gerçeği söylemediğini biliyorum. Şimdi, tüm gerçeği anlatmaya hazır olana kadar daha fazla bir şey söyleme. Odana git ve itiraf etmeye hazır olana kadar orada kal."

"Bezelyeleri de yanımda götürecek miyim?" dedi Anne uysalca.

"Hayır, onları ayıklamayı kendim bitireceğim. Sana ne dediysem onu yap."

Anne gittiğinde, Marilla akşamki işlerine çok rahatsız bir şekilde devam etti. Değerli broşu için endişeleniyordu. Ya Anne onu kaybettiyse? Ayrıca broşu onun aldığı açıkça ortadayken bunu reddetmesi ne kadar da kötüydü! Hem de böylesine masum bir yüzle!

Bezelyeleri gergin bir şekilde ayıklarken Marilla, "Sonunda ne olmasını istediğimi bilmiyorum," diye düşündü.

"Elbette o broşu çalmak istediğini ya da bunun gibi bir şey olduğunu sanmıyorum. Sadece oynamak için ya da hayal kurmasına yardımcı olsun diye almıştır onu. O almış olmalı, bu açık ve net, çünkü bu gece ben girene kadar o odaya —kendi hikâyesine göre— hiç kimse girmedi. Ve broş gitti, orası kesin. Sanırım onu kaybetti ve cezalandırılacağını düşünerek korkusundan itiraf edemiyor. Onun yalan söylediğini düşünmek korkunç bir şey. Öfkesinden çok daha kötü. Evin-

de güvenemeyeceğin bir çocuğun olması korkutucu bir sorumluluk. Sinsilik ve yalancılık; yaptığı şeyler bunlardı. İşin bu kısmına broştan daha çok üzüldüğümü itiraf etmeliyim. Eğer sadece bu konuda gerçeği söylemiş olsaydı çok fazla umursamazdım."

Marilla akşam boyunca aralıklarla odasına gitti ve broşu aradı ama bulamadı. Çatının doğu tarafındaki odaya bir yatma vakti ziyareti de sonuç vermedi. Anne, broş hakkında bir şey bildiğini inkâr etmekte ısrar etti, ancak Marilla artık Anne'in yaptığına daha da ikna olmuştu.

Ertesi sabah Matthew'a hikâyeyi anlattı. Matthew'un kafası karışmıştı ve şaşkındı; Anne'e olan inancını o kadar çabuk kaybedemezdi ama şartların ona karşı olduğunu kabul etmek zorunda kaldı.

Tek önerisi, "Yazı masasının arkasına düşmediğinden emin misin?" olabildi.

"Masayı çektim, çekmeceleri çıkardım, her çatlağa ve köşeye baktım," dedi Marilla. "Broş gitti, çocuk onu aldı ve yalan söyledi. Açıkça ortada olan çirkin gerçek bu, Matthew Cuthbert ve biz de artık bununla yüzleşsek iyi olur."

"Peki, şimdi bu konuda ne yapacaksın?" diye sordu Matthew ümitsizce, bu durumla kendisi değil de Marilla baş etmek zorunda olduğu için gizliden gizliye müteşekkir hissediyordu. Bu kez işe burnunu sokmak istemiyordu.

"İtiraf edinceye kadar odasında kalacak," dedi Marilla, bir önceki sefer bu yöntemin başarısını hatırlayarak. "Sonra durumu göreceğiz. Belki de sadece nereye koyduğunu söylerse broşu bulabiliriz; ama her durumda ciddi şekilde cezalandırılması gerekecek, Matthew."

"Eh, şimdi onu cezalandırmak zorunda kalacaksın," dedi Matthew, şapkasına uzanarak. "Benim bu işle hiçbir ilgim yok, unutma. Beni bu konuda sen uyardın."

Marilla herkes onu terk etmiş gibi hissetti. Tavsiye almak için Bayan Lynde'e bile gidemedi. Çok ciddi bir yüz ifadesiyle çatının doğu tarafındaki odaya gitti ve daha ciddi bir ifadeyle geri döndü. Anne itiraf etmeyi sürekli reddetti. Broşu almadığını iddia etmekte ısrar etti. Çocuk açıkça ağlıyordu ve Marilla içinden ona acıdı ama bunu uygun bir şekilde bastırdı. Gece olduğunda, kendi ifadesiyle, "dayak yemiş gibiydi".

"İtiraf edene kadar bu odada kalacaksın Anne. Bundan emin olabilirsin," dedi sert bir şekilde.

"Ama piknik yarın Marilla!" diye haykırdı Anne. "Pikniğe gitmemi engellemeyeceksin, değil mi? Öğleden sonra çıkmama izin vereceksin, değil mi? Sonrasında memnuniyetle burada istediğin kadar kalırım. Ama pikniğe gitmeliyim."

"İtiraf edene kadar pikniğe ya da başka bir yere gitmeyeceksin, Anne."

"Ah, Marilla," dedi Anne, şaşkınlıktan ağzı bir karış açık halde.

Fakat Marilla çoktan dışarı çıkıp kapıyı kapatmıştı.

Çarşamba sabahı güneş, sanki piknik için özel sipariş edilmiş gibi parlak ve aydınlık bir şekilde doğdu. Kuşlar Green Gables'ın etrafında şarkılar söylüyor, bahçedeki akzambakların güzel kokuları bütün kapı ve pencerelerden görünmeyen rüzgârlara içeri giriyor ve kutsanmış ruhlar gibi koridorlar ve odalar arasında dolaşıyordu. Huş ağaçları, Anne'in çatının doğu tarafındaki odasından verdiği her zamanki sabah selamını bekliyormuş gibi neşeli neşeli el sallıyorlardı. Ama

Anne penceresinin önünde değildi. Marilla kahvaltısını ona götürdüğünde, çocuğu solgun ve kararlı, sımsıkı kapanmış dudakları ve parıldayan gözleriyle yatağının üzerinde otururken buldu.

"Marilla, itiraf etmeye hazırım."

"Ah!" Marilla tepsisini bıraktı. Bir kez daha yöntemi başarılı olmuştu; ama başarısı onun için çok acıydı.

"Söyleyeceklerini dinliyorum Anne."

"Ametist broşu ben aldım," dedi Anne, sanki ezberlediği bir dersi tekrarlıyormuş gibi. "Dediğin gibi onu ben aldım. İçeri girdiğimde onu almak istememiştim. Ama çok güzel görünüyordu Marilla, göğsüme tutturduğumda karşı konulmaz bir isteğe yenik düştüm. Onu Idlewild'a götürmenin ve Lady Cordelia Fitzgerald'ı oynamanın ne kadar harika olacağını hayal ettim. Gerçek bir ametist broşum olsaydı, Lady Cordelia olduğumu hayal etmek çok daha kolay olurdu. Diana ve ben böğürtlenlerden kolye yapıyoruz ama ametistlere kıyasla böğürtlen nedir ki? Broşu aldım. Sen eve gelmeden önce geri koyabileceğimi sanıyordum. Onunla geçirdiğim zamanı uzatmak için yol boyunca dolaştım. Parlayan Sular Gölü'nün üzerindeki köprüden geçerken güzelce bakmak için broşu çıkardım. Ah, güneş ışığında nasıl da parlıyordu! Ve sonra, köprünün üzerinden eğilirken, parmaklarımdan kaydı, öylece gitti; suya battı, battı, baloncuklar pırıl pırıl parladı ve Parlayan Sular Gölü'nün daha da dibine gitti. İtiraf konusunda ancak bu kadarını yapabiliyorum, Marilla."

Marilla, o kaynayan öfkesinin içinden yeniden kabardığını hissetti. Bu çocuk, değerli ametist broşunu alıp kaybetmişti ve şimdi orada öylece oturmuş, en ufak bir vicdan azabı veya

pişmanlık belirtisi göstermeden olayın ayrıntılarını sakin bir şekilde anlatıyordu.

Marilla, "Anne, bu korkunç," dedi sakince konuşmaya çalışarak. "Sen tanıdığım en kötü kızsın."

"Evet, sanırım öyleyim," diye kabul etti Anne sakin bir şekilde. "Ve cezalandırılmam gerektiğini biliyorum. Beni cezalandırmak senin görevin. Lütfen bunu hemen hallet çünkü pikniğe, aklımı kurcalayan hiçbir şey olmadan gitmek istiyorum."

"Piknikmiş! Bugün pikniğe gitmeyeceksin, Anne Shirley. Senin cezan bu olacak. Ve bu yaptığın şey için yeterince ağır bir ceza bile değil!"

"Piknik yok mu!" Anne ayağa fırladı ve Marilla'nın elini tuttu. "Ama bana gideceğime söz verdin! Ah, Marilla, pikniğe gitmeliyim. Bu yüzden itiraf ettim. Beni bunun haricinde istediğin gibi cezalandır. Ah, Marilla, lütfen, lütfen, pikniğe gideyim. Dondurmayı düşün! Belki bir daha asla dondurma tatma şansım olmayabilir."

Marilla duygusuz bir ifadeyle Anne'in ellerinden kurtuldu.

"Yalvarmanın gereği yok, Anne. Pikniğe gitmeyeceksin ve bu son kararım. Başka bir kelime daha istemiyorum."

Anne, Marilla'nın kararının değişmeyeceğini fark etti. Ellerini önünde kenetledi, insanın içine işleyen bir çığlık attı ve kendini yüzükoyun yatağa bıraktı, hayal kırıklığı ve umutsuzluğun verdiği terk edilme hissiyle ağladı ve kıvrandı.

"Tanrı aşkına!" diye bağırdı Marilla, odadan aceleyle çıktıktan sonra. "Bu çocuğun deli olduğuna inanıyorum. Aklı yerinde hiçbir çocuk onun gibi davranmazdı. Eğer deli değilse de çok kötü bir çocuk. Ah Tanrım, Rachel başından beri haklıydı. Ama bu işe girdim bir kere ve vazgeçmeyeceğim."

Kasvetli bir sabahtı. Marilla var gücüyle çalıştı ve yapacak başka bir şey bulamadığı zaman verandanın zemin döşemelerini ve süt raflarını temizledi. Rafların ya da verandanın buna ihtiyacı yoktu ama Marilla'nın vardı. Sonra dışarı çıktı ve bahçedeki toprağı tırmıkladı.

Öğle yemeği hazır olduğunda merdivenlere gidip Anne'e seslendi. Korkulukların üzerinden hüzünle bakan, gözyaşlarıyla lekelenmiş bir yüz ortaya çıktı.

"Yemeğe gel, Anne."

"Öğle yemeği istemiyorum, Marilla," dedi Anne, ağlayarak. "Hiçbir şey yiyemedim. Kalbim kırık. Bir gün kalbimi kırdığın için umarım vicdanında pişmanlık hissedersin, Marilla, ama seni affediyorum. Zamanı geldiğinde seni affettiğimi hatırla. Ama lütfen benden bir şeyler, özellikle haşlanmış domuz eti ve sebze yememi isteme. Haşlanmış domuz eti ve sebze, ıstırap içindeyken hiç de romantik olmuyor."

Marilla bıkkın bir halde mutfağa döndü ve kederli masalını, adalet duygusuyla Anne'e duyduğu yersiz sevgi arasında kalmış üzgün bir adam olan Matthew'a anlattı.

"Yani, evet Marilla, broşu almamalıydı ve onun hakkında hikâyeler uydurmamalıydı," diye itiraf etti Matthew.

Hiç de romantik olmayan domuz eti ve sebze tabağını kederle inceledi, sanki o da tıpkı Anne gibi, bu yiyeceklerin böyle duygu krizlerine pek de uygun olmadığını düşünüyordu.

"Ama o küçük bir kız —çok ilginç bir kız. Sence de kendisini buna bu kadar hazırlamışken pikniğe gitmesine izin vermemen çok ağır değil mi?"

"Matthew Cuthbert, sana inanamıyorum! Bence bu işten fazla kolay kurtuldu. Hem yaptığının ne kadar kötü olduğunu

fark etmemiş gibi görünüyor, beni en çok endişelendiren şey bu. Gerçekten üzülüyor olsaydı, o kadar da kötü olmazdı. Sen de bunu fark etmiyor gibisin; onun için her zaman bahaneler üretiyorsun, bunu görebiliyorum."

"Şey, o küçük bir kız," diye tekrarladı Matthew zayıfça. "Ona biraz müsaade etmeliyiz Marilla. Biliyorsun, kimse onu eğitmedi."

"Şimdi eğitiliyor!" diye sertçe karşılık verdi Marilla.

Bu cevap, Matthew'u ikna etmediyse bile susturdu. O öğle yemeği çok kasvetli geçti. Yemekteki tek neşeli şey, işe alınan çocuk Jerry Buote oldu ve Marilla, neşesini kişisel bir hakaret olarak alarak içerledi.

Bulaşıkları yıkadıktan, ekmek hamurunu yoğurduktan ve tavukları besledikten sonra Marilla bir şey hatırladı. Pazartesi öğleden sonra Yardım Topluluğu'ndan döndüğünde, en güzel siyah dantel şalında bir yırtık fark etmişti.

Gidip yırtığı dikmeye karar verdi. Şal, sandığındaki bir kutudaydı. Marilla onu kaldırırken, pencerenin etrafında kalın bir şekilde kümelenmiş sarmaşıkların arasından içeri giren güneş ışığı, şala takılmış bir şeye çarptı; mor ışıkla farklı yönlerde parıldayan ve ışıldayan bir şey. Marilla soluk soluğa bu gizemli nesneyi kaptı. Bu ametist broştu, dantel bir ipliğe takılmış sarkıyordu!

"Nasıl yani?" dedi Marilla boş boş. "Bu ne anlama geliyor? İşte Barry'nin göletinin dibinde olduğunu düşündüğüm broşum, güvende ve sapasağlam duruyor. O kız aldığını ve kaybettiğini söyleyerek ne demek istedi? Resmen Green Gables'ın büyülenmiş olduğuna inanıyorum. Şimdi hatırlıyorum, pazartesi öğleden sonra şalımı çıkardığımda bir süre onu yazı

masasının üzerine bıraktım. Herhalde broş bir şekilde ona takılmış olmalı. Peki madem!"

Marilla, broş elinde doğu çatıya çıktı. Anne ağlamaktan bitkin düşmüştü ve kederli bir halde cam kenarında oturuyordu.

"Anne Shirley," dedi Marilla ciddiyetle, "Broşumu siyah dantel şalıma asılı buldum. Şimdi bu sabah bana anlattığın o deli saçması hikâyenin ne anlama geldiğini bilmek istiyorum."

"Ama bana, suçumu itiraf edene kadar beni burada tutacağını söyledin," diye cevap verdi Anne yorgun bir şekilde. "Bu yüzden itiraf etmeye karar verdim çünkü pikniğe gitmek istiyordum. Dün gece yattıktan sonra itirafımı düşündüm ve bunu kafamda olabildiğince ilginç bir hale getirdim. Ve bunu tekrar tekrar söyledim, böylece ezberledim. Ama sonuçta pikniğe gitmeme izin vermeyeceksin, bu yüzden tüm uğraşlarım boşa gitti."

Marilla elinde olmadan güldü. Ama sonra vicdan azabı duydu.

"Anne, sen inanılmaz bir kızsın! Ama ben yanılmışım; bunu şimdi anlıyorum. Sen olanları anlattığında şüphe etmemeliydim. Elbette, yapmadığın bir şeyi itiraf etmen doğru değildi, bunu yapman çok yanlıştı. Ama seni buna ben ittim. Bu yüzden beni affedersen, Anne, ben de seni affedeceğim ve tekrar sıfırdan başlayacağız. Şimdi kendini pikniğe hazırla."

Anne hızla yerinden fırladı.

"Ah, Marilla, çok geç değil mi?"

"Hayır, saat sadece iki. Henüz tam toplanmamışlardır ve çay içmelerine daha bir saat var. Yüzünü yıka, saçını tara ve çizgili elbiseni giy. Senin için bir sepet dolduracağım. Evde pişmiş çok şey var. Jerry'nin de kısrağı hazırlamasını ve seni

piknik alanına götürmesini sağlayacağım."

"Ah, Marilla!" diye bağırdı Anne, lavaboya koşarak. "Beş dakika önce o kadar perişan durumdaydım ki hiç doğmamış olmayı diliyordum ve şimdi o kadar mutluyum ki bir melekle bile yer değiştirmem!"

O gece çok mutlu, fena halde yorgun haldeki Anne, tarif edilemeyen bir mutlulukla Green Gables'a döndü.

"Ah, Marilla, harikulade zaman geçirdim. Harikulade, bugün öğrendiğim yeni bir kelime. Mary Alice Bell'in kullandığını duydum. Çok etkileyici değil mi? Her şey çok güzeldi. Nefis bir çay içtik ve sonra Bay Harmon Andrews hepimizi sırayla Parlayan Sular Gölü'nde sandalla gezdirdi; sandala tam altı kişi bindik. Jane Andrews neredeyse denize düşüyordu. Nilüfer toplamak için eğilmişti ve eğer Bay Andrews onu son anda yakalamasa suya düşüp muhtemelen boğulacaktı. Keşke ben olsaydım. Boğulma tehlikesi geçirmek çok romantik bir deneyim olurdu. Anlatılacak çok heyecan verici bir hikâye olabilirdi. Sonra biraz dondurma yedik. O dondurmayı kelimelerle anlatamam. Marilla, emin ol harikaydı."

O akşam Marilla, hikâyeyi Matthew'a çorap sepetinin başında anlattı.

"Bir hata yaptığımı kabul ediyorum," diye bitirdi hikâyeyi içtenlikle, "Ama bir ders aldım. Anne'in 'itirafını' düşündüğümde gülesim geliyor, ancak bunun gerçek olmadığını düşündüğümde gülmemem gerektiğini anlıyorum. Fakat bir hikâye uydurmuş olması, diğer ihtimalden daha iyi ve bir şekilde bundan ben sorumluyum. Anne birçok yönden anlaşılması zor bir çocuk. Ama iyi olacağına inanıyorum. Ve kesin olan bir şey var, onun olduğu hiçbir ev sıkıcı olamaz."

15. Bölüm

Okulda Kopan Fırtına

"Ne muhteşem bir gün!" dedi Anne, derin bir nefes alarak. "Böyle bir günde hayatta olmak harika değil mi? Henüz doğmamış insanlara bu günü kaçırdıkları için üzülüyorum. Elbette onların da güzel günleri olabilir ama asla bugünü yaşayamazlar. Ve okula gitmek çok güzel bir yolunun olması daha da harika, değil mi?"

"Diğer yoldan geçmekten çok daha hoş; diğeri çok tozlu ve sıcak," dedi Diana tecrübeli bir ifadeyle. Yemek sepetine bir göz attı ve üç sulu, leziz ahududulu turtayı on kız arasında bölünce her bir kıza kaç ısırık düşeceğini zihninden hesaplamaya çalıştı.

Avonlea okulunun küçük kızları her zaman öğle yemeklerini bir araya getirip öyle yerdi ve üç ahududulu turtayı tek başına yemek ya da sadece en iyi arkadaşıyla paylaşmak bir

kızın sonsuza dek "çok kötü" damgasını yemesine yol açardı. Yine de turtalar on kız arasında bölündüğünde, onları umutlandıracak kadar turta yiyebileceklerdi.

Anne ve Diana'nın okula gittiği yol çok güzeldi. Anne, Diana ile okula gidip gelirken yaptığı yürüyüşlerin daha iyisini hayal edemeyeceğini düşündü. Anayoldan dolaşmak hiç de romantik olmazdı; ama Âşıklar Yolu, Söğütgölü, Menekşe Diyarı ve Huş Yolu üzerinden gitmek her şeyden romantikti.

Âşıklar Yolu, Green Gables'taki bahçenin altından başlıyordu ve Cuthbert çiftliğinin sonuna kadar, ormana doğru uzanıyordu. Bu, ineklerin arka taraftaki meraya götürüldüğü yoldu ve odun kışın eve o yoldan taşınıyordu. Anne, Green Gables'ta kalmaya başlayalı henüz bir ay olmuşken oraya Âşıklar Yolu adını vermişti.

Marilla'ya, "Aslında bu ismi, orada gerçekten âşıklar yürüdüğü için vermedim," diye açıkladı, "Ama Diana ve ben harika bir kitap okuyoruz ve içinde bir Âşıklar Yolu var. Bizim de bir tane olsun istedik. Bu çok hoş bir isim, değil mi? Çok romantik! Üzerinde yürüyen âşıkları hayal edemeyiz, biliyorsun. Bu yolu seviyorum çünkü insanlar seni deli sanmadan yüksek sesle düşünebiliyorsun."

Anne, sabah tek başına yola çıkarak Âşıklar Yolu'ndan dereye kadar aşağı indi. Burada Diana ile buluştular ve iki küçük kız, akçaağaç yapraklarının oluştuğu kemerlerin altındaki patikaya çıktı.

"Akçaağaçlar çok hoşsohbet ağaçlar," dedi Anne, "İnsana her zaman hışırdayıp fısıldıyorlar."

Sonunda köye ait bir köprüye vardılar. Sonra patikadan ayrıldılar ve Bay Barry'nin arka taraftaki tarlasından ve Sö-

ğütgölü'nün yanından geçtiler. Söğütgölü'nün ötesinde, Bay Andrew Bell'in büyük ağaçlık alanlarının gölgesinde küçük bir yeşil gamze gibi parlayan Menekşe Diyarı vardı.

"Tabii ki şu anda orada hiç menekşe yok," dedi Anne Marilla'ya, "Ama Diana baharda milyonlarca olduğunu söylüyor. Ah, Marilla, onları gördüğünü hayal edebiliyor musun? Gerçekten nefesimi kesiyor. Oraya Menekşe Diyarı adını verdim. Diana bir yerlere havalı isimler verme konusunda beni hiç geçemediğini söyledi. Bir konuda zeki olmak güzel, değil mi? Ama Huş Yolu adını Diana verdi. Bu ismi istedi, ben de izin verdim; ama eminim ki ben sade Huş Yolu isminden daha şiirsel bir şey bulabilirdim. Herkes böyle bir isim düşünebilir. Ama Huş Yolu, dünyanın en güzel yerlerinden biri Marilla."

Gerçekten de öyleydi. Anne dışında buraya yolu düşen insanlar da böyle düşünüyordu. Biraz dar, kıvrımlı bir yoldu, uzun bir tepeden aşağı, doğruca Bay Bell'in ağaçlık alanlarının içinden geçiyordu; burada ışık çok sayıda zümrüt rengi ağacın oluşturduğu perdeden süzülüyordu ve bir elmasın merkezi kadar kusursuzdu. Uzun, ince, genç huş ağaçlarının dalları yol boyunca uzanıyordu: beyaz saplı ve çevik ana dalları saçaklanmıştı; eğreltiotları, yıldız çiçekleri, vadinin vahşi zambakları ve kızıl şekerciboyası kümeleri gür bir biçimde büyümüştü ve havada her zaman hoş bir baharat kokusu, kuş seslerinin müziği, tepedeki ağaçlardan esen rüzgârların uğultusu ve kahkahaları vardı.

Eğer sessiz olursanız, arada sırada bir tavşanın yolda oraya buraya sıçradığını görebilirdiniz, ki Anne ve Diana nadiren sessiz olurdu. Yol vadiden anayola çıkıyordu ve ondan sonra

okula gitmek için geriye sadece ladin tepesinden geçmek kalıyordu.

Avonlea okulu, saçakları alçak ve pencereleri geniş, kireç badanalı bir binaydı. İçi açılıp kapanan, rahat, eski moda sıralarla döşenmişti ve sıralar üç kuşak boyunca gelip giden çocukların oyduğu baş harfleri ve hiyeroglifleri kapaklarının üzerinde taşıyordu. Okul binası yoldan biraz gerideydi ve arkasında gölgeli bir köknar ağacı ve bütün çocukların yemek saatine kadar serin ve lezzetli tutmak için sabahları süt şişelerini koydukları bir dere vardı.

Marilla, Anne'in eylül ayının ilk günü okula gidişini gizli endişelerle izledi. Anne çok garip bir kızdı. Diğer çocuklarla nasıl geçinecekti? Ve okul saatlerinde çenesini tutmayı nasıl başaracaktı?

Ancak işler Marilla'nın korktuğundan daha iyi gitti. Anne o akşam mutlu bir şekilde eve geldi.

"Sanırım burada okulu seveceğim," dedi. "Ama öğretmen için aynı şeyi düşünmüyorum. Sürekli bıyıklarını kıvırıyor ve Prissy Andrews'a kaş göz ediyor. Prissy bizden büyük, biliyorsun. On altı yaşında ve önümüzdeki yılki Charlottetown Queen's Academy okulunun giriş sınavlarına çalışıyor. Tillie Boulter, öğretmenin ona yanık olduğunu söylüyor. Prissy'nin güzel bir ten rengi ve kıvırcık kumral saçları var ve saçlarını çok zarif bir şekilde yapıyor. Arkadaki uzun koltuğa oturuyor ve çoğu zaman öğretmen de oraya oturuyor, derslerini açıklamak içinmiş, en azından o öyle diyor. Ama Ruby Gillis, onun Prissy'nin kâğıdı üzerine bir şeyler yazdığını gördüğünü ve Prissy'nin bunu okuduğunda pancar gibi kızarıp kıkırdadığını söyledi; Ruby Gillis bunun dersle ilgisi olduğuna inanmadığını söylüyor."

"Anne Shirley, öğretmeninden bu şekilde bahsettiğini bir daha duymayayım," dedi Marilla sert bir şekilde. "Öğretmenini eleştirmek için okula gitmiyorsun. Sanırım sana bir şeyler öğretebiliyordur ve senin işin de öğrenmek. Ve şunu hemen anlamanı istiyorum ki, eve gelip onun hakkında hikâyeler anlatmayacaksın. Bu benim karşı olduğum bir şey. Umarım bugün iyi bir kız olmuşsundur."

"Gerçekten de öyleydim," dedi Anne rahatça. "Bu düşündüğün kadar da zor değildi. Diana ile oturuyorum. Sıramız pencerenin hemen yanında ve Parlayan Sular Gölü'nü görüyor. Okulda bir sürü güzel kız var ve yemek saatinde oynarken çok eğlendik. Oynamak için bir sürü kıza olması çok güzel. Ama elbette en çok Diana'yı seviyorum ve onu her zaman seveceğim. Diana'ya bayılıyorum. Diğerlerinin çok gerisindeyim. Hepsi beşinci kitapta ve ben dördüncüdeyim. Bunun utanç verici olduğunu düşünüyorum. Ama hiçbirinde benimki gibi bir hayal gücü yok Marilla, bunu hemen anladım. Bugün okuma, coğrafya, Kanada tarihi ve imla dersleri vardı. Bay Phillips, imlamın utanç verici olduğunu söyledi ve işaretlerle dolu yazı tahtamı herkesin görebileceği şekilde kaldırdı. Kendimi çok küçük düşürülmüş hissettim, Marilla; bence bir yabancıya karşı daha nazik olabilirdi. Ruby Gillis bana bir elma verdi ve Sophia Sloane 'Seninle eve kadar yürüyebilir miyim?' yazan çok hoş, pembe bir kart verdi. Yarın ona kartını geri vereceğim. Ve Tillie Boulter bütün öğleden sonra boncuk yüzüğünü takmama izin verdi. Kendime bir yüzük yapmak için iğnelikteki bazı iğnelerden boncuklarını çıkarabilir miyim? Ah, Marilla, Jane Andrews bana Minnie MacPherson'ın ona, Prissy Andrews'un Sara Gillis'e çok güzel bir burnum olduğunu söyle-

diğini duyduğunu söyledi. Marilla, bu hayatımda aldığım ilk iltifat ve bana ne garip şeyler hissettirdiğini hayal bile edemezsin. Marilla, gerçekten güzel bir burnum var mı? Bana gerçeği söyleyeceğini biliyorum."

"Burnun yeterince iyi," dedi Marilla kısaca. İçten içe Anne'in burnunun gerçekten çok güzel bir burun olduğunu düşünüyordu; ama bunu ona söylemek gibi bir niyeti yoktu.

Tüm bunlar üç hafta önce olmuştu ve şimdiye kadar her şey yolunda gitmişti. Ve şimdi, bu serin eylül sabahında, Anne ve Diana, Avonlea'nın en mutlu iki küçük kızı olarak Huş Yolu'ndan aşağı doğru iniyorlardı.

"Sanırım Gilbert Blythe bugün okulda olacak," dedi Diana. "Bütün yaz New Brunswick'te kuzenlerinin yanındaydı ve bu cumartesi gecesi eve döndü. Çok yakışıklı, Anne. Ve kızlarla da çok uğraşıyor. Resmen bize işkence ediyor."

Diana'nın ses tonu, ona işkence edilmesinden hoşnutmuş gibiydi.

"Gilbert Blythe mı?" dedi Anne. "İsmi veranda duvarına Julia Bell'in ismiyle ve üzerlerindeki büyükçe 'Dikkate Al' yazısıyla yazılmış çocuk değil mi?"

"Evet," dedi Diana başını geriye atarak, "Ama eminim Julia Bell'den çok hoşlanmıyordur. Bir keresinde onun, çarpım tablosunu kızın çilleriyle çalışabileceğini söylediğini duydum."

"Ah, bana çillerden bahsetme," dedi Anne. "Bu kadar çok çilim varken konuşmak hoş değil. Ama bence erkekler ve kızlar hakkında duvarlara yazı yazmanın çok saçma olduğunu düşünüyorum. Hele birinin adımı bir oğlanla yazmaya cesaret ettiğini göreyim. Tabii ki—" diye ekledi, "biri yapacağından değil."

Anne içini çekti. Adının yazılmasını istemiyordu. Ancak böyle bir tehlikenin olmadığını bilmek de biraz aşağılayıcıydı.

Siyah gözleri ve parlak saçlarıyla adı duvarlara yüzlerce kez yazılabilecek olan ve Avonlea okulundaki çocukların kalplerini kasıp kavuran Diana, "Saçmalık," dedi. "O sadece şaka amaçlı. Ayrıca isminin hiçbir zaman yazılmayacağından asla emin olma. Charlie Sloane senin için ölüyor. Annesine —evet annesine— okuldaki en zeki kız olduğunu söyledi. Bu güzel görünmekten daha iyi."

"Hayır, değil," dedi Anne, sapına kadar kadınsı bir tavırla. "Ben akıllı olmaktansa güzel olmayı tercih ederim. Ve Charlie Sloane'dan nefret ediyorum, koca gözlü oğlanlara dayanamıyorum. Eğer birisi ismimi onunkiyle birlikte yazsaydı bunu asla atlatamazdım, Diana Barry. Ancak sınıf birincisi olmak güzel."

"Bundan sonra sınıfında Gilbert olacak," dedi Diana, "Ve o sınıfın birincisiydi, bunu sana söyleyebilirim. On dört yaşında olmasına rağmen daha dördüncü kitapta. Dört yıl önce babası hastaydı ve sağlığı yüzünden Alberta'ya gitmek zorunda kaldı, Gilbert da onunla birlikte gitti. Üç yıl önce gittiler ve Gil geri dönene kadar okula hiç gitmedi. Bundan sonra birinci kalmak o kadar kolay olmayacak, Anne."

"Sevindim," dedi Anne çabucak. "Dokuz on yaşındaki küçük erkeklerin ve kızların arasında birinci olmaktan gurur duyamıyorum. Dün 'coşkunluk' kelimesini hecelemek için kalktım. Josie Pye birinciydi ve çaktırmadan kitabına baktı. Bay Phillips onu görmedi —Prissy Andrews'a bakıyordu— ama ben gördüm. Ona buz gibi aşağılayan bir bakış attım ve pancar kadar kızardı, en sonunda da yanlış heceledi."

"Bu Pye kızları her yerde hile yapıyorlar," dedi Diana öfkeyle, anayolun çitine tırmanırlarken. "Gertie Pye dün gerçekten gitti ve süt şişesini derede hep benim koyduğum yere koydu. İnanabiliyor musun? Artık onunla konuşmuyorum."

Bay Phillips sınıfın arka tarafında durmuş Prissy Andrews'un Latincesini dinlerken Diana, "Anne, Gilbert Blythe. Ona bir bak ve yakışıklı olduğunu düşünüp düşünmediğini bana söyle," dedi.

Anne denileni yaptı. Ona bakmak için iyi bir şansı vardı, çünkü Gilbert Blythe, önünde oturan Ruby Gillis'in uzun sarı saç örgüsünü gizlice koltuğunun arkasına iğnelemekle uğraşıyordu. Gilbert kıvırcık kahverengi saçlı, muzipçe bakan ela gözleri olan ve dudakları alaycı bir gülümsemeyle bükülen uzun boylu bir çocuktu. Birazdan Ruby Gillis öğretmenin sorduğu soru için ayağa kalkacaktı; derken saçlarının kökünden çekildiğine inanarak attığı hafif bir çığlıkla sırasına geri düştü. Herkes ona baktı ve Bay Phillips o kadar sert bir bakış attı ki Ruby ağlamaya başladı. Gilbert iğneyi saklamıştı ve son derece aklı başında bir ifadeyle tarih dersini inceliyordu; ama kargaşa sakinleştiğinde Anne'e baktı ve ifade edilemez bir muziplikle ona göz kırptı.

"Bence şu senin Gilbert Blythe yakışıklı," diye itiraf etti Anne Diana'ya, "ama çok da cesur. Yabancı bir kıza göz kırpmak iyi bir davranış değildir."

Ancak asıl olaylar öğleden sonra olmaya başladı.

Bay Phillips tekrar köşeye geri dönüp Prissy Andrews'a cebirdeki bir soruyu açıklarken öğrencilerin geri kalanı yeşil elma yemekten, fısıldaşmaya, tahtaya resim çizmekten koridorda koşmaya; canları ne istiyorsa yapıyorlardı. Gilbert Bl-

ythe, Anne Shirley'nin ona bakmasını sağlamaya çalışıyordu ve bu konuda tümüyle başarısız olmuştu çünkü Anne o anda sadece Gilbert Blythe'ın varlığından değil, Avonlea okulundaki diğer tüm öğrencilerin varlığından da tamamen habersizdi. Çenesini ellerinin üzerine koymuş ve gözleri, batı penceresinden görünen Parlayan Sular Gölü'nün mavi manzarasına sabitlenmiş halde, kendi hayalleri haricinde hiçbir şey görmeden veya duymadan, çok uzaklarda harika bir hayal âlemindeydi.

Gilbert Blythe, bir kızın ona bakması için uğraşmaya ve bunun başarısızlıkla sonuçlanmasına alışık değildi. Küçük, sivri çeneli ve gözleri Avonlea okulundaki diğer kızların gözlerinden farklı olan bu iri gözlü, kızıl saçlı Shirley denen kız ona bakıyor olmalıydı.

Gilbert koridorda uzanıp Anne'in uzun, kırmızı örgüsünün ucunu eline aldı, kol uzunluğunda tuttu ve sert bir fısıltıyla şöyle dedi:

"Havuç! Havuç!"

Bunun üzerine Anne ona intikam dolu bir bakışla baktı!

Ardından bakmaktan daha fazlasını yaptı. Ayağa fırladı, kurduğu parlak hayalleri, bir daha toparlanamayacak bir harabeye dönmüştü. Gözlerinin öfke dolu parıltısı hızla, eşit derecede öfke dolu gözyaşlarına dönüşürken Gilbert'a hiddetli bir bakış attı.

"Seni kötü, iğrenç çocuk!" diye bağırdı hararetle. "Bu ne cüret!" Ve sonra —çaaat! Anne elindeki yazı tahtasını Gilbert'ın kafasına indirmiş ve kırmıştı; yazı tahtasını, çocuğun kafasını değil.

Avonlea okulu her zaman olayları severdi. Bu özellikle keyifli bir olaydı. Herkes dehşet içinde zevkle "Aaa," dedi. Diana

şok oldu. Histerik olmaya meyilli olan Ruby Gillis ağlamaya başladı. Tommy Sloane bu tabloya ağzı açık vaziyette bakarken topladığı çekirgelerin kaçmasına fırsat verdi.

Bay Phillips koridorda yavaşça ilerledi ve elini Anne'in omuzuna koydu.

"Anne Shirley, bu ne anlama geliyor?" dedi kızgınlıkla. Anne cevap vermedi. Tüm okulun önünde "havuç" olarak adlandırıldığını söylemek onun için çok fazlaydı. Gilbert sertçe konuştu.

"Benim hatamdı Bay Phillips. Onu ben kızdırdım."

Bay Phillips, Gilbert'a kulak asmadı.

"Böyle bir öfke ve böyle bir kindar tavır sergileyen bir öğrencim olduğunu gördüğüm için üzgünüm," dedi ciddi bir ses tonuyla, sanki onun öğrencisi olmak demek; bu küçük, kusurlu ölümlülerin kalplerindeki bütün kötü tutkuları atmış olması anlamına geliyormuş gibi.

"Anne, git ve öğleden sonranın geri kalanı boyunca tahtanın önündeki platformda ayakta dur."

Anne, hassas ruhunun kırbaçlandığı böyle bir cezadansa gerçek anlamda kırbaçlanmayı tercih ederdi. Bembeyaz, kararlı bir yüzle ona söyleneni yaptı. Bay Phillips tebeşiri aldı ve başının üzerine, tahtaya bir şeyler yazdı.

"Ann Shirley çok hırçın bir kız. Ann Shirley öfkesini kontrol etmeyi öğrenmeli," yazdı ve okuma yazma bilmeyen birinci sınıflar bile tahtada ne yazdığını anlayabilsinler diye tekrar tekrar okudu.

Anne öğleden sonranın geri kalan kısmını, üzerinde o yazıyla geçirdi. Ağlamadı ya da başını eğmedi. Öfkesi hâlâ, bunu yapamayacağı kadar sıcaktı, bütün acılara ve aşağılanmalara

rağmen başını dik tuttu. Küskün gözleri ve hırsından kıpkırmızı olmuş yanaklarıyla Diana'nın sempatik bakışlarıyla, Charlie Sloane'in kızgın baş sallamalarıyla ve Josie Pye'ın kötü niyetli gülümsemeleriyle yüzleşti. Gilbert Blythe'a gelince, ona bakmadı bile. Ona bir daha asla bakmayacaktı! Onunla asla konuşmayacaktı!

Okul bittiğinde Anne, kıpkırmızı başı dimdik yukarıda yürüdü. Gilbert Blythe onu veranda kapısında yakalamaya çalıştı.

"Saçlarınla dalga geçtiğim için çok üzgünüm Anne," diye fısıldadı. "Ciddiyim. Bana sonsuza kadar kızgın kalma."

Anne, ona bakmadan ya da onu duyduğuna dair herhangi bir ipucu vermeden, küçümseyerek yanından geçip gitti.

"Ah bunu nasıl yapabildin Anne?" diye sordu Diana, yarı sitem, yarı hayranlık dolu bir ifadeyle. Diana, Gilbert'ın özrüne asla karşı koyamayacağını hissetti.

"Gilbert Blythe'ı asla affetmem," dedi Anne kesin bir şekilde. "Ve Bay Phillips de adımı 'e' olmadan yazdı. Adeta bir demir ruhuma saplandı Diana."

Anne'in ne demeye çalıştığına dair Diana'nın en ufak bir fikri yoktu ama bunun korkunç bir şey olduğunu anladı.

"Gilbert'ın saçlarınla dalga geçmesine aldırmamalısın," dedi onu yatıştırmaya çalışarak. "O tüm kızlarla dalga geçiyor. Benim saçımla da dalga geçiyor çünkü çok siyah. Bana birçok kez karga dedi ve ben onun daha önce hiçbir şey için özür dilediğini duymadım."

Anne, "Karga ve havuç arasında çok büyük fark var," dedi Anne gururlu bir ifadeyle. "Gilbert Blythe duygularımı, ruhuma azap verecek şekilde incitti Diana."

Eğer işler orada kalsaydı, kimse daha fazla azap çekmeden konu kapanabilirdi. Ancak bir şeyler yaşanmaya başlayınca devamı gelmek zorundadır.

Avonlea öğrencileri, çoğu zaman öğle saatlerini Bay Bell'in tepeden başlayan ve büyük mera alanına doğru devam eden ladin korusunda çam sakızı toplayarak geçirirlerdi. Oradan, öğretmenlerinin kaldığı Eben Wright'ın evi rahatça görülüyordu. Bay Phillips'in oradan çıktığını görünce okul binasına koşarlardı; ama koşacakları mesafe Bay Wright'ın gideceği yoldan yaklaşık üç kat daha uzun olduğu için, okula birkaç dakika geç kalırlardı ve nefesleri kesilirdi.

Ertesi gün Bay Phillips, ara sıra onu esir alan yeni düzen koyma krizlerinden birine girdi ve yemek saati için evine gitmeden önce, yemekten döndüğünde tüm öğrencileri sıralarında bulmak istediğini söyledi. Geç gelen herkes cezalandırılacaktı.

Bütün erkekler ve bazı kızlar, her zamanki gibi Bay Bell'in ladin bahçesine gittiler. Sadece "bir sakız" alıp geri dönmeyi planlıyorlardı. Ancak ladin bahçeleri baştan çıkarıcıdır ve sarı yapışkan topçuklar ayartıcıdır; topladılar, oyalandılar, başıboş gezdiler ve her zamanki gibi, onlara zamanın ne kadar hızlı geçtiğini hatırlatan ilk şey, Jimmy Glover'ın yaşlı bir ladinin tepesinden, "Öğretmen geliyor!" diye bağırması oldu.

Önce yerdeki kızlar koşmaya başladı ve zamanında okula ulaşmayı başardılar, ancak bir saniye bile gecikmiş olsalar ceza alacaklardı. Ağaçlardan aceleyle aşağı inmek zorunda kalan oğlanlar daha geride kalmışlardı; ve sakız toplamayan ama korunun en ucunda mutlu bir şekilde dolaşan, beline kadar eğreltiotlarının arasında gezen, kendi kendine usulca şarkı söyleyen, karanlık yerlerin vahşi tanrıçası gibi saçına zambaklar

takmış olan Anne, hepsinden geç geldi. Ancak Anne geyik gibi koşabilirdi; koşarken, kapıda oğlanları geçti ve tam da Bay Phillips şapkasını asarken oğlanlarla beraber sınıfa girdi.

Bay Phillips'in kısa süren yeni düzen hevesi sona ermişti. Bir düzine öğrenciyi cezalandırma zahmetine girmek istemiyordu. Ama sözünden dönmemek için bir şeyler yapması gerekiyordu, bu yüzden bir günah keçisi aradı ve sırasına yığılmış, nefes nefese kalmış, kulağında unutulmuş bir zambakla oldukça uçarı ve darmadağın bir görünüme sahip Anne'i gördü.

"Anne Shirley, erkeklerin arkadaşlığına bu kadar düşkünsen bu öğleden sonra bu zevkinin biraz keyfini çıkaralım bakalım," dedi alaycı bir şekilde. "O çiçekleri saçlarından çıkar ve Gilbert Blythe'ın yanına otur."

Diğer çocuklar kıs kıs güldüler. Arkadaşına acıyan be bembeyaz kesilen Diana, Anne'in saçından çiçekleri aldı ve elini sıktı. Anne taşa dönmüş gibi öğretmene baktı.

"Ne dediğimi duydun mu Anne?" diye sordu Bay Phillips sert bir şekilde.

"Evet, efendim," dedi Anne yavaşça, "Ama bunu gerçekten kastettiğinizi düşünmedim."

"Seni temin ederim ki bunu kastettim," dedi, tüm çocukların ve özellikle Anne'in nefret ettiği alaycı ifadesiyle. Birden yükseldi. "Hemen dediğimi yap."

Bir an için Anne karşı çıkmak istiyormuş gibi göründü. Daha sonra, bunun bir faydası olmayacağını fark ederek mağrur bir şekilde kalktı, sıraların arasından geçti, Gilbert Blythe'ın yanına oturdu ve yüzünü sıranın üzerine koyduğu kollarına gömdü. Başı aşağı inerken bir an için onun yüzünü gören Ruby Gillis, eve giden diğerlerine döndü.

"Gerçekten hiç böyle bir şey görmedim, içinde çok küçük kırmızı noktacıklar olan bembeyaz bir şeydi," dedi.

Anne için bu her şeyin sonuydu. Kendisi kadar suçlu bir düzine çocuk arasından seçilip cezalandırılmak zaten kötüydü; bir oğlanla oturmaya gönderilmesi daha da kötüydü ama o oğlanın Gilbert Blythe olması, resmen yarasına tuz basmaktı. Anne buna dayanamayacağını ve denemenin bir yararı olmayacağını hissetti. Tüm varlığı utanç, öfke ve aşağılanmayla dolup taşıyordu.

İlk başta diğer öğrenciler ona baktılar, fısıldaştılar, kıkırdadılar ve birbirlerini dürttüler. Fakat Anne başını hiç kaldırmadığı için ve Gilbert sanki ruhunun tamamı kesirler tarafından emilmişçesine çalıştığı için, kısa süre sonra herkes kendi görevine geri döndü ve Anne unutuldu.

Bay Phillips tarih sınıfını çağırdığında Anne gitmiş olmalıydı, ama Anne yerinden kıpırdamadı. Ve sınıfı çağırmadan önce "Priscilla'ya" dizelerini yazarken inatçı bir kafiyeye takılan Bay Phillips, onun eksikliğini hissetmedi bile.

Kimsenin bakmadığı bir anda Gilbert masasından, üzerinde altın renginde "Tatlısın" yazan küçük bir pembe şekerden kalbi aldı ve Anne'in kolunun kıvrımının altına kaydırdı. Bunun üzerine Anne, pembe kalbi dikkatle parmaklarının uçları arasına aldı, yere attı, topuğunun altına ezerek toz haline getirdi ve Gilbert'a bir bakış atmaya tenezzül etmeden aynı şekilde durmaya devam etti.

Okul bittiğinde sırasına gitti, içindeki her şeyi; kitap ve tablet, kalem ve mürekkep, kutsal kitap ve aritmetik kitabını gösterişli bir şekilde çıkardı ve hepsini çatlak yazı tahtasının üzerine düzgünce yığdı.

Yola çıktıkları gibi, "Bütün bunları niye eve götürüyorsun Anne?" diye sordu Diana. Soruyu daha önce sormaya cesaret edememişti.

"Bundan sonra okula gelmeyeceğim," dedi Anne.

Diana şaşkınlıkla iç geçirdi ve bunu gerçekten kastettiğinden emin olmak için Anne'e baktı.

"Marilla evde kalmana izin verecek mi?" diye sordu.

"İzin vermek zorunda," dedi Anne. "Bir daha asla o adamın olduğu okula gitmeyeceğim."

"Ah, Anne!" Diana ağlamak üzereymiş gibi görünüyordu. "Çok kötüsün. Ben ne yapacağım? Bay Phillips beni o korkunç Gertie Pye ile oturtacak, bunu yapacak biliyorum, çünkü o yalnız oturuyor. Geri dön, Anne."

"Dünyada senin için hemen hemen her şeyi yaparım Diana," dedi Anne üzüntüyle. "Sana iyi gelecekse kendimi lime lime etmelerine bile izin veririm. Ama bunu yapamam, bu yüzden lütfen bunu benden isteme. Ruhumu acıtıyorsun."

"Sadece kaçıracağın eğlenceyi düşün," dedi Diana üzüntüyle. "Derenin yan tarafında yeni, çok sevimli bir ev yapacağız ve önümüzdeki hafta top oynayacağız ve sen hiç top oynamadın Anne. Çok heyecan verici. Hem yeni bir şarkı öğreneceğiz, Jane Andrews şu an onu çalışıyor ve Alice Andrews gelecek hafta yeni bir Pansy kitabı getirecek ve hepimiz derenin kenarında yüksek sesle, bölüm bölüm okuyacağız. Sen yüksek sesle kitap okumayı çok sevdiğini biliyorsun Anne."

Bunların hiçbiri Anne'i biraz olsun etkilemedi. O kararını vermişti. Bir daha Bay Phillips'in olduğu okula gitmeyecekti; eve gelince bütün bunları Marilla'ya anlattı.

"Saçmalık," dedi Marilla.

"Hiç de saçma değil," dedi Anne, Marilla'ya ciddi, sitem dolu gözlerle bakarak. "Anlamıyor musun, Marilla? Hakarete uğradım."

"Hakarete uğramışmış! Yarın her zamanki gibi okula gideceksin."

"Ah, hayır." Anne yavaşça başını salladı. "Geri dönmüyorum, Marilla. Evde derslerimi çalışacağım, olabildiğince iyi bir kız olacağım ve mümkün olan her zaman çenemi tutacağım. Ama okula geri dönmeyeceğim, seni temin ederim."

Marilla, Anne'in küçük yüzünde katı bir inatçılık ifadesine benzer bir şey gördü. Bunun üstesinden gelmekte güçlük çekeceğini anladı; ama bu sorunu o an için başka bir şey demeyerek çözdü.

"Bu akşam gidip Rachel'a bu konuda danışırım," diye düşündü. "Şu an Anne ile uzlaşmaya çalışmanın bir anlamı yok. Çok öfkeli ve eğer kafasına koyarsa korkunç derecede inatçı olabileceğini düşünüyorum. Hikâyesinden anlayabildiğim kadarıyla, Bay Phillips işleri zorbalıkla çözüyor. Ama bunu asla ona söyleyemem. Sadece Rachel ile konuşacağım. O on çocuğunu okula göndermiş bir kadın ve bu konuda bir şeyler biliyor olmalı. Zaten ben gidene kadar bütün hikâyeyi duymuş olur."

Marilla, Bayan Lynde'i her zamanki gibi çalışkan ve neşeli şekilde örgüsünü örerken buldu.

"Sanırım ne hakkında geldiğimi biliyorsun," dedi utangaç bir şekilde.

Bayan Rachel başını salladı.

"Anne'in okulda çıkardığı yaygara hakkında, sanırım," dedi. "Tillie Boulter okuldan eve dönerken bana anlattı."

"Onunla ne yapacağımı bilmiyorum," dedi Marilla. "Okula geri dönmeyeceğini söyledi. Hiç bu kadar öfkeli bir çocuk görmedim. Okula başladığı günden beri bir sorun çıkacak diye bekliyorum. İşlerin fazla düzgün gittiğini biliyordum. Çok çabuk parlayan bir çocuk. Ne önerirsin Rachel?"

"Eh, tavsiyemi sorduğuna göre, Marilla," dedi Bayan Lynde candan bir şekilde —Bayan Lynde tavsiyesinin sorulmasını çok severdi— "Ben olsam ilk başta onun biraz huyuna giderdim. Ben Bay Phillips'in haksız olduğuna inanıyorum. Tabii ki, bunu çocuklara söylemiyorum. Ve elbette dün öfkeyle çıkardığı olay için onu cezalandırmakta haklıydı. Ama bugünkü olay farklı. Anne ile birlikte geç kalanların hepsi cezalandırılmalıydı, sorun bu. Ben kızları cezalandırmak için erkeklerle birlikte oturtmaya inanmıyorum. Bu münasip bir şey değil değil. Tillie Boulter gerçek anlamda kızgındı. Anne'in tarafını tutuyordu ve tüm öğrencilerin de onun gibi düşündüğünü söyledi. Anne bir şekilde gerçekten popüler olmuş gibi görünüyor. Onlarla bu kadar iyi anlaşacağını hiç düşünmemiştim."

"O zaman gerçekten onun evde kalmasına izin vermem gerektiğini düşünüyorsun," dedi Marilla şaşkınlıkla.

"Evet. Bu yüzden ben olsam, kendisi söyleyene kadar ona tekrar okuldan bahsetmezdim. Emin olabilirsin, Marilla, bir hafta içinde sakinleşecek ve kendi isteğiyle geri dönmeye hazır olacak, aynen böyle olacak, ama eğer onu şimdi okula gönderecek olursan, Tanrı bilir nasıl bir çılgına dönüp öfke nöbetleri geçirecek ve her zamankinden daha fazla sorun çıkaracak. Bence ne kadar az yaygara, o kadar iyi. Okula gitmeyerek çok fazla bir şey kaçırmayacak, Bay Phillips zaten öğretmen olarak hiç de iyi değil. Rezil bir düzen kurmuş ve küçük çocukları

ihmal edip tüm zamanını akademiye hazırladığı büyük öğrencilere harcıyor. Amcası bir vekil olmamış olsaydı, bir yıl bile o okula devam edemezdi — tek vekil o, çünkü diğer ikisini parmağında oynatıyor, yaptığı bu. Bu adada eğitimin nereye doğru gittiğini hiç bilmiyorum."

Bayan Rachel, sanki eyaletin eğitim sisteminin başında o olsa, her şeyin çok daha iyi olacağını ima edercesine başını salladı.

Marilla, Bayan Rachel'ın tavsiyesine uydu ve Anne'e okula dönmesi hakkında tek bir söz söylemedi. Anne derslerine evde çalıştı, ev işlerini yaptı ve soğuk, erguveni sonbahar alacakaranlıklarında Diana ile oynadı; ama Gilbert Blythe ile yolda ya da Pazar Okulu'nda karşılaştığında, onun gönlünü almak için açıkça can atan çocuğa hiç acımadan, yüzünde buz gibi bir küçümseme ifadesiyle yanından geçip gitti. Diana'nın onları barıştırma çabaları bile işe yaramadı. Anlaşılan Anne, Gilbert Blythe'dan hayatının sonuna kadar nefret etmeye karar vermişti.

Ancak Anne, Gilbert'tan nefret ettiği ölçüde, sevdikleri ve sevmediklerini aynı yoğunlukla hisseden tutkulu küçük kalbinin tüm sevgisiyle Diana'yı seviyordu. Bir akşam bahçeden bir sepet elmayla gelen Marilla, Anne'i alacakaranlıkta doğu penceresinin yanında oturmuş acı acı ağlarken buldu.

"Şimdi sorun ne Anne?" dedi Marilla.

"Bu Diana ile ilgili," diye hıçkırdı Anne güvenli bir ifadeyle. "Diana'yı çok seviyorum Marilla. Onsuz asla yaşayamam. Ama büyüdüğümüzde Diana'nın evlenip beni terk edeceğini çok iyi biliyorum. Ah, ne yapacağım ben? Kocasından nefret ediyorum —ondan fena halde nefret ediyorum. Her şeyi kafamda canlandırıyorum; düğün ve her şeyi— Diana kar beyazı

elbiseler içinde, bir kraliçe kadar güzel ve görkemli görünüyor ve ben nedimeyim, benim de üzerimde kabarık kollu, çok güzel bir elbise var ama güler yüzümün altında kırılmış bir kalp var. Ve sonra Diana ile vedalaşı-ı-p..."

Bu noktada Anne kendini tutamadı ve içinde giderek kabaran acılarıyla ağlamaya başladı.

Marilla seğiren yüzünü gizlemek için hızla döndü; ama bu işe yaramadı, en yakınındaki sandalyeye yığıldı ve öylesine içten ve alışılmadık bir kahkahayla gülmeye başladı ki, o sırada bahçeden geçmekte olan Matthew şaşkınlıkla durdu. Marilla'nın daha önce böyle güldüğünü ne zaman duymuştu?

"Pekâlâ, Anne Shirley," dedi Marilla konuşmaya başlayabildiği an, "Eğer bir yerlerden bir sıkıntı alman gerekiyorsa, en azından ev için yararlı olan bir tane al. Hayal gücünün çok iyi olduğunu tahmin etmeliydim, elbette."

16. Bölüm

Diana'nın Çaya Davetinin Trajik Sonuçları

Green Gables'ta ekim ayı, kuytudaki huş ağaçlarının güneş ışığı misali altın rengine, bahçenin arkasındaki akçaağaçların kraliyet kırmızısına dönüştüğü ve yol boyunca sıralanmış olan kuşkirazı ağaçlarının koyu kırmızı ve bronz yeşili renklerinin en güzel tonlarını kuşandığı, tarlalarda hasattan sonra çıkmaya başlayan otların kendilerini güneş ışığına bıraktığı güzel bir aydı.

Anne, etrafındaki bu renkler dünyasının tadını çıkarıyordu.

"Ah, Marilla!" diye bağırdı bir cumartesi sabahı, kollarında muhteşem dallarla dans ederek içeri girerken, "Ekimlerin olduğu bir dünyada yaşadığım için çok mutluyum. Eylül ayından kasım ayına atlasak çok kötü olurdu, değil mi? Şu akçaağaç dallarına bak. Sana heyecan; her çeşit heyecan vermiyorlar mı? Odamı onlarla süsleyeceğim."

Estetik anlayışı gözle görülür derecede gelişmemiş olan Marilla, "Pislik çıkaracak şeyler onlar," dedi. "Dışarıdaki şeylerle odanı çok fazla dolduruyorsun, Anne. Yatak odaları uyumak içindir."

"Ah ve hayal kurmak için, Marilla. Biliyorsun ki güzel şeylerin olduğu bir odada insan çok daha iyi hayal kurabilir. Bu dalları eski mavi sürahiye yerleştirip masama koyacağım."

"O zaman merdivenlere yaprak dökmemeye dikkat et. Bu öğleden sonra Carmody'deki Yardım Derneği toplantısına gidiyorum Anne ve muhtemelen hava kararmadan önce eve gelemem. Matthew ve Jerry'ye akşam yemeği hazırlamalısın, bu yüzden geçen sefer yaptığının aksine masaya oturmadan önce çayı demlemeyi unutma."

"Onu unutmam korkunç bir şeydi," dedi Anne özür dilercesine, "Ama o öğleden sonra Menekşe Diyarı için bir isim düşünmeye çalışıyordum, öyle olunca diğer şeyler aklımdan çıkmış. Matthew çok iyiydi. Beni biraz olsun azarlamadı. Çayı kendisi koydu ve istersek bir süre bekleyebileceğimizi ya da beklemeyebileceğimizi söyledi. Beklerken ona güzel bir peri masalı anlattım, bu yüzden zaman ona hiç de uzun gelmedi. Güzel bir peri masalıydı, Marilla. Sonunu unuttuğum için kendim uydurdum ve Matthew ikisini nasıl birbirina bağladığımı anlayamadığını söyledi."

"Eğer kalkıp gece yarısı akşam yemeği hazırlamaya kalksan Matthew yine senin için iyi şeyler düşünürdü, Anne. Ama bu sefer aklını başına alıyorsun. Ve —doğru şeyi mi yapıyorum gerçekten bilmiyorum— bu her zamankinden daha dalgın olmana sebep olabilir ama Diana'dan gelip öğleden sonrayı seninle geçirmesini ve çay içmesini isteyebilirsin."

"Ah, Marilla!" Anne ellerini önünde birleştirdi. "Ne kadar şahane! Demek ki gerçekten hayal kurabiliyormuşsun, yoksa böyle bir şeyi ne kadar istediğim asla anlayamazdın. Çok güzel ve yetişkinlere özgü bir şey olacak. Misafirim varken çayı demlemeyi unutma korkum olmaz. Ah, Marilla, gül goncası desenli çay setini kullanabilir miyim?"

"Hayır! Gül goncası desenli çay setiymiş! Sırada ne var? Papaz geldiği zamanlarda ya da Yardımlar dışında onları asla kullanmadığımı biliyorsun. Eski kahverengi çay setini indireceksin. Ama içinde vişne reçelinin olduğu küçük sarı kabı açabilirsin. Zaten kullanılma zamanı gelmişti; sanırım artık olmuştur. Biraz meyveli kek de kesip kurabiye ve kraker servis edebilirsin."

"Kendimi masanın başına oturmuş çay koyarken hayal edebiliyorum," dedi Anne, gözlerini kendinden geçmiş bir şekilde kapadı. "Ve Diana'ya şeker isteyip istemediğini soruyorum! İstemediğini biliyorum ama elbette ona sanki bilmiyormuşum gibi soracağım. Sonra ona bir parça daha meyveli kek ve biraz daha reçel isteyip istemediğini sorarım. Ah, Marilla, sadece düşünmek bile harika bir his. Geldiği zaman şapkasını çıkarmak için onu boş odaya götürebilir miyim; sonra da oturmak için salona?"

"Hayır. Oturma odası sen ve misafirin için yeterli olur. Ama geçen geceki kilise etkinliğinden kalan yarım şişe ahududu likörü var. Oturma odasındaki dolabın ikinci rafında, isterseniz Diana'yla ondan ve yanında yemek için biraz kurabiye çünkü Matthew patatesleri yükleyeceği için çaya geç gelecektir."

Anne, Diana'yı çaya davet etmek için Orman Perisinin Baloncuğu'nu geçip Orchard Slope'a giden ladinlerle kaplı yolda

koşarak ilerledi. Sonunda, Marilla Carmody'ye gittikten hemen sonra Diana geldi; üzerinde en iyi ikinci elbisesi vardı ve tam olarak çay davetine uygun şekilde görünüyordu. Diğer zamanlarda kapıyı vurmadan mutfağa koşardı; ama şimdi kapıyı resmiyetle çaldı.

Kendisi de ikinci en iyi elbisesini giymiş olan Anne, kapıyı ciddi şekilde açtığında iki küçük kız sanki daha önce hiç karşılaşmamış gibi resmiyetle el sıkıştı. Bu doğal olmayan resmiyet, Diana şapkasını çıkarmak için Green Gables'ın doğu taraftaki odasına alındıktan sonra oturma odasında on dakika boyunca, usturuplu bir halde oturana kadar sürdü.

"Annen nasıl?" diye sordu Anne, sanki Bayan Barry'yi o sabah sağlıklı ve mutlu bir şekilde elma toplarken görmemiş gibi.

"Çok iyi, teşekkürler. Sanırım Bay Cuthbert bu öğleden sonra 'zambak kumsalına' patates götürüyor, değil mi?" dedi, o sabah Matthew'un arabasında Bay Harmon Andrews ile yolculuk yapan Diana.

"Evet. Patates mahsulümüz bu yıl çok iyi. Umarım babanın mahsulü de iyidir."

"Oldukça iyi, teşekkürler. Elmalarınızın çoğunu toplayabildiniz mi?"

"Ah, hem de her zamankinden çok topladık," dedi Anne, resmiyeti unutarak hızla ayağa sıçradı. "Haydi meyve bahçesine gidelim ve kırmızı elmalardan biraz alalım, Diana. Marilla, ağaçta kalan her şeyi alabileceğimizi söyledi. Marilla çok cömert bir kadın. Çay için meyveli kek ve vişne reçeli alabileceğimizi söyledi. Ama misafirine yemek ve içmek için ne ikram edeceğini söylemek iyi bir davranış değil, bu yüzden sana ne

içmemize izin verdiğini söylemeyeceğim. Sadece A ve L harfleriyle başlıyor ve parlak kırmızı renkte. Parlak kırmızı içecekleri seviyorum, ya sen? Tatları diğer renklere sahip içeceklerden iki kat daha iyi oluyor."

Meyve bahçesi, meyvelerle dolu yerlere kadar sarkan dallarıyla o kadar güzeldi ki, kızlar zamanlarının çoğunu, donun yakmadığı ve sıcacık sonbahar güneşinin vurduğu, çimlerle kaplı bir köşede oturup elma yiyip çılgınca sohbet ederek geçirdiler.

Diana'nın Anne'e okulla ilgili anlatacak çok şeyi vardı. Gertie Pye ile oturmak zorunda kalmıştı ve ondan nefret ediyordu; Gertie her zaman kalemini gıcırdıyordu ve bu Diana'yı çılgına çeviriyordu; Ruby Gillis tüm siğillerinden, Dere'den yaşlı Mary Joe'nun ona verdiği sihirli bir çakıltaşı sayesinde kurtulmuştu, bu gerçekti. Siğilleri çakıltaşıyla ovmak ve sonra yeni ay zamanında sol omzunun üzerinden atmak hepsini yok ediyordu. Charlie Sloane'ın adı, veranda duvarında Em White'la birlikte yazılmış ve Em White bu yüzden çıldırmıştı; Sam Boulter sınıfta Bay Phillips'le "küstahça" konuşmuştu ve Bay Phillips ona vurmuştu, bunun üzerine Sam'in babası okula gelip Bay Phillips'e, çocuklarından birine tekrar el kaldıracak olursa onu pişman edeceğini söylemişti; Mattie Andrews yeni bir kırmızı başlık ve üzerinde püsküller olan mavi bir kaban almıştı ve insanı hasta edecek şekilde havalara girmişti; Lizzie Wright, Mamie Wilson'la konuşmuyordu çünkü Mamie Wilson'ın yetişkin kız kardeşi Lizzie Wright'ın yetişkin kız kardeşini sevgilisinden ayırmıştı; herkes Anne'i çok özlemişti ve tekrar okula dönmesini diliyordu ve Gilbert Blythe...

Ama Anne Gilbert Blythe ile ilgili bir şey duymak istemedi. Aceleyle yerinden sıçradı ve içeri girip ahududu likörü içebileceklerini söyledi.

Anne kilerdeki ikinci rafa baktı ama orada ahududu likörü şişesi yoktu. Biraz arayınca şişeyi, üst rafın arka tarafında buldu. Anne şişeyi bir tepsiye koydu ve bir su bardağıyla beraber masaya yerleştirdi.

"Şimdi, lütfen istediğin kadar al," dedi kibarca. "Ben şu an alacağımı sanmıyorum. Tüm o elmalardan sonra pek canım istemiyor."

Diana kendine bir bardak dolusu likör aldı, parlak kırmızı rengine hayranlıkla baktı ve sonra da hafifçe yudumladı.

"Bu çok hoş bir ahududu likörü, Anne," dedi. "Ahududu likörünün bu kadar güzel olduğunu bilmiyordum."

"Beğenmene sevindim. İstediğin kadar alabilirsin. Ben gidip ateşe odun atacağım. İnsan evine göz kulak olurken zihninde çok fazla sorumluluk oluyor, değil mi?"

Anne mutfaktan döndüğünde Diana ikinci bardak içkisini yudumluyordu. Anne tarafından gelen yeni teklifle, üçüncü bardak için de bir itirazda bulunmadı. Bardaklar kesinlikle bol miktarda sıvı alıyordu ve ahududu likörü kesinlikle çok güzeldi.

"İçtiğim en güzel likör," dedi Diana. "Bayan Lynde kendi likörüyle sürekli övünür ama bu onunkinden çok daha güzel. Tadı hiç onunki gibi değil."

"Marilla'nın ahududu likörünün muhtemelen Bayan Lynde'ın liköründen çok daha güzel olduğunu düşündüğümü söylemeliyim," dedi Anne sadakatle. "Marilla ünlü bir aşçıdır. Bana yemek yapmayı öğretmeye çalışıyor ama seni te-

min ederim ki Diana, bu çok zor bir iş. Aşçılıkta hayal gücü için çok az alan var. Sadece kurallara uymak zorundasın. En son kek yaptığımda unu koymayı unuttum. İkimiz hakkında harika bir hikâye düşünüyordum Diana. Sen çaresizce çiçek hastalığına yakalanıyordun ve herkes seni terk ediyordu, ama ben cesurca başucunda duruyor ve seni hayata döndürüyordum; sonra çiçek hastalığını ben kapıp ölüyordum ve mezarlıktaki o kavak ağaçlarının altına gömülüyordum, sonra sen mezarıma bir gül ağacı dikiyor ve onu gözyaşlarınla suluyordun ve asla ama asla, gençliğinde hayatını senin için feda eden arkadaşını unutmuyordun. Ah, çok acıklı bir masaldı, Diana. Keki karıştırırken yanaklarım gözyaşlarıyla doldu. Ama unu unuttum ve kek feci bir başarısızlıktı. Un, kekler için çok önemli. Marilla çok kızdı ve sebebini anlıyorum. Ben onun için büyük bir imtihanım. Geçen haftaki muhallebi olayı onu çok üzdü. Salı akşamı yemekte erikli muhallebi vardı ve muhallebinin yarısıyla, bir kap sos arttı. Marilla başka bir akşam yemeği için yeterli kadar kaldığını söyledi ve bana artan tatlıları kiler rafına koyup üzerini örtmemi söyledi. Mümkün olduğunca örtmek istedim, Diana, ama tatlıları taşırken bir rahibe olduğumu hayal ediyordum —elbette bir Protestanım ama Katolik olduğumu hayal ettim— inzivaya çekilmiş kırık bir kalbi gömmek için peçeyle örtünüyordum ve o arada tatlı sosunun üzerini örtmeyi unuttum. Bu ertesi sabah aklıma geldi ve hemen kilere koştum. Diana, muhallebi sosuna düşüp boğulmuş bir fare bulduğumda yaşadığım şoku tahmin bile edemezsin. Fareyi bir kaşıkla aldım, avluya attım ve kaşığı üç kez yıkadım. Marilla süt sağıyordu ve içeri geldiğinde ona, sosu domuzlara verip vermemem gerektiğini sorma-

yı düşünüyordum; ama içeri girdiğinde, ormandaki ağaçları —hangi rengi isterlerse— kıpkırmızı ve sarı yapan bir buz perisi olduğumu hayal ediyordum, bu yüzden tatlı sosu bir daha aklıma gelmedi ve sonra Marilla beni elma toplamaya gönderdi. Spencervale'den Bay ve Bayan Chester Ross o sabah buraya geldi. Onların çok şık insanlar olduklarını biliyorsun, özellikle de Bayan Chester Ross. Marilla beni akşam yemeğine çağırdığında her şey hazırdı ve herkes masadaydı. Oldukça kibar ve asil davranmaya çalıştım, çünkü Bayan Chester Ross'un güzel olmasam bile hanım hanımcık bir kız olduğumu düşünmesini istedim. Marilla'yı, bir elinde erikli muhallebi, diğerinde —ısıtılmış haldeki— tatlı sosuyla görene kadar her şey sorunsuz gidiyordu. Diana, bu korkunç bir andı. Her şeyi hatırladım ve sadece yerimde durup bir çığlık attım. 'Marilla, o tatlı sosunu kullanmamalısın. İçinde bir fare boğuldu. Sana daha önce söylemeyi unuttum.' Ah, Diana, yüz yaşına kadar yaşasam bile o korkunç ânı asla unutmayacağım. Bayan Chester Ross bana baktı ve utancımdan yerin dibine gireceğimi sandım. O mükemmel bir ev kadınıdır ve kim bilir bizim hakkımızda ne düşündü. Marilla alev ateş kızardı ama o an tek kelime etmedi. Sadece sosla muhallebiyi attı ve çilek reçeli getirdi. Hatta bana biraz teklif bile etti ama ben bir kaşık bile yiyemedim. Kafamda kömürler yanıyor gibiydi. Bayan Chester Ross gittikten sonra, Marilla beni fena halde azarladı. Ne oldu Diana, sorun nedir?"

Diana sallanarak ayağa kalktı; sonra tekrar oturarak ellerini başına koydu.

"Benim...ben çok hastayım," dedi ağır hareketlerle. "Ben... ben... hemen eve gitmeliyim."

"Ah, çayını içmeden eve gitmeyi düşünme sakın," diye bağırdı Anne sıkıntıyla. "Hemen gidiyorum, gidip çayı hemen şimdi koyacağım."

"Eve gitmeliyim," diye tekrarladı Diana, sersemlemiş ama kararlı bir şekilde.

"Sana bir öğle yemeği ikram edeyim," dedi Anne. "Biraz meyveli kek ve biraz kiraz reçeli vereyim. Bir süre kanepede uzan, daha iyi olursun. Neren ağrıyor?"

"Eve gitmeliyim," dedi Diana ve tek söylediği buydu. Anne'in yalvarmaları boşunaydı.

"Misafirin çay içmeden eve gittiğini hiç duymadım," diye kederlendi. "Ah, Diana, çiçek hastalığını gerçekten kapmış olabilir misin? Eğer öyleyse gelip sana bakacağım, bundan emin olabilirsin. Seni asla bırakmayacağım. Ama çaydan sonra kalabilmeni dilerdim. Neren ağrıyor?"

"Başım çok dönüyor," dedi Diana.

Diana gerçekten de sersemlemiş bir halde yürüyordu. Anne, gözlerinde hayal kırıklığının getirdiği gözyaşlarıyla Diana'nın şapkasını aldı ve Barry'lerin avlusunun çitlerine kadar onunla gitti. Sonra Green Gables'a kadar olan yol boyunca ağladı, eve vardığında ahududu likörünün geri kalanını kilerdeki yerine geri koydu ve tadı kaçmış bir halde Matthew ve Jerry için çay hazırladı.

Ertesi gün pazardı ve yağmur şafaktan günbatımına kadar bardaktan boşalırcasına yağarken Anne, Green Gables'tan dışarı çıkmadı. Pazartesi öğleden sonra Marilla onu bir iş için Bayan Lynde'e gönderdi. Çok kısa bir süre sonra Anne, yanaklarından süzülen gözyaşlarıyla patikada koşmaya başladı. Mutfaktan içeriğ daldı ve acı içinde kendini kanepeye yüzüstü bıraktı.

"Bu sefer sorun ne Anne?" diye sordu Marilla, şüphe ve dehşet içinde. "Umarım tekrar Bayan Lynde'e gidip saygısızlık yapmadın."

Anne'den, daha fazla gözyaşı ve şiddetlenen hıçkırıklar haricinde cevap gelmedi!

"Anne Shirley, sana bir soru sorduğumda cevap almak isterim. Kalkıp düzgünce otur ve bana ne için ağladığını söyle."

Anne oturdu, trajedinin vücut bulmuş hali gibiydi.

"Bayan Lynde bugün Bayan Barry'yi görmeye gitmiş ve Bayan Barry berbat bir haldeymiş," dedi. "Diana'yı cumartesi günü sarhoş ettiğimi ve eve utanç verici bir durumda gönderdiğimi söylüyor. Benim gerçek anlamda kötü, çok kötü bir kız olduğumu düşündüğünü ve bir daha asla Diana'nın benimle oynamasına izin vermeyeceğini söylüyor. Ah, Marilla, içim kederle dolup taşıyor."

Marilla şaşkınlıkla boş boş baktı.

"Diana'yı sarhoş etmek mi!" dedi tekrar konuşabildiğinde. "Anne, sen ya da Bayan Barry delirdiniz mi? Tanrı aşkına ona ne verdin?"

"Ahududu likörü, başka bir şey değil," diye Anne hıçkırıkları arasında. "Ahududu likörünün insanları sarhoş edebileceğini düşünmemiştim, Marilla. Diana'nın yaptığı gibi üç büyük bardak içmiş olsalar bile. Ah, böyle söyleyince sanki — sanki... Bayan Thomas'ın kocasından söz ediyormuşuz gibi geliyor! Ama ben onu sarhoş etmek istememiştim."

"Sarhoş etmişmiş!" dedi Marilla, oturma odası kilerine doğru hızla giderken. Rafta, bir zamanlar Avonlea'da övgü almış olan, fakat içlerinde Bayan Barry'nin de bulunduğu daha katı bir kesim tarafından hiç uygun bulunmayan, üç yıl-

lık ev yapımı kuşüzümü şarabından kalanları içeren bir şişe olduğunu fark etti. Aynı zamanda Marilla, ahududu likörünü Anne'e söylediği gibi kilere değil, mahzene koyduğunu da hatırladı.

Elinde şarap şişesiyle mutfağa geri döndü. Kendini tutmaya çalışmasına rağmen yüzü seğiriyordu.

"Anne, kendini belaya bulaştırma konusunda kesinlikle bir dâhisin. Gidip Diana'ya ahududu likörü yerine kuşüzümü şarabından vermişsin. Aralarındaki farkı bilmiyor musun?"

"Hiç tadına bakmadım ki," dedi Anne. "Bunun likör olduğunu düşündüm. Ben çok ama çok misafirperver davranmak istedim. Diana çok hastalandı ve eve gitmek zorunda kaldı. Bayan Barry, Bayan Lynde'e onun zilzurna sarhoş olduğunu söylemiş. Annesi ona sorunun ne olduğunu sorduğunda şapşalca gülmüş ve saatlerce uyumuş. Annesi nefesini koklamış ve sarhoş olduğunu anlamış. Dün bütün gün korkunç bir baş ağrısı çekmiş. Bayan Barry çok öfkeliymiş. Bunu bilerek yapmadığıma asla inanmayacak."

Marilla, "Bence Diana'yı herhangi bir şeyden üç bardak içecek kadar açgözlü olduğu için cezalandırmalı," dedi kısaca. "Bu büyük bardaktan üç tane içmek, eğer likör içiyor olsaydı bile onu hasta ederdi. Bu hikâye —papazın onaylamadığını öğrendiğimden beri üç yıldır hiç yapmıyor olmama rağmen— geçmişte kuşüzümü şarabı yaptığımı söyleyerek üzerime gelen insanlar için güzel bir malzeme olacak. Ben o şişeyi hastalık için saklamıştım. Tamam, tamam çocuğum, ağlama. Senin bir suçun yok ama yine de olanlar için üzgünüm."

"Ağlamam gerekiyor," dedi Anne. "Kalbim kırık. Yörüngelerindeki yıldızlar bana karşı savaşıyor, Marilla. Diana ve ben

sonsuza kadar ayrıldık. Ah, Marilla, arkadaşlık yeminlerimizi ettiğimiz zaman bunu hiç hayal etmemiştim."

"Aptal olma Anne. Bayan Barry, suçlu olmadığını fark ettiğinde fikrini değiştirecektir. Sanırım bunu saçma bir şaka ya da o tarz bir şey için yaptığını düşünüyor olmalı. Bu akşam yanına gidip ona olayların nasıl olduğunu anlatman en iyisi olur."

Anne, "Cesaretim, Diana'nın kırgın annesiyle yüzleşme fikriyle bile beni yarı yolda bırakıyor," dedi. "Senin gitmeni dilerdim, Marilla. Sen benden çok daha ağırbaşlısın. Muhtemelen seni benden daha iyi dinler."

"Pekâlâ, yapacağım," dedi Marilla, bunun muhtemelen daha akıllıca bir yol olacağını düşünerek. "Artık ağlama, Anne. Her şey iyi olacak."

Marilla Orchard Slope'tan döndüğünde, her şeyin iyi olacağı fikrinden vazgeçmişti. Anne onun gelişini izliyordu ve onu karşılamak için hızla koşarak veranda kapısına gitti.

"Ah, Marilla, yüzünden bunun bir fayda sağlamadığını anlayabiliyorum," dedi kederli bir şekilde. "Bayan Barry beni affetmeyecek mi?"

"Ne Bayan Barry ama!" diye yükseldi Marilla. "Şimdiye dek tanıdığım tüm mantıksız kadınlar arasında en kötüsü oymuş. Ona her şeyin bir hata olduğunu ve senin bir suçunun olmadığını söyledim ama bana inanmadı. Elbette kuşüzümü şarabımı ve kimseye biraz olsun kötü bir tesiri olmayacağını söylediğim zamanları da güzelce yüzüme vurdu. Ona açıkça, kuşüzümü şarabından bir seferde üç bardak dolusu içilmemesi gerektiğini ve böyle bir şey yapan açgözlü bir çocuğum olsaydı onu iyi bir kötekle ayıltacağımı söyledim."

Marilla ziyadesiyle rahatsız olmuş bir halde, hızla mutfağa gitti ve arkasında, verandada şaşkına dönmüş halde küçük bir ruh bıraktı. Anne, soğuk sonbahar akşamı karanlığında kafasına bir şey geçirmeden çıktı; son derece kararlı ve istikrarlı bir şekilde, batıdaki ormanların üzerinde asılı gibi duran soluk, küçücük görünen ay tarafından aydınlatılan kütük köprünün ilerisindeki yonca tarlasından geçip ladin korusundan aşağı doğru ilerledi. Çekingen bir şekilde tıklatılan kapıya bakmak üzere gelen Bayan Barry eşikte, bembeyaz dudakları, hevesle bakan gözleriyle yalvaran bir çocuk buldu.

Yüzü ifadesi sertleşti. Bayan Barry, güçlü önyargıları ve antipatileri olan bir kadındı ve üstesinden gelmesi her zaman zor olan buz gibi, can sıkıcı bir öfkesi vardı. Hakkını vermek gerekirse, Bayan Barry bu kez de, Anne'in Diana'yı gerçekten de saf kötülükten ve bilerek sarhoş ettiğine inanıyordu ve küçük kızını böyle bir çocuğun yakın arkadaşlığından korumak istediği için gerçek anlamda endişeliydi.

"Ne istiyorsun?" dedi sertçe.

Anne ellerini önünde kenetledi.

"Ah, Bayan Barry, lütfen beni affedin. Ben Diana'yı sarhoş etmek istememiştim. Böyle bir şeyi nasıl isteyebilirim? Sadece o nazik insanların evlat edindiği fakir bir yetim kız olduğunuzu ve tüm dünyada sadece bir tane yakın arkadaşınız olduğunu hayal edin. Onu bilerek sarhoş edeceğinizi düşünür müydünüz? Ben onun sadece ahududu likörü olduğunu sanmıştım. Ahududu likörü olduğundan emindim. Ah, lütfen Diana'nın artık benimle oynamasına izin vermeyeceğinizi söylemeyin. Eğer bunu söylerseniz hayatımı karanlık bir keder bulutuyla kaplarsınız."

Bayan Lynde'in kalbini parıltılar içinde yumuşatacak olan bu konuşmanın Bayan Barry üzerinde onu daha da rahatsız etmek dışında hiçbir etkisi olmadı. Anne'in büyük sözlerinden ve dramatik el kol hareketlerinden şüpheleniyordu ve çocuğun onunla dalga geçtiğini düşünüyordu.

"Diana'nın ilişki kurması için uygun bir kız olduğunu düşünmüyorum. Eve gidip uslu dursan iyi olur," dedi soğuk ve acımasız bir şekilde.

Anne'in dudakları titredi.

"Veda etmem için Diana'yı bir kez daha görmeme izin verir misiniz?" diye yalvardı.

"Diana babasıyla Carmody'ye gitti," dedi Bayan Barry ve içeri girip kapıyı kapattı.

Anne umutsuz bir sakinlikle Green Gables'a geri döndü.

"Son umudum da gitti," dedi Marilla'ya. "Gidip Bayan Barry'yi kendim gördüm ve bana karşı davranışları çok onur kırıcıydı. Marilla, onun iyi yetiştirilmiş bir kadın olduğunu sanmıyorum. Dua etmekten başka yapabileceğim başka bir şey yok ve bunun da işe yarayacağını sanmıyorum Marilla, çünkü Tanrı'nın kendisinin Bayan Barry gibi katı yürekli bir insanla pek bir şey yapabileceğini sanmıyorum."

"Anne, böyle şeyler söylememelisin," diye azarladı onu Marilla, içinde her geçen gün büyüdüğünü hissettiği için endişelendiği o kötücül gülme isteğini bastırmaya çalışarak. Gerçekten de o gece Matthew'a hikâyenin tamamını anlattığında Anne'in sıkıntılarına içtenlikle güldü.

Ama yatmadan önce çatıdaki odaya girdiğinde Anne'in ağlarken uyuyakalmış olduğunu görünce yüzünde alışılmadık sevecenlikte bir ifade belirdi.

"Zavallı küçük ruh," diye mırıldandı, çocuğun gözyaşı lekeli yüzündeki dağınık bir saç kıvrımını kaldırırken. Sonra eğildi ve yastığın üzerindeki kızarmış yanağı öptü.

17. Bölüm

Hayata Yeni Bir İlgi

Sonraki gün öğleden sonra Anne, mutfak penceresinde yama işini yaparken bir an dışarıya baktı ve Diana'yı onu gizemli bir şekilde Orman Perisinin Baloncuğu'na çağırırken gördü. Anne anında evden çıkarak kuytuya doğru hızla koştu, şaşkınlık ve umut, capcanlı bakan gözlerinde büyük bir mücadele veriyordu. Fakat Diana'nın kederli yüz ifadesini görünce o umut bir anda kayboldu.

"Annen yumuşamadı mı?" diye sordu nefes nefese.

Diana kederli bir şekilde başını iki yana salladı.

"Hayır. Ah, Anne, bir daha asla seninle oynayamayacağımı söyledi. Ağladım, ağladım ve ona bunun senin hatan olmadığını söyledim ama bunun bir faydası olmadı. Onu, aşağı inip sana elveda dememe izin vermesi için ikna etmem bile çok uzun sürdü. Sadece on dakika kalabileceğimi ve ben gelene kadar süre tutacağını söyledi."

"On dakika ebedi bir veda için yeterince uzun değil," dedi Anne gözyaşlarıyla. "Ah, Diana, hangi tatlı arkadaşın seni severse sevsin, çocukluk arkadaşın olan beni asla unutmayacağına dair içtenlikle söz verir misin?"

"Elbette veririm," diye ağladı Diana, "Ve asla başka bir yakın arkadaşım olmayacak; olmasını istemiyorum. Seni sevdiğim kadar kimseyi sevemem."

"Ah, Diana!" diye bağırdı Anne, ellerini sıkıca birbirine kenetleyerek, "Beni seviyor musun?"

"Elbette seviyorum. Bunu bilmiyor muydun?"

"Hayır." Anne uzun bir nefes aldı. "Elbette benden hoşlandığını düşünüyordum ama beni seveceğini hiç ummamıştım. Kimsenin beni sevebileceğini düşünmemiştim Diana. Hatırlayabildiğim kadarıyla kimse beni sevmedi. Ah, bu harika! Senden ayrılan yolumun karanlığında sonsuza dek parlayacak bir ışık huzmesi bu, Diana. Ah, bir kez daha söyle."

"Seni tüm kalbimle seviyorum Anne," dedi Diana yavaşça, "Ve her zaman seveceğim, bundan emin olabilirsin."

"Ben de seni hep seveceğim Diana," dedi Anne, ciddiyetle elini uzattı. "İlerleyen yıllarda sana dair anılar, yalnız hayatım üzerinde bir yıldız gibi parlayacak, tıpkı birlikte okuduğumuz son hikâyede de söylendiği gibi. Diana, bana sonsuza dek saklamam için simsiyah saçlarından bir bukle verir misin?"

"Kesmek için bir şeyin var mı?" diye sordu Diana, Anne'in vurgularından etkilenerek akıttığı sıcacık gözyaşlarını silip hayata dönerek.

"Evet. Neyse ki önlük cebimde yama işi için kullandığım makasım var," dedi. Büyük bir ciddiyetle, Diana'nın buklelerinden birinin ucundan bir tutam kesti. "Kendine iyi bak, sev-

gili dostum. Bundan böyle yan yana yaşayan iki yabancı olmalıyız. Ama kalbim her zaman sana sadık kalacak."

Anne ayağa kalktı ve Diana her geriye dönüp baktığında ona kederli bir şekilde el sallayarak gözden kayboluşunu izledi. Sonra eve döndü, yaşadığı bu romantik ayrılıktan dolayı biraz olsun teselli edilemedi.

"Her şey bitti," dedi Marilla'ya. "Asla başka bir arkadaşım olmayacak. Şu an çok daha kötü hissediyorum çünkü artık yanımda Katie Maurice ve Violetta da yok. Olsalar bile aynı olmazdı. Nedense, hayali kız arkadaşlar, gerçek bir arkadaştan sonra tatmin edici olmuyor. Diana ve ben pınarın orada çok etkileyici bir şekilde vedalaştık. Bu sonsuza dek hafızamda kutsal bir anı olarak kalacak. Düşünebildiğim en acıklı dili ve eski kelimeleri kullandım. Böylesi bana çok daha romantik geliyor. Diana bana saçlarından bir tutam verdi ve ben de onu diktiğim ufak bir kesenin içine koyup hayatımın geri kalanı boyunca boynumda taşıyacağım. Lütfen o kesenin benimle beraber gömüldüğünden emin olun, çünkü çok uzun yaşayacağımı sanmıyorum. Belki de Bayan Barry beni ayaklarının önünde cansız şekilde görecek olursa yaptıkları için pişmanlık duyar ve Diana'nın cenazeme gelmesine izin verir."

"Konuşabildiğin sürece kederden ölme konusunda endişelenecek çok bir şeyin olduğunu sanmıyorum Anne," dedi Marilla anlayışsızca.

Ertesi pazartesi Anne, Marilla'yı kolunda kitap sepetiyle odasından inerek şaşırttı, dudakları kararlı bir ifadeyle dümdüz bir çizgi halini almıştı.

"Okula geri dönüyorum," dedi. "Arkadaşım benden acımasızca koparıldığına göre artık hayatta bana kalan tek şey bu.

Okulda ona bakabilirim ve beraber geçirdiğimiz günleri uzunca düşünebilirim."

"Dersler ve toplama işlemleri hakkında düşünsen iyi olur," dedi Marilla, yaşanan bu gelişimeyle ilgili memnuniyetini gizleyerek. "Okula geri dönüyorsan, umarım insanların kafaları üzerinde yazı tahtası kırmak ve benzeri olayların tekrarlandığını duymayız. Uslu bir çocuk ol ve öğretmeninin sana söylediklerini yap."

"Örnek öğrenci olmaya çalışacağım," diye kabul etti Anne hüzünle. "Sanırım çok eğlenceli olmayacak. Bay Phillips, Minnie Andrews'un örnek bir öğrenci olduğunu söyledi ve o kızın içinde bir parça hayal gücü ya da yaşam kıvılcımı yok. Sadece donuk ve uyuşuk biri ve asla iyi vakit geçiriyormuş gibi görünmüyor. Ama o kadar depresif hissediyorum ki belki de şimdi benim için kolay olur. Anayoldan gideceğim. Huş Yolu'ndan yalnız başıma geçemem. Geçersem acı acı gözyaşı dökerim."

Anne okulda kucaklamalarla karşılandı. Oyunlarda hayal gücü, şarkılarda sesi ve yemek saatinde kitapları yüksek sesle dikkatlice okurkenki dramatik yeteneği çok özlenmişti. Ruby Gillis kutsal kitap okuması sırasında ona gizlice üç mor erik verdi; Ella May MacPherson ona, Avonlea okulunda çok değerli bir sıra dekorasyon aracı olan, bir çiçek kataloğunun kapağından kesilmiş kocaman, sarı bir alacamenekşe verdi. Sophia Sloane, önlükleri süslemek için çok güzel, fazlasıyla zarif, yeni bir dantel deseni öğretmeyi teklif etti. Katie Boulter, yazı tahtası için kullanacağı suyu koyması için ona bir parfüm bir şişesi verdi ve Julia Bell, kenarları süslenmiş soluk pembe bir kâğıda, içinden geçenleri dikkatlice yazdı:

Alacakaranlık perdesini indirdiğinde
Ve bir yıldızla sabitlediğinde
Bir arkadaşın olduğunu hatırla
Çok uzaklarda olsa da.

O gece Anne, "Takdir edilmek çok güzel," dedi Marilla'ya, coşkuyla iç geçirerek.

Onu "takdir eden" yalnızca kızlar değildi. Anne, yemek saatinden sonra sırasına gittiğinde —Bay Phillips, örnek öğrenci Minnie Andrews ile oturmasını söylemişti— masasında büyük, tatlı bir "çilek elması" buldu. Tam bir ısırık almaya hazırken Avonlea'da çilek elmasının büyüdüğü tek yerin Parlayan Sular Gölü'nün diğer tarafındaki eski Blythe bahçesi olduğunu hatırladı. Anne elmayı, sanki elinde kor halinde bir kömür varmış gibi yere attı ve parmaklarını mendiline sildi. Elma, ertesi sabah okulu süpüren ve ateşi yakan küçük Timothy Andrews, onu bir ikramiye olarak gelirine katana kadar masanın üzerinde el sürülmemiş halde kaldı. Charlie Sloane'ın yemek saatinden sonra Anne'e gönderdiği —sıradan kalemler bir kuruşken iki kuruş olan— çizgili, kırmızı ve sarı kâğıtla muhteşem bir şekilde sarılmış yazı tahtası kalemiyse daha iyi bir tepki aldı. Anne bunu memnuniyetle kabul etti ve hediyeyi veren genci sevinçten mutluluğun cennetine yücelten bir gülümsemeyle ödüllendirdi ve bunun sonucunda çocuk imlada öyle çok hata yaptı ki Bay Phillips yazısını yeniden yazması için okuldan sonra sınıfta kalmasını istedi.

Fakat,

Sezar'ın Brütüs'ün büstünden mahrum olan geçit alayı

Roma'nın en iyi oğlunu ona daha fazla hatırlatıyordu.

Bu yüzden Gertie Pye ile birlikte oturan Diana Barry'den gelen herhangi bir takdir veya tanıma belirtisi olmayınca, Anne'in küçük zaferi de anlamsızlaşmıştı.

"Diana bana bir kez gülümsemiş olabilir sanırım," diye anlattı o gece Marilla'ya kederle. Ancak ertesi sabah, korkuyla ve harika bir biçimde kıvrılıp katlanmış bir not ve küçük bir paket Anne'e iletildi.

Sevgili Anne,

Annem okulda bile seninle oynayamayacağımı ya da konuşamayacağımı söylüyor. Bu benim hatam değil ve bana kızma, çünkü ben seni her zamanki gibi seviyorum. Seni çok özlüyorum ve tüm sırlarımı anlatmak istiyorum ve Gertie Pye'ı hiç sevmiyorum. Sana kırmızı pelür kâğıdından yeni bir kitap ayracı yaptım. Bunlar şimdilerde çok moda ve okulda sadece üç kız nasıl yapılacağını biliyor. Baktıkça beni hatırla.

Gerçek arkadaşın,
Diana Barry.

Anne notu okudu, ayracı öptü ve okulun diğer tarafına hemen bir cevap gönderdi.

Benim sevgili Dianam,

Elbette sana kızgın değilim çünkü annene itaat etmek zorundasın. Ruhlarımız konuşmaya devam edebilir. Güzel hediyeni sonsuza kadar saklayacağım. Minnie Andrews hayal gücü olmasa da çok hoş bir kız ama Diana'nın en yakın arkadaşı olduktan sonra Minnie'nin olamam. Lütfen hata-

larımı mazur gör çünkü yazım biraz daha iyi ama hâlâ çok iyi değil.

Ölüm bizi ayırıncaya kadar senin,
Anne ya da Cordelia Shirley.

Not: Bu gece, mektubun yastığımın altında uyuyacağım. A. ya da C.S.

Anne tekrar okula gitmeye başladığından beri Marilla kötümser bir şekilde daha fazla sorun çıkmasını bekliyordu. Ama herhangi bir sorun yaşanmadı. Belki Anne, Minnie Andrews'un "örnek öğrenci" ruhundan bir şeyler kapmıştı; en azından bundan sonra Bay Phillips ile çok iyi anlaşmaya başladı. Gilbert Blythe tarafından herhangi bir derste geçilmemeye kararlı bir şekilde çalışmalarına tüm kalbini ve ruhunu verdi.

Çok geçmeden bu ikisi arasındaki rekabet iyice belirginleşti; Gilbert oldukça iyi niyetliydi; ama aynı şeyi, kin tutmak için kesinlikle mantıksız bir azme sahip olan Anne için söylemek mümkün değildi. Nefretleri de sevgileri kadar yoğundu. Gilbert ile okulda yarışmak istediğini itiraf edecek kadar alçalamazdı çünkü bu onun, Anne'in ısrarla görmezden geldiği varlığını kabul etmek olurdu; ama rekabet ortadaydı ve övgüler ikisi arasında gidip geliyordu.

Gilbert yazım sınıfında birinciydi; fakat şimdi Anne, uzun, kırmızı örgülerini geriye atarak onu hecelemede geçti. Bir sabah Gilbert tüm işlemleri doğru bir şekilde yaptı ve adını tahtadaki övgü listesine yazdırdı; ertesi sabah Anne, önceki akşam ondalıklarla çılgınca güreşmesinin bir sonucu olarak birinci oldu. Korkunç bir günde berabere kaldılar ve isimleri tahtaya birlikte yazıldı. Bu neredeyse, isimlerinin duvara yazılması ka-

dar kötüydü ve Anne'in yaşadığı şok Gilbert'ın memnuniyeti kadar belirgindi. Her ayın sonunda yazılı sınavlar yapıldığında, sınıfta korkunç bir gerilim oluyordu. İlk ay Gilbert üç puan öne geçti. İkinci ay Anne onu beş puanla geçti. Ancak zaferi, Gilbert'ın onu tüm okulun önünde içten bir şekilde tebrik etmiş olduğu gerçeğiyle gölgelendi. Yenilgisinin acısını hissetmiş olsaydı, onun için çok daha tatlı olurdu.

Bay Phillips çok iyi bir öğretmen olmayabilirdi ancak Anne gibi, öğrenme konusunda inatçı bir kararlılığa sahip bir öğrenci, hangi öğretmenin elinde olursa olsun mutlaka ilerleme kaydederdi. Dönem sonunda Anne ve Gilbert beşinci sınıfa terfi etmiş ve Latince, geometri, Fransızca ve cebir gibi "dalların" ilkelerini incelemeye başlamışlardı. Anne geometri ile yolun sonuna geldi.

"Geometri berbat bir şey, Marilla," diye inledi. "Eminim asla anlayamayacağım. İçinde hayal gücüne hiç yer yok. Bay Phillips, geometri dersinde gördüğü en kalın kafalı öğrenci olduğumu söylüyor. Ve Gil —yani bazı öğrenciler çok zeki. Bu dehşet verici bir şey, Marilla.

"Diana bile benden daha iyi gidiyor. Ama Diana'nın beni geçmesini önemsemem. Her ne kadar artık birer yabancı olsak da onu hâlâ önü alınamaz bir aşkla seviyorum. Onu düşünmek bazen beni çok üzüyor. Ama gerçekten, Marilla, böyle ilginç bir dünyada insan çok uzun süre üzgün kalamaz, değil mi?"

18. Bölüm

Anne Hayat Kurtarıyor

Büyük olaylar her zaman ufak tefek şeylerle başlar. İlk bakışta, bir Kanada valisinin Prens Edward Adası'nı siyasi gezisine dâhil etme kararının, Green Gables'taki küçük Anne Shirley'nin talihiyle pek bir ilgisi yokmuş gibi görünebilirdi. Ama aslında vardı.

Bir ocak ayıydı. Başkan, Charlottetown'da düzenlenen ve dev bir kitleye hitap eden mitinge katılmayı tercih etmiş, sadık destekçilerine ve ona destek vermeyenlere de hitap etmişti. Avonlea halkının çoğu Vali ile aynı siyasi görüşteydi; dolayısıyla miting gecesi erkeklerin neredeyse hepsi ve kadınların da büyük bir kısmı, yaklaşık elli kilometre ötedeki şehre gitmişti. Bayan Rachel Lynde da gitmişti.

Bayan Rachel Lynde çok ateşli bir politikacıydı ve bu siyasi mitingin —karşı tarafta olmasına rağmen— onsuz gerçekleşti-

rilemeyeceğine karar vermişti. Böylece Marilla Cuthbert'i ve kocasını alarak —kocası Thomas ata bakmak için işlerine yarayabilirdi— şehre gitti. Marilla siyasete gizliden gizliye ilgi duyuyordu ve gerçek hayatta bir valiyi canlı olarak görmek için tek şansının bu olabileceğini düşündüğünden, teklifi hemen kabul etti ve ertesi gün dönene kadar evi Anne ve Matthew'a bıraktı.

Bu nedenle, Marilla ve Bayan Rachel toplu mitingde eğlenirken, Green Gables'taki neşeli mutfak da tamamen Anne ve Matthew'a kalmıştı. Eski moda sobada parlak bir ateş yanıyordu ve pencerenin camlarında mavi beyaz don kristalleri parlıyordu.

Matthew koltukta oturup Çiftçi Dergisi'ni okurken uyuyakalmıştı ve masadaki Anne, Jane Andrews'un o gün ödünç verdiği yeni kitabı bıraktığı saat rafına arada özlemle bakmasına rağmen, azimle ve kararlılıkla derslerini çalışıyordu. Jane ona kitapta bir sürü macera ya da onu etkileyecek kelimeler bulunduğunun garantisini vermişti ve Anne'in parmakları kitaba uzanma hevesiyle karıncalanıyordu. Ancak bu, ertesi gün Gilbert Blythe'ın kazanması anlamına gelirdi. Anne saat rafına arkasını döndü ve kitabın orada olmadığını hayal etmeye çalıştı.

"Matthew, okula gittiğinde hiç geometri gördün mü?"

"Yani, hayır, görmedim," dedi Matthew, irkilerek uykusundan uyanarak.

"Keşke görmüş olsaydın," diye iç çekti Anne, "Çünkü o zaman beni anlayabilirdin. Daha önce hiç görmediysen tam olarak anlayamazsın. Tüm hayatımı kapkara bir bulut gibi kapladı. Bu derste çok kalın kafalıyım, Matthew."

"Yani, bilemiyorum," dedi Matthew onu teselli edercesine. "Bence sen her şeyde iyisin. Bay Phillips geçen hafta Blair'in Carmody'deki mağazasında okuldaki en zeki öğrencisi olduğunu ve çok hızlı ilerleme kaydettiğini söyledi. 'Çok hızlı ilerleme' birebir onun sözleriydi. İnsanlar Teddy Phillips'i aşağılıyor ve iyi bir öğretmen olmadığını söylüyor ama bence iyi biri."

Matthew, Anne'i öven herkesin "iyi" olduğunu düşünürdü.

Anne, "Harfleri değiştirmese geometride daha iyi olabileceğimden eminim," dedi. "İfadeleri ezberliyorum ve sonra tahtaya çizerken ifadeye kitapta bulunanlardan farklı harfler koyuyor ve hepsini karıştırıyorum. Bence bir öğretmen öğrencilerine böyle kötü şeyler yapmamalı, sence? Şimdi ziraat çalışıyoruz ve sonunda yolları kırmızı yapan şeyin ne olduğunu öğrendim. Çok rahatladım. Marilla ve Bayan Lynde'in nasıl vakit geçirdiklerini merak ediyorum. Bayan Lynde, Ottawa'nın yönetim şeklinden anlaşıldığı kadarıyla Kanada'nın mahvolacağını ve bunun seçmenler için korkunç bir uyarı olduğunu söylüyor. Kadınların oy kullanmasına izin verilirse yakında huzur dolu bir değişiklik göreceğimizi söylüyor. Sen hangi tarafa oy veriyorsun Matthew?"

"Ben Muhafazakârım," dedi Matthew hemen. Muhafazakâr partiye oy kullanmak Matthew'un dininin bir parçasıydı.

"O halde ben de Muhafazakârım," dedi Anne kararlı bir şekilde. "Buna memnunum çünkü Gil — çünkü okuldaki bazı çocuklar Liberal. Sanırım Bay Phillips de bir Liberal çünkü Prissy Andrews'un babası da bir Liberal ve Ruby Gillis bir erkeğin kur yaparken her zaman kızın annesinin dini görüşüyle ve babasının siyasi görüşüyle hemfikir olması gerektiğini söylüyor. Bu doğru mu, Matthew?"

"Yani, bilmiyorum," dedi Matthew.

"Sen hiç kur yaptın mı, Matthew?"

Bütün hayatı boyunca böyle bir şeyi kesinlikle düşünmemiş olan Matthew, "Yani, hayır, şimdiye kadar yaptığımı düşünmüyorum," dedi.

Anne ellerini çenesine koyup düşüncelere daldı.

"Bu çok ilginç olmalı, öyle değil mi Matthew? Ruby Gillis büyüdüğünde çok fazla âşığı olacağını ve hepsinin onun için delireceğini söylüyor; ama bence bu fazla heyecan verici olurdu. Ben sadece aklı başında bir tane olmasını tercih ederim. Ama Ruby Gillis, bu konuda çok şey biliyor çünkü bir sürü ablası var ve Bayan Lynde, Gillis kızlarının çikolatalı kek gibi gittiğini söylüyor. Bay Phillips neredeyse her akşam Prissy Andrews'u görmeye gidiyor. Bunu, derslerinde ona yardım etmek için yaptığını söylüyor ama Miranda Sloane da akademi için çalışıyor —ve Prissy'den çok daha fazla yardıma ihtiyacı olduğunu söylemeliyim çünkü o çok daha aptal— ama Bay Phillips akşamları asla ona yardım etmeye gitmiyor. Bu dünyada çok iyi anlayamadığım birçok şey var, Matthew."

"Yani, ben hepsini anladığım için bilemiyorum," dedi Matthew.

"Eh, sanırım derslerimi bitirmeliyim. Dersim bitene kadar Jane'in bana ödünç verdiği bu yeni kitabı açmak için kendime izin vermeyeceğim. Ama bu insanı inanılmaz ayartıyor Matthew. Ona sırtımı döndüğümde bile, onu net şekilde görebiliyorum. Jane bu kitap yüzünden çok ağladığını söyledi. Beni ağlatan kitapları seviyorum. Ama sanırım bu kitabı oturma odasına taşıyıp reçel dolabına kilitleyeceğim ve anahtarı da sana vereceğim. Ve derslerim bitene kadar anahtarı bana ver-

memelisin Matthew, dizlerimin üzerine çöküp sana yalvarsam bile. Bir isteğe karşı direnmemi söylemek çok kolay ama anahtarı alamazsam ona karşı koymak çok daha kolay olur. Sonra da mahzene inip birkaç tane sarı elma alayım mı, Matthew? Elma istemez misin?"

"Yani, bilmiyorum ama isterim sanırım," dedi Matthew. Sarı elma sevmezdi ama Anne'in onlara karşı olan zaafını biliyordu.

Tam Anne sarı elmalarla dolu tabağıyla birlikte mahzenden zaferle çıktığı anda, dışarıda, buzla kaplı ahşap zemin döşemesinin üzerinde koşan ayak sesleri duyuldu ve hemen ardından mutfak kapısı aniden açıldı ve bembeyaz yüziyle soluksuz halde, başının etrafına aceleyle bir şal sarmış olan Diana Barry içeri daldı. Anne o anki şaşkınlığıyla mumunu ve tabağını düşürdü; tabak, mum ve elmalar mahzen merdiveninden aşağı yuvarlandı ve ertesi gün Marilla hepsini yerdeki erimiş yağa bulanmış halde bulduğunda, ev yanıp kül olmadığı için Tanrı'ya şükretti.

"Sorun nedir, Diana?" diye bağırdı Anne. "Annen sonunda yumuşadı mı?"

"Ah, Anne, çabuk gel," dedi Diana endişeyle. "Minnie May çok hasta; kuşpalazı oldu. Genç Mary Joe öyle diyor; annemle babam kasabadan uzakta ve onu doktora götürecek kimse yok. Minnie May çok kötü, Genç Mary Joe ne yapacağını bilmiyor ve ah, Anne, çok korkuyorum!"

Matthew tek kelime etmeden, şapkasına ve paltosuna uzandı, Diana'nın yanından geçti ve bahçenin karanlığında kayboldu.

Kapüşonunu ve ceketini aceleyle giydi Anne.

"Doktor bulmaya Carmody'ye gitmek için kısrağı arabaya koşmaya gitti," dedi. "Bunu söylememiş olsa da biliyorum. Matthew ve ben o kadar yakınız ki düşüncelerini tek kelime etmeden okuyabiliyorum."

"Carmody'de doktor bulacağına inanmıyorum," diye ağladı Diana. "Doktor Blair'in şehre gittiğini biliyorum ve sanırım Doktor Spencer da gidecekti. Genç Mary Joe daha önce hiç kuşpalazı olmuş biri görmedi ve Bayan Lynde de burada değil. Ah, Anne!"

"Ağlama Di," dedi Anne neşeyle. "Kuşpalazı için tam olarak ne yapacağımı biliyorum. Bayan Hammond'ın üç kez ikizleri olduğunu unutuyorsun. Üç çift ikiz baktığın zaman doğal olarak çok deneyim kazanırsın. Hepsi düzenli olarak kuşpalazı geçirdi. Ben ipeka şişesini alana kadar bekle, evinizde hiç olmayabilir. Hadi gidelim."

İki küçük kız el ele tutuştular, kar daha kısa olan ahşap yoldan gidemeyecekleri kadar derin olduğu için Âşıklar Yolu'ndan ve ötesindeki kabuklarla kaplanmış tarladan aceleyle geçtiler. Anne, Minnie May için içtenlikle üzülse de durumun romantizmine ve bu romantizmi yakın dostuyla paylaşmanın tatlılığına karşı duyarsız olmaktan çok uzaktı.

Berrak ve buz gibi gece, kapkara gölgelerden ve karlı yamaçların gümüş renginden ibaretti; sessiz tarlalar üzerinde büyük yıldızlar parlıyordu; ara ara, dallarında toz gibi karlar biriken ve rüzgârın aralarından ıslıklar çalarak estiği, sivri uçlu köknarlar gökyüzüne doğru uzanıyordu. Anne, bu kadar uzun süredir yabancılaştırıldığı yakın arkadaşıyla tüm bu gizem ve güzellikler arasında yol alıyor olmanın gerçekten çok keyifli olduğunu düşündü.

Üç yaşındaki Minnie May gerçekten çok hastaydı. Mutfak kanepesinde ateşli ve huzursuz bir halde yatıyordu ve boğuk nefes alıp verişleri evin her yerinden duyulabiliyordu. Bayan Barry'nin yokluğu sırasında çocuklarıyla kalması için tuttuğu balıketli, geniş yüzlü bir Fransız kız olan genç Mary Joe çaresiz ve şaşkındı, ne yapacağını düşünmekten acizdi ya da düşünse bile bir şey yapamazdı.

Anne beceri ve süratle işe koyuldu.

"Evet, Minnie May kuşpalazı olmuş; oldukça kötü durumda, ama ondan daha kötülerini gördüm. Öncelikle fazla miktarda sıcak suya ihtiyacımız var. Diana, bence o demlikte bir bardaktan fazlası bile yok! Tamam, ben doldurdum ve Mary Joe, sen de sobaya biraz odun koyabilirsin. Duygularına zarar vermek istemiyorum ama bana öyle geliyor ki, biraz hayal gücün olsaydı bunu önceden düşünebilirdin. Şimdi, ben Minnie May'i soyup yatağa yatıracağım ve senin de bana yumuşak bir pazen bez bulman gerekiyor Diana. Öncelikle ona bir doz ipeka vereceğim."

Minnie May ipekayı pek hoş karşılamadı ama Anne üç çift ikizi boşa yetiştirmemişti. İpeka, iki küçük kızın acı çeken Minnie May üzerinde sabırla çalıştığı o uzun, endişelerle dolu gece boyunca, kızcağızın boğazından aşağı sadece bir kez değil, çok defa gitti. Dürüstçe yapabileceği her şeyi yapmak için uğraşan Genç Mary Joe, kükreyen bir ateş yaktı ve kuşpalazı olmuş bebeklerle dolu bir hastane için gerekenden daha fazla su ısıttı.

Matthew yanında bir doktorla geldiğinde saat üçtü, çünkü doktor bulabilmek için Spencervale'e gitmek zorunda kalmıştı. Ancak acil yardım ihtiyacı geçmişti. Minnie May çok daha iyiydi ve güvenle uyuyordu.

"Çaresizlikten vazgeçmeye çok yakındım," diye açıkladı Anne. "Hammond ikizlerinden, özellikle de en son doğmuş olanlardan da beter olana kadar giderek daha da kötüleşti. Aslına bakarsanız boğulup öleceğini düşündüm. O şişedeki her bir damla ipekayı ona verdim verdim ve son dozu verdiğimde kendi kendime şöyle dedim —Diana veya Genç Mary Joe'ya değil kendi kendime dedim, çünkü onları olduğundan daha fazla endişelendirmek istemedim, ama duygularımı hafifletmek için kendime söylemek zorundaydım— 'Bu kalan son umudum ve korkarım ki bu da boşuna.' Ama yaklaşık üç dakika içinde öksürerek balgamı attı ve hemen iyileşmeye başladı. Ne kadar rahatladığımı hayal etmelisiniz doktor, çünkü kelimelerle ifade edemiyorum. Kelimelerle ifade edilemeyen bazı şeyler olduğunu siz de biliyorsunuz."

"Evet, biliyorum," diyerek başını salladı doktor. Anne'e, onun hakkında kelimelerle ifade edilemeyen bazı şeyler düşünüyormuş gibi baktı. Ancak daha sonra onları Bay ve Bayan Barry'ye ifade etti.

"Cuthbertların kızıl saçlı kızı gerçekten söyledikleri kadar zeki. Size o bebeğin hayatını kurtardığını söyleyebilirim, çünkü ben oraya vardığımda her şey için çok geç olacaktı. Onun yaşındaki bir çocuğa göre mükemmel bir beceriye sahip ve çok aklı başında gibi görünüyor. Daha önce hayatımda, akayı bana açıklayan o kızın gözleri gibisini görmemiştim."

Anne, bembeyaz karlarla kaplı, çok güzel bir kış sabahı evine dönüyordu, uykusuzluktan gözleri kapanıyordu ancak upuzun, beyaz tarlayı geçip Âşıklar Yolu'ndaki akçaağaçların ışıltılı peri kemerinin altında yürürken hâlâ yorulmak bilmeden Matthew'la konuşuyordu.

"Ah, Matthew, harika bir sabah değil mi? Dünya, sanki Tanrı'nın kendi zevkine uygun olarak hayal ettiği bir şeye benziyor, değil mi? O ağaçlar, onları sanki bir nefesle uçurabilirmişim gibi görünüyor —pufff! Bembeyaz buzların olduğu bir dünyada yaşadığım için çok mutluyum, ya sen? Sonuçta, iyi ki Bayan Hammond'ın üç ikizine bakmışım. Eğer bakmamış olsaydım, Minnie May için ne yapacağımı bilemezdim. İkizleri olduğu için Bayan Hammond'a kızdığıma çok üzgünüm. Ama, ah, Matthew, çok uykum var. Okula gidemem. Gözlerimi açık tutamayacağımı biliyorum ve sersem gibi olurum. Ama evde kalmaktan nefret ediyorum, bu durumda Gil —bazıları sınıfın birincisi olacak ve onları tekrar geçmek çok zor— tabii ki ne kadar zorsa, onları geçince o kadar daha iyi hissettiriyor değil mi?"

"Yani, sanırım sen iyi idare edebilirsin," dedi Matthew, Anne'in beyaz küçük yüzüne ve gözlerinin altındaki koyu gölgelere bakarak. "Sen hemen yatağa git ve iyi uyu. Bütün işleri ben yaparım."

Anne kendisine söyleneni yaparak yatağa gitti ve o kadar uzun ve rahat bir uyku çekti ki uyandığında beyaz ve pembe bir kış öğleden sonrasıydı ve mutfağa indiğinde, eve gelmiş olan Marilla'nın oturmuş örgü ördüğünü gördü.

"Ah, valiyi gördün mü?" diye bağırdı Anne hemen. "Marilla, nasıl biriydi?"

"Şey, görünüşünden dolayı vali olmadığı kesin," dedi Marilla. "O adamınki gibi bir burun! Ama iyi konuşuyor. Muhafazakâr olmaktan gurur duydum. Elbette bir liberal olarak Rachel Lynde'in ona bir faydası yoktu. Akşam yemeğin fırında, Anne ve kilerden biraz mor erik reçeli alabilirsin. Sa-

nırım açsın. Matthew dün gece bana anlattı. Ne yapacağını bildiğin için şanslı olduğunu söylemeliyim. Ben ne yapacağımı hiç bilemezdim çünkü daha önce hiç kuşpalazı vakası görmedim. Şimdi, akşam yemeğini yiyene kadar konuşmayı boş ver. Sadece bakışlarından bile boğazına kadar kelimelerle dolu olduğunu görebiliyorum ama şimdilik onları kendine sakla."

Marilla'nın Anne'e söyleyecek bir şeyi vardı ama hemen söylemedi, çünkü Anne'in bu haber sonrasında duyacağı heyecanın onu, açlık veya akşam yemeği gibi maddi konuların bulunduğu bölgeden tamamen uzaklaştıracağını biliyordu. Anne mor eriklerle dolu tabağını bitirdikten sonra Marilla şunları söyledi:

"Bayan Barry bu öğleden sonra buradaydı Anne. Seni görmek istedi ama ben seni uyandırmak istemedim. Minnie May'in hayatını kurtardığını söyledi ve kuşüzümü şarabı olayında sana o şekilde davrandığı çok üzgün. Artık Diana'yı sarhoş etmek istemediğini bildiğini söylüyor ve onu affetmeni ve Diana ile tekrar iyi arkadaş olmanı umuyor. Dün akşam yakalandığı kötü soğuk algınlığı nedeniyle Diana dışarı çıkamadığı için istersen bu akşam sen gidebilirsin. Şimdi, Anne Shirley, Tanrı aşkına havalara uçma."

Görünüşe göre bu uyarı pek gereksiz değildi, Anne ayağa fırladığında o kadar mutlu ve havalara uçacakmış gibi görünüyordu ki yüzü, ruhunun alevleriyle ışıldıyordu.

"Ah, Marilla, şu anda, bulaşıklarımı yıkamadan, hemen gidebilir miyim? Geri döndüğümde onları yıkayacağım, ama bu heyecan verici anda bulaşık yıkamak gibi romantik olmayan bir şeyle uğraşamam."

"Evet, evet, koş," dedi Marilla hoşgörülü bir ifadeyle. "Anne Shirley, deli misin? Hemen buraya gel ve üzerine bir şeyler giy. Rüzgâra konuşsam daha iyi olurdu herhalde. Şapka veya şal almadan gitti. Saçları arkasında uçuşurken meyve bahçesini yararak koşuşuna bak şunun. Soğuk algınlığından ölmezse bu bizim için bir lütuf olur."

Anne karlı alanlara yansıyan erguvani kış alacakaranlığında dans ederek eve geldi. Uzakta, güneybatıdaki ışık; parıldayan bembeyaz yerler ve koyu ladinler üzerindeki soluk altın ve ruhani gül rengi gökyüzünde süzülen akşam yıldızının büyük, parıltılı, inci renkli ışıltısıydı. Karlı tepeler arasındaki kızak çanlarının çınlaması, soğuk havada kulağa peri çanları gibi geliyordu ancak müzikleri, Anne'in kalbindeki ve dudaklarındaki şarkıdan daha tatlı değildi.

"Ve karşınızda tamamen mutlu bir insan görüyorsunuz!" diye anons etti Marilla'ya. "Çok mutluyum; evet, kızıl saçlarıma rağmen. Şu anda kızıl saçların ötesinde bir ruhum var. Bayan Barry beni öptü, ağladı; çok üzgün olduğunu ve asla hakkımı ödeyemeyeceğini söyledi. Korkunç bir mahcubiyet duydum, Marilla ama ona olabildiğince nazik bir şekilde cevap verdim. 'Size kızgın değilim, Bayan Barry. Diana'yı sarhoş etmek istemediğimi ilk ve son kez size garanti ediyorum ve şu andan itibaren geçmişe bir sünger çekiyorum.' Bu oldukça ağırbaşlı bir konuşma şekli, değil mi Marilla?

"Bayan Barry'nin kafasına kor kömürler attığımı hissettim. Diana ve ben çok güzel bir öğleden sonra geçirdik. Diana bana, Carmody'deki teyzesinin ona öğrettiği yeni bir süslü tığ işi gösterdi. Avonlea'da bizden başka hiç kimse bunu bilmiyor, biz de kimseye göstermemek için ciddi bir yemin ettik.

Diana bana üzerinde gül çelengi ve bir mısra olan güzel bir kart verdi:

Seviyorsan beni seni sevdiğim gibi
Ölümden başka hiçbir şey ayıramaz bizi.

"Ve bu doğru, Marilla. Okulda Bay Phillips'ten tekrar beraber oturmamıza izin vermesini isteyeceğiz, Gertie Pye da Minnie Andrews ile oturabilir. Zarif fincanlarda çay içtik. Bayan Barry, sanki gerçek bir misafirmişim gibi en iyi porselenlerini çıkarmıştı Marilla. Bunun bana ne kadar heyecan verdiğini anlatamam. Daha önce hiç kimse benim için en iyi porselenlerini kullanmamıştı. Meyveli kek, sade kek, çörek ve iki tür reçel vardı, Marilla. Bayan Barry bana çay içip içmediğimi sordu ve 'Pa, neden Anne'e bisküvilerden vermiyorsun?' diye sordu. Yetişkin olmak çok güzel olmalı Marilla, öyleymiş gibi davranılması bile bu kadar güzelken."

"Bilemiyorum," dedi Marilla kısaca iç çekerek.

"Her neyse, büyüdüğümde," dedi Anne kararlı bir şekilde, "Küçük kızlarla her zaman sanki birer yetişkinlermiş gibi konuşacağım ve büyük kelimeler kullandıklarında asla gülmeyeceğim. Bunun insanların duygularını nasıl incittiğini kederli deneyimlerimden biliyorum. Çaydan sonra Diana ve ben karamela şekeri yaptık. Karamela şekeri pek iyi olmadı, Diana da ben de daha önce hiç yapmamıştık, sanırım bu yüzden oldu. Diana tabakları yağlarken ben karıştırıyordum, bir ara karıştırmayı unuttum ve yanmasına sebep oldum, sonra da soğuması için masaya koyduğumuzda, kedi bir tabağa bastı ve o tabaktakini atmamız gerekti. Ama yapması çok eğlenceliydi.

Sonra eve gideceğim zaman Bayan Barry benden olabildiğince sık gelmemi istedi ve Diana pencerenin önünde durup Âşıklar Yolu'na varana kadar bana öpücük attı. Seni temin ederim Marilla, bu gece dua etmek istiyorum ve bu yaşananların şerefine yepyeni bir dua düşüneceğim," dedi.

19. Bölüm

Bir Konser, Bir Felaket ve Bir İtiraf

"Marilla, bir dakikalığına Diana'yı görmeye gidebilir miyim?" diye sordu Anne, bir şubat akşamı odasından aşağı nefes nefese koşarak.

"Hava kararduktan sonra ne için boş boş dolaşmak istediğini anlamıyorum," dedi Marilla. "Diana'yla birlikte okuldan eve yürüdünüz ve sonra yarım saat daha orada, karın içinde konuştunuz, o süre boyunca da çeneniz hiç kapanmadı, car-car-car. Bu yüzden onu tekrar görmeye çok ihtiyacın olduğunu sanmıyorum."

"Ama beni görmek istiyor," diye yalvardı Anne. "Bana söyleyecek çok önemli bir şeyi var."

"Bunu nereden biliyorsun?"

"Çünkü bana penceresinden işaret etti. Mum ve kartonla sinyal vermek için bir yol bulduk. Mumu pencere eşiğine yer-

leştiriyoruz ve kartonu ileri geri oynatarak yanıp sönüyormuş gibi gösteriyoruz. Farklı yanıp sönmeler farklı anlamlar ifade ediyor. Bu benim fikrimdi Marilla."

"Senin fikrin olduğuna eminim," dedi Marilla vurgulu bir şekilde. "Sonra bir bakmışsın sinyal saçmalıklarınızla perdeleri ateşe vermişsiniz."

"Ah, çok dikkatliyiz Marilla. Ve bu çok ilginç bir şey. İki yanıp sönme 'Orada mısın?', üç 'evet', dört 'hayır', beş 'En kısa zamanda gel çünkü söyleyecek çok önemli bir şeyim var' demek. Diana beş kez yanıp sönen bir sinyal verdi ve bunun ne olduğunu bilememek gerçekten acı veriyor."

"Daha fazla acı çekmene gerek yok," dedi Marilla alaycı bir şekilde. "Gidebilirsin, ama en geç on dakika içinde döneceksin, unutma."

Anne bunu unutmadı ve söylenen zamanda geri döndü, ancak muhtemelen hiçbir ölümlü, Diana ile olan önemli konuşmasını on dakika içine sığdırmış olmanın neye mal olduğunu anlayamazdı. Ama en azından bu on dakikayı iyi kullanmıştı.

"Ah, Marilla, ne düşünüyorsun? Biliyorsun, yarın Diana'nın doğum günü. Annesi ona, okuldan sonra onlara gidebileceğimi ve bütün gece onunla kalabileceğimi söylemiş. Kuzenleri de yarın gece salondaki Münazara Kulübü konserine gitmek için büyük bir atlı kızakla Newbridge'den geliyor. Diana ile beni de konsere götürecekler; tabii gitmeme izin verirsen Marilla. İzin verirsin, değil mi Marilla? Ah, çok heyecanlı hissediyorum."

"O zaman sakinleşebilirsin, çünkü gitmiyorsun. Evde, kendi yatağında olman daha iyi ve şu kulüp konserine gelince, bu bir saçmalık ve küçük kızların bu tür yerlere gitmelerine izin verilmemeli."

Anne, "Münazara Kulübünün en saygın yerlerden biri olduğundan eminim," dedi Anne yalvarırcasına.

"Ben öyle olmadığını söylemiyorum. Ama konserlere gitmeye ve gecenin geç saatlerinde dışarıda kalmaya başlamayacaksınız. Bunlar çocuklar için iyi şeyler değiller. Bayan Barry'nin Diana'ya izin vermesine şaşırdım."

"Ama bu çok özel bir gün," diye kederlendi Anne, gözyaşları akmak üzereydi. "Diana'nın yılda sadece bir kez doğum günü oluyor. Doğum günleri sıradan şeyler gibi değil, Marilla. Prissy Andrews 'Karartma Zili Bu Gece Ötmemeli'yi söyleyecek. Bu çok usturuplu bir şarkı Marilla. Eminim onu dinlemek bana çok şey katar. Koro da ilahiler kadar iyi, dört güzel, acıklı şarkı söyleyecek. Ah, bir de Marilla, etkinliğe papaz da katılacak; evet, gerçekten; bir konuşma yapacak. Bu bir vaazla hemen hemen aynı olacak. Lütfen, gidebilir miyim, Marilla?"

"Ne dediğimi duydun, Anne, değil mi? Şimdi botlarını çıkar ve yatağa git. Saat sekizi geçiyor."

"Bir şey daha var, Marilla," dedi Anne, elindeki son kozu oynamaya çalışarak. "Bayan Barry Diana'ya, konuk odasındaki yatakta uyuyabileceğimizi söylemiş. Küçük kızınız Anne'in, konuk odası yatağında uyumasının ne kadar onurlu bir şey olduğunu bir düşün."

"O zaman bu, eksikliğiyle yaşaman gereken bir onur olacak. Yatağa git Anne ve ağzından başka bir kelime çıktığını duymayayım."

Anne, yanaklarından süzülen gözyaşlarıyla, keder içinde yukarı çıkınca, tüm diyalog sırasında salonda uyuyormuş gibi görünen Matthew gözlerini açtı ve kararlılıkla konuştu:

"Marilla, sanırım Anne'in gitmesine izin vermelisin."

"O zaman izin vermiyorum," diye karşılık verdi Marilla. "Bu çocuğu kim yetiştiriyor Matthew, sen mi ben mi?"

"Yani, sen," diye itiraf etti Matthew.

"O zaman karışma."

"Yani, karışmıyorum. Senin kendi fikrin olmasına karışmıyorum. Benim fikrime göre Anne'in gitmesine izin vermelisin."

"Anne Ay'a gitmeyi kafasına koysa buna bile izin vermemi istersin, hiç şüphem yok," diye karşılık verdi Marilla samimi bir şekilde. "Hepsi o kadarla kalsaydı, geceyi Diana ile geçirmesine izin verebilirdim. Ama bu konser planını onaylamıyorum. Oraya gider, soğuktan hasta olur ve kafasını saçmalıklarla ve heyecanla doldurur. Bir hafta rahat durmaz. Çocuğun huylarını ve onun için neyin iyi olduğunu senden daha iyi anlıyorum, Matthew."

"Bence Anne'in gitmesine izin vermelisin," diye tekrarladı Matthew sertçe. Tartışma onun güçlü olduğu bir konu değildi ama fikrine sıkı sıkıya bağlı kalmak kesinlikle güçlü olduğu bir konuydu. Marilla çaresizce iç çekti ve sessizliğe sığındı. Ertesi sabah, Anne küçük mutfakta kahvaltı bulaşıklarını yıkarken Matthew ahıra giderken bir an durdu ve Marilla'ya fikrini tekrar söyledi:

"Bence Anne'in gitmesine izin vermelisin Marilla."

Bir an için Marilla söylenmesi uygun olmayan şeyler düşündü. Sonra pes ederek kaçınılmaz olan şeye razı oldu ve sert bir ifadeyle konuştu.

"Peki tamam, gidebilir, çünkü başka hiçbir şey seni memnun etmeyecek."

Anne elinde suyu yere damlayan bulaşık beziyle küçük mutfaktan fırlayıp çıktı.

"Ah, Marilla, Marilla, o kutsanmış sözleri tekrar söyle."

"Sanırım bir kere söylemem yeterli. Bu Matthew'un işi ve ben elimi çektim. Garip bir yatakta uyuduktan veya gecenin ortasında o sıcak salondan çıktıktan sonra zatürreye yakalarsan beni suçlama, Matthew'u suçla. Anne Shirley, her yere yağlı su damlatıyorsun. Hiç bu kadar dikkatsiz bir çocuk görmedim."

"Ah, senin için büyük bir imtihan olduğumu biliyorum Marilla," dedi Anne pişman bir şekilde. "Çok fazla hata yapıyorum. Ama yapabileceğim fakat yapmadığım tüm hataları düşün. Okula gitmeden önce biraz kum alıp lekeleri temizleyeceğim. Ah, Marilla, o konsere gitmek için can atıyordum. Hayatımda hiç konsere gitmedim ve diğer kızlar okulda konserle ilgili konuştuklarında kendimi çok dışarıda kalmış hissediyordum. Nasıl hissettiğimi bilmiyordun, ama Matthew biliyordu, görüyorsun. Matthew beni anlıyor ve anlaşılmak çok güzel Marilla."

Anne, o sabah okuldaki derslerinin hakkını veremeyecek kadar heyecanlıydı. Sınıfta Gilbert Blythe onu hecelemede geçti ve zihinsel aritmetikte de geride bıraktı. Ancak Anne, konseri ve konuk odasındaki yatağı düşündüğünde, olması gerekenden daha az utanç duydu. O ve Diana bu konuda bütün gün ara vermeden o kadar konuştular ki Bay Phillips'ten daha katı bir öğretmenleri olsa, yaptıkları saygısızlık için kaçınılmaz olarak paylarını alırlardı.

Anne konsere gitmemiş olsaydı bunlara katlanamayacağını hissetti çünkü o gün okulda başka hiçbir şey tartışılmadı. Bütün kış iki haftada bir toplanan Avonlea Münazara Kulübü ücretsiz birkaç küçük eğlence sunmuştu; ama bu seferki büyük bir olaydı, giriş ücreti on kuruştu ve kütüphaneye yardım

olarak toplanıyordu. Avonlea gençleri haftalardır çalışıyorlardı ve tüm öğrenciler özellikle etkinliğe katılacak abileri veya ablaları yüzünden etkinlikle ilgileniyorlardı. Babası gece konserlerine giden küçük kızlarla ilgili Marilla ile aynı görüşte olan Carrie Sloane hariç, dokuz yaşın üzerindeki herkesin katılması bekleniyordu. Carrie Sloane öğleden sonra dilbilgisi dersinde ağladı ve hayatın yaşamaya değer olmadığını düşündü.

Anne için gerçek heyecan okulun bitmesiyle başladı ve o andan itibaren konserde güzel bir coşku patlamasına ulaşana kadar sürekli arttı.

"Mükemmel bir zarafete sahip çaylarını" içtiler ve ardından en keyifli an olan Diana'nın üst kattaki küçük odasında giyinme zamanı geldi. Diana, Anne'in saçlarının ön kısmını yeni moda, kabarık bir tarzda yaptı, Anne de Diana'nın fiyonklarını sahip olduğu özel yeteneğiyle bağladı ve saçlarının geri kalanını yapmanın en az yarım düzine farklı yolunu denediler. Sonunda hazırlıkları bitti, yanakları kıpkırmızıydı ve gözleri heyecanla parlıyordu.

Doğru, Anne, düz siyah beresi ve şekilsiz, dar kollu, ev yapımı gri kumaş ceketini Diana'nın gösterişli kürk başlığı ve küçük, şık ceketiyle karşılaştırdığında hissettiği o hafif sızıya engel olamadı. Ama zamanla, hayal gücünün olduğunu ve onu kullanabileceğini hatırladı.

Sonra Diana'nın kuzenleri, Newbridge'li Murrayler geldi; hepsi saman ve kürklü paltolarla dolu büyük atlı kızağa doluştu. Anne, kızakların alttaki kar kümelerini hışırdatarak saten yumuşaklığında yolların üzerinden ilerleyerek konser salona gittikleri bu yolculukta mest olmuştu. Muhteşem bir günbatımı vardı ve St. Lawrence Körfezi'nin karlı tepeleri ve masmavi

suyu bu görkemli manzarayı, şarap ve ateşle dolu, inci ve safirden yapılmış büyük bir kâse gibi süslüyordu. Orman elflerinin şenliklerini andıran kızak çanlarının sesi ve uzaklardan yükselen kahkahalar dört bir yandan işitilebiliyordu.

"Ah, Diana," diye iç geçirdi Anne, Diana'nın kürklü elbisesinin altındaki eldivenli elini sıkarak, "Hepsi güzel bir rüya gibi değil mi? Gerçekten her zamanki gibi mi görünüyorum? O kadar farklı hissediyorum ki bunun görünüşüme yansımış olması gerekiyor."

Kuzenlerinden birinden iltifat alan Diana, bunu devam ettirmesi gerektiğini düşünerek, "Çok iyi görünüyorsun," dedi. "En harika renk seninki."

O gece program, seyirciler arasından en az bir dinleyici için bir "heyecan" dizisiydi ve Anne'in Diana'yı temin ettiği gibi, sonrasında gelen her heyecan bir öncekinden daha heyecan vericiydi. Prissy Andrews, saçlarındaki gerçek karanfillerle —fısıltılarla dolaşan bir söylentiye göre, öğretmen bunlar için şehre kadar gitmişti— ve pürüzsüz beyaz boğazının etrafındaki bir dizi inciyle yeni, pembe, ipek belli kıyafetiyle, "balçıklı merdiveni tırmandı, bir ışık demeti bile olmadan karanlıkta" ve Anne büyük bir anlayışla titredi; Koro "Tatlı Papatyalar'dan Çok Yukarıda"yı seslendirdiğinde Anne, tavan meleklerin resimleriyle doluymuş gibi yukarı baktı; Sam Sloane "Çorap Ustalığı Tavuğu Nasıl Ayarladı"yı eğlenceli hareketlerle anlatmaya başladığında Anne, yanında oturan insanlar da gülene kadar güldü; eğlence seçiminin komikliğinden çok Anne'e katılmak için gülüyorlardı çünkü gösteri Avonlea için bile bayat bir gösteriydi ve Bay Phillips, Mark Antony'nin Sezar'ın cesedi üzerinde, yürek sızlatan tonlardaki konuşmasını yaptığında

her cümlenin sonunda Prissy Andrews'a bakarak Anne, bir Roma vatandaşı liderlik ettiği sürece yerinden kalkıp isyan edebileceğini hissetti.

Programdaki sadece tek bir eğlence onun ilgisini çekemedi. Gilbert Blythe, "Ren Bingen"i okuduğunda Anne, Rhoda Murray'in kütüphane kitabını aldı ve etkinlik bitene kadar okudu. Anne sert ve hareketsiz şekilde otururken Diana ise elleri karıncalanana kadar bu performansı alkışladı.

Eğlenceye doymuş halde eve geldiklerinde saat on birdi ama yine de yaşananlar hakkında tekrar tekrar konuşmanın keyfi hâlâ devam ediyordu. Herkes uyuyordu ve ev karanlık ve sessizdi. Anne ve Diana, konuk odasına açılan uzun ve dar bir yer olan salonun içine doğru parmak uçlarında ilerledi. Salon, şöminedeki sönmüş ateşin közleriyle hoş bir şekilde sıcak ve loştu.

"Giysilerimizi burada çıkaralım," dedi Diana. "Burası çok hoş ve sıcak."

"Keyifli zaman geçirmedik mi?" Anne coşkuyla iç çekti. "Oraya çıkıp okuma yapmak muhteşem bir şey olsa gerek. Sence bunu yapmamız hiç istenir mi, Diana?"

"Evet, elbette, bir gün. Her zaman büyük öğrencilerin okumalarını istiyorlar. Gilbert Blythe sık sık yapıyor ve bizden sadece iki yaş büyük. Ah, Anne, nasıl onu dinlemiyormuş gibi davranabilirsin? 'Bir tane daha var, kız kardeş değil'cümlesine geldiğinde doğrudan sana baktı."

"Diana," dedi Anne ağırbaşlı bir ifadeyle, "Sen benim en yakın dostumsun ama senin bile o kişi hakkında benimle konuşmana izin veremem. Yatmak için hazır mısın? Hadi yarışalım ve yatağa önce kimin gireceğini görelim."

Öneri Diana'nın hoşuna gitti. Beyazlar içindeki iki küçük figür, uzun odadan aşağı doğru koşarak konuk odasının kapısından geçti ve aynı anda yatağa ulaştı. Ardından bir şey altlarında hareket etti, soluk soluğa bir ses ve bir bağırtı işitildi; sonra da biri boğuk bir aksanla konuştu:

"Yüce Tanrı aşkına!"

Anne ve Diana o yataktan ve odadan nasıl çıktıklarını anlayamadılar bile. Sadece çılgınca bir aceleden sonra kendilerini üst katta, parmak ucunda titrer halde buldular.

"Ah, o kimdi, neydi?" diye fısıldadı Anne, dişleri soğuk ve korkunun etkisiyle gıcırdadı.

"Josephine Teyze'ydi," dedi Diana, kahkahalarla soluk soluğa bir halde. "Ah, Anne, Josephine Teyze'ydi, her nasılsa o odada yatıyormuş. Ah ve biliyorum çok öfkeli olacak. Korkunç —gerçekten korkunç— ama hiç bu kadar komik bir olay yaşamış mıydın Anne?"

"Josephine Teyze kim?"

"Babamın teyzesi ve Charlottetown'da yaşıyor. Oldukça yaşlı, yetmiş küsur yaşında ve onun bir zamanlar küçük bir kız olduğuna inanamıyorum. Ziyaretini bekliyorduk ama bu kadar erken değil. Çok ciddi ve kuralcı biridir ve bu olay yüzünden bizi korkunç bir şekilde azarlayacak, biliyorum. Minnie May ile uyumak zorundayız, uykusunda nasıl tekmelediğini tahmin bile edemezsin."

Bayan Josephine Barry, ertesi sabah kahvaltıda görülmedi. Bayan Barry iki küçük kıza nazikçe gülümsedi.

"Dün gece iyi zaman geçirdiniz mi? Siz eve gelene kadar uyanık kalmaya çalıştım, çünkü Josephine Teyze'nin geldiğini ve bu yüzden üst kata çıkmanız gerekeceğini söylemek iste-

dim, ama çok yorgundum ve uykuya daldım. Umarım teyzeni rahatsız etmemişsindir Diana."

Diana sağduyulu bir şekilde sessizliğini korudu, ancak o ve Anne, masanın karşısından suçlu eğlencelerinin şüphe uyandırıcı gülümsemelerini paylaştılar. Anne, kahvaltıdan sonra aceleyle eve gitti ve bu nedenle, Barrylerin evinde yaşanan karmaşadan öğleden sonra Marilla'nın verdiği bir iş için Bayan Lynde'in yanına gidene kadar haberi olmadı.

"Demek sen ve Diana dün gece zavallı Bayan Barry'yi neredeyse ölümüne korkutuyordunuz?" dedi Bayan Lynde ciddi bir ifadeyle, ama gözlerinde bir parıltıyla. "Bayan Barry birkaç dakika önce Carmody'ye giderken buraya uğradı. Bu konuda gerçekten endişelenmiş. Yaşlı Bayan Barry bu sabah kalktığında korkunç öfkeymiş ve Josephine Barry'nin öfkesi şaka değildir, bunu söyleyebilirim. Diana ile hiç konuşmuyormuş."

"Diana'nın hatası değildi," dedi Anne pişmanlıkla. "Benim hatamdı. Yatağa ilk önce kimin gireceğini görmek için yarışmayı ben önerdim."

"Biliyordum!" dedi Bayan Lynde, doğru tahmininin sevinciyle. "Bu fikrin senin aklından çıktığını biliyordum. Bir sürü sorun çıkardın, olan bu işte. Yaşlı Bayan Barry bir ay kalmak için gelmişti ama bir gün daha kalamayacağını ve yarın, pazar günü, şehre geri döneceğini söylemiş. Onu bugün götürebilseler bugün bile giderdi. Diana'nın müzik dersinin üç aylık kısmını ödeyeceğine söz vermişti ama şimdi böylesine erkeksi bir kız için hiçbir şey yapmamaya kararlı. Ah, sanırım bu sabah orada hareketli dakikalar geçirdiler. Barryler onun mirasından olduklarını düşünüyor olmalılar. Yaşlı Bayan Barry zengindir ve onun suyuna gitmek istiyorlar. Elbette Bayan Barry bana

bunu söylemedi ama ben insan doğasını oldukça iyi değerlendiren biriyimdir, işte bu kadar."

"Ben çok şanssız bir kızım," diye kederlendi Anne. "Ben her zaman kendimi ve en iyi arkadaşlarımı, uğruna canımı verebileceğim insanları da sıkıntılara sokuyorum. Bana neden böyle olduğunu söyleyebilir misiniz Bayan Lynde?"

"Çünkü çok dikkatsizsin ve düşünmeden hareket ediyorsun çocuğum, işte bu yüzden. Asla düşünmek için durmuyorsun, ne olursa olsun, aklına ne gelirse, üzerine bir an bile düşünmeden söylüyorsun veya yapıyorsun."

"Ah, ama en güzeli bu," diye karşı çıktı Anne. "Bir şey bir anlığına aklınızda yanıp sönüyor. Aklınızda birden, çok heyecan verici bir şey belirince onu hemen söylemelisiniz. Eğer üzerinde düşünmeye çalışırsanız, hepsini mahvedersiniz. Bunu hiç hissetmediniz mi Bayan Lynde?"

Hayır, Bayan Lynde hissetmemişti. Başını ağır ağır salladı.

"Biraz düşünmeyi öğrenmelisin Anne, işte ihtiyacın olan şey bu. Uyman gereken özdeyiş şu: 'İyi düşün sonra giriş'; özellikle de konuk odası yataklarına."

Bayan Lynde, hafif şakasının ardından rahatça güldü ama Anne düşünceli halini korudu. Onun için çok ciddi görünen bu durumda gülecek bir şey göremedi. Bayan Lynde'den ayrıldığında kabuklu tarlalardan Orchard Slope'a geçti. Diana onunla mutfak kapısında buluştu.

"Josephine Teyze geceki olaya çok kızdı, değil mi?" diye fısıldadı Anne.

"Evet," diye cevapladı Diana, kapalı oturma odasının kapısına omzunun üzerine endişeli bir bakış atıp kıkırdamasını bastırarak. "Öfkeyle dolaşıyordu Anne. Ah, beni nasıl azarladı.

Gördüğü en kötü ahlaklı kız olduğumu ve ailemin beni yetiştirmediği için utanması gerektiğini söyledi. Burada kalmayacağını söyledi ve bunun umurumda olmadığına eminim. Ama babam ve annem umursuyor."

"Onlara neden benim hatam olduğunu söylemedin?" diye sordu Anne.

"Muhtemelen böyle bir şey yapmam gerekirdi, değil mi?" dedi Diana yüzünde sadece küçümseyen bir ifadeyle. "Ben bir ispiyoncu değilim Anne Shirley ve zaten en az senin kadar da suçluyum."

"O zaman gidip ona kendim söyleyeceğim," dedi Anne kararlı bir şekilde.

Diana öylece bakakaldı.

"Anne Shirley, asla! Ah, o seni canlı canlı yer!"

"Beni olduğumdan daha fazla korkutma," diye ekledi Anne. "Bir topun ağzına yürümeyi tercih ederim. Ama bunu yapmam gerek, Diana. Bu benim hatamdı ve itiraf etmeliyim. Neyse ki itiraf etme konusunda daha önce pratik yaptım."

"Şey, o, odada," dedi Diana. "İstersen içeri girebilirsin. Ben cesaret edemezdim. Ve ben yapacağın şeyin bir parça yararı olacağına bile inanmıyorum."

Anne bu cesaretle aslanla ininde yüzleşmeye karar verdi; yani oturma odasının kapısına kararlı bir şekilde yürüdü ve kapıyı hafifçe çaldı. Buna karşılık içeriden "İçeri gel," cevabı duyuldu.

İncecik, fazlasıyla ciddi ve dimdik duran Bayan Josephine Barry, ateşin yanında öfkeli bir şekilde örgü örüyordu, sinir henüz yatışmamıştı ve gözleri altın çerçeveli gözlüklerinin arkasından delici şekilde bakıyordu. Sandalyesini döndürdü,

Diana'yı görmeyi bekliyordu ancak onun yerine karşısında, ümitsiz bir cesaret ve dehşet karışımıyla dolu beyaz yüzlü bir kız buldu.

"Kimsin sen?" diye sordu Bayan Josephine Barry, nezaketi bir kenara bırakarak.

"Ben Green Gables'tan Anne'im," dedi küçük ziyaretçi, karakteristik hareketiyle ellerini ürkekçe birbirine kenetleyerek "Ve eğer siz de isterseniz, bir itirafta bulunmaya geldim."

"Ne itirafı?"

"Dün gece yatakta üzerinize atlamamızla ilgili her şey benim hatamdı. Bunu ben teklif ettim. Diana asla böyle bir şey düşünmezdi, eminim. Diana çok hanımefendi bir kız, Bayan Barry. Yani onu suçlamakta ne kadar haksız olduğunuzu anlamak zorundasınız."

"Ah, zorundayım, öyle mi? Gördüğüm kadarıyla Diana da en azından o atlama oyununda üzerine düşeni yapmış. Böylesine saygıdeğer bir evde, böyle saçma işler!"

"Ama biz sadece eğleniyorduk," diye ısrar etti Anne. "Sanırım özür dilediğim için bizi affetmelisiniz Bayan Barry. Her neyse, lütfen Diana'yı affedin ve müzik derslerini almasına izin verin. Diana müzik dersi almak için can atıyor, Bayan Barry ve ben, bir şeye can atıp onu elde edememenin ne demek olduğunu çok iyi bilirim. Eğer herhangi birine kızmanız gerekiyorsa, bana kızın. Küçüklüğümden beri insanların bana kızgın olmasına alışkınım, buna Diana'dan çok daha iyi dayanabilirim."

Bu noktada gözlerindeki delici ifadenin çoğu silinmiş ve yerini ufak bir ilgi kıvılcımı almıştı. Ama yine de ciddi bir şekilde şöyle dedi:

"Sadece eğleniyor olmanızın geçerli bir neden olduğunu düşünmüyorum. Küçük kızlar ben gençken hiç bu tarz eğlencelerle uğraşmıyordu. Uzun ve zorlu bir yolculuktan sonra çektiğin güzel bir uykudan, iki küçük kızın üzerine atlamasıyla uyandırılmanın ne demek olduğunu bilmiyorsun."

"Bilmiyorum, ama hayal edebilirim," dedi Anne hevesle. "Eminim çok rahatsız edici bir şeydir. Ama bir de hikâyenin bize ait olan tarafı var. Hayal gücünüz var mıdır Bayan Barry? Eğer varsa, kendinizi bizim yerimize koyun. O yatakta biri olduğunu bilmiyorduk ve siz de bizi çok korkuttunuz. Çok korkunç şeyler hissettik. Ayrıca bize söz verilmiş olmasına rağmen konuk odasında uyuyamadık. Sanırım siz konuk odalarında uyumaya alışkınsınız. Ama daha önce hiç böyle bir şerefe erişmemiş küçük bir yetim kız olsaydınız nasıl hissedeceğinizi hayal edin."

Bu sözlerin sonunda o gergin hava yumuşamıştı. Hatta Bayan Barry güldü; bu, mutfakta sessizce, kaygıyla bekleyen Diana'nın rahat bir nefes almasını sağladı.

"Korkarım hayal gücüm biraz paslı, onu en son kullandığımdan bu yana çok fazla zaman geçti," dedi. "Empati kurma iddianın benimki kadar güçlü olduğunu söyleyebilirim. Her şey olaylara bakış şeklimize bağlı. Şuraya otur ve bana kendinden bahset."

"Ne yazık ki yapamam," dedi Anne kesin bir ifadeyle. "Aslında bunu isterim, çünkü ilginç bir hanımefendi gibi görünüyorsunuz ve pek öyle görünmeseniz de kafa dengi biri bile olabilirsiniz. Ama benim görevim Bayan Marilla Cuthbert'ın yanına, eve gitmek. Bayan Marilla Cuthbert, beni düzgün bir şekilde yetiştirmek için yanına alan çok nazik bir hanımefendi-

dir. Elinden gelenin en iyisini yapıyor ama bu çok cesaret kırıcı bir iş. Diana'yı suçlamamalısınız çünkü yatağa ben atladım. Ama gitmeden önce bana Diana'yı affedip Avonlea'da planladığınız kadar kalacağınızı söylemenizi istiyorum."

"Eğer benimle gelip ara sıra konuşacağına söz verirsen belki istediklerini yaparım," dedi Bayan Barry.

O akşam Bayan Barry, Diana'ya gümüş bir bileklik verdi ve hane halkının üst düzey üyelerine valizini tekrar açtığını söyledi.

"Sırf o Anne denen kızı daha iyi tanımak için kalmaya karar verdim," dedi açıkça. "Beni eğlendiriyor ve yaşamımın bu döneminde eğlenceli insanlar nadiren bulunur."

Marilla hikâyeyi duyunca sadece, "Sana söylemiştim," dedi. Bu Matthew'un iyiliği içindi.

Bayan Barry orada bir aydan daha fazla kaldı. Her zamankinden daha hoş bir misafirdi, çünkü Anne ona keyifli vakit geçirtiyordu. İkisi sıkı arkadaş oldular.

Bayan Barry giderken şöyle dedi:

"Unutma Anne kızı, kasabaya geldiğinde beni ziyaret edeceksin ve seni uyuman için boş odalarımın en boş olanında ağırlayacağım."

"Bayan Barry, aslında iyi biri," dedi Anne, Marilla'ya. "Ona bakınca böyle düşünmezsin, ama öyle. Matthew'da olduğu gibi insan bunu ilk başta anlayamayabiliyor ama bir süre sonra görüyor. İyi insanlar eskiden düşündüğüm kadar az değillermiş. Dünyada birçok iyi insanın olduğunu öğrenmek muhteşem."

20. Bölüm

Güzel Bir Hayal Kötü Sonuçlanıyor

Bahar bir kez daha Green Gables'a geldi; güzel kaprisli, isteksiz, Kanada baharı; nisan ve mayıs ayları boyunca, pembe günbatımı, diriliş ve büyüme mucizeleriyle tatlı, taze, serin günler boyunca oyalanmıştı. Âşıklar Yolu'ndaki akçaağaçlar kırmızı kırmızı tomurcuklandı ve Orman Perisinin Baloncuğu etrafında küçük kıvırcık eğreltiotları yükseldi. Çorak arazilerde, Bay Silas Sloane'in evinin arkasında, alıçlar, kahverengi yapraklarının altından pembe ve beyaz renkte tatlı yıldızlarıyla çiçek açmışlardı. Okulun bütün kızları ve oğlanları altın rengi bir öğleden sonrasında bu çiçekleri topladılar ve tertemiz, yankılarla dolu alacakaranlıkta sepetleri ve elleri kolları yağmalanmış çiçeklerle dolu halde evlerine döndüler.

"Alıç yetişmeyen topraklarda yaşayan insanlar için çok üzülüyorum," dedi Anne. "Diana oralarda daha iyi bir şeyle-

rin yetişebileceğini söylüyor ama alıçtan daha iyi bir şey olamaz, olabilir mi Marilla? Diana ayrıca bu insanların, alıçların neye benzediklerini bilmiyorlarsa, onları özlemeyeceklerini söylüyor. Ama bence bu en üzücü şey. Bence bu trajik olurdu, Marilla, alıçların neye benzediğini bilmemek ve onları özlememek. Ben alıçların ne olduğunu düşünüyorum, biliyor musun Marilla? Bence geçen yaz ölen çiçeklerin ruhları olmalılar ve bu da onların cenneti. Ama bugün müthiş zaman geçirdik, Marilla. Öğle yemeğimizi eski kuyunun yanındaki yosun tutmuş olukta yedik; orası çok romantik bir yerdi. Charlie Sloane, oluğun üzerinden atlaması için Arty Gillis'e meydan okudu ve Arty de atladı. Okulda kimse bir iddiayı geri çeviremez. İddiaya girmek çok moda. Bay Phillips, topladığı tüm alıçları Prissy Andrews'a verdi ve ben onun, 'güzellikler güzelliğe' dediğini duydum. Bunu bir kitaptan çaldığını biliyorum; ama biraz da hayal gücü olduğunu gösteriyor. Bana da alıç teklif edildi ama onları küçümseyerek reddettim. Sana kim olduğunu söyleyemem çünkü o ismin dudaklarımdan dökülmesine asla izin vermeyeceğim. Alıçlardan çelenkler yapıp şapkalarımıza taktık ve eve gitme zamanı geldiğinde, ikişerli sıralar halinde, buketlerimiz ve çelenklerimizle, 'Tepedeki Evim' şarkısını söyleyerek geçit törenindeymiş gibi yürüdük. Bay Silas Sloane'in yanındaki herkes bizi görmek için acele etti ve yolda tanıştığımız herkes durup bize baktı. Gerçek bir sansasyon yarattık."

"Buna şaşırmamalı! Ne saçma işler!" diye yanıtladı Marilla.

Alıçlardan sonra menekşelerin zamanı geldi ve Menekşe Diyarı onların varlığıyla mosmor bir renge büründü. Anne okula giderken bu menekşelerin arasından saygı dolu adımlar

ve ibadet edermiş gibi bakan gözlerle, sanki kutsal bir yerde yürüyormuş gibi geçip gidiyordu.

"Her nasılsa," dedi Diana'ya, "Buradan geçerken Gil — yani sınıftan herhangi birinin beni geçip geçmediğini gerçekten umursamıyorum. Ama okula gittiğimde her şey değişiyor ve bu durumu her zamanki kadar çok önemsiyorum. İçimde çok farklı Anne'ler var. Bazen bu yüzden bu kadar zor bir insan olduğumu düşünüyorum. Sadece tek bir Anne olsaydım çok daha rahat olurdu ama o zaman da bu kadar ilginç olmazdı."

Bir haziran akşamı, bahçeler tekrar pembe çiçek açtığında, kurbağalar Parlayan Sular Gölü'nün başındaki bataklıklarda gümüşi ışığın altında tatlı bir şekilde şarkı söylerken ve hava yonca tarlalarının ve balsamik köknar ağaçlarının rayihasıyla doluyken Anne çatı penceresinin önünde oturuyordu. Derslerini çalışıyordu fakat giderek artan karanlıkla kitabı göremiyordu, bu yüzden derin bir hayale dalmış, Karlar Kraliçesi'nin bir kez daha açan çiçekleriyle saçaklanmış dallarının ötesinde, uzaklara dalmıştı.

Temel açılardan bakıldığında, küçük çatı odası değişmemişti. Duvarlar eskisi gibi beyaz, iğnelik eskisi gibi sert, sandalyeler her zamanki gibi kaskatı ve sarımsı renkleriyle dimdikti. Ancak odanın tüm karakteri değişmişti. Artık onu işgal eden ve öğrenci kitapları, elbiseler ve kurdeleler, hatta masadaki elma çiçekleriyle dolu kırık mavi sürahiden bile bağımsız olan hayat dolu, canlı bir kişilik vardı. Sanki içinde yaşayan hayat dolu sakininin uyurken ve uyanıkken görmüş olduğu tüm rüyalar, gözle görülür ama maddi olmayan bir biçim almış ve çıplak odanın duvarlarını şeffaf, görkemli gökkuşağı ve ay ışığı dokularıyla kaplamış gibiydi.

Marilla, Anne'in yeni ütülenmiş okul önlükleriyle hızla içeri girdi. Onları bir sandalyeye astı ve kısacık bir nefes alarak oturdu. O öğleden sonra baş ağrılarından birini yaşamıştı ve ağrı geçmiş olmasına rağmen kendisini zayıf ve kendi deyimiyle "bitik" hissediyordu. Anne ona sevgiyle berraklaşmış gözlerle baktı.

"Keşke senin yerine benim başım ağrısaydı, Marilla. Senin için buna mutlulukla katlanırdım."

"Sanırım işleri yapıp dinlenmeme izin vererek üzerine düşeni yaptın," dedi Marilla. "Şu aralar iyi gidiyorsun ve her zamankinden çok daha az hata yaptın. Elbette Matthew'un mendillerini kolalaman pek de gerekli bir şey değildi! Ve çoğu insan, akşam yemeğine ısıtmak için fırına bir turta koyduğunda, yanıp kül olana kadar fırında bırakmak yerine ısındığı zaman onu çıkarır ve yer. Ama anladığım kadarıyla senin tarzın bu değil."

Baş ağrıları her zaman Marilla'yı biraz alaycı yapardı.

"Ah, çok özür dilerim," dedi Anne pişmanlıkla. "İçgüdüsel olarak yemek masasında eksik bir şey olduğunu hissetmeme rağmen fırına koyduğum andan şu ana kadar o turta hakkında hiç düşünmemiştim. Bu sabah beni görevlendirdiğinizde, hiçbir şey hayal etmemek ve düşüncelerimi gerçeklere dair tutmak için kesin bir karar verdim. Turtayı fırına verene kadar oldukça iyi bir iş çıkardım ve sonra bana, ıssız bir kuleye kapatılmış büyülü bir prenses olduğumu ve beni kurtarmaya gelen kömür karası bir ata binmiş bir şövalye olduğuna dair bir hayal kurma isteği geldi. Bu yüzden turtayı unuttum. Mendilleri kolaladığımı bilmiyordum. Ütü yaparken sürekli Diana ile beraber derenin yakınında bulduğumuz yeni ada için bir isim

düşünmeye çalışıyordum. Orası çok büyüleyici bir yer, Marilla. Üzerinde iki akçaağaç var ve dere hemen etrafından akıyor. Sonunda oraya Victoria Adası demenin muhteşem olacağına karar verdim çünkü o adayı Kraliçe'nin doğum gününde bulduk. Hem Diana hem de ben kraliyete çok sadık kızlarız. Ama turta ve mendiller için üzgünüm. Bugün her zamankinden daha iyi olmak istedim çünkü bugün bir yıldönümü. Geçen yıl bugün neler olduğunu hatırlıyor musun, Marilla?"

"Hayır, özel bir şey düşünemiyorum."

"Ah, Marilla, Green Gables'a geldiğim gündü. O günü asla unutmayacağım. Hayatımın dönüm noktasıydı. Tabii ki bu size çok önemli gelmeyebilir. Bir yıldır buradayım ve çok mutluyum. Elbette sorunlarım oldu ama sorunlar aşılabilir. Beni aldığın için üzgün müsün Marilla?"

Ara sıra, Anne Green Gables'a gelmeden önce nasıl olup da yaşayabildiğini merak eden Marilla, "Hayır, üzgün olduğumu söyleyemem, tam olarak değil," dedi. "Eğer derslerini bitirdiysen Anne, hemen koşup Bayan Barry'ye bana Diana'nın önlük desenini ödünç verip veremeyeceğini sormanı istiyorum."

"Ah, ama... ama çok karanlık," diye bağırdı Anne.

"Çok mu karanlık? Henüz sadece alacakaranlık. Ve Tanrı biliyor ya, hava kararddıktan sonra kim bilir kaç defa dışarı çıktın sen."

"Sabah erkenden gideceğim," dedi Anne hevesle. "Güneş doğarken kalkacağım ve gideceğim, Marilla."

"Kafana ne tür düşünceler girdi bu sefer, Anne Shirley? Bu modeli bu akşam yeni önlüğünün kalıbını çıkarabilmek için istiyorum. Şimdi, hemen git ve akıllı ol."

"O zaman yolun etrafından gitmem gerekecek," dedi Anne, şapkasını isteksizce alarak.

"Yoldan git ve yarım saati boşa harca öyle mi! Saçmalama!"

"Lanetli Orman'dan geçemiyorum, Marilla!" diye bağırdı Anne umutsuzca.

Marilla bakakaldı.

"Lanetli Orman mı? Sen deli misin? Tanrı aşkına, Lanetli Orman da ne?"

"Derenin üst tarafındaki ladin ormanı," dedi Anne fısıldayarak.

"Saçmalık! Hiçbir yerde lanetli orman diye bir şey yoktur. Sana böyle şeyleri kim söylüyor?"

"Kimse," diye itiraf etti Anne. "Diana ve ben ormanın lanetli olduğunu hayal ettik. Buradaki tüm yerler çok çok sıradan. Bunu sadece kendi eğlencemiz için uydurduk. Bunu hayal etmeye nisan ayında başladık. Lanetli bir orman çok romantik, Marilla. Bunun için ladin korusunu seçtik çünkü çok kasvetli. Ah, en rahatsız edici şeyleri hayal ettik. Gecenin bu vaktinde dere boyunca yürüyen beyazlar içinde bir kadın var, ellerini ovuşturuyor ve iniltilerle ağlıyor. Ailede bir ölüm olacağında ortaya çıkıyor. Ve öldürülen küçük bir çocuğun hayaleti Idlewild tarafındaki köşede dolaşıyor; arkandan sinsice yaklaşıyor ve buz gibi parmaklarıyla ellerine dokunuyor. Ah, Marilla, düşünmek bile içimi ürpertiyor. Bir de yolda yukarı aşağı gidip gelen başsız bir adam ve dallar arasından öfkeyle bakan iskeletler var. Ah, Marilla, artık hiçbir şey için karanlıktan sonra lanetli ormandan geçemem. Beyaz şeylerin ağaçların arkasından uzanıp beni yakalayacağından eminim."

"Hiç böyle bir şey duyulmuş mu!" diye patladı, şaşkınlıktan serseme dönmüş bir halde onu dinleyen Marilla. "Anne Shirley, bana kendi hayal gücünün tüm bu saçmalıklarına inandığını mı söylemek istiyorsun?"

"Tam olarak inanmıyorum," diye bocaladı Anne. "En azından gün ışığında inanmıyorum. Ama hava kararddıktan sonra farklı, Marilla. İşte o zaman hayaletler yürüyor."

"Hayalet diye bir şey yoktur, Anne."

"Ah, ama var, Marilla!" diye bağırdı Anne hevesle. "Onları gören insanları tanıyorum. Ve bunlar saygın insanlar. Charlie Sloane büyükannesinin, ölümünden bir yıl sonra bir gece büyükbabasını, inekleri eve götürürken gördüğünü söylüyor. Charlie Sloane'ın büyükannesinin hiçbir şekilde uydurma bir hikâye anlatmayacağını biliyorsun. Kendisi çok dindar bir kadındır. Ve Bayan Thomas'ın babası bir gece, kafası kesilmiş ve sadece bir deri parçasından sarkan, ateşler içindeki bir koyu tarafından kovalanmış. Adam onun, kardeşinin ruhu olduğunu bildiğini ve bunun, dokuz gün içinde öleceğine dair bir uyarı olduğunu söylemiş. Dokuz gün içinde değil ama iki yıl sonra da ölmüş, demek ki gerçekten doğruymuş. Ve Ruby Gillis diyor ki..."

"Anne Shirley," diye araya girdi Marilla, "Bu şekilde konuştuğunu bir daha asla duymak istemiyorum. En başından beri hayal gücünle ilgili şüphelerim vardı ve eğer sonucu böyle yerlere varacaksa artık buna tolerans göstermeyeceğim. Barrylerin evine gideceksin ve o ladin korusundan geçeceksin; sadece sana bir ders ve bir uyarı olsun diye. Ve bir daha asla lanetli ormanlar hakkında ağzından bir şey çıktığını duymayayım."

Anne istediği kadar yalvarıp ve ağlayabilirdi —ve bunu yaptı da— ama kaçışı yoktu. Hayal gücü de onunla beraber kaçmıştı ve akşam vaktinden sonra ladin korusundan ölesiye korkuyordu. Ama Marilla merhametsizdi. Korkudan iyice büzülen, hayaletler görebilen kıza pınara doğru yürümesini ve derhal köprüden geçip az ötede bulunan, ağlayan kadınların ve başsız hayaletlerin gölgeli sığınağına ulaşmasını emretti.

"Ah, Marilla, nasıl bu kadar acımasız olabilirsin?" diye hıçkırdı Anne. "Beyaz bir şey beni yakalayıp götürse ne hissederdin?"

"Bu riski almaya razıyım," dedi Marilla duygusuzca. "Söylediğim şeyler konusunda her zaman ciddi olduğumu biliyorsun. Seni etrafa hayaletler olduğunu hayal etme hastalığından kurtaracağım. Hadi, marş marş!"

Anne yürüdü. Daha doğrusu, köprünün üzerinden yavaşça ilerledi ve devamındaki korkunç, loş yolda ürpererek yürümeye devam etti. Anne bu yolculuğunu asla unutmadı. Hayal gücüne verdiği bu izinden acı bir şekilde pişman oldu. Hayali cinleri, etrafındaki her bir gölgede gizleniyor, onları var eden, dehşete kapılmış küçük kızı yakalamak için soğuk, etsiz ellerini uzatıyorlardı. Korunun kahverengi zemini üzerindeki oyuktan havaya uçan beyaz bir huş kabuğu şeridi kalbini titretiyordu. Birbirine sürtünen iki yaşlı dalın uzun çığlıkları, alnında boncuk boncuk ter birikmesine neden oluyordu. Karanlıktaki üzerinden uçan yarasalar sanki doğaüstü yaratıkların kanatları gibiydi. Bay William Bell'in tarlasına ulaştığında, bir "beyaz şey ordusu" tarafından takip ediliyormuş gibi kaçtı ve Barry'lerin mutfak kapısına o kadar nefes nefese ulaştı ki, önlük deseni talebini zorlukla dillendirebildi.

Diana evde değildi, o yüzden oyalanmak için hiçbir bahanesi yoktu. Korkunç dönüş yolculuğuyla yüzleşmek zorunda kaldı. Anne kapalı gözlerle geri döndü, o beyaz şeyi görmektense dallar arasında kafasını yarma riskine girmeyi tercih ederdi. Sonunda kütük köprü üzerine geldiğinde onu rahatlatan, uzun ve titrek bir nefes aldı.

"Ee, hiçbir şey yakalamadı mı seni?" dedi Marilla anlayışsız bir ifadeyle.

"Ah, Mar — Marilla," diye konuştu Anne, "Bundan sonra sı-sı-sıradan şeylerden hi-hi-hiç şikâyet etmeyeceğim."

21. Bölüm

Aromalarda Yeni Bir Değişiklik

"Ah Tanrım, Bayan Lynde'in de dediği gibi bu dünyada buluşmalar ve ayrılıklar dışında bir şey yok," dedi Anne hüzünle, yazı tabletini ve kitaplarını haziranın son gününde mutfak masasının üstüne koyup kızarmış gözlerini fazlasıyla nemlenmiş bir mendille silerek. "Bugün okula fazladan bir mendil götürmüş olmam büyük şans değil mi Marilla? Bunun gerekli olacağı içime doğmuştu."

"Bay Phillips'e, gözyaşlarını kurutmak için iki mendile ihtiyaç duyacak kadar düşkün olduğunu hiç düşünmemiştim," dedi Marilla.

"Ona düşkün olduğum için ağladığımı sanmıyorum," diye belirtti Anne. "Sadece diğerleri de ağladığı için ağladım. Bunu Ruby Gillis başlattı. Ruby Gillis her zaman Bay Phillips'ten nefret ettiğini söylüyordu ama Bay Phillips veda konuşması

yapmaya başlar başlamaz gözyaşlarına boğuldu. Sonra bütün kızlar birbiri ardına ağlamaya başladı. Kendimi tutmaya çalıştım, Marilla. Bay Phillips'in beni Gil -- yani bir çocukla birlikte oturttuğu ve tahtaya adımı 'e' olmadan yazdığı zamanı ve geometride gördüğü en büyük ahmak olduğumu söylediği zamanı, hecelememe güldüğü zamanı, çok korkunç ve alaycı davrandığı zamanları hatırlamaya çalıştım; ama nedense bunu yapamadım Marilla ve ben de ağlamak zorunda kaldım. Jane Andrews bir aydır Bay Phillips gittiğinde ne kadar mutlu olacağını ve asla gözyaşı dökmeyeceğini söylüyordu. Oysa hepimizden daha kötü ağladı ve ağabeyinden bir mendil ödünç almak zorunda kaldı —elbette erkekler ağlamadı— çünkü kendisi mendil getirmemişti çünkü ihtiyaç duyabileceğini ummamıştı. Ah, Marilla, çok yürek parçalayıcıydı. Bay Phillips 'Ayrılık zamanı geldi' diye başlayan çok güzel bir veda konuşması yaptı. Çok etkileyiciydi. Onun gözlerinde de yaşlar vardı, Marilla. Ah, okulda konuştuğum ve yazı tahtamda onun resimlerini çizdiğim ve onunla ve Prissy ile dalga geçtiğim zamanlar için çok üzüldüm ve pişmanlık duydum. Minnie Andrews gibi örnek bir öğrenci olmayı dilediğimi söyleyebilirim. Onun vicdanı rahattı. Kızlar okuldan eve gidene kadar ağladılar. Ne zaman neşelenecek gibi olsak Carrie Sloane birkaç dakikada bir, 'Ayrılık zamanı geldi' diyerek bizi yeniden ağlattı. Çok üzülüyorum, Marilla. Ama insanın önünde iki aylık bir tatil varken umutsuzluğun derinliklerine düşmesi mümkün değil, değil mi Marilla?

"Ayrıca istasyondan dönen yeni papazla ve karısıyla tanıştık. Bay Phillips'in gidişinden dolayı kendimi ne kadar kötü hissetsem de, yeni papaz biraz ilgimi çekti, kendime engel

olamadım. Karısı çok güzel. Tabii ki tam olarak görkemli bir güzelliği yoktu, bu doğru olmazdı, çünkü bir papazın görkemli bir güzelliğe sahip bir karısı olması sanırım kötü örnek olabilir. Bayan Lynde, Newbridge'deki papazın karısının çok kötü bir örnek oluşturduğunu çünkü çok şık giyindiğini söylüyor. Yeni papazımızın karısı mavi muslin kumaştan, güzel, kabarık kollu bir elbise giymiş ve güllerle süslenmiş bir şapka takmıştı. Jane Andrews, kabarık kolların bir papazın karısı için çok dünyevi olduğunu düşündüğünü söyledi ama ben böyle merhametsiz bir yorum yapmadım Marilla, çünkü kabarık kollar istemenin ne demek olduğunu çok iyi biliyorum. Ayrıca papaz eşi olalı çok olmadı, insanların anlayış göstermesi gerekiyor, değil mi? Papaz lojmanı hazırlanana kadar Bayan Lynde'in evinde kalacaklar."

O akşam Marilla'nın, Bayan Lynde'e gitmesinin, önceki yaz kendisinden ödünç alınış olduğu kapitone gergeflerini geri vermek dışında herhangi bir sebebi olmuş olsa bile bu, Avonlea sakinlerinin çoğu tarafından paylaşılan samimi bir zaaf olmalıydı.

Bayan Lynde'in, bazen geri almayı beklemeden ödünç verdiği birçok şey, o gece ödünç alanların sorumluluğunda evine geri döndü. Yeni bir papaz ve daha da önemlisi karısı olan bir papaz, sansasyonların oldukça az ve seyrek olduğu sessiz, küçük bir yerleşim yerinde meşru bir merak nesnesiydi.

Anne'in hayal gücünü eksik bulduğu papaz Bay Bentley, on sekiz yıldır Avonlea'nın papazıydı. Dedikodular, geçirdiği her yılda onu düzenli olarak onunla, şununla ya da diğeriyle evlendirmiş olsa da buraya dul olarak gelmiş, burada dul olarak kalmış ve dul olarak ayrılmıştı. Geçtiğimiz şubat ayın-

da görevinden istifa etmişti ve bir hatip olarak eksikliklerine rağmen, iyi niyetli papazlarıyla uzun süredir kurdukları ilişkinin getirdiği sevgiyle, halkın pişmanlıkları arasında yola çıkmıştı. O zamandan beri Avonlea üst üste pazar günleri vaaz vermeyi denemek için gelen çok sayıda aday ve "vekili" dinleyerek çeşitli dini aşırılıklara şahit oldu. Bunlar, İsrail'deki babaların ve annelerin yargısıyla kaldı veya gitti; ancak eski Cuthbert sırasındaki köşesinde uysalca oturan küçük, kızıl saçlı bir kız da onlar hakkında görüşlere sahipti ve Matthew ile bunları uzun uzun tartıştı, Marilla her zaman papazları herhangi bir şekilde eleştirmenin yanlış olduğu prensibiyle konuşmayı reddediyordu.

Anne'in son kararı, "Bay Smith'in uygun olabileceğini sanmıyorum, Matthew," oldu. "Bayan Lynde, konuşmasının çok zayıf olduğunu söylüyor, ancak bence en büyük hatası Bay Bentley'inki gibiydi; hayal gücü yoktu. Ve Bay Terry'de de çok fazla vardı; Lanetli Orman konusunda benim yaptığım gibi hayal gücünün kontrolden çıkmasına izin verdi. Ayrıca, Bayan Lynde teolojisinin pek sağlam olmadığını söylüyor. Bay Gresham çok iyi ve çok dindar bir adamdı ama çok komik hikâyeler anlattı ve insanları kilisede güldürdü; saygın değildi ve bir papaz saygın olmalıdır, değil mi Matthew? Bay Marshall'ın kesinlikle çekici olduğunu düşündüm; ama Bayan Lynde evli olmadığını, hatta nişanlı bile olmadığını söyledi, onun hakkında özel soruşturmalar yapmış ve Avonlea'da evlenmemiş genç bir papazın olmasının asla iyi olmayacağını söyledi, çünkü cemaatten biriyle evlenebilirmiş ve bu da çok büyük bir sorun olurmuş. Bayan Lynde çok öngörülü bir kadın, değil mi Matthew? Bay Allan'ı çağırdıkları için çok mutluyum. Onu sevdim

çünkü hutbesi ilginçti ve sanki alışkanlık olduğu için değil de hissederek dua etti. Bayan Lynde, mükemmel olmadığını söylüyor ancak yılda yedi yüz elli dolar için mükemmel bir papaz bekleyemeyeceğimizi ve mezhebin tüm noktalarıyla ilgili onu iyice sorguladığından, teolojisinin sağlam olduğunu söylüyor. Ayrıca karısının ailesini de tanıyor; hepsi çok saygın insanlarmış ve kadınların hepsi de iyi birer ev hanımıymış. Bayan Lynde, adamdaki sağlam mezhep bilgisinin ve kadındaki iyi ev idaresi özelliklerinin bir papazın ailesi için ideal bir kombinasyon oluşturduğunu söylüyor."

Yeni papaz ve karısı, hâlâ balayını yaşamakta olan genç ve hoş bir çiftti ve seçtikleri yaşam için tümüyle iyi ve güzel heveslerle doluydular. Avonlea başından beri onlara kalbini açtı. Yaşlı ve genç herkes, yüksek idealleriyle bu dürüst, neşeli, genç adamı ve papaz evinin idaresini üstlenen parlak, nazik küçük hanımı sevdi. Anne, Bayan Allan'a anında ve gönülden âşık olduğunu hissetti. Başka bir yakın dost daha bulmuştu.

"Bayan Allan çok güzel," dedi bir pazar öğleden sonra. "Sınıfımızı o devraldı ve muhteşem bir öğretmen. İlk iş olarak, bir öğretmenin hemen tüm soruları sormasının adil olmadığını düşündüğünü söyledi ve biliyorsun Marilla, ben de hep böyle düşünmüşümdür. Kendisine istediğimiz herhangi bir soruyu sorabileceğimizi söyledi ve ben şimdiye kadar bir sürü soru sordum. Soru sormakta iyiyimdir, Marilla."

"Sana inanıyorum," diye cevap verdi Marilla vurgulu bir şekilde.

"Ruby Gillis dışında kimse soru sormadı ve o da bu yaz Pazar Okulu pikniği olup olmadığını sordu. Bunun sormak için çok uygun bir soru olduğunu düşünmüyordum çünkü dersle

herhangi bir bağlantısı yoktu —ders aslanların inindeki Daniel hakkındaydı— ama Bayan Allan gülümsedi ve olacağını düşündüğünü söyledi. Bayan Allan hoş bir gülüşe sahip; yanaklarında çok zarif gamzeler var. Keşke benim de yanaklarımda gamzeler olsaydı, Marilla. Buraya geldiğim kadar zayıf değilim ama henüz gamzelerim yok. Eğer gamzelerim olsaydı belki insanları iyi yönde etkileyebilirdim. Bayan Allan her zaman diğer insanları iyi yönde etkilemeye çalışmamız gerektiğini söyledi. Her şey hakkında çok iyi konuştu. Dinin bu kadar neşeli bir şey olduğunu daha önce hiç bilmiyordum. Hep biraz melankolik olduğunu düşünürdüm ama Bayan Allan öyle değil, onun gibi biri olabileceksem Hıristiyan olmak isterim. Sayın Amir Bell gibi biri olmak istemezdim."

"Bay Bell hakkında böyle konuşman çok ayıp," dedi Marilla ciddi bir şekilde. "Bay Bell gerçekten iyi bir adam."

"Ah, elbette iyi," diye kabul etti Anne, "Ama bundan dolayı hiç rahatlamıyor gibi görünüyor. İyi olabilseydim, bütün gün dans edip şarkı söylerdim çünkü bundan memnun olurdum. Sanırım Bayan Allan dans etmek ve şarkı söylemek için çok büyük ve elbette bir papazın karısına yakışmayabilir. Ama onun bir Hıristiyan olduğu için mutlu olduğunu ve cennete gidemeyecek olsa da Hıristiyan olmaktan mutlu olacağını hissedebiliyorum."

"Sanırım Bay ve Bayan Allan'ı bir gün çaya davet etmemiz gerekiyor," dedi Marilla. "Burası hariç neredeyse her yere gittiler. Bir bakayım. Gelecek çarşamba onları ağırlamak için iyi bir zaman. Ama Matthew'a bunun hakkında bir kelime bile etme, çünkü eğer geleceklerini öğrenirse o gün evden uzakta olmak için bir bahane bulacaktır. Bay Bentley'ye öyle alışmıştı

ki ona aldırmıyordu ancak yeni bir papazla tanışmakta zorlanacak ve yeni papazın karısı onu ölümüne korkutacak."

Anne, "Ölüler gibi sır tutacağım," dedi. "Ama ah, Marilla, bu özel gün için pasta yapmama izin verir misin? Bayan Allan için bir şeyler yapmak istiyorum ve artık biliyorsun ki oldukça iyi pasta yapabiliyorum."

"Katlı pasta yapabilirsin," diye söz verdi Marilla.

Pazartesi ve salı Green Gables'ta büyük hazırlıklar devam etti. Papazın ve eşinin çaya davet edilmesi ciddi ve önemli bir girişimdi ve Marilla, Avonlea ev hanımlarından hiçbiri tarafından gölgede bırakılmamaya kararlıydı. Anne heyecan ve zevkle doluydu. Salı gecesi alacakaranlıkta, Orman Perisinin Baloncuğu yakınlarında büyük kırmızı taşların üzerinde oturup köknar balsamına batırılmış küçük dallarla suda gökkuşağı yaparken Diana'ya her şeyi anlattı.

"Sabah yapacağım kekim ve Marilla'nın çaydan hemen önce yapacağı mayalı bisküvileri hariç her şey hazır, Diana. Seni temin ederim, Diana, Marilla ve ben buna iki günümüzü adadık. Bir papazın ailesinin çay içmeye gelmesi çok büyük bir sorumluluk. Daha önce hiç böyle bir deneyim yaşamadım. Sadece kilerimizi görmelisin. Tam bir manzara. Jöleli tavuk ve soğuk dilimiz olacak. İki çeşit jöle, kırmızı ve sarı, çırpılmış krema, limonlu turta, kirazlı turta, üç çeşit kurabiye, meyveli kek ve Marilla'nın özellikle papazlar için sakladığı erik reçeli, sade kek ve katlı pasta ve daha önce söylediğim gibi bisküvi ve papazın hazımsız olması ve yeni ekmek yiyememesi durumunda yeni ve eski ekmek. Bayan Lynde, papazların hazımsız olduğunu söylüyor ancak Bay Allan'ın onu kötü etkileyecek kadar uzun süredir papaz olduğunu sanmıyorum. Ben sadece

pastamı düşündüğümde bile buz kesiyorum. Ah, Diana, ya iyi olmazsa! Dün gece, kafası dev bir pasta şeklinde olan korkunç bir cin tarafından kovalandığımı hayal ettim."

Çok iyi bir arkadaş olan Diana, "İyi olacak, merak etme," dedi. "Eminim ki iki hafta önce Idlewild'da öğle yemeği için yaptığın pasta kadar harika olacak."

"Evet; ama pastaların, özellikle de iyi olmalarını istediğinde kötü olmak gibi korkunç bir alışkanlıkları var," diye iç çekti Anne, bol balsamlı bir dalı suya bırakarak. "Ama herhalde sadece Tanrı'ya güvenmem ve unu koymaya dikkat etmem gerekecek. Ah, bak, Diana, ne güzel bir gökkuşağı! Sence biz gittikten sonra orman perisi ortaya çıkıp onu şalına takar mı?"

Diana, "Orman perisi diye bir şey olmadığını biliyorsun," dedi.

Diana'nın annesi Lanetli Orman olayını öğrenmişti ve buna kesinlikle kızgındı. Sonuç olarak Diana, bu türde diğer hayal ürünü şeylerden kaçındı ve zararsız orman perileri bile olsalar insanın böyle kafasında canlandırdığı ruhlarla dostluk kurmaya çalışmanın tedbirli bir davranış olmadığını düşündü.

"Ama olduğunu hayal etmek çok kolay," dedi Anne. "Her gece yatmadan önce, pencereminden dışarı bakıyorum ve orman perisinin gerçekten burada oturup pınarı ayna gibi kullanarak saçlarını tarayıp taramadığını merak ediyorum. Bazen sabah çiyde onun ayak izlerini arıyorum. Ah, Diana, orman perisine olan inancından vazgeçme!"

Çarşamba sabahı geldi. Anne güneş doğarken kalktı çünkü uyuyamayacak kadar heyecanlıydı. Bir önceki akşam pınardaki gezintisi nedeniyle şiddetli soğuk algınlığına yakalanmıştı; ancak mutlak zatürre haricinde hiçbir şey o sabah mutfak me-

selelerine olan ilgisini azaltamazdı. Kahvaltıdan sonra kekini yapmaya başladı. Sonunda fırın kapısını kapattığında derin bir nefes aldı.

"Eminim bu sefer hiçbir şey unutmadım, Marilla. Ama sence kabaracak mı? Belki de kabartma tozu iyi değildir? Yeni kutudan kullandım. Ve Bayan Lynde, bugünlerde her şey bu kadar katkı içerirken iyi bir kabartma tozu alabileceğimizden asla emin olamayacağımızı söylüyor. Bayan Lynde, hükümetin konuya el atması gerektiğini söylüyor, ancak bir Muhafazakâr hükümetin bunu yapacağı günü asla göremeyeceğimizi söylüyor. Marilla, ya bu pasta kabarmazsa?"

Meseleyi hiç heyecan duymaksızın ele alan Marilla'nın yanıtı, "O olmasa da bolca yiyeceğimiz var," oldu.

Ama kek kabardı ve altın rengi bir köpük kadar hafif ve yumuşacık şekilde fırından çıktı. Duyduğu memnuniyetten yüzü kızaran Anne, keki yakut rengi jöle katmanlarıyla kapladı ve hayalinde Bayan Allan'ın ondan yiyip bir dilim daha istediğini canlandırdı!

"Elbette en iyi çay setini kullanacaksın, Marilla," dedi. "Masayı eğreltiotları ve yaban gülleriyle süsleyebilir miyim?"

"Bence bunların hepsi saçmalık," dedi Marilla burun kıvırarak. "Bana göre masada önemli olan süslemeler değil, yenilebilir şeylerdir."

"Bayan Barry'nin masası süslenmişti ama," dedi kurnazlık konusunda tamamen suçsuz olmayan Anne, "Ve papaz ona zarif bir iltifat etmiş. Damak için olduğu kadar göz için de bir ziyafet sunduklarını söylemiş."

Bayan Barry ya da başka biri tarafından geride bırakılmamaya kararlı olan Marilla, "İstediğin gibi yap," dedi.

"Sadece tabaklar ve yemekler için yeterli alan bırakmayı unutma."

Anne, Bayan Barry'yi sönük bırakacak bir şekilde masayı dekore etmek için kendini ortaya koydu. Gül ve eğreltiotlarının, bir de kendi sanatsal zevkinin bolluğu sayesinde çay masasını o kadar güzel bir hale getirdi ki papaz ve karısı masaya oturduklarında koro halinde sofranın ne kadar güzel olduğunu dile getirdiler.

"Anne'in eseri," dedi Marilla, kısaca; Anne, Bayan Allan'ın onaylayan tebessümünün bu dünya için çok büyük bir mutluluk olduğunu hissetti.

Matthew da oradaydı, partiye nasıl olup da katıldığını yalnızca Tanrı ve Anne biliyordu. Öyle utangaç ve gergin bir haldeydi ki Marilla çaresizlikle ondan umudunu kesmişti fakat Anne onu o kadar başarılı bir şekilde idare ediyordu ki, şimdi en iyi kıyafetleri ve beyaz yakasıyla masada oturuyor ve papazla ilgiyle konuşuyordu. Bayan Allan'a tek kelime etmedi ama herhalde bu da ondan beklenemezdi.

Sıra Anne'in katlı pastasına gelene kadar her şey büyük bir neşe içinde geçti. Bu şaşırtıcı çeşitlilik içinde zaten fazlasıyla doymuş olan Bayan Allen, pastayı nazikçe geri çevirdi. Ancak Anne'in yüzündeki hayal kırıklığını gören Marilla gülümseyerek şöyle dedi:

"Ah, bundan bir parça almalısınız, Bayan Allan. Anne sizin için özel yaptı."

"O zaman tadına bakmalıyım," diye güldü Bayan Allan, papaz ve Marilla ile beraber kendisine dolgun bir üçgen aldı.

Bayan Allan pastadan bir ağız dolusu aldı ve yüzünden çok tuhaf bir ifade geçti; ancak tek kelime etmeden yemeye

devam etti. Marilla bu ifadeyi gördü ve pastayı tatmak için acele etti.

"Anne Shirley!" diye bağırdı, "O pastanın içine ne koydun?"

"Tarifin söylediklerinden başka bir şey koymadım, Marilla," diye cevapladı Anne ıstırapla bakarak. "Ah, güzel olmamış mı?"

"Güzel mi! Resmen korkunç. Bay Allan, lütfen daha fazla yemeyin. Anne, tadına bak. Buna ne aroması koydun?"

"Vanilya," dedi Anne, pastayı tattıktan sonra yaşadığı rezillikle kızaran yüzüyle. "Sadece vanilya. Ah, Marilla, kabartma tozu olmalı. O kabartma tozundan baştan beri şüph-"

"Kabartma tozuymuş! Git ve bana kullandığın vanilya şişesini getir."

Anne kilere koştu ve içi kısmen kahverengi bir sıvıyla dolu küçük bir şişeyle geri döndü. Şişenin üzerinde sarı renkte "En İyi Vanilya" yazan bir etiket vardı.

Marilla şişeyi aldı, tıpasını açtı, kokladı.

"Tanrım acı bize, Anne, o pastayı "ağrı kesici merhem" aromalı yapmışsın. Merhem şişesini geçen hafta kırdım ve kalanını boş vanilya şişesine döktüm. Sanırım bu kısmen benim hatam; seni uyarmalıydım ama Tanrı aşkına, kokusunu da mı almadın?"

Anne, yaşadığı bu çifte utanç karşısında gözyaşlarına boğuldu.

"Yapamadım; çok kötü nezle olmuştum!" dedi ve bu cümleyle birlikte, çatıdaki odasına koşup kendini yatağa atarak, rahatlatılmayı reddeden biri gibi ağlamaya başladı.

O sırada merdivenlerde hafif ayak sesleri duyuldu ve birisi odaya girdi.

"Ah, Marilla!" dedi Anne, kafasını kaldırmadan, "Sonsuza dek rezil oldum. Bunu insanlar asla unutmaz. İnsanlar bu olayı duyacak. Avonlea'da böyle şeyler her zaman duyulur. Diana bana pastamın nasıl olduğunu soracak ve ona gerçeği söylemem gerekecek. Beni her zaman ağrı kesici merhemle pasta yapan kız diye parmakla gösterecekler. Gil — yani okuldaki çocuklar buna gülmekten bıkmayacaklar. Ah, Marilla, eğer bir Hıristiyan olarak içinde en ufak bir acıma varsa bana bundan sonra aşağı inip bulaşıkları yıkamam gerektiğini söylemezsin. Papaz ve karısı gittiğinde onları yıkayacağım ama Bayan Allan'ın yüzüne bir daha bakamam. Belki de onu zehirlemeye çalıştığımı düşünüyordur. Bayan Lynde, hayırsever birini zehirlemeye çalışan bir yetim kız tanıdığını söylüyor. Ama merhem zehirli değildir. Dâhili olarak alınması gerekir; pastalar aracılığıyla olmasa da. Bayan Allan'a bunu söyler misin, Marilla?"

"Sanırım yataktan hemen çıkıp ve ona kendin söylemelisin," dedi neşeli bir ses.

Anne yataktan fırlayıp kalktığında, Bayan Allan'ı yatağının yanında beklerken ve onu gülen gözlerle izlerken buldu.

"Sevgili küçük kızım, böyle ağlamamalısın," dedi Anne'in içler acısı haldeki yüz ifadesinden gerçekten rahatsız olmuş şekilde. "Ah, bu herkesin yapabileceği komik bir hata."

"Ah, hayır, böyle bir hatayı sadece ben yaparım," dedi Anne. "Hem o pastayı sizin için çok güzel yapmak istemiştim, Bayan Allan."

"Evet, biliyorum canım. Seni temin ederim ki iyilik ve düşüncelerini, pastan sorunsuz olmuş gibi takdir ediyorum. Artık daha fazla ağlamamalısın, şimdi benimle gel ve bana çiçek bahçeni göster. Bayan Cuthbert bana kendine ait küçük bir ye-

rin olduğunu söylüyor. Onu görmek istiyorum çünkü çiçekler çok ilgimi çeker."

Anne, Bayan Allan'ın nazik bir insan olmasının gerçekten büyük bir talih olduğunu düşünerek, aşağı inmek ve rahatlamak için kendisine izin verdi. Merhemli pasta hakkında başka bir şey söylenmedi ve konuklar gittiğinde Anne, o korkunç olay göz önünde bulundurulduğunda, bu akşamdan beklediğinden daha fazla keyif aldığını fark etti. Yine de derinden bir iç çekti.

"Marilla, yarının henüz hata yapılmamış yepyeni bir gün olduğunu ne hoş, değil mi?"

"Senin o günü bolca hatayla dolduracağına eminim," dedi Marilla. "Hata yapma konusunda çok başarılısın Anne."

"Evet, ben de biliyorum," diye itiraf etti Anne kederle. "Ama benimle ilgili ümit verici bir şey fark ettin mi, Marilla? Ben asla aynı hatayı iki kez yapmıyorum."

"Her zaman yenilerini yaptığın için bunun çok faydası olduğunu düşünmüyorum."

"Ah, görmüyor musun Marilla? Bir insanın yapabileceği hataların da bir sınırı olmalı ve onların sonuna geldiğimde, hepsinden kurtulacağım. Bu çok rahatlatıcı bir düşünce."

"Şey, gidip o pastayı domuzlara versen iyi olur," dedi Marilla. "Hiç kimsenin yemesi için uygun değil o pasta, Jerry Boute için bile."

22. Bölüm

Anne Çaya Davet Ediliyor

"Yine gözlerin yerinden çıkacak gibi, bu sefer ne oldu?" diye sordu Marilla, Anne postaneden geri döndüğünde. "Başka bir iyi insan mı buldun?"

Heyecan Anne'in etrafını bir giysi gibi sardı, gözlerinin parlamasına, yüzünün ışıldamasına neden oldu. Ağustos akşamının yumuşak güneş ışığı ve tembel gölgeleriyle, rüzgârın esintisiyle uçuşan bir peri gibi patikada dans ederek gelmişti.

"Hayır, Marilla, ama ah, ne düşünüyorsun? Yarın öğleden sonra papaz evinde çay içmeye davet edildim! Bayan Allan benim için postaneye bir mektup bırakmış. Bak şuna, Marilla. 'Bayan Anne Shirley, Green Gables.' Hayatımda ilk defa birisi bana 'Bayan' diyor. Bu beni nasıl da heyecanlandırdı! O ânı en seçkin hazinelerim arasında sonsuza kadar saklayacağım."

"Bayan Allan bana Pazar Okulu sınıfının tüm üyelerini sırayla çaya davet edeceğini söyledi," dedi Marilla, bu harika etkinlikten sakince söz ederek. "Bu kadar heyecanlı olmana gerek yok. Olayları sakince karşılamayı öğrenmen gerek, çocuğum."

Anne'in olayları sakince karşılaması, doğasını değiştirmek olurdu. O, "ruh, ateş ve çiy" olduğu için, hayatın zevkleri ve sancıları ona üç kat daha fazla bir yoğunlukla gelirdi. Marilla bunu hissetti ve varoluşun iniş ve çıkışlarının muhtemelen bu dürtüsel ruha çok zor geleceğini fark etti ama söz konusu hazlar olduğunda da eşit derecede büyük kapasitesinin, bu acıları telafi etmekten daha fazlasını yapabileceğini yeterince anlayamıyordu.

Bu nedenle Marilla Anne'in mizacını, dere sığlıklarının birinde dans eden bir güneş ışığı kadar imkânsız ve yaradılışına yabancı, sakin ve tekdüze bir mizaca dönüştürmeyi kendine görev edinmişti. Kederle kendi kendine itiraf ettiği üzere, fazla bir ilerleme kaydedememişti. Güzel bir umudun ya da planın çöküşü Anne'i "ıstırapların en derinine" sürüklüyordu. Bu planların veya umutların gerçekleştirilmesiyse onu baş döndürücü mutluluk diyarlarına uçuruyordu. Marilla, dünyanın bu küçük yetimini istediği gibi uslu ve ciddi bir kız modeline asla dönüştüremeyeceğine dair umutsuzluğa kapılmaya başlamıştı. Ayrıca Anne'i değiştirebilse bile, yeni halini daha çok seveceğine inanmıyordu.

Anne o gece tek kelime etmeden, üzgün bir şekilde yatağa gitti çünkü Matthew rüzgârın kuzeydoğudan estiğini ve ertesi günün yağmurlu olabileceğini söylemişti. Kavak yapraklarının evin etrafındaki hışırtısı onu endişelendirdi; bu ses, yağmur

damlalarının sesine çok benziyordu ve körfezin, diğer zamanlarda büyük bir mutlulukla; tuhaf, yankılı, insanın aklına işleyen ritmini severek dinlediği o gür, uzaklardan gelen kükremesi, şimdi güzel bir gün isteyen küçük kız için bir fırtına ve felaket kehaneti gibiydi. Anne sabahın asla gelmeyeceğini düşündü.

Ama her şeyin bir sonu vardır, hatta papaz evinde çay içmeye davet edildiğiniz günden önceki gecenin bile. Matthew'un tahminlerine rağmen sabah hava iyiydi ve Anne'in morali en yüksek seviyesine yükseldi.

"Ah, Marilla, bugün içimde, gördüğüm herkesi sevmemi sağlayan bir şey var," diye açıkladı kahvaltı bulaşıklarını yıkarken. "Ne kadar iyi hissettiğimi bilemezsin! Hep böyle hissetsem güzel olmaz mıydı? Her gün çay içmeye davet edilirsem örnek bir çocuk olabileceğime inanıyorum. Ama ah, Marilla, bu ciddi bir olay. Çok endişeleniyorum. Ya düzgün davranmamam gerekiyorsa? Daha önce hiç bir papaz evinde çay içmediğimi biliyorsun ve buraya geldiğimden beri Aile Elçisi'nin Görgü Kuralları Bölümü'nde verilen kuralları inceliyor olmama rağmen, tüm görgü kurallarını bildiğimden emin değilim. Korkarım aptalca bir şey yapacağım ya da yapmam gereken bir şeyi yapmayı unutacağım. Bir şeyi çok istiyorsan, ondan iki tane almak iyi bir davranış olur mu?"

"Senin sorunun Anne, kendin hakkında çok fazla düşünüyor olman. Bayan Allan'ı ve onun için neyin en güzel ve en hoş olacağını düşünmelisin," dedi Marilla, hayatında bir kez olsun çok sağlam ve özlü bir tavsiye vermişti.

Anne bunu hemen fark etti.

"Haklısın Marilla. Kendimi hiç düşünmemeye çalışacağım."

Besbelli Anne, "görgü kurallarını" ihlal etmeden ziyaretini tamamlamıştı, çünkü eve alacakaranlıktan önce, safran ve pembe bulut kümeleriyle kaplı ihtişamlı gökyüzünün altında, adeta aklanmış gibi geldi ve mutfak kapısındaki büyük kırmızı kumtaşı döşemesinde, yorgun, kıvırcık başı Marilla'nın çizgili elbiseli kucağına uzanmış halde Marilla'ya her şeyi mutlulukla anlattı.

Köknar ağaçlarıyla kaplı batı tepelerinin kenarlarından uzun hasat alanlarının üzerine doğru serin bir rüzgâr esiyordu ve kavaklar ıslıklar çalıyordu. Parlak bir yıldız, meyve bahçesinin üzerinde asılı kaldı ve ateşböcekleri, eğreltiotları ve hışırdayan dalların arasında, Âşıklar Yolu'nda uçuşuyordu. Anne konuşurken onları izledi ve bir şekilde rüzgârın, yıldızların ve ateş böceklerinin anlatılamayacak kadar güzel ve büyüleyici bir şekilde birbirine karıştığını hissetti.

"Ah, Marilla, harika zaman geçirdim. Boşa yaşamamış olduğumu hissediyorum ve bir daha asla bir papaz evinde çay içmeye davet edilmesem bile hep böyle hissedeceğim. Oraya vardığımda Bayan Allan beni kapıda karşıladı. Düzinelerce fırfırı ve dirsek kolları olan, uçuk pembe organtinden çok tatlı bir elbise giymişti ve tıpkı bir melek gibi görünüyordu. Gerçekten büyüdüğümde bir papazın karısı olmak istediğimi düşünüyorum, Marilla. Bir papaz kızıl saçlarıma aldırmayabilir çünkü böyle dünyevi şeylere takılmaz. Ama elbette ki insanın doğal olarak iyi biri olması gerekir ve ben asla böyle olamayacağım, bu yüzden düşünmenin faydası yok sanırım. Bazı insanlar doğal olarak iyidir, bilirsin, diğerleri ise değildir. Ben diğerlerindenim. Bayan Lynde benim doğuştan gelen günahlarla dolu olduğumu söylüyor. Ne kadar iyi olmaya çalışsam da doğal

olarak iyi olanlar kadar başarılı olamam. Bu da geometri gibi zor bir şey, sanırım. Sence de bu kadar çok çabalamamın bir şey ifade etmesi gerekmiyor mu?

"Bayan Allan doğal olarak iyi insanlardan biri. Onu büyük bir tutkuyla seviyorum. Matthew ve Bayan Allan gibi bazı insanları, tanıdığın andan itibaren hiçbir sıkıntı duymadan sevebilirsin. Ve bir de Bayan Lynde gibi, sevmek için çok uğraşman gereken insanlar vardır. Onları sevmen gerektiğini bilirsin, çünkü bu insanlar çok fazla şey bilirler ve kilisede çok aktif çalışırlar, ama bunu her zaman kendine hatırlatman gerekir yoksa unutursun. White Sands Pazar Okulu'ndan çay içmeye gelmiş olan başka bir kız daha vardı. Adı Laurette Bradley'di ve çok hoş bir kızdı. Tam olarak kafa dengi biri değil, ama yine de çok hoş. Çok zarif bir çay içtik ve sanırım tüm görgü kurallarına çok iyi uydum. Çaydan sonra Bayan Allan çalıp şarkı söyledi, biz de Lauretta'yla birlikte eşlik ettik. Bayan Allan iyi bir sesim olduğunu ve bundan sonra Pazar Okulu korosunda şarkı söylemem gerektiğini söylüyor. Sadece düşüncesiyle bile nasıl heyecanlandığımı anlatamam. Diana'nın yaptığı gibi pazar okulu korosunda şarkı söylemeyi hep çok istedim ama bunun asla erişemeyeceğim bir onur olduğundan endişe ediyordum. Lauretta eve erken gitmek zorunda kaldı çünkü bu akşam White Sands Oteli'nde büyük bir konser varmış ve kız kardeşi orada şarkı söyleyecekmiş. Lauretta, oteldeki Amerikalıların her iki haftada bir Charlottetown hastanesine yardım etmek için bir konser verdiğini ve White Sands halkından şarkı söylemelerini istediklerini söylüyor. Lauretta, bir gün kendisine de sorulmasını beklediğini söyledi. Ona sadece hayranlık içinde baktım. O gittikten sonra Bayan Allan ile samimi bir şekilde

sohbet ettik. Ona Bayan Thomas ve ikizler, Katie Maurice ve Violetta, Green Gables'a gelişim ve geometri ile ilgili sorunlarım hakkında her şeyi anlattım. Buna inanır mısın, Marilla? Bayan Allan bana onun da geometrisinin çok kötü olduğunu söyledi. Bunun beni nasıl cesaretlendirdiğini anlatamam. Ben papaz evinden ayrılmadan hemen önce Bayan Lynde geldi ve ne olmuş biliyor musun Marilla? Yönetim heyeti yeni bir öğretmen tutmuş ve bu bir hanımefendi. Adı Bayan Muriel Stacy. Bu romantik bir isim değil mi? Bayan Lynde, Avonlea'da daha önce hiç kadın öğretmenleri olmadığını ve bunun tehlikeli bir yenilik olduğunu düşünüyor. Ama bence bir kadın öğretmene sahip olmak muhteşem olacak ve okulun başlamasına daha iki hafta varken nasıl bekleyeceğim bilmiyorum. Onu görmek için sabırsızlanıyorum."

23. Bölüm

Anne Bir Şeref Meselesinde Hüsrana Uğruyor

Anne aslında iki haftadan fazla beklemek zorunda kaldı. Merhemli kek hadisesinden bu yana neredeyse bir ay geçmişti ve yepyeni bir belaya bulaşma şansı yüksekti; dalgın kafayla yağsız sütü domuzların yemek kovası yerine yumaklarla dolu bir kovaya dökmek veya kütük köprüden geçerken, hayali elbiselerle sarılı olduğu düşüncesine kendini fazla kaptırıp dereye düşmek gibi ufak tefek hatalardan bahsetmeye bile değmezdi.

Papazın evindeki çaydan bir hafta sonra Diana Barry bir parti verdi.

"Küçük ve seçkin bir parti," diye temin etti Anne Marilla'yı. "Sadece sınıfımızdaki kızlar olacak."

Kızlar birlikte çok iyi zaman geçirdiler ve çaydan sonra kendilerini Barrylerin bahçesinde bulana kadar tatsız bir şey yaşanmadı; bahçeye çıktıklarında tüm oyunlardan biraz sıkıl-

mışlardı ve onları kışkırtacak bir tür haylazlık için hazırdılar. Bu beklentileri giderek "meydan okuma" şeklini aldı.

Karşıdaki kişiye bir şeye cesaret etmesi için meydan okumak, Avonlea'daki küçük çocuklar arasında yeni moda olan bir eğlenceydi. Oğlanlar arasında başlamıştı ama kısa sürede kızlara da yayıldı ve o yaz çocukların Avonlea'da "cesaret ettikleri" şeyler yüzünden yaptıkları tüm o saçmalıklar yazılsa tek başına bir kitap olabilirdi.

İlk başta Carrie Sloane, Ruby Gillis'e, ön kapının önündeki kocaman, yaşlı söğüt ağacında belirli bir yüksekliğe kadar tırmanması konusunda meydan okudu; adı geçen ağacı istila eden şişman yeşil tırtıllardan ölümüne korkmasına ve yeni muslin elbisesini yırtacak olsa annesinin ne kadar kızacağını bilmesine karşın, Carrie Sloane'ı bozguna uğratmak için, ağaca hızla tırmandı. Sonra Josie Pye, hiç durmadan ya da sağ ayağını yere indirmeden, sol ayağı üzerinde tüm bahçeyi sekerek geçmesi konusunda Jane Andrews'a meydan okudu. Jane Andrews bunu kabul edip denemiş olsa da üçüncü köşeye geldiğinde pes etti ve yenilgiyi kabul etti.

Josie'nin zaferi, yakışık almayacak şekilde ilan edilmiş olduğu için Anne Shirley ona, bahçeyi doğuya bağlayan tahta çitin üstünde yürümesi için ona meydan okudu. Aslına bakarsanız, tahta çitler üzerinde "yürümek", bunu daha önce hiç denememiş birinin tahmin edebileceğinden daha fazla beceri ve kafayla topukların dengesini gerektirir.

Ancak Josie Pye, popülerlik için gereken bazı niteliklerde geri kalmış olsa da tahta çitler üzerinde yürümek için doğuştan gelen bir yeteneğe sahipti. Josie, Barrylerin çitinde, böyle küçük bir şeyin "cesaret edilmesine" değmeyeceğini ima eden

çevik bir kayıtsızlıkla yürüdü. Daha önce çitlerin üzerinde yürümeye çalışırken başlarına pek çok iş gelen kızların çoğu onu takdir ettiği için bu üstün başarısı gönülsüz bir takdirle karşılandı. Josie, zafer ifadesiyle kızarmış yüzüyle çitin üzerinde tünediği yerden indi ve Anne'e meydan okuyan bir bakış attı.

Anne kızıl örgülerini geri attı.

"Küçük, alçak bir tahta çit üzerinde yürümenin müthiş bir şey olduğunu sanmıyorum," dedi. "Marysville'de çatı direğinde yürüyebilen bir kız tanıyordum."

"İnanmıyorum," dedi Josie net şekilde. "Kimsenin çatı direğinde yürüyebileceğine inanmıyorum. En azından sen kesin yapamazsın."

"Yapamaz mıyım?" diye bağırdı Anne.

"O zaman bunu yapman için sana meydan okuyorum," dedi Josie. "Sana oraya tırmanman ve Bay Barry'nin mutfak çatısının sırtında yürümen için meydan okuyorum."

Anne'in rengi attı ama yapılması gereken tek bir şey vardı. Mutfak çatısına giden bir merdivenin yaslı olduğu eve doğru yürüdü. Bütün beşinci sınıf kızları kısmen heyecan, kısmen dehşet içinde, "Ah!" dediler.

Diana, "Yapma, Anne," dedi. "Düşüp öleceksin. Josie Pye'ı boş ver. Kimseye bu kadar tehlikeli bir şey yapması için meydan okumak adil değil."

"Yapmak zorundayım. Şerefim tehlikede," dedi Anne ciddiyetle. "O çatı sırtında yürümeliyim Diana ya da denerken yitip giderim. Eğer ölürsem inci boncuk yüzüğüm senin olsun."

Anne merdiveni soluksuz bir sessizlik içinde tırmandı, çatı sırtına çıktı, kendini bu güvensiz zeminde dik bir şekilde dengeledi ve üzerinde yürümeye başladı. Dünyanın rahatsız edici

derecede yüksek bir konumunda olduğunu ve çatı sırtlarında yürürken hayal gücünün pek de yardımcı olmadığını baş dönmesiyle beraber fark etti. Yine de, felaket gelmeden önce birkaç adım atmayı başardı. Sonra sarsıldı, dengesini kaybetti, tökezledi, sendeledi ve güneşte kavrulmuş çatının üzerinden kayarak alttaki birbirine girmiş Virginia sarmaşıklarının arasından düştü — tüm bunlar, aşağıda toplanmış şaşkın kalabalık eşzamanlı, dehşet verici bir çığlık koyuvermeden önce olup bitti.

Anne, çatıya çıktığı taraftan düşmüş olsaydı, Diana muhtemelen inci boncuk yüzüğünün mirasçısı olurdu. Neyse ki, çatının sundurmanın üzerinden zeminin çok yakınına dek uzandığı diğer taraftan düştü, orada yaşanacak bir kazanın sonucu çok ciddi olmazdı. Yine de Diana ve diğer kızlar evin etrafında çılgınca koştuklarında —zemine yapışmış gibi yerinde duran ve histeriye boğulan Ruby Gillis hariç— Anne'i Virginia sarmaşıklarının enkazı arasında bembeyaz kesilmiş ve topallarken buldular.

"Anne, öldün mü mü?" diye bağırdı Diana, arkadaşının yanına dizlerinin üstüne çöktü. "Ah, Anne, sevgili Anne, bana sadece tek bir kelime et ve ölüp ölmediğini söyle."

Tüm kızları ve özellikle de, hayal gücü eksikliğine rağmen, Anne Shirley'nin vakitsiz ve trajik ölümünün nedeni olan kız olarak damgalandığı bir geleceğin korkunç hayalleri arasında olan Josie Pye'ı inanılmaz rahatlatan Anne sersemlemiş vaziyette doğrularak oturdu ve kararsızca cevap verdi:

"Hayır, Diana, ölmedim ama sanırım bilincim gitti."

"Nerede?" diye bağırdı Carrie Sloane. "Ah, nerede, Anne?" Anne cevap vermeden önce Bayan Barry olay yerine geldi.

Onu görünce Anne ayağa kalkmaya çalıştı,ama keskin bir acı çığlığıyla tekrar yere düştü.

"Sorun nedir? Neren acıyor?" diye sordu Bayan Barry.

"Ayak bileğim," diye cevapladı Anne. "Ah, Diana, lütfen babanı bul ve ondan beni eve götürmesini iste. Eve asla yürüyerek gidemeyeceğimi biliyorum. Ve eminim tek ayak üstünde de gidemem, Jane bahçenin etrafında bile tek ayakla gidememişti."

Marilla, Bay Barry'nin yanında Bayan Barry ve arkalarında bir grup küçük kızla birlikte kütük köprüden geçerek yokuştan geldiğini gördüğünde bahçede yaz elmaları topluyordu. Bay Barry kollarında, başı omzunda gevşekçe sallanan Anne'i taşıyordu.

O anda Marilla bir şeyi çok iyi anladı. Kalbini delip geçen o ani korkunun etkisiyle, Anne'in onun için neler ifade ettiğini anlamıştı. Anne'i sevdiğini — hayır, Anne'e çok düşkün olduğunu — kabul edebilirdi. Ama şimdi yokuştan aşağı aceleyle inerken Anne'in dünyadaki her şeyden daha değerli olduğunu biliyordu.

"Bay Barry, ona ne oldu?" dedi nefes nefese. Yıllar boyunca kendine hâkim olabilen, mantıklı biri olarak bilinen Marilla, her zamankinden daha solgun ve sarsılmış görünüyordu.

Anne başını kaldırarak cevap verdi.

"Korkma Marilla. Çatı sırtında yürüyordum ve düştüm. Sanırım ayak bileğimi burktum. Ama Marilla, boynumu kırmış da olabilirdim. İşe iyi tarafından bakalım."

"O partiye gitmene izin verdiğimde böyle bir şey yapacağını bilmeliydim," dedi Marilla, sert ve huysuz bir şekilde ama rahatlayarak. "Onu buraya getirin Bay Barry ve onu kanepeye yatırın. Tanrı aşkına, çocuk gitti, bayıldı!"

Bu doğruydu. Ağrıya yenik düşen Anne'in isteklerinden bir tanesi daha gerçekleşmişti. Bayılmıştı.

Hasat alanından aceleyle çağrılan Matthew, anında doktoru almak için gitti. Zamanında gelen doktor, durumun düşündüklerinden daha kötü olduğunu keşfetti. Anne'in bileği kırılmıştı.

O gece, Marilla bembeyaz yüzüyle küçük bir kızın yatağında uzandığı çatı odasına gittiğinde, ağlamaklı bir ses onu karşıladı.

"Benim için üzgün değil misin, Marilla?"

"Bu senin hatandı," dedi Marilla, perdeleri çekip bir lamba yaktı.

"İşte bu yüzden benim için üzülmelisin," dedi Anne, "Çünkü benim kendi hatam olduğu düşüncesi durumu en çok zorlaştıran şey. Birini suçlayabilseydim çok daha iyi hissederdim. Ama biri sana çatı sırtında yürümen için meydan okusa, ne yapardın Marilla?"

"Sağlam zeminde kalırdım ve ne istiyorlarsa yapmalarını izlerdim. Ne büyük bir saçmalık!" dedi Marilla.

Anne iç çekti.

"Ama sen çok mantıklı birisin, Marilla. Ben öyle değilim. Sadece Josie Pye'nin küçümsemesine dayanamayacağımı hissettim. Tüm hayatım boyunca böbürlenip dururdu. Hem bence zaten o kadar çok cezalandırıldım ki bana kızmana gerek yok, Marilla. Ne de olsa bayılmak hiç de hoş değil. Ve ayak bileğimi düzeltirken doktor canımı çok yaktı. Altı ya da yedi hafta boyunca yürüyemeyeceğim ve yeni öğretmeni kaçıracağım. Okula gidebildiğimde artık yeni olmayacak. Ve Gil — yani herkes sınıfta benim önüme geçmiş olacak. Ah, ben acı çeken

bir ölümlüyüm. Ama eğer bana kızgın kalmazsan her şeyi cesurca aşmaya çalışacağım, Marilla."

"Tamam, tamam, kızgın değilim," dedi Marilla. "Şanssız bir çocuksun, buna şüphe yok; ama dediğin gibi, acı çekeceksin. Şimdi biraz akşam yemeği yemeye çalış."

"Böyle bir hayal gücüm olduğu için şanslıyım, değil mi?" dedi Anne. "Beklenmedik bir şekilde bana yardımcı olacak. Hayal gücü olmayan insanlar kemiklerini kırdıklarında ne yaparlar sence Marilla?"

Sonraki sıkıcı yedi hafta boyunca Anne'in, hayal gücüne defalarca şükretmek için iyi bir nedeni vardı. Ama sadece hayal gücüne bel bağlamıyordu. Çok sayıda ziyaretçisi vardı ve her gün bir ya da daha çok okul arkadaşı ona çiçek ve kitaplarını getirmek ve Avonlea'nın çocuklarının dünyasındaki tüm olayları anlatmak için ziyarete geliyordu.

"Herkes çok iyi ve nazik davranıyor, Marilla," diye iç çekti Anne, zeminde topallamaya başladığı ilk gününde. "Sürekli yatmak çok hoş değil; ama iyi bir tarafı var, Marilla. Ne kadar arkadaşın olduğunu öğreniyorsun. Amir Bell bile beni görmeye geldi ve o gerçekten çok iyi bir adam. Kafa dengi bir dost değil elbette; ama yine de ondan hoşlanıyorum ve dualarını eleştirdiğim için çok üzgünüm. Şimdi gerçekten dualarını içtenlikle ettiğine inanıyorum, sadece sanki öyle değilmiş gibi yapma alışkanlığı var. Eğer biraz çabalasaydı bunu aşabilirdi. Ona iyi bir ipucu verdim, kendi küçük özel dualarımı ilginç kılmak için ne kadar çok çalıştığımı söyledim. O da bana, çocukken bileğini kırdığı zamandan bahsetti. Amir Bell'in çocuk olduğunu düşünmek çok garip geliyor. Hayal gücümün bile sınırları var çünkü bunu hayal bile edemiyorum. Onu bir ço-

cuk olarak hayal etmeye çalıştığımda, tıpkı Pazar Okulu'nda göründüğü gibi, gri bıyık ve gözlüklerle görüyorum, sadece biraz daha küçük. Bayan Allan'ı küçük bir kız olarak hayal etmek çok kolay. Bayan Allan on dört kez beni görmeye geldi. Bu gurur duyulacak bir şey değil mi Marilla? Bir papazın karısının zamanından bu kadarını sana ayırması! Ayrıca bir ziyaretçi olarak da harika bir insan. Asla sana, bunun kendi hatan olduğunu söylemiyor, bu olay sayesinde daha iyi bir kız olacağımı umduğunu söylüyor. Bayan Lynde beni her görmeye geldiğinde aynısını söylüyordu ama o bunu, daha iyi bir kız olacağımı umduğunu fakat olacağıma inanmadığını hissettirerek söylüyordu. Josie Pye bile beni görmeye geldi. Ona olabildiğince nazik davrandım çünkü sanırım çatı sırtında yürümemi söyleyip bana meydan okuduğu için üzgündü. Eğer ölseydim, hayatı boyunca kalbinde kopkoyu bir pişmanlık yükü taşımak zorunda kalacaktı. Diana sadık bir dost. Yapayalnız yatağımı neşelendirmek için her gün yanımda oldu. Ama ah, okula gidebildiğim zaman çok mutlu olacağım çünkü yeni öğretmen hakkında çok heyecan verici şeyler duydum. Kızların hepsi onun çok tatlı biri olduğunu düşünüyor. Diana, öğretmenin çok güzel, açık renk, kıvırcık saçları ve büyüleyici gözleri olduğunu söylüyor. Güzel giyiniyormuş ve elbisesinin kolları, Avonlea'daki herkesinkinen daha kabarıkmış. Her cuma öğleden sonra ezberden okuma yaptırıyormuş ve herkes bir parça okumak ya da bir diyaloga katılmak zorundaymış. Ah, bunu düşünmek bile çok güzel. Josie Pye bundan nefret ettiğini söylüyor ama bunun nedeni Josie'nin hayal gücünün çok kısıtlı olması. Diana, Ruby Gillis ve Jane Andrews gelecek cuma için 'Sabah Ziyareti' adlı bir diyalog hazırlıyorlar. Cuma günleri

öğleden sonraları ezberden okuma yokmuş, Bayan Stacy herkesi 'gezi' için ormana götürüyormuş ve eğreltiotları, çiçekler ve kuşlar üzerinde çalışıyorlarmış. Ayrıca her sabah ve akşam kültür fizik egzersizleri yapıyorlar. Bayan Lynde, böyle şeyleri hiç duymadığını ve tüm bunların, öğretmenin bir kadın olmasından kaynaklandığını söylüyormuş. Ama bence bu muhteşem bir şey olmalı ve Bayan Stacy'nin nazik biri olacağını düşünüyorum."

"Anlaşılacak tek bir şey var, Anne," dedi Marilla, "o da, Barrylerin çatısından düşmenin çeneni hiç incitmemiş olduğu."

24. Bölüm

Bayan Stacy ve Öğrencileri Konsere Gidiyor

Anne okula yine dönmek için hazır olduğunda, harika bir ekim ayıydı; her yer kızıl ve altın rengi tonlarındaydı ve adeta vadilerin, sonbahar ruhu tarafından süzülmeleri için doldurulmuş gibi görünen hafif bir sis tabakasıyla kaplı —ametist, inci, gümüş, gül ve duman grisi tonlarında— yumuşacık sabahlar oluyordu. Çiy tabakaları o kadar yoğundu ki tarlalar gümüş bir bez gibi parlıyordu ve kökleri dallanıp budaklanan ağaçlardan oluşan korulukların içinde, hışırdayan bir sürü yaprak yığını vardı. Huş Yolu sapsarı bir gölgelik gibiydi ve yol boyunca büyümüş olan eğreltiotları sararmış ve kahverengiydi. Havada, salyangozların aksine, hızlı ve istekli bir şekilde okula giden küçük kızların kalplerine ilham veren bir keskinlik vardı ve Ruby Gillis'in sıraların arasında başını salladığı, Carrie Sloane'ın notlar gönderdiği, Julia Bell'in arka sıradan bir "çiklet"

uzattığı, Diana'nın yanındaki küçük kahverengi masaya tekrar dönmek mutluluk vericiydi. Anne kaleminin ucunu açıp resim kartlarını masasına yerleştirirken derin bir nefes aldı. Hayat kesinlikle çok ilginçti.

Yeni öğretmen onun için gerçek ve yardımsever, yepyeni bir arkadaştı. Bayan Stacy zeki, sempatik, genç bir kadındı ve öğrencilerinin sevgisini kazanma ve bunu daim kılma, zihinsel ve ahlaki anlamda onların içlerindeki cevheri ortaya çıkarma konusunda Tanrı vergisi bir yeteneği vardı. Anne, bu erdemli etki altında bir çiçek gibi açtı ve onu hayran hayran dinleyen Matthew ve kendisini sıkça eleştiren Marilla'ya okulda yaşananları ve hedeflerini anlattı.

"Bayan Stacy'yi tüm kalbimle seviyorum Marilla. Çok hanım hanımcık biri ve çok tatlı bir sesi var. İsmimi söylediğinde içgüdüsel olarak, onu sonundaki E harfiyle söylediğini hissediyorum. Bu öğleden sonra ezberden okumalarımız vardı. Keşke 'İskoç Kraliçesi Mary'yi okuduğumu duymak için orada olsaydın. Tüm ruhumu ortaya koydum. Ruby Gillis, eve gelirken bana, 'Şimdi babamın kolu için, kadınımın yüreğinin vedası' dizesini okurken kanının donduğunu söyledi."

Matthew, "Eh, bir ara bazılarını benim için ahırda okuyabilirsin," diye bir öneride bulundu.

"Tabii ki okurum," dedi Anne anında, "Ama bu kez o kadar iyi yapamayacağım, bunu biliyorum. Karşında sözlerini nefes almadan takip eden bütün öğrenciler olduğu zamanki kadar heyecan verici olmayacaktır. Kanını donduramayacağımı biliyorum."

"Bayan Lynde, geçen cuma günü Bell'in tepesindeki büyük ağaçlardan karga yuvalarına tırmanan oğlanlar görünce onun

da kanı donmuş," dedi Marilla. "Bayan Stacy bunu neden teşvik etti merak ediyorum."

"Ama doğa çalışması için bir karga yuvası istedik," diye açıkladı Anne. "Öğleden sonra gezi çalışmamız vardı. O çayırlar öğleden sonraları muhteşem oluyor, Marilla. Bayan Stacy her şeyi çok güzel açıklıyor. Geziye gittiğimiz öğleden sonraları kompozisyonlar yazmamız gerekiyor ve ben en iyilerini yazıyorum."

"Bunu sen söyleyince kendini beğenmiş biri gibi oluyorsun. Öğretmeninin söylemesine müsaade etsen daha iyi olur."

"Ama bunu zaten o söyledi, Marilla. Ben kendini beğenmiş biri değilim. Geometride böylesine bir ahmakken nasıl olabilirim? Her ne kadar biraz biraz anlamaya başlamış olsam da. Bayan Stacy çok açıkça anlatıyor. Yine de asla geometride iyi olamayacağım ve sizi temin ederim ki bu beni çok mahcup ediyor. Ama kompozisyon yazmayı seviyorum. Çoğunlukla Bayan Stacy, kendi konularımızı seçmemize izin veriyor; ama önümüzdeki hafta önemli bir kişiyle ilgili bir kompozisyon yazacağız. Yaşayan çok sayıda olağanüstü insan arasından seçim yapmak zor. Öldükten sonra dikkat çeken ve hakkında şiirler yazılan biri olmak muhteşem bir şey değil midir? Dikkat çeken biri olmayı çok isterdim. Sanırım büyüdüğümde eğitimli bir hemşire olacağım ve Kızıl Haç ile birlikte merhametin elçisi olarak savaş alanlarına gideceğim. Yani, eğer yurtdışı görevine gönderilmezsem. Bu çok romantik olurdu ama misyoner olmak için çok iyi biri olmak gerek ve bu benim için zor olurdu. Her gün kültür fizik egzersizleri de yapıyoruz. Bu dersler sayesinde incecik oluyoruz ve sindirimimize de iyi geliyor."

"Saçma sapan işler!" dedi Marilla, gerçekten de tüm bunların tamamen saçmalık olduğunu düşünüyordu.

Fakat tüm gezi derslerinin olduğu öğleden sonraları ve ezberlerin yapıldığı cuma günleri ve kültür fizik eğitimleri, Bayan Stacy'nin kasım ayında öne sürdüğü bir projenin karşısında sönük kaldı. Bu proje kapsamında, Avonlea okulunun öğrencileri, okul binasına bir bayrak satın almak için para toplama gibi takdire şayan bir amaçla, bir konser düzenleyip Noel Gecesi büyük salonda bir performans sergileyeceklerdi.

Tüm öğrenciler birlik olup iyi niyetle planı benimsedi ve bir program hazırlamak için hazırlıklar hemen başladı. Seçilen solistlerin hiçbiri, kendini canla başla göreve adamış olan Anne Shirley kadar heyecanlı değildi ancak Marilla'nın onayını alamayınca önüne bir engel çıkmış oldu. Marilla bunun tamamen ahmaklık olduğunu düşünüyordu.

"Böyle şeyler sadece kafanızı saçmalıklarla dolduruyor ve derslerinize harcamanız gereken zamanı boşa geçirmenize neden oluyor," diye homurdandı. "Çocukların konser düzenlemesini ve pratik yapmak için koşturup durmasını uygun görmüyorum. Bu onların bomboş, şımarık ve eğlence düşkünü olmalarına neden oluyor."

"Ama alınacak o değerli şeyi düşün," diye yalvardı Anne. "Bir bayrak, vatanseverlik ruhunun oluşmasını sağlayacaktır, Marilla."

"Saçmalık! Sizin aklınızda vatanseverlikten pek bir eser yoktur. Tek istediğiniz iyi vakit geçirmek."

"Peki, vatanseverlik ile eğlenceyi bir araya getirsek, o zaman olmaz mı? Elbette bir konser hazırlamak çok güzel bir şey. Altı tane koromuz olacak ve Diana solo söyleyecek. Be-

nim iki diyaloğum var; 'Dedikoduyu Durdurma Topluluğu' ve 'Peri Kraliçe'. Erkeklerin de bir diyaloğu olacak. Ayrıca benim iki ezberim de olacak, Marilla. Düşündükçe ürperiyorum ama güzel ve heyecan verici bir ürperme bu. Ve en son bir tablo yapacağız: 'Sadakat, Umut ve Hayırseverlik.' Diana, Ruby ve ben olacağız, beyazlar içinde ve uçuşan, dalgalı saçlarımızla. Ben, ellerim —bu şekilde— birbirine kenetlenmiş ve gözlerim yukarı dikilmiş halde durup Umut olacağım. Ezberlerime çatı katında çalışacağım. Benden inleme sesleri geldiğini duyarsan paniğe kapılma. Ezberlerimin birinde üzücü bir inleme sesi çıkarmam gerekiyor ve iyi bir artistik inleme sesi çıkarmak gerçekten zor, Marilla. Josie Pye küsmüş durumda çünkü diyalogda isteği bölümü alamadı. Peri kraliçe olmak istemişti. Bu komik olurdu, Josie kadar şişman bir peri görülmüş müdür? Peri kraliçeler zayıf olmalıdır. Jane Andrews peri olacak ve ben de onun nedimelerinden biri olacağım. Josie kızıl saçlı bir perinin de şişman bir peri kadar komik olduğunu düşündüğünü söylüyor ama ben onun gibi düşünmüyorum. Saçıma beyaz güllerden bir taç takacağım ve Ruby Gillis terliklerini bana ödünç verecek çünkü benim kendi terliğim yok. Biliyorsun ki perilerin terlik giymeleri önemlidir. Bir perinin çizme giydiğini hayal edemeyiz, değil mi? Özellikle bakır burunlu bir çizme. Salonu sarmaşık alaçam ve köknar ağaçlarından yapılmış, içlerinde pembe pelür kâğıttan güller olan sloganlarla donatacağız. Ve Emma White orgla marş çalarken seyirciler yerlerini aldıktan sonra ikişer ikişer yürüyeceğiz. Marilla, benim kadar hevesli olmadığını biliyorum fakat küçük Anne'ciğinin kendini ön plana çıkarmasını istemez misin?"

"Tek istediğim uslu durman. Tüm bu yaygara bittiğinde gerçekten mutlu olacağım ve sen de rahat durabileceksin. Şu anda kafanın içi diyaloglar, inlemeler ve tablolarla doluyken hiçbir işe yaramıyorsun. Dilinin aşınmamış olması da bir mucize."

Anne iç geçirdi ve arka bahçeye gitti, bahçeye yaprakları dökülmüş bir kavak ağacının dalları arasından yeni yeni ortaya çıkan ay ışığı vuruyordu ve Matthew orada odun kesiyordu. Anne bir kütüğün üzerine oturdu ve konseri ona da anlattı, Matthew en azından takdir eden ve sempatik bir dinleyiciydi.

"Eh, bence oldukça iyi bir konser olacak. Senin de kendi bölümünü gayet iyi yapacağına inanıyorum," dedi Anne'in arzu dolu ve neşeli yüzüne bakıp gülümseyerek.

Anne de ona gülümsedi. İkisi çok iyi arkadaştı ve Matthew sıklıkla, onun yetiştirilmesiyle bir alakası olmadığı için yıldızlarına teşekkür ediyordu. Bu sadece Marilla'nın göreviydi. Eğer Matthew'un görevi olsaydı istekleriyle kendisine verilen görev arasında kalıp endişelenirdi. Fakat şimdi, Marilla'nın deyişiyle "Anne'i şımartmak" konusunda özgürdü. Ama bu hiç de fena bir düzenleme değildi; bazen küçük bir "takdir", dünyadaki en özenli "yetiştirme" görevi kadar işe yarayabilir.

25. Bölüm

Matthew Kabarık Kollar Konusunda Israr Ediyor

Matthew kötü bir on dakika geçiriyordu. Soğuk, gri bir aralık akşamı alacakaranlıkta mutfağa gelmiş ve Anne ve okul arkadaşlarının oturma odasında "Peri Kraliçesi" oyununun bir alıştırmasını yaptığını bilmeden ağır botlarını çıkarmak için tahta sandığın köşesine oturmuştu. O anda kızlar, neşeyle gülüşüp kendi aralarında sohbet ederek salondan mutfağa geçtiler. Ancak onları görünce bir elinde çıkardığı botu diğer elinde de keratasıyla tahta kutunun yanındaki gölgelere doğru küçülen Matthew'u görmediler ve şapkalar takıp ceketler giyip diyaloglardan ve konserden bahsettiklerinde, Matthew az önce bahsi geçen on dakika boyunca onları mahcup bir ifadeyle izledi.

Anne aralarında duruyordu, gözleri parlak ve diğerleri gibi canlıydı; ama Matthew birdenbire onda, arkadaşlarından farklı

bir şey olduğunu fark etti. Matthew'u endişelendiren şey, onu etkileyen bu farkın, var olmaması gereken bir şey olmasıydı. Anne, daha parlak bir yüze, daha büyük, heyecan dolu gözlere ve diğerlerinden daha hassas özelliklere sahipti; utangaç, dikkatsiz Matthew bile bunları fark etmeyi öğrenmişti; ama onu rahatsız eden fark bu özelliklerin hiçbirinde bulunmuyordu. O zaman bu fark neredeydi?

Matthew, kızlar kol kola uzun, donmuş patikadan aşağı inip gittikten ve Anne kitaplarına gömüldükten uzun süre sonra bile bu soruyu düşünüyordu. Bunu Marilla'ya söyleyemezdi. Çünkü söyleyecek olsa, Marilla burun kıvırır ve Anne ile diğer kızlar arasındaki tek farkın, diğer kızlar bazen sessiz olurken Anne'in dilini hiç tutamadığı olduğunu söylerdi. Matthew, bunun pek yardımcı olmayacağını düşündü.

Marilla'nın tiksinmesine rağmen, o akşam bu konuyu düşünmek üzere piposuna başvurdu. İki saat boyunca piposunu içip enikonu düşündükten sonra Matthew sorununun çözümünü buldu. Anne diğer kızlar gibi giyinmemişti!

Matthew bu konuda düşündükçe, Anne'in asla diğer kızlar gibi giyinemediğine daha da kadar ikna oldu; en azından Green Gables'a geldiğinden beri. Marilla onu hep aynı düzensiz desenden yapılan sade, koyu renk elbiselerle giydirmişti. Matthew elbise modasından onun kadar anlamıyordu; ama Anne'in elbise kollarının diğer kızların giydiği kollara hiç benzemediğinden emindi. O akşam çevresinde gördüğü küçük kız kümesini hatırladı —hepsinin kırmızı, mavi, pembe ve beyaz güzel elbiseleri vardı— ve Marilla'nın neden onu her zaman bu kadar sade ve ağırbaşlı bir şekilde giydirdiğini merak etti.

Tabii ki, doğrusu bu olmalıydı. Marilla en iyisini biliyordu ve onu Marilla büyütüyordu. Muhtemelen bu düşüncenin ardında bazı akıllıca, anlaşılmaz nedenler vardı. Ama elbette çocuğun güzel bir elbisesi olmasına izin vermenin hiçbir zararı olamazdı; tıpkı Diana Barry'nin her zaman giydiği elbiseler gibi. Matthew ona bir tane almaya karar verdi; kuşkusuz buna, işine burnunu soktuğu için itiraz edemezdi. Noel'e sadece iki hafta vardı. Yeni, güzel bir elbise, harika bir hediye olurdu. Matthew, memnuniyetle iç çekerek piposunu bırakıp yattı, arkasından Marilla tüm kapıları açtı ve evi havalandırdı.

Ertesi akşam Matthew, elbiseyi satın almak için Carmody'ye gitti, en kötüsünü atlatmaya ve bu işi bitirmeye karar verdi. Öyle olacaktı, kendine güvendiğini hissetti, büyük bir zorluk değildi. Matthew'un kendini kanıtlayarak alabileceği ve iyi bir pazarlıkçı olduğu şeyler vardı, ama iş, bir kıza elbise almaya gelince tümüyle esnafın merhametine kalacağını biliyordu.

Matthew fazlasıyla düşündükten sonra, William Blair yerine Samuel Lawson'ın dükkânına gitmeye karar verdi. Bu arada, Cuthbertlar her zaman William Blairlerin dükkânına giderlerdi; onlar için bu neredeyse Presbiteryen kilisesine gitmek ve Muhafazakâr partiye oy vermek kadar büyük bir vicdan meselesiydi. Ancak William Blair'in iki kızı sık sık orada müşterileri beklerdi ve Matthew ikisinden de ölümüne korkardı. Ne istediğini tam olarak bildiği ve istediği şeyi işaret edebildiği zaman onlarla başa çıkabiliyordu; fakat açıklama ve istişare gerektiren böyle bir konuda Matthew, tezgâhın arkasındakinin bir erkek olduğundan emin olması gerektiğini hissetti. Böylece Samuel'ın veya oğlunun onu beklediği Lawson'a gitti.

Eyvah! Matthew, Samuel'ın işlerin büyümesiyle beraber bir kadın tezgâhtar da tuttuğunu bilmiyordu; bu kız, karısının yeğeniydi ve gür ve kabartılmış saçları, kocaman, yuvalarında fıldır fıldır dönen kahverengi gözleri, geniş ve insanı hayran bırakan gülümsemesiyle oldukça gösterişli bir gençti. Ölçülü bir şıklığı vardı ve ellerinin her hareketiyle parıldayan, sallanan ve çınlayan birkaç bilezik takmıştı. Matthew onu orada görünce bir kafa karışıklığı yaşadı ve bu bilezikler aklını başından tamamen aldı.

"Bu akşam sizin için ne yapabilirim, Bay Cuthbert?" diye sordu Bayan Lucilla Harris, her iki eliyle tezgâha dokunarak, seri ve sokulgan bir ifadeyle.

"Sizde hi-hi-hiç şey, hiç bahçe tırmığı bulunur mu?" diyerek kekeledi Matthew.

Bayan Harris, bir adamın aralık ayının ortasında ona tırmık sorması karşısında doğal olarak biraz şaşırmış göründü.

"Sanırım fazladan bir ya da iki tane kaldı," dedi, "ama üst kattaki depodalar. Gidip bakayım." Onun yokluğunda, Matthew dağınık düşüncelerini toplamaya çalıştı.

Bayan Harris tırmıkla dönüp neşeli bir şekilde sordu:

"Başka bir şey var mıydı Bay Cuthbert?" Matthew cesaretini toplayıp cevapladı: "Şimdi, hazır sormuşken, bi-biraz ot tohumu alsam, yani, baksam, şey, satın alsam olur."

Bayan Harris, Matthew Cuthbert'a garip dendiğini duymuştu. Şimdi, onun tamamen deli olduğuna karar verdi.

"Sadece baharda ot tohumumuz oluyor," diye açıkladı gururlu bir şekilde. "Şu anda elimizde hiç yok."

"Ah, elbette-elbette-dediğiniz gibi," diye kekeledi mutsuz Matthew, tırmığı alıp kapıya yönelirken. Eşikte, henüz ödeme-

sini yapmadığını hatırladı ve sefil bir halde geri döndü. Bayan Harris bozukluklarını sayarken gücünü toplayıp son, çaresiz bir deneme yaptı.

"Çok-çok sorun olmazsa, hazır gelmişken, biraz, biraz şeker de bakmak isterim."

"Beyaz mı, esmer mi?" diye sordu Bayan Harris sabırlı bir şekilde.

"Ah, şey, esmer," diye sessizce cevapladı Matthew.

"Orada bir fiçi var," dedi Bayan Harris bileziklerini o yöne doğru sallayarak. "Bizdeki tek tür o."

"Ben-ben on kilo alayım," dedi Matthew alnında ter boncukları birikerek.

Matthew kendine gelene kadar evin yolunu yarılamıştı bile. Dehşet verici bir deneyim olmuştu ama garip bir dükkâna gitme yanılgısına düştüğü için bunu hak ettiğini düşündü. Eve ulaşınca tırmığı depoya sakladı ama şekeri Marrilla'ya götürdü.

"Esmer şeker!" diye bağırdı Marilla. "Neden bu kadar çok aldın ki? Biliyorsun ki bunu çiftlik işçisinin yulaf lapası ya da kara meyveli kek dışında hiçbir şey için kullanmıyorum. Jerry gitti ve kekimi de uzun süre önce yaptım. Hem şeker iyi de değil —iri taneli ve koyu— William Blair'ın elinde genelde böyle şeker olmaz."

"Ben-ben bir ara işe yarayabilir diye düşündüm," dedi Matthew küçük macerasını saklayarak.

Matthew durumu bir kez daha gözden geçirince, bu durumla başa çıkmak için bir kadına ihtiyaç duyulduğuna karar verdi. Marilla söz konusu bile olamazdı. Matthew, Marilla'nın projesini hemen durduracağından emindi. Geriye sadece Bayan Ly-

nde kalıyordu; Matthew Avonlea'daki başka hiçbir kadından tavsiye istemeye cesaret edemezdi. Böylece Bayan Lynde'e gitti ve bu iyi kadın, meseleyi hemen bu yılmış adamın elinden kendi kontrolüne aldı.

"Anne'e vermen için bir elbise seçmek mi? Tabii ki seçerim. Yarın Carmody'ye gidiyorum ve bunu da hallederim. Aklında belli bir şey var mı? Hayır mı? O zaman kendi sağduyumu kullanırım. Bence güzel, hoş bir kahverengi Anne'e çok yakışır ve William Blair'da çok hoş, yeni bir kumaş var. Belki de benim dikmemi istersin çünkü Marilla yapacak olursa Anne bunu önceden fark edebilir ve süpriz bozulur, ne dersin? Sorun değil, ben yaparım. Hayır, hiç sorun olmaz. Dikişi severim. Elbiseyi yeğenim Jenny Gillis'e uyacak şekilde dikerim çünkü o ve Anne'in vücut yapıları neredeyse birebir aynı."

"Eh, çok minnettar kalırım," dedi Matthew. "Ve-ve-bilmiyorum ama sa-sanırım kollarını bugünlerde eskiden yaptıklarından farklı yapıyorlar. Çok fazla şey istemek olmayacaksa ben-ben yeni şekilde yapılmalarını isterim."

"Kabarık kollar mı? Elbette. Hiç endişelenmene gerek yok Matthew. En yeni modaya uygun şekilde yapacağım," dedi Bayan Lynde. Matthew gittikten sonra kendi kendine ekledi:

"O zavallı çocuğun bir kez olsun düzgün bir şey giydiğini görmek gerçekten tatmin edici olacak. Marilla'nın onu giydirme şekli gerçekten gülünç ve ona bunu açıkça söylemeyi çok kez istedim. Ama dilimi tuttum çünkü Marilla'nın tavsiye almak istemediğini görebiliyorum. Evde kalmış olmasına rağmen çocuk yetiştirmeyi benden daha iyi bildiğini düşünüyor. Ama bu işler her zaman böyledir. Çocuk yetiştiren insanlar, dünyada her çocuğa uyacak kesin ve hızlı bir yöntem olmadı-

ğını bilirler. Ancak, hiçbir zaman bunların Üç Kural kadar basit ve kolay olduğunu düşünmemişlerdir; sadece üç kuralınızı modaya uygun belirleyin ve sonuç alın. Ama etten kemikten olan insan aritmetiğin alanına girmez ve Marilla Cuthbert tam da burada hata yapıyor. Sanırım Anne'i bu şekilde giydirerek ona alçakgönüllülük ruhu aşılamaya çalışıyor; ama böyle yaparak ona kıskançlık ve hoşnutsuzluk aşılaması daha olası. Çocuğun kendi kıyafetleri ve diğer kız çocuklarının kıyafetleri arasındaki farkı hissettiğine eminim. Ama bunu Matthew'un fark ettiğini düşünmek! Bu adam altmış yılı aşkın bir süredir süren uykusundan uyanıyor!"

Marilla sonraki iki hafta boyunca Matthew'un aklında bir şey olduğunu biliyordu ama Bayan Lynde yeni elbiseyi Noel Arifesi'nde getirene kadar ne olduğunu tahmin edemedi. Marilla genel olarak oldukça iyi davrandı, ancak Bayan Lynde'in elbiseyi neden kendisinin diktiğiyle ilgili diplomatik açıklamasına pek güvenmemişti; Bayan Lynde, Matthew'un elbiseyi Marilla dikerse Anne'in daha erken öğrenebileceğinden endişe ettiğini söylemişti.

"Demek Matthew iki haftadır bu yüzden bu kadar gizemli görünüyor ve kendi kendine sırıtıyor," dedi biraz sert ama hoşgörülü bir şekilde. "Onun bir aptallık peşinde olduğunu biliyordum. Anne'in daha fazla elbiseye ihtiyacı olduğunu düşünmediğimi söylemeliyim. Bu sonbaharda ona üç tane iyi, sıcak, giyilebilir elbise verdim ve daha fazlası resmen savurganlık olacaktır. Sadece bu kollardan bile yeni bir elbise çıkar. Anne'i şımartacaksın Matthew ve zaten şimdiden bir tavuskuşu kadar kibirli. Umarım sonunda memnun olur çünkü ilk seferden sonra bir daha bir şey dememiş olsa da buraya geldiğinden beri bu

aptalca kollardan istediğini biliyorum. Kollar giderek daha da büyüyor ve daha saçma bir görünüm alıyor; şimdi birer balon kadar büyükler. Gelecek yıl onları giyen herkes kapıdan yan geçmek zorunda kalacak."

Noel sabahı bembeyaz, güzel bir dünyaya doğdu. Aralık ayı çok ılık geçmişti ve insanlar yeşil bir Noel'i dört gözle bekliyordu; ama gece boyunca, Avonlea'nın görünümünü değiştirmek için yeterince kar yağmıştı. Anne buzlu çatı penceresinden çok mutlu gözlerle baktı. Lanetli Orman'ın yakınlarındaki köknarlar yumuşacık ve harika görünüyordu; huş ağaçları ve kuşkirazları sanki inciyle kaplanmıştı; sürülmüş tarlalar, kardan gamzeler gibiydi ve muazzam bir kuru soğuk vardı. Anne, sesi Green Gables'ta yankılanıncaya dek şarkı söyleyerek aşağı koştu.

"Mutlu Noeller, Marilla! Mutlu Noeller, Matthew! Güzel bir Noel değil mi? Her yer bembeyaz olduğu için çok mutluyum. Noel başka türlü insana pek gerçek gelmiyor, değil mi? Yeşil Noel'leri sevmiyorum. Yeşil değiller —sadece kötü soluk kahverengi ve griler. İnsanlar neden ona yeşil diyor? Bu... bu... Matthew, bu benim için mi? Ah, Matthew!"

Matthew, elbiseyi kâğıt sargılarından uysalca çıkardı ve küçük gören bir edayla çaydanlığı dolduruyor numarası yapan ama aslında ilgili bir şekilde gözucuyla olanları seyreden Marilla'ya karşı çıkan bir bakış atarak öne doğru uzattı.

Anne elbiseyi aldı ve saygıyla sessizce baktı. Ah, ne kadar güzeldi; ipeğin tüm parlaklığına sahip hoş, yumuşak kahverengi bir kumaş; zarif fırfırlar ve büzgülü bir etek; oldukça şık bir şekilde, özenle kat kat dikilmiş bir bel, boynundaki dantelde ufak bir fırfır. Ama kollar; en gösterişli onlardı! Uzun dirsek

manşetleri ve üstlerinde büzgü sıraları ve kahverengi ipek kurdele yaylarıyla bölünmüş iki güzel kabarık kol.

"Bu senin için bir Noel hediyesi, Anne," dedi Matthew utanarak. "Eee, Anne, hoşuna gitmedi mi? Tamam, tamam."

Anne'in gözleri anında gözyaşlarıyla dolmuştu.

"Beğenmek ne kelime! Ah, Matthew!" Anne elbiseyi bir sandalyenin üzerine koydu ve ellerini önünde kenetledi. "Matthew, bu çok zarif bir elbise. Ah, sana asla yeterince teşekkür edemem. Şu kollara bak! Sanırım bu mutlu bir rüya olmalı."

"Tamam, tamam, kahvaltı yapalım," diye araya girdi Marilla. "Anne, yeni bir elbiseye ihtiyacın olduğunu düşünmediğimi söylemeliyim; ama Matthew senin için gidip almış, ona iyi bak. Bayan Lynde'in sana bıraktığı bir saç kurdelesi de var. Elbiseye uyması için kahverengi. Şimdi gel, otur."

"Nasıl kahvaltı yapabileceğimi bilmiyorum," dedi Anne coşkuyla. "Kahvaltı böyle heyecan verici bir anda çok sıradan görünüyor. Gözlerime bu elbiseyle bir ziyafet çekmeyi tercih ederim. Kabarık kollar hâlâ moda olduğu için çok mutluyum. Eğer ben öyle bir elbise giyemeden modası geçseydi hep içimde ukde kalacağını hissediyordum. Asla kendimi tatmin olmuş hissedemezdim. Bayan Lynde'in bana kurdele de vermesi çok nazikçe. Gerçekten çok iyi bir kız olmam gerektiğini hissediyorum. Böyle zamanlarda örnek bir çocuk olmadığım için üzülüyorum ve hep gelecekte olacağımı söylüyorum. Ama bir şekilde karşı konulmaz istekler geldiğinde kararlarınıza sadık kalmak zor. Yine de bundan sonra fazladan çaba göstereceğim."

Sıradan kahvaltıları bittiğinde Diana, oyuktaki beyaz kütük köprüyü geçerek, kıpkırmızı paltosuyla mutlu, küçük bir figür

halinde karşılarında belirdi. Anne onunla buluşmak için yokuştan aşağı hızla koştu.

"Mutlu Noeller, Diana! Ah, harika bir Noel. Sana göstereceğim harika bir şeyim var. Matthew bana inanılmaz kolları olan çok güzel bir elbise verdi. Daha güzel bir şeyi hayal bile edemezdim."

"Benim de senin için bir şeyim var," dedi Diana nefes nefese. "İşte; bu kutu. Josephine Teyze bize içinde çok fazla şey bulunan büyük bir kutu gönderdi ve bu da senin için. Dün gece getirirdim ama hava kararduktan sonra geldi ve artık karanlıkta Lanetli Orman'dan geçmek istemiyorum."

Anne kutuyu açtı ve içine baktı. Önce üzerinde "Anne-kızı için, Mutlu Noeller" yazılı bir kart gördü ve sonra boncuklu topukları, saten fiyonkları ve parlak tokaları olan çok hoş bir çift çocuk terliği çıktı karşısına.

"Ah!" dedi Anne, "Diana, bu kadarı çok fazla. Rüya görüyor olmalıyım."

"Ben buna kısmet diyorum," dedi Diana. "Artık Ruby'nin terliklerini ödünç almak zorunda kalmayacaksın ve bu bir nimet, çünkü onlar sana iki numara büyüktü ve bir perinin sürekli ayağını sürüdüğünü duymak çok kötü olurdu. Josie Pye çok sevinirdi. Bu arada Rob Wright, dün değil önceki akşam, alıştırmadan sonra Gertie Pye ile eve gitti. Hiç böyle bir şey duydun mu?"

Tüm Avonlea öğrencileri o gün heyecan içindeydi çünkü salon dekore edilecek ve son bir büyük prova yapılacaktı.

Konser akşam başladı ve büyük bir başarı gösterdi. Küçük salon kalabalıktı; bütün öğrenciler mükemmel bir performans sergiledi ancak Anne, kıskançlığın vücut bulmuş hali Josie

Pye'ın bile kabul edeceği üzere, gecenin en parlak bir yıldızıydı.

"Ah, harika bir akşam olmadı mı?" diye iç çekti Anne her şey sona erdiğinde, Diana'yla birlikte karanlık, yıldızlı gökyüzünün altında eve yürürken.

"Her şey çok iyiydi," dedi Diana. "Sanırım on dolar kadar para kazanmış olmalıyız. Ama unutma, Bay Allan bir kısmını Charlottetown gazetelerine gönderecek."

"Ah, Diana, isimlerimizi gerçekten gazetede görecek miyiz? Bunu düşünmek beni çok heyecanlandırıyor. Solon çok zarifti Diana. Tekrarlamanı istediklerinde senden daha gururlu hissettim. Kendi kendime, 'Böylesine onurlandırılan benim en yakın arkadaşım.' dedim."

"Senin okumaların da salonu yıktı, Anne. O hüzünlü olan tek kelimeyle harikaydı."

"Ah, çok gergindim Diana. Bay Allan adımı söylediğinde, o platforma nasıl çıktığımı gerçekten bilmiyorum. Bir milyon göz bana bakıyormuş gibi hissettim ve korkunç bir an için hiç başlayamayacağım sandım. Sonra güzel, kabarık kollarımı düşündüm ve ondan cesaret aldım. O kollara layık olmam gerektiğini biliyordum, Diana. Sonra başladığımda sesim çok uzaklardan geliyor gibiydi. Kendimi papağan gibi hissettim. Bu ezberden okumalara iyi ki tavan arasında sık sık çalıştım yoksa asla başaramazdım. İyi inledim mi?"

Diana, "Evet, gerçekten harikaydın," dedi.

"Oturduğumda yaşlı Bayan Sloane'ın gözyaşlarını sildiğini gördüm. Birinin kalbine dokunduğumu düşünmek muhteşemdi. Bir konsere katılmak çok romantik, değil mi? Ah, gerçekten çok unutulmaz bir deneyimdi."

"Erkeklerin diyaloğu da iyi değil miydi?" dedi Diana. "Gilbert Blythe gerçekten harikaydı. Anne, bence Gil'e davranış biçimin çok kötü. Bak, sana bir şey anlatacağım. Peri diyaloğundan sonra platformdan çıkarken güllerinden biri saçından düştü. Gil'in onu aldığını ve göğüs cebine koyduğunu gördüm. İşte böyle. O kadar romantiksin ki eminim bu hoşuna gitmiştir."

"O şahsın ne yaptığının benim için hiçbir önemi yok," dedi Anne yüksek sesle. "Onun hakkında tek bir düşüncemi bile boşa harcamam, Diana."

O gece yirmi yıl içinde ilk kez bir konsere giden Marilla ve Matthew, Anne yatağa gittikten sonra bir süre mutfak ateşi karşısında oturdular.

"Şey, sanırım Anne'imiz en az diğerleri kadar iyiydi," dedi Matthew gururla.

"Evet, öyleydi," diye itiraf etti Marilla. "O zeki bir çocuk, Matthew. Ayrıca çok hoş görünüyordu. Bu konser olayına biraz karşıydım ama sanırım gerçekten de bir zararı yokmuş. Her neyse, bu akşam Anne ile gerçekten gurur duydum, tabii bunu ona söyleyecek değilim."

"Yani, ben de onunla gurur duydum ve yukarı çıkmadan önce ona bunu söyledim," dedi Matthew. "Bir ara onun için neler yapabileceğimize bir bakmalıyız, Marilla. Bence çok geçmeden Avonlea okulundan daha fazlasına ihtiyacı olacak."

"Bunu düşünmek için yeterince vakit var," dedi Marilla. "Mart ayında yalnızca on üç yaşına girecek. Bu gece farkına vardım ki çok büyüdü. Bayan Lynde bu elbiseyi biraz fazla uzun yapmış ve bu Anne'i çok uzun gösteriyor. Hızlı öğreniyor ve sanırım onun için yapabileceğimiz en iyi şey, onu bir döne-

min ardından akademiye göndermek olabilir. Fakat bu konuda henüz bir ya da iki yıl boyunca hiçbir şey söylemeye gerek yok."

"Yani, bunu ara sıra düşünmenin bir zararı olmaz," dedi Matthew. "Bunun gibi şeyler üzerinde çokça düşünmek daha iyidir."

26. Bölüm

Öykü Kulübü Kuruluyor

Küçük Avonlealılar sıkıcı hayata geri dönmekte zorlandılar. Özellikle, haftalardır yudumladığı heyecan kadehinin sonrasında her şey Anne'e korkunç derecede sığ, bayat ve nafile geliyordu. Artık konserden önceki günlerinden kalma sakin zevklerine geri dönebilir miydi? İlk başta, Diana'ya söylediği gibi, bunun gerçekten de yapabileceğini düşünmüyordu.

"Hayatın bir daha asla o eski günlerdeki gibi olamayacağından kesinlikle eminim," dedi, sanki bahsettiği o eski günler elli yıl öncesiymiş gibi. "Belki bir süre sonra buna alışacağım ama konserlerin insanların günlük yaşamını bozduğundan endişeleniyorum. Sanırım Marilla bu yüzden onları onaylamıyor. Marilla çok mantıklı bir kadın. Mantıklı olmak çok daha iyi olmalı; ama yine de gerçekten mantıklı bir insan olmak istediğime inanmıyorum, çünkü mantıklı insanlar hiç romantik değiller.

Bayan Lynde mantıklı bir insan olmamın bir zararı olmayacağını söylüyor ama bundan asla emin olamazsın. Büyüdüğümde mantıklı olabileceğimi hissediyorum. Ama belki de bu sadece yorgun olduğum içindir. Dün gece çok ama çok uzun süre uyuyamadım. Öylece uyanık halde yattım ve konseri tekrar tekrar hayal ettim. Bu tür olaylarla ilgili en muhteşem şey bu; onları tekrar hatırlamak çok güzel."

Ancak nihayetinde Avonlea okulu eski yaşamına geri döndü ve eski ilgi alanlarıyla ilgilenmeye başladı. Ama konser kesinlikle izler bırakmıştı. Platform koltuklarında öncelik kazanmak için tartışan Ruby Gillis ve Emma White, artık aynı masada oturmuyorlardı ve üç yıllık umut verici bir dostluk bitmişti. Josie Pye ve Julia Bell üç ay boyunca "konuşmadılar", çünkü Josie Pye ezberden okuma esnasında Bessie Wright'a, Julia Bell'in selamını kafasını sarsan bir tavuğa benzettiğini söylemişti ve Bessie de bunu Julia'ya söyledi.

Sloanların hiçbirinin Beller ile herhangi bir ilişkisi kalmamıştı, çünkü Belller, Sloanların programda çok fazla şey yaptıklarını söylemişti ve Sloanlar da, Belllerin yapmak zorunda oldukları azıcık şeyi bile düzgün yapamadıklarını söylemişti. Sonunda, Charlie Sloane Aksi Spurgeon MacPherson ile dövüştü, çünkü Aksi Spurgeon Anne Shirley'nin ezberden okumalarıyla ilgili hava attığını söylemişti ve Aksi Spurgeon "dayak yedi"; sonuç olarak Aksi Spurgeon'ın kız kardeşi Ella May, kışın geri kalanında Anne Shirley'le "konuşmayacaktı". Bu ufak sürtüşmeler hariç, Bayan Stacy'nin küçük krallığındaki çalışma, düzenli ve sorunsuz bir şekilde devam etti.

Kış haftaları geçip gitti. Anne ve Diana'nın, neredeyse her gün Huş Yolu'ndan okula gidebileceği kadar az karın yağdığı,

alışılmadık derecede hafif bir kıştı. Anne'in doğum gününde Huş Yolu'ndan yavaşça yürüdüler, tüm konuşmaları sırasında gözleri ve kulakları dikkatle etrafı izliyordu, çünkü Bayan Stacy kısa süre sonra "Ormanda Bir Kış Yürüyüşü" üzerine bir kompozisyon yazmaları gerektiğini söylemişti ve bu da gözlemci olmalarına yol açmıştı.

"Düşünsene Diana, bugün on üç yaşındayım," dedi Anne şaşkın bir sesle. "Artık bir genç kız olduğumu neredeyse hissedebiliyorum. Bu sabah uyandığımda her şeyin farklı olması gerektiğini hissettim. Sen bir aydır on üç yaşındasın, sanırım bu yüzden benim olduğum kadar heyecanlı değilsin. Bu, hayatın çok daha ilginç görünmesine neden oluyor. İki yıl sonra gerçekten büyümüş olacağım. O zaman geldiğinde insanlar gülmeden büyük kelimeler kullanabileceğimi düşünmek büyük bir rahatlık."

"Ruby Gillis on beş yaşına girer girmez bir flört bulmak istediğini söylüyor," dedi Diana.

"Ruby Gillis flörtten başka bir şey düşünmüyor," dedi Anne mağrur bir ifadeyle. "Birisi adını duvara yazdığında sinirlenmiş gibi görünse de aslında hoşuna gidiyor. Ama korkarım ki bu hoşgörüsüz bir konuşma şekli. Bayan Allan hoşgörüsüz konuşmalar yapmamamız gerektiğini söylüyor; ama böyle şeyler sıklıkla, düşünmeden insanın ağzından çıkıveriyorlar, değil mi? Josie Pye hakkında hoşgörüsüz bir konuşma yapmadan konuşamam, bu yüzden ondan hiç bahsetmiyorum. Bunu fark etmiş olabilirsin. Olabildiğince Bayan Allan gibi olmaya çalışıyorum çünkü bence o mükemmel. Bay Allan da öyle düşünüyor. Bayan Lynde, onun, kadının bastığı toprağa bile taptığını ve bir papazın ölümlü bir varlığa bu kadar bağlı olmasının

doğru olmadığını söylüyor. Ama Diana, papazlar bile insandır ve herkes gibi onların da kötü huyları vardır. Geçen pazar öğleden sonra Bayan Allan'la kötü huylarla ilgili çok ilginç bir konuşma yaptım. Pazar günleri konuşmanın uygun olduğu birkaç şey var ve bu da onlardan biri. Benim kötü huyum çok hayal kurmak ve görevlerimi unutmak. Üstesinden gelmek için çok uğraşıyorum ve şimdi on üç yaşında olduğum için belki de daha başarılı olabilirim."

"Dört yıl içinde saçlarımızı yapabileceğiz," dedi Diana. "Alice Bell sadece on altı yaşında ve saçlarını yapıyor ama bence bu çok saçma. Ben on yedi yaşıma kadar bekleyeceğim."

"Alice Bell'in çarpık burnu bende olsaydı," dedi Anne kararlı bir ifadeyle, "ben — bak işte! Ne yapacağımı söylemeyeceğim çünkü bu son derece hoşgörüsüz bir konuşma olur. Ayrıca, onun burnunu kendi burnumla karşılaştırıyordum ve bu kibirdir. Korkarım uzun zaman önce o iltifatı duyduğumdan beri burnum hakkında çok fazla düşünüyorum. Gerçekten beni çok rahatlatıyor. Ah, Diana, bak, bir tavşan. Bu bizim orman kompozisyonumuz için hatırlanması gereken bir şey. Ormanın, kışın da yazın olduğu kadar güzel olduğunu düşünüyorum. Sanki hâlâ uykuda ve güzel rüyalar görüyormuş gibi bembeyaz ve sakin."

"Zamanı geldiğinde bu kompozisyonu yazabilirim," diye iç çekti Diana. "Ormanla ilgili bir şeyler yazmayı başarabilirim ama pazartesi günü vereceğimiz ödev korkunç. Bayan Stacy'nin bize kafamızdan bir hikâye yazmamızı söylemiş olduğu düşüncesi!"

"Neden? Bu çok kolay!" dedi Anne.

"Senin için çok kolay çünkü hayal gücün var," diye cevapladı Diana, "Ama onsuz doğsaydın ne yapardın? Sanırım senin kompozisyonun bitti?"

Anne başını onaylarcasına salladı, halinden memnun görünmemeye çalışıyordu ve bu konuda fazlasıyla başarısızdı.

"Geçen pazartesi akşamı yazdım. Hikâyeme 'Kıskanç Rakip ya da Ölümden Sonra Bile Beraber' dedim. Marilla'ya okuduğumda bunun boş ve saçmalık olduğunu söyledi. Sonra Matthew'a okudum ve iyi olduğunu söyledi. İşte bu benim sevdiğim türden bir kritik. Üzücü, tatlı bir hikâye. Ben yazarken çocuk gibi ağladım. Hikâyem, aynı köyde yaşayan ve birbirlerine büyük bir özveriyle bağlı olan Cordelia Montmorency ve Geraldine Seymour adlı iki güzel kız hakkında. Cordelia gece yarısı renginde saçları ve alacakaranlık gibi yanıp sönen gözleri olan çok güzel, esmer bir kız. Geraldine, altın rengi saçları ve kadifemsi mor gözleri olan kraliçe gibi bir sarışın."

"Hiç mor gözlü birini görmedim," dedi Diana şüpheyle.

"Ben de görmedim, hayal ettim. Sıra dışı bir şey istedim. Geraldine'in de kaymaktaşı rengi kaşları var. Kaymaktaşı rengi kaşın ne demek olduğunu öğrendim. On üç yaşında olmanın avantajlarından biri de bu. On iki yaşındayken bildiğinden çok daha fazlasını biliyorsun."

"Peki Cordelia ve Geraldine'e ne oldu?" diye sordu, genç kızların kaderlerine çok ilgi duymaya başlayan Diana.

"On altı yaşına kadar güzellikleriyle yan yana büyüdüler. Sonra Bertram DeVere köylerine geldi ve tatlı Geraldine'e âşık oldu. Atı, o arabadayken kaçtığında hayatını kurtardı, genç kız kollarında bayıldı ve onu beş kilometre boyunca evine taşıdı; çünkü araba tamamen parçalanmıştı. Teklifi hayal etmekte zor-

landım çünkü bu konuda hiçbir deneyimim yoktu. Ruby Gillis'e erkeklerin nasıl teklif ettiği hakkında bir şey bilip bilmediğini sordum çünkü etrafında evlenen o kadar çok kız kardeşi olunca, bu konuda bilgili olacağını düşündüm. Ruby, Malcolm Andres kız kardeşi Susan'a teklif ettiğinde salon kilerinde saklandığını söyledi. Malcolm, Susan'a babasının ona çiftliği verdiğini söylemiş ve sonra, 'Ne diyorsun sevgilim, bu sonbaharda evlenelim mi?' Susan da 'Evet —hayır— bilmem —bir düşüneyim" derken işte böyle, bu kadar hızlı şekilde nişanlanmışlar. Ama böyle bir teklifin çok romantik bir teklif olduğunu düşünmedim, bu yüzden elimden geldiğince iyi bir teklif hayal etmek zorunda kaldım. Kendi sahnemi çok çiçekli ve şiirsel yaptım ve benim teklifimde Bertram dizlerinin üstüne çöküyordu, ancak Ruby Gillis bunun günümüzde yapılmadığını söylüyor. Geraldine bir sayfa süren bir konuşmanın sonunda onu kabul etti. Sana bu konuşmayı yazmanın çok zor olduğunu söyleyebilirim. Beş kez yeniden yazdım ve onu başyapıtım olarak görüyorum. Bertram ona bir elmas yüzük ve yakut bir kolye verdi ve ona düğün için Avrupa'ya gideceklerini söyledi çünkü çok zengindi. Ama sonra, ne yazık ki, yollarındaki gölgeler kararmaya başladı. Cordelia gizliden gizliye Bertram'a âşıktı ve Geraldine ona nişandan bahsettiğinde, özellikle de kolyeyi ve elmas yüzüğü gördüğünde çok sinirlenmişti. Geraldine'e olan sevgisi acı bir nefrete dönüştü ve asla Bertram'la evlenememesi için ant içti. Ancak hiçbir şey olmamışçasına Geraldine'in arkadaşı gibi davranmaya devam etti. Bir akşam, gürleyen çalkantılı bir dere üzerinde köprüde duruyorlardı ve Cordelia, yalnız olduklarını düşünerek, Geraldine'i vahşi ve alaycı bir 'Ha, ha. ha' nidasıyla suya attı. Bertram bunu gördü-

günde. 'Seni kurtaracağım, eşsiz Geraldine'im!' diye bağırdığı gibi suya atladı. Ama ne yazık ki yüzemediğini unutmuştu ve ikisi de birbirlerinin kollarında boğuldu. Vücutları kısa süre sonra karaya vurdu. İkisi de aynı mezarın içine gömüldü ve cenazeleri çok görkemliydi Diana. Bir hikâyeyi cenazeyle bitirmek, düğünle bitirmekten çok daha romantik. Cordelia'ya gelince, pişmanlıktan delirdi ve bir akıl hastanesine kapatıldı. Bunun onun suçu için şiirsel bir ceza olduğunu düşündüm."

"Ne kadar güzel!" diye iç çekti, Matthew'un eleştirmen ekolünden olan Diana. "Bu kadar heyecan verici şeyleri aklından nasıl yazabildiğini anlamıyorum, Anne. Keşke hayal gücüm seninki kadar iyi olsaydı."

Anne, "Onu geliştirirsen olur," dedi neşeyle. "Bir plan düşündüm Diana. Seninle beraber bir hikâye kulübümüz olsun ve pratik yapmak için hikâyeler yazalım. Sen kendin yazabilene kadar sana yardımcı olacağım. Hayal gücünü geliştirmelisin, biliyorsun. Bayan Stacy bunu sürekli söylüyor. Sadece doğru yolu seçmeliyiz. Ona Lanetli Orman'dan bahsettim ama bu konuda yanlış yola girdiğimizi söyledi."

Hikâye kulübü bu şekilde ortaya çıktı. İlk başta Diana ve Anne ile sınırlıydı, ancak kısa süre sonra Jane Andrews ve Ruby Gillis ve hayal güçlerinin geliştirilmeye ihtiyaç duyduğunu hisseden bir iki kişiyi daha alarak genişletildi. Ruby Gillis, kabul edilmelerinin kulübü daha heyecan verici yapacağını düşünmesine rağmen, hiçbir oğlanın alınmasına izin verilmedi ve her üye haftada bir hikâye üretmek zorundaydı.

"Son derece ilgi çekici," dedi Anne, Marilla'ya. "Her kızın hikâyesini yüksek sesle okuması gerekiyor ve sonra üzerine konuşuyoruz. Hepsini kutsal bir metinmiş gibi saklayacağız

ve onları torunlarımıza bırakacağız. Hepimiz bir takma isimle yazıyoruz. Benimki Rosamond Montmorency. Bütün kızlar gayet iyi gidiyor. Ruby Gillis oldukça duygusal. Hikâyelerinde çok sevişme oluyor ve çok fazlanın çok azdan daha kötü olduğunu biliyorsun. Jane'de asla olmuyor çünkü yüksek sesle okumak zorunda kaldığında çok aptalca hissettirdiğini söylüyor. Jane'in hikâyeleri son derece mantıklı. Sonra, Diana çok fazla cinayet işliyor. Çoğu zaman insanlarla ne yapacağını bilmediğini söylüyor, bu yüzden onlardan kurtulmak için onları öldürüyormuş. Çoğunlukla onlara ne yazmaları gerektiğini söylemem gerekiyor, ancak milyonlarca fikrim olduğu için bu zor değil."

"Bu hikâye yazma işinin şu ana kadarki en aptalca şey olduğunu düşünüyorum," diye alay etti Marilla. "Kafanıza bir saçmalık sokacaksınız ve derslerinize harcanması gereken zamanınızı boşa harcayacaksınız. Hikâyeleri okumak yeterince kötü ama onları yazmak daha da kötü."

"Ama hepsine ahlaki değerler koymaya çok dikkat ediyoruz, Marilla," diye açıkladı Anne. "Ben bunun için ısrar ediyorum. Tüm iyi insanlar ödüllendiriliyor ve tüm kötü olanlar uygun şekilde cezalandırılıyor. Bunun iyi bir etkisi olması gerektiğinden eminim. Ahlak harika şeydir. Bay Allan öyle söylüyor. Hikâyelerimden birini ona ve Bayan Allan'a okudum ve ikisi de hikâyemdeki ahlak unsurunun mükemmel olduğunu kabul ettiler. Sadece yanlış yerlere güldüler. İnsanlar hikâyelerime gülmek yerine ağladığı zaman daha çok hoşuma gidiyor. Jane ve Ruby, acınacak yerlere geldiğimde neredeyse hep ağlıyorlar. Diana, Josephine Teyze'ye kulübümüz hakkında mektup yazdı ve Josephine Teyze, ona bazı hikâyelerimizi

göndermemizi istediğini yazdı. Bu yüzden en iyi hikâyelerimizden dördünü kopyalayıp gönderdik. Bayan Josephine Barry, hayatında hiç bu kadar eğlenceli bir şey okumadığını yazdı. Bu biraz kafamızı karıştırdı çünkü hikâyelerin hepsi çok acıklıydı ve neredeyse herkes ölüyordu. Ama Bayan Barry'nin onları sevmesine sevindim. Kulübümüzün dünyada iyi şeyler yaptığını gösteriyor. Bayan Allan, her konuda hedefimizin bu olması gerektiğini söylüyor. Bunu gerçekten hedefim yapmaya çalışıyorum ama eğlenirken çok sık unutuyorum. Umarım büyüdüğümde Bayan Allan gibi olurum. Sence bunun olma şansı var mı, Marilla?"

Marilla'nın cesaret verici yanıtı, "Çok fazla olduğunu söyleyemem," oldu. "Eminim Bayan Allan asla senin kadar budala, unutkan küçük bir kız değildi."

"Hayır; ama o da her zaman şimdi olduğu kadar iyi değildi," dedi Anne ciddi bir şekilde. "Bana kendisi söyledi; yani, küçük bir kızken korkunç yaramaz olduğunu ve her zaman başını belaya soktuğunu söyledi. Bunu duyduğumda çok cesaretlendirilmiş hissettim. Diğer insanların bir zamanlar kötü ve yaramaz olduklarını duyduğumda cesaretlendirilmiş hissetmem, kötü bir davranış mı Marilla? Bayan Lynde öyle olduğunu söylüyor. Bayan Lynde, ne kadar küçük olursa olsun, birinin yaramaz olduğunu duyduğunda her zaman şok olduğunu söylüyor. Bayan Lynde, bir papazın çocukken teyzesinin kilerinden bir çilekli tart çaldığını duymuş ve bir daha o papaza asla saygı duymamış. Yani, ben böyle hissetmezdim. İtiraf etmenin onun için gerçekten asil bir davranış olduğunu düşünürdüm ve bugünlerde yaramazlık yapan ve bunun için üzgün olan oğlanlar için ne kadar cesaret verici bir şey olduğunu düşünürdüm.

Telegram: @cinciva

Demek ki tüm bu yaramazlıklarına rağmen büyüdükleri zaman bir papaz olabilirler. Ben böyle hissederdim, Marilla."

"Şu an hissettiğim tek şey Anne," dedi Marilla, "Senin o bulaşıkları yıkamanın tam zamanının gelmiş olması. Tüm bu gevezeliğinle beraber, onları yıkaman olması gerekenden yarım saat daha uzun sürdü. Önce çalışmayı, sonra konuşmayı öğren."

27. Bölüm

Kibir ve Ruhun Üzüntüsü

Bir nisan akşamı geç saatlerde yardım toplantısından eve yürüyen Marilla, kışın sona erdiğini ve en yaşlısından en üzgününe, en gencinden en mutlusuna verdiği heyecanla ilkbaharın geldiğini fark etti. Marilla, duygu ve düşüncelerinin öznel bir analizini yapmaya pek meraklı değildş. Muhtemelen, yardım toplantısını, yardım paketini ve emanet odasına serilen yeni halıyı düşündüğünü hayal ediyordu, ancak bu yansımalar altında, batan güneşte soluk-morumsu sislerle dumanı tüten kırmızı tarlaların; dere ötesindeki çayır üzerine düşen uzun, sivri uçlu köknarların gölgelerinin; hâlâ ayna gibi olan bir ahşap havuz etrafındaki koyu kırmızı tomurcuklanmış akçaağaçların ve dünyadaki uyanışın gri çimler altında gizlenen gizli nabızlarının içten içe bilincindeydi. Bahar gelmişti ve Marilla'nın ölçülü, orta yaşlı adımları; derin, ilkel sevinci nedeniyle daha hafif ve daha hızlıydı.

Derin ağaç topluluğu arasından, bazı pencerelerinden güneş ışığını birkaç minik parıltı halinde yansıtan Green Gables'a sevgi dolu gözlerle baktı. Marilla, nemli yol boyunca adımlarını atarken, Anne Green Gables'a gelmeden önce yardım toplantısından geldiği akşamlarda evde bulduğu soğuk hava yerine, hemen odun ateşinin sıcaklığına sığınabileceğini ve çay için güzelce kurulmuş bir masaya oturabileceğini bilmenin gerçekten güzel bir keyif olduğunu düşündü.

Ancak Marilla mutfağına girdiğinde ateşi sönük buldu ve Anne de ortalarda yoktu. Hayal kırıklığına uğramış hissetti ve bu duruma sinirlendi. Anne'e, saat beşte çayı hazırladığından emin olmasını söylemişti ama şimdi en iyi ikinci elbisesini aceleyle çıkarması ve Matthew tarladan dönene kadar yemeği hazırlamak için acele etmesi gerekiyordu.

"Bayan Anne ile eve döndüğü zaman görüşeceğiz," dedi Marilla sert bir ifadeyle, bir et bıçağıyla kesinlikle gerekli olandan daha fazla kuvvet kullanarak çıralar keserken. Matthew gelmişti ve köşesinde çayını sabırla bekliyordu.

"Diana ile bir yerlere gidiyor, hikâyeler yazıyor, diyaloglar okuyor ya da bu tür bir saçmalık yapıyor ve asla zaman ya da görevleri hakkında bir kez olsun düşünmüyor. Bu tür şeylerden hemen vazgeçmesi gerekiyor. Bayan Allan'ın onun şimdiye kadar tanıdığı en zeki ve en tatlı çocuk olduğunu söylemesi umurumda değil. Yeterince zeki ve tatlı bir çocuk olabilir ama kafası saçmalıklarla dolu ve bir sonraki aşamada ne yapacağını kestirmek mümkün değil. Bir tuhaflıktan kurtulduğu anda, bir diğerine başlıyor. İşe bak! Burada oturmuş, Rachel Lynde'in bugün yardım toplantısında söylemesine sinir olduğum şeylerin aynısını söylüyorum. Bayan Allan'ın Anne'i savunması

beni mutlu etti çünkü eğer savunmasaydı, herkesin önünde Rachel'a çok sert bir şey söyleyeceğimden emindim. Anne'in çok hatası var, Tanrı bilir ne kadar çoktur ve bunu reddetmem imkânsız. Ama onu ben yetiştiriyorum ve Rachel Lynde, eğer Avonlea'da yaşıyor olsaydı, Cebrail'de bile bir kusur bulurdu. Aynı şekilde, Anne'e bu öğleden sonra evde kalmak ve işlerini halletmek zorunda olduğunu söylediğimde, evi bu şekilde terk etmesi çok yanlış. İtiraf etmeliyim ki, tüm hatalarına rağmen, daha önce onu hiç itaatsiz veya güvenilmez bulmadım ve şimdi böyle bulduğum için çok üzgünüm."

"Yani, bilmiyorum," dedi Matthew, sabırlı, bilge ve her şeyden önce aç olan Matthew. Marilla'nın gazabını serbestçe saçmasına izin verdi, deneyimlerinden öğrenmişti ki Marilla zamansız bir tartışmaya girmediği zaman üzerinde çalıştığı işleri çok daha hızlı bitiriyordu. "Belki de onu yargılamakta çok acele ediyorsun, Marilla. Sana itaat etmediğinden emin olana kadar ona güvenilmez deme. Belki de her şey açıklanabilir; Anne açıklama konusunda harika."

"Ona burada kalmasını söyledim ve o burada değil," diye karşılık verdi Marilla. "Bunu beni tatmin edecek şekilde açıklamasının zor olacağını düşünüyorum. Elbette onun tarafını tutacağını biliyordum, Matthew. Ama onu ben büyütüyorum, sen değil."

Akşam yemeği hazır olduğunda hava karanlıktı ve hâlâ aceleyle kütük köprüden ya da Âşıklar Yolu'ndan gelen, nefes nefese kalmış ve ihmal ettiği bir görevi olduğu duygusuyla pişman olmuş bir Anne görülmemişti. Marilla bulaşıkları sinirli hareketlerle yıkayıp kaldırdı. Daha sonra, mahzende yolunu aydınlatmak için bir muma ihtiyacı oldu. Mum genellikle An-

ne'in masasında durduğu için çatı odasına gitti. Odayı aydınlattığında, Anne'i yüzünü yastıkların arasına gömmüş, yatakta yatarken buldu.

"Tanrım sen bize yardım et," dedi Marilla.

"Bunca zamandır uyuyor muydun Anne?"

Boğuk bir cevap geldi. "Hayır."

"O zaman hasta mısın?" diye sordu Marilla endişeyle yatağa giderek.

Anne kendini sonsuza dek ölümlü gözlerden gizlemek istiyormuş gibi yastıklarına daha da derinlemesine sokuldu.

"Hayır. Ama lütfen, Marilla, git ve bana bakma. Umutsuzluğun derinliklerindeyim ve artık kimin sınıf birincisi olduğu ya da Pazar Okulu korosunda en iyi kompozisyonu kimin yazdığı ya da kimin şarkı söylediği umurumda değil. Bunun gibi küçük şeyler artık önemli değil çünkü bir daha hiçbir yere gidebileceğimi sanmıyorum. Kariyerim kapandı. Lütfen Marilla, git ve bana bakma."

"Hiç böyle bir şey duyulmuş mu?" diye sordu şaşkın haldeki Marilla. "Anne Shirley, senin sorunun ne? Ne yaptın? Hemen şu anda kalk ve anlat bana. Şimdi diyorum. Evet, tamam, ne oldu?"

Anne çaresizce bir itaatle yataktan kayarak yere indi.

"Saçlarıma bak Marilla," diye fısıldadı.

Marilla mumunu kaldırdı ve Anne'nin saçına dikkatle baktı ve sırtındaki uzun saçlarını inceledi. Saçlarının görünüşü gerçekten de çok tuhaftı.

"Anne Shirley, saçlarına ne yaptın? Saçların, yeşil!"

Herhangi dünyevi bir renge benzeseydi yeşil denilebilirdi; tuhaf, soluk bronzumsu bir yeşildi ve ara ara korkunç etkisini

artırırcasına orijinal kızıl rengi görünüyordu. Tüm hayatı boyunca Marilla, Anne'in şu anki saçı kadar tuhaf bir şey görmemişti.

"Evet, yeşil," diye inledi Anne. "Hiçbir şeyin kızıl saç kadar kötü olamayacağını düşünürdüm. Ama şimdi yeşil saçlara sahip olmanın on kat daha kötü olduğunu biliyorum. Ah, Marilla, ne kadar sefil halde olduğumu bilmiyorsun."

"Bu saçmalığın içine nasıl girdiğini bilmiyorum ama öğrenmek istiyorum," dedi Marilla. "Mutfağa gel; burası çok soğuk ve bana ne yaptığını söyle. Bir süredir senden tuhaf bir şey duymayı bekliyordum. İki aydan fazla bir süre başını belaya sokmadın ve yeni bir tanesinin vaktinin geldiğinden emindim. Şimdi, saçına ne yaptın?"

"Ben, onu boyadım."

"Boyamış! Saçını boyamış! Anne Shirley bunun ne kadar kötü bir şey olduğunu bilmiyor muydun?"

"Evet, biraz kötü olduğunu biliyordum," diye itiraf etti Anne. "Ama kızıl saçlardan kurtulmanın biraz kötü olmasına değeceğini düşündüm. Bedelini hesapladım, Marilla. Ayrıca, bunu telafi etmek için başka yönlerde de ekstra iyi olmak istedim."

"Şey," dedi Marilla alaycı bir şekilde, "eğer saçımı boyama zahmetine girişseydim, en azından iyi bir renge boyardım. Yeşile boyamazdım."

"Ama yeşile boyamak istememiştim, Marilla," diye itiraz etti Anne kederli bir şekilde. "Ben kötü olsaydım, bir amaç için kötü olmak isterdim. Saçımı güzel bir kuzguni siyaha çevireceğini söyledi, bana bunun olacağına dair bir güvence verdi. Sözünden nasıl şüphe edebilirdim, Marilla? Sözünden şüphe

duyulmasının nasıl bir his olduğunu biliyorum. Bayan Allan, aksine dair kanıtımız olmadığı sürece kimsenin bize doğruyu söylediğinden şüphe etmememiz gerektiğini söylüyor. Şimdi kanıtım var, yeşil saçlar herkes için yeterli bir kanıt. Ama o zaman bilmiyordum ve söylediği her kelimeye inandım."

"Kim dedi? Kimden bahsediyorsun?"

"Bu öğleden sonra burada bulunan seyyar satıcı. Boyayı ondan aldım."

"Anne Shirley, sana o İtalyanlardan hiçbirini eve sokmamanı kaç defa söyledim! Onların çağırılmasını bile istemiyorum."

"Ah, onu evde almadım. Bana söylediğin şeyi hatırladım ve dışarı çıktım, kapıyı dikkatlice kapattım ve eşyalarına kapının eşiğinden baktım. Ayrıca İtalyan değildi, Alman bir Yahudiydi. Çok ilginç şeylerle dolu büyük bir kutusu vardı ve bana karısını ve çocuklarını Almanya'dan getirtmek için yeterince para kazanmak için çok çalıştığını söyledi. Onlar hakkında o kadar duygusal konuştu ki kalbime dokundu. Böylesine değerli bir amacı varken ona yardım etmek için ondan bir şey almak istedim. Sonra birden saç boyası şişesini gördüm. Seyyar satıcı, herhangi renk bir saça güzel bir kuzguni siyah tonu vereceğini garanti ettiğini ve yıkayınca gitmeyeceğini söyledi. Bir anda kendimi güzel kuzguni siyah saçlarla gördüm ve bu istek karşı konulmazdı. Ama şişenin fiyatı yetmiş beş sentti ve biriktirdiğim paramdan sadece elli sentim kalmıştı. Bence seyyar satıcı çok nazik bir adamdı çünkü benim için boyayı elli sent yapabileceğini söyledi ve bu sanki bedavaya vermek gibiydi. Böylece boyayı satın aldım ve o gider gitmez buraya geldim, talimatların söylediği gibi eski bir saç fırçasıyla boyayı uyguladım. Şişenin tamamını kullandım ve ah, Marilla, korkunç rengin

saçlarımı dönüştürdüğü şeyi gördüğümde, kötü olmaya tövbe ettim, sana bu söyleyebilirim. O andan beri tövbe ediyorum."

"Peki, umarım iyi bir amaç için tövbe edersin," dedi Marilla ciddi bir şekilde, "Ve umarım kibrinin seni götürdüğü yeri görmüşsündür Anne. Şimdi ne yapabiliriz Tanrı bilir. Sanırım yapılacak ilk şey saçını iyice yıkamak ve bunun işe yarayıp yaramadığını görmek."

Laf dinleyen Anne saçlarını yıkadı, sabun ve suyla şiddetle ovuşturdu, ancak elde ettiği tek fark, saçının orijinal kızıl rengini de temizlemek oldu. Satıcı, boyanın yıkanınca akmayacağını söylediğinde kesinlikle gerçeği söylemişti, ancak söylediği gerçeğin diğer kısımlarından şüphe edilebilirdi.

"Ah, Marilla, ne yapmalıyım?" diye sordu Anne gözyaşları içinde. "Bunu asla atlatamam. İnsanlar diğer hatalarımı gayet güzel unutmuşlardı; merhemli pasta, Diana'nın sarhoş olması ve Bayan Lynde'e öfkeyle yükselmem. Ama bunu asla unutmayacaklar. Benim saygın biri olmadığımı düşünecekler. Ah, Marilla, 'aldatmayı ilk kez denediğimizde kendimize ne kadar karışık bir ağ örüyoruz.' Bu bir şiir, ama doğru. Ah, Josie Pye nasıl da gülecek! Marilla, Josie Pye ile yüzleşemem. Ben Prens Edward Adası'ndaki en mutsuz kızım."

Anne'nin mutsuzluğu bir hafta devam etti. Bu süre zarfında hiçbir yere gitmedi ve saçlarını her gün şampuanladı. Dışarıdan sadece Diana bu ölümcül sırrı biliyordu ama büyük bir ciddiyetle asla kimseye söylemeyeceğine söz verdi ve sözünü tuttu. O haftanın sonunda Marilla kararını vermiş bir şekilde şöyle dedi:

"İşe yaramıyor Anne. Bu solmaz boya, eğer öyle bir şey varsa tabii. Saçlarının kesilmesi gerekiyor; başka yolu yok. Bu şekilde dışarı çıkamazsın."

Anne'in dudakları titredi fakat Marilla'nın sözlerindeki acı gerçeği fark etti. Kasvetli bir nefes alarak makasa uzandı.

"Lütfen onları hemen kes, Marilla ve bunu bitir. Ah, kalbimin kırıldığını hissediyorum. Bu hiç de romantik olmayan bir ıstırap. Kitaplardaki kızlar saçlarını ateşleri çıkınca kaybeder ya da iyi bir iş için para toplamak adına satarlar ve eminim saçlarımı bu şekilde kaybetseydim şimdikinin yarısı kadar bile üzülmezdim. Ama saçını iğrenç bir renge boyadığın için kestirmek zorunda olmanın rahatlatıcı bir yanı yok, değil mi? Eğer sorun olmazsa, sen onları keserken hep ağlayacağım. Bu bana çok trajik geliyor."

Anne o an ağladı, ama daha sonra, yukarı çıkıp aynaya baktığında umutsuz bir sakinliğe büründü. Marilla işini iyi yapmıştı ve saçlarını mümkün olduğunca kısa kesmek gerekiyordu. Sonuç, yeterince nazik bir şekilde ifade etmek gerekirse, hoş değildi. Anne derhal aynasını duvara çevirdi.

Tutkuyla, "Saçlarım uzayana kadar bir daha asla kendime bakmayacağım!" diye haykırdı.

Sonra aniden aynayı düzeltti.

"Evet, bakacağım. Bu şekilde, kötü olduğum için kefaretimi ödemiş olurum. Odama her geldiğimde kendime bakacağım ve ne kadar çirkin olduğumu göreceğim. Bundan hayal kurarak kurtulmaya da çalışmayacağım. O kadar şey arasından saçlarımla ilgili kibirli olduğumu bilmiyordum ama artık biliyorum. Belki kızıldılar ama en azından uzun, kalın ve kıvırcıktılar. Bundan sonra burnumun başına bir şey gelmesini bekliyorum."

Anne'in kırpılmış kafası ertesi pazartesi günü okulda bir sansasyon yarattı ancak neyse ki hiç kimse bunun gerçek ne-

denini tahmin edemedi, Anne'e harika bir korkuluk gibi göründüğünü söylemekten geri kalmayan Josie Pye bile.

"Josie bana bunu söylediğinde hiçbir şey söylemedim," dedi Anne o akşam, baş ağrısı ataklarından biri yüzünden kanepede yatan Marilla'ya, "Çünkü bunun cezamın bir parçası olduğunu düşündüm ve buna sabırla katlanmalıydım. İnsana bir korkuluk gibi göründüğünün söylendiğini duymak zor ve buna karşılık vermek istedim. Ama vermedim. Ona küçümseyen bir bakış attım ve sonra onu affettim. İnsanları affetmek çok erdemli hissettiriyor, değil mi? Bundan sonra tüm enerjimi iyi olmaya adamak istiyorum ve bir daha asla güzel olmaya çalışmayacağım. Tabii ki iyi olmak daha iyi. Öyle olduğunu biliyorum ama bazen bir şeyi bildiğinizde bile inanmak çok zor. Gerçekten iyi olmak istiyorum, sen ve Bayan Allan ve Bayan Stacy gibi olmak ve büyüyünce senin için bir övünç kaynağı olmak istiyorum Marilla. Diana, saçlarım uzamaya başladığında başımın etrafına, bir tarafında ilmik olan siyah bir kadife kurdele bağlamak istediğini söylüyor. Bunun bana çok yakışacağını düşündüğünü söylüyor. Ben buna saç kurdelesi diyeceğim, kulağa çok romantik geliyor. Ama çok mu fazla konuşuyorum, Marilla? Başın ağrıyor mu?"

"Başım şimdi daha iyi. Ama bu öğleden sonra çok kötüydü. Bu baş ağrılarım gittikçe fenalaşıyor. Artık bir doktora görünmem gerekecek. Konuşmana gelince, sorun oluyor mu bilmiyorum, buna çok alıştım."

Bu, Marilla'nın Anne'in konuşmalarını duymaktan hoşlandığını ifade etme şekliydi.

28. Bölüm

Talihsiz Masum Genç Kız

"Tabii ki Elaine[2] sen olmalısın Anne," dedi Diana. "Ben orada yüzmeye asla cesaret edemezdim."

"Ben de," dedi Ruby Gillis titreyerek. "O ufak sandalın üzerinde iki ya da üç kişi olduğumuzda ve oturabildiğimizde yüzmeyi umursamam. O zaman eğlenceli. Ama uzanıp ölmüş gibi davranmak; bunu yapamadım. Gerçekten korkudan ölecektim."

"Elbette bu çok romantik olurdu," diye kabul etti Jane Andrews, "Ama sabit duramadığımı biliyorum. Nerede olduğumu ve çok fazla sürüklenip sürüklenmediğimi görmek için her dakika kalkıp etrafa bakıyordum. Ve biliyorsun, Anne, bu aradığımız etkiyi mahvediyor."

2 Kral Arthur efsanesinde ismi "Elaine of Astolat" (Astolat'lı Elaine) olarak geçen ve Sir Lancelot'a duyduğu karşılıksız aşk yüzünden ölen genç kız. Elaine'in cansız bedeni, kendi isteği üzerine, bir elinde bir zambak, diğerinde mektubuyla bir tekneye konur ve nehir boyunca Camelot'a dek süzülür. Bu nedenle kendisi tarihte "lily maid" ya da "masum, lekesiz genç kız" olarak bilinir. - yhn.

"Ama kızıl saçlı bir Elaine olması çok saçma." diye kederlendi Anne. "Su üstünde sürüklenmekten korkmuyorum ve Elaine olmak isterim. Ama bu çok saçma. Çok açık tenli olduğu ve çok güzel, uzun, altın rengi saçlara sahip olduğu için Elaine, Ruby olmalı; biliyorsun, Elaine'nin, 'parlak saçları sırtından aşağı süzülüyordu'. Ve Elaine hikâyenin masum genç kızıydı. Kızıl saçlı bir insan masum genç kız olamaz."

"Cildin Ruby kadar beyaz," dedi Diana ciddiyetle, "Ve saçların da onları kesmeden önceki rengine göre çok daha koyu."

"Ah, gerçekten öyle mi düşünüyorsun?" diye bağırdı Anne, hassas bir ifadeyle sevinçtem kızararak. "Bazen bunu ben de düşünüyorum ama tam tersi yönde cevap alma korkusuyla kimseye sormaya cesaret edemedim. Sence şimdi buna kumral denilebilir mi, Diana?"

"Evet ve bence gerçekten güzel," dedi Diana, Anne'in başının üzerinde toplanmış ve çok gösterişli, siyah kadife kurdele ve ilmikle yerinde tutulan kısacık, ipeksi buklelerine hayranlıkla bakarak.

Gölet kıyısında, Orchard Slope'un altında, huş ağaçlarıyla dolu ufacık bir sürülmemiş arazinin kıyıya uzandığı yerde duruyorlardı; ucunda balıkçılara ve ördek avcılarına kolaylık sağlamak için suya inşa edilmiş küçük bir ahşap platform vardı. Ruby ve Jane yaz ortası öğleden sonralarını Diana ile geçiriyorlardı ve Anne onlarla oynamaya gelmişti.

Anne ve Diana, o yaz oyun zamanlarının çoğunu gölette ve etrafında geçirmişlerdi. Idlewild geçmişte kalmıştı çünkü Bay Bell ilkbaharda arka meradaki küçük ağaçları acımasızca kesmişti. Anne, kütüklerin arasına oturmuş ve romantizmi umursamadan ağlamıştı; ama sonra hızla teselli edilmişti, sonuçta

o ve Diana'nın dediği gibi, on üç on dört yaşlarında kız çocukları, oyun evleri gibi çocuksu eğlenceler için fazla büyüktü ve gölet etrafında daha büyüleyici oyunlar vardı. Köprüde alabalık avlamak muhteşemdi ve iki kız, Bay Barry'nin ördek avlamak için kullandığı düz tabanlı küçük sandalında kürek çekmeyi öğrendiler.

Elaine'i canlandırmak Anne'in fikriydi. Önceki kış, okulda Tennyson'ın şiirini incelemişlerdi; Eğitim Müdürü bunu Prens Edward Adası'ndaki okullar için İngilizce dersi müfredatına eklemişti. Şiiri analiz ettiler, tasnifllediler ve genel olarak parçalara ayrıldılar, içlerinde hâlâ bir anlam olması adeta bir mucize olana kadar devam ettiler, ama en azından açık tenli masum genç kız, Lancelot, Guinevere ve Kral Arthur onlar için gerçek insanlar haline geldi, Anne de Camelot'ta doğmadığı için gizli bir pişmanlık duymaya başladı. O günlerin, şimdiki zamandan çok daha romantik olduğunu söyledi.

Anne'in planı coşkuyla karşılandı. Kızlar, tahta platformun itildiği zaman akıntıyla köprünün altından sürükleneceğini ve nihayet göletteki bir kıvrım boyunca uzanan başka bir arazi üzerinde karaya vuracağını keşfetmişlerdi. Sık sık böyle aşağı iniyorlardı ve Elaine'i oynamak için hiçbir şey daha uygun olamazdı.

"Eh, ben Elaine olacağım," dedi Anne, isteksizce pes ederek, çünkü ana karakteri oynamaktan memnun olsa da sanatsal duygusu uygun birinin oynamasını istiyordu ve kendi sınırlarının bunu imkânsız hale getirdiğini hissetmişti. "Ruby, sen Kral Arthur olmalısın ve Jane. Guinevere, Diana da Lancelot olmalı. Ama önce kardeş ve baba olmalısınız. Eski, aptal hizmetçiyi alamayız çünkü biri yatarken tahta üzerinde iki kişi için

yer kalmıyor. Tahtayı, boylu boyunca simsiyah, kalın kumaşla kaplamalıyız. Annenin eski siyah şalları bu iş için biçilmiş kaftan, Diana."

Siyah şal tedarik edildi, Anne bunu sandalın üzerine yaydı ve sonra tabanına, gözleri kapalı ve elleri göğsünün üzerinde uzandı.

"Ah, gerçekten ölü gibi gözüküyor," diye fısıldadı Ruby Gillis, ağaçların titreyen gölgelerinin altındaki hareketsiz, beyaz, küçük yüzü izleyerek. "Bu beni korkutuyor kızlar. Böyle rol yapmanın gerçekten doğru olduğunu düşünüyor musunuz? Bayan Lynde, bu oyunculuk olayının fena halde kötü bir şey olduğunu söylüyor."

"Ruby, Bayan Lynde hakkında konuşmamalısın," dedi Anne ciddi bir şekilde. "Bu oyunu mahvediyor çünkü şu an Bayan Lynde doğmadan yüzlerce yıl öncesindeyiz. Jane, bunu sen ayarla. Elaine'in ölüyken konuşması saçma."

Jane görevinin hakkını verdi. Altın rengi bir örtüsü yoktu, ama eski Japon işlemesinden sarı bir fular mükemmel bir alternatifti. O zamanlar beyaz bir zambak bulamamışlardı, ancak Anne'in kenetlenmiş ellerinden birine yerleştirilen uzun, mavi bir süsen, istenen etkiyi harika bir şekilde vermişti.

Sandal planlandığı gibi itildi ve bu süreçte eski bir gömülü kazığa sertçe sürtündü. Diana, Jane ve Ruby sadece akıntıya yakalandığını görecek kadar beklediler ve sonra köprüden geçip ağaçların arasından ve yoldan koştular. En sonunda araziye ulaştılar. Burası Lancelot, Guinevere ve Kral'ın, hazır şekilde hizmetçiyi bekleyeceği yerdi.

Birkaç dakika boyunca yavaşça sürüklenen Anne, durumunun romantizmini sonuna kadar yaşadı. Sonra hiç de romantik

olmayan bir şey oldu. Sandal su almaya başladı. Çok kısa bir süre içinde Elaine'in ayaklarını, altın rengi örtüsünü ve siyah, kalın kumaşını toplaması ve sandalın dibindeki büyük deliğe boş boş bakması gerekti. İnişte sürtündüğü o keskin kazık, sandalın çivilenmiş desteklerini kırmıştı. Anne bunu bilmiyordu, ancak tehlikeli bir yolculukta olduğunu fark etmesi uzun sürmedi. Bu şekilde devam ederse sandal, aşağıdaki arazinin içine sürüklenmeden çok önce suyla dolup batardı. Kürekler neredeydi? Suya inerken platformda bırakmışlardı!

Anne hiç kimsenin duymadığı küçük bir çığlık attı; dudakları dâhil yüzü bembeyaz olmuştu ama kontrolünü kaybetmedi. Bir şansı vardı; sadece bir şans.

"Çok korkmuştum," dedi Bayan Allan'a ertesi gün. "Sandal köprünün altından ilerlerken ve sular yükselirken yaşadığım an sanki yıllarca sürmüş gibiydi. Dua ettim Bayan Allan, büyük bir ciddiyetle dua ettim, ama gözlerimi dua etmek için kapatmadım çünkü Tanrı'nın beni kurtarabileceği tek yolun, sandalın tırmanmam için köprü direklerinden birine yeterince yaklaşması olduğunu biliyordum. Biliyorsunuz, sadece eski ağaç gövdelerinden oluşan ve üzerinde çok sayıda düğüm ve eski dal kökleri olan direkler. Dua etmek uygun bir davranıştı ama dikkatli olarak üzerime düşeni yapmak zorundaydım ve bunu iyi biliyordum. Sadece dedim ki, 'Sevgili Tanrım, lütfen sandalı bir direğin yakınına götür, gerisini ben halledeceğim.' Bu koşullar altında süslü bir dua etmeye dair fazla düşünmezsiniz. Ama benim duam yanıt buldu çünkü sandal bir an için bir direğe çarptı, ben atkıyla şalları fırlattım ve o da direkteki dallara takıldı. İşte, Bayan Allan, aşağı inmek veya yukarı çıkmak için bir yolum olmadan, o eski kaygan direğe tutunuyordum.

Bu hiç de romantik olmayan bir durumdu ama o an için bunu düşünmedim. Sulu bir mezardan daha yeni kaçmışken romantizm hakkında çok fazla düşünmüyorsunuz. O anda şükreden bir dua ettim ve sonra tüm dikkatimi sıkı tutunmaya verdim, çünkü kuru toprağa geri dönmek için muhtemelen insanların yardımına ihtiyacım olduğunu biliyordum."

Sandal köprünün altına sürüklendi ve akan derenin ortasında battı. Onu aşağıdaki arazide bekleyen Ruby, Jane ve Diana, sandalın gözlerinin önünde kaybolduğunu gördüler ve Anne'in de onunla birlikte battığına emindiler. O an için öylece kalakaldılar, çarşaf gibi bembeyaz kesilmiş, trajedinin dehşetiyle donmuşlardı; daha sonra, ciğerlerinin var gücüyle bir çığlık attılar ve ormanın içinden çılgınca koşmaya başladılar, köprünün yolunu görmek için ana yolu geçerken bile asla duraklamadılar. Tehlikeli tutunma yerine umutsuzca yapışan Anne, uçarcasına koşan siluetleri gördü ve çığlıklarını duydu. Yardım yakında gelecekti ama gelene kadarki pozisyonu hiç de rahat değildi.

Dakikalar geçti ama bu, talihsiz masum genç kıza bir saat gibi geldi. Neden kimse gelmemişti? Kızlar nereye gitmişti? Belki de hepsi birden bayılmıştı! Belki de kimse hiç gelmeyecekti! Herhalde o kadar yorgun ve sıkışmış bir durumdaydı ki artık daha fazla dayanamıyordu! Anne; uzun, yağlı gölgelerle titreşen altındaki yeşil derinliğe bakarak ürperdi. Hayal gücü, aklına her türlü korkunç olasılığı getirmeye başlamıştı.

Daha sonra, kollarındaki ve bileklerindeki ağrıya daha fazla dayanamayacağını düşündüğü anda, Gilbert Blythe, Harmon Andrews'ın küçük kayığıyla köprünün altına geldi!

Gilbert kafasını kaldırdı ve şaşkınlık içinde; kocaman, korkmuş ama aynı zamanda küçümseyen gri gözlerle ona bakan; küçük, beyaz, alaycı bir yüz buldu.

"Anne Shirley! Oraya nasıl çıktın?" diye bağırdı.

Bir cevap beklemeden direğe yaklaştı ve elini uzattı. Yapacak bir şey yoktu; Gilbert Blythe'ın eline yapışan Anne, kayığa doğru indi; kolları sırılsıklam bir şal ve örtüyle dolu şekilde kıç tarafına oturdu, kirlenmişti ve öfkeliydi. Bu şartlar altında ağırbaşlı olmak kesinlikle çok zordu!

"Neler oldu Anne?" diye sordu Gilbert, kürekleri alarak. "Biz Elaine'i oynuyorduk," diye açıkladı Anne, kurtarıcısının yüzüne bile bakmadan, "ve sandalla Camelot'a sürüklenmem gerekiyordu. Sandal su almaya başladı ve direğe tırmandım. Kızlar yardım almak için gittiler. Beni iniş yerine bırakabilir misin lütfen?"

Gilbert nazikçe iniş yerine doğru kürek çekti ve Anne, onun bu yardımını küçümser bir edayla, çevik bir hareketle kıyıya atladı.

"Sana çok şey borçluyum," dedi kibirle arkasına dönerken. Ancak Gilbert da tekneden inmiş ve elini izinsiz bir şekilde Anne'in koluna koymuştu.

"Anne," dedi aceleyle, "Buraya bak. İyi arkadaş olamaz mıyız? O zaman saçlarınla dalga geçtiğim için çok üzgünüm. Seni sinirlendirmek istemedim ve sadece şaka yapmak istemiştim. Ayrıca, bu çok uzun zaman önceydi. Bence saçların şimdi çok güzel; bunu dürüstçe söylüyorum. Hadi arkadaş olalım."

Bir an için Anne tereddüt etti. Tüm öfkeli haysiyeti altında içinde, Gilbert'ın ela gözlerindeki yarı utangaç, yarı istekli ifadeyi görmenin çok iyi bir şey olduğuna dair garip, yeni

uyanmış bir his vardı. Kalbi tuhaf bir şekilde, hızla attı. Ancak eski kininin acısı derhal yumuşayan kararlılığını güçlendirdi. İki yıl önceki sahne, sanki dün gerçekleşmiş gibi gözlerinin önüne geldi. Gilbert ona "havuç" demişti ve bütün okulun önünde utanç duymasına neden olmuştu. Diğerlerine ve yaşı daha büyük insanlara nedeni fazlasıyla gülünç gelebilecek bu kızgınlığı, görünüşte zamanla bir zerre bile azalmamış ve yumuşamamıştı. Gilbert Blythe'tan nefret ediyordu! Onu asla affetmeyecekti!

"Hayır," dedi soğuk bir ifadeyle, "seninle asla arkadaş olmayacağım, Gilbert Blythe ve olmayı da istemiyorum!"

"Tamam!" dedi Gilbert yanaklarında öfkeli bir tonla kayığına binerken. "Senden bir daha asla arkadaşım olmanı istemeyeceğim Anne Shirley. Artık benim de umurumda değil!"

Hızlı ve meydan okuyan şekilde kürek çekerek uzaklaştı ve Anne, akçaağaçların altındaki dik, eğreltiotlarıyla dolu küçük yola çıktı. Başını dimdik tutuyordu ama tuhaf bir pişmanlık hissinin bilincindeydi. Neredeyse Gilbert'a farklı cevap vermiş olmayı diliyordu. Elbette, o Anne'i aşağılamıştı, ama yine de! Tüm bunlarla beraber Anne, oturup iyice ağlamanın güzel bir rahatlama yöntemi olacağını düşündü. Anne gerçekten kendini çok gergin hissediyordu, duymuş olduğu korkunun direğe yapışıp kalmış olmasının etkileri kendilerini hissettirmeye başlamıştı.

Yolun yarısında Jane ve Diana ile karşılaştı, birlikte çılgınca göle geri koşuyorlardı. Bay ve Bayan Barry burada olmadığı için Orchard Slope'ta kimseyi bulamamışlardı. Burada Ruby Gillis histeri krizine yenik düşmüş ve elinden geldiğince toparlanabilmesi için kendi haline bırakılmıştı, Jane ve Diana

Lanetli Orman'dan ve dereden geçerek Green Gables'a koşmuştu. Orada da kimseyi bulamamışlardı çünkü Marilla Carmody'ye gitmişti ve Matthew arka taraftaki tarlada saman balyaları yapıyordu.

"Ah, Anne," dedi Diana, Anne'in boynuna sarılıp rahatlama hissi ve mutlulukla ağlayarak, "ah, Anne... biz sandık ki... boğuldun sandık... ve kendimi bir katil gibi hissettim... çünkü seni biz... Elanie... yaptık. Ve Ruby hâlâ histerik durumda... ah, Anne, nasıl kurtuldun?"

"Direklerden birine tırmandım," dedi Anne yorgun bir şekilde, "ve Gilbert Blythe, Bay Andrews'ın kayığıyla gelerek beni kıyıya bıraktı."

"Ah, Anne, ne kadar da muhteşem bir davranış! İnanılmaz romantik!" dedi Jane, sonunda bir şey söyleyebilecek kadar soluk almayı başararak. "Elbette bundan sonra onunla konuşmaya başlarsın."

"Tabii ki konuşmayacağım," diye parladı Anne, eski ruhunun bir anlık dönüşüyle. "Ayrıca 'romantik' kelimesini bir daha duymak istemiyorum Jane Andrews. Sizi korkuttuğum için üzgünüm kızlar. Hepsi benim hatam. Şanssız bir yıldızın altında doğmuş olduğumdan eminim artık. Yaptığım her şey benim ya da sevgili arkadaşlarımın başını belaya sokuyor. Babanın sandalını kaybettik, Diana ve artık gölette kürek çekmemize izin vermeyeceklerine dair içimde bir his var."

Anne'in içindeki hisin, normalde hislerin sunduğu güvenilirliğe oranla çok daha güvenilir olduğu ortaya çıktı. Barry ve Cuthbert hanelerinde öğleden sonra yaşanan olaylar duyulmaya başlamıştı.

"Hiç mantıklı olacak mısın Anne?" diye inledi Marilla.

"Ah, evet, sanırım olacağım, Marilla," diye cevap verdi Anne iyimser bir şekilde. Çatı odasının tatminkârlığıyla dolu güzel bir ağlama seansı sinirlerini yatıştırmış ve onu her zamanki neşeli haline döndürmüştü. "Bence mantıklı olma ihtimallerim her zamankinden daha yüksek."

"Bunun nasıl olacağını hiç bilemiyorum," dedi Marilla.

Anne, "Bugün yepyeni ve değerli bir ders aldım. Green Gables'a geldiğimden beri hata yapıyorum ve her hata, bazı büyük eksikliklerimi gidermemde bana yardımcı oldu. Ametist broş olayı, bana ait olmayan şeylerle uğraşma huyundan beni vazgeçirdi. Lanetli Orman hatası, hayal gücümün kontrolümden çıkmasına izin vermememi sağladı. Merhemli kek hatası, beni yemek yaparken dikkatsiz olma huyumdan kurtardı. Saçlarımı boyama hadisesi beni kibirden kurtardı. Artık hiç saçlarımı ve burnumu düşünmüyorum; çok nadiren. Ve bugünkü hatam beni fazla romantik olmaktan kurtaracak. Avonlea'da romantik olmaya çalışmanın bir yararı olmadığı sonucuna vardım. Muhtemelen yüzlerce yıl önce kulelerle korunan Camelot'ta bu yeterince kolaydı ama şimdi romantizm takdir edilmiyor. Yakında bu konuda bende büyük bir gelişme göreceğine eminim Marilla."

"Umarım öyle olur," dedi Marilla kuşkuyla.

Ancak köşesinde sessizce oturan Matthew, Marilla dışarı çıktığında elini Anne'in omzuna uzattı.

"Tüm romantizmini bırakma Anne," diye fısıldadı utanarak, "Biraz olması iyi bir şey—elbette çok fazla değil—ama birazını tut Anne, birazını tut."

29. Bölüm

Anne'in Hayatında Yeni Bir Çağ

Anne inekleri, Âşıklar Yolu üzerinden arka meradan eve getiriyordu. Eylül akşamıydı ve ormandaki tüm boşluklar ve açıklıklar yakut rengi günbatımı ışığıyla doluydu. Ara ara yola da dökülüyordu ancak çoğunlukla akçaağaçların altı zaten fazlasıyla gölgeydi ve köknarların altındaki boşluklar güzel bir şarap gibi berrak menekşe rengi alacakaranlıkla doluydu. Tepelerinde rüzgârlar esiyordu ve dünya üzerinde, akşam saatlerinde köknar ağaçlarında rüzgârın çıkardığı seslerden daha tatlı bir müzik yoktu.

İnekler patikadan aşağıya doğru sallanarak indi ve Anne onları hayallere dalmış şekilde takip etti. Bir önceki kış İngilizce dersinde işledikleri bir parça olan ve Bayan Stacy'nin ezbere öğrettiği Marmion'dan savaş kıtasını yüksek sesle tekrarladı, okuduğu dizelerle ve hayallerinde yaşanan mızrak çatışmasıyla coşuyordu. Şu dizelere geldiğinde;

İnatçı nizrakçılar yine de iyi ilerliyordu
Karanlık geçilmez ormanlarda

kendisini bu kahramanca kuşatmanın içinde daha iyi hayal edebileceğini düşünerek kendinden geçmiş bir şekilde gözlerini kapatarak durdu. Gözlerini tekrar açtığında, Barrylerin tarlasına açılan kapıdan gelen Diana'yı gördü ve arkadaşı öyle ciddi bir ifadeyle geliyordu ki Anne hemen, ona verilecek bazı haberler olduğunu anladı. Ama sanki bunu bilmiyormuş gibi davrandı.

"Bu akşam erguvani bir rüya gibi değil mi Diana? Hayatta olduğum için beni çok mutlu hissettiriyor. Sabahları her zaman sabahların en güzel olduğunu düşünüyorum; ama akşam vakti geldiğinde, akşamların daha güzel olduğunu düşünüyorum."

"Çok güzel bir akşam," dedi Diana, "Ama ah, öyle haberlerim var ki Anne. Tahmin et. Üç tahmin hakkın var."

"Charlotte Gillis en sonunda kilisede evleniyor ve Bayan Allan onu süslememizi istiyor!" diye bağırdı Anne.

"Hayır. Charlotte'un flörtü bunu istemiyor çünkü henüz kilisede hiç kimse evlenmemiş ve bunun cenazeye çok benzeyeceğini düşünüyor. Çok yazık, çünkü çok eğlenceli olurdu. Tekrar tahmin et."

"Jane'in annesi doğum günü partisine mi izin verdi?"

Diana başını iki yana salladı, siyah gözleri neşeyle dans ediyordu.

"Ne olabileceğini düşünemiyorum," dedi Anne umutsuzluk içinde, "Aksi Spurgeon MacPherson sizi dün gece dua toplantısında görmediyse tabii. Bildim mi?"

"Hayır bilemedin!" diye bağırdı Diana kızarak. "Öyle olsaydı bile, o korkunç yaratıkla övünecek halim yok! Tahmin edemeyeceğini biliyordum. Annem bugün Josephine Teyze'den bir mektup aldı ve Josephine Teyze ikimizin, önümüzdeki salı günü şehre gitmemizi ve Fuar için onunla kalmamızı istiyor. İşte bu!"

"Ah, Diana," diye fısıldadı Anne, destek için bir ağaca yaslanmayı gerekli görerek, "Gerçekten mi? Ama korkarım Marilla gitmeme izin vermeyecek. Eğlence peşinde koşmam konusunda beni cesaretlendirmeyeceğini söyleyecek. Geçen hafta Jane beni çift kişilik arabalarında White Sands Oteli'ndeki Amerikalıların vereceği konsere gitmeye davet ettiğinde söylediği buydu. Gitmek istedim ama Marilla evde derslerime çalışmamın daha iyi olacağını söyledi ve Jane için de aynısı geçerliymiş. Acı bir şekilde hayal kırıklığına uğradım, Diana. O kadar kalbim kırıldı ki yatağa gittiğimde dua etmemeye karar verdim. Ama sonra buna pişman oldum ve gecenin ortasında kalkıp dua ettim."

"Ne yapacağımızı sana söyleyeceğim," dedi Diana, "Annemden Marilla'ya sormasını isteyeceğiz. O zaman gitmene izin verme olasılığı daha yüksek olur ve eğer izin verirse harika zaman geçireceğiz, Anne. Daha önce hiç bir fuara gitmedim ve diğer kızların yolculukları hakkında konuşmasını duymak çok can sıkıcı. Jane ve Ruby iki kez gittiler ve bu yıl yine gidiyorlar."

"Gidip gidemeyeceğimi öğreninceye kadar bunun hakkında düşünmeyeceğim," dedi Anne kararlı bir şekilde. "Düşünürsem ve sonra hayal kırıklığına uğrarsam, buna dayanamam. Ama gidecek olursam yeni paltomun o zamana

hazır olacağını bilmek mutluluk verici. Marilla yeni bir paltoya ihtiyacım olduğunu düşünmüyordu. Eski paltomun bir kış daha bana yeteceğini ve yeni bir elbiseye sahip olduğum için minnettar olmam gerektiğini söyledi. Elbise çok güzel, Diana; lacivert ve modaya uygun dikilmiş. Marilla artık tüm elbiselerimi modaya uygun şekilde dikiyor çünkü Matthew'un gidip onları Bayan Lynde'e yaptırmasını istemediğini söylüyor. Bundan çok memnunum. Giysilerin modaya uygun olunca iyi biri olmak her zamankinden daha kolay. En azından benim için daha kolay. Sanırım doğal olarak iyi olan insanlar için böyle bir şey fark yaratmıyor. Matthew yeni bir palto almam gerektiğini söyledi, bu yüzden Marilla güzel, mavi bir parça çuha satın aldı ve Carmody'de gerçek bir terzi tarafından yapılıyor. Cumartesi gecesi bitmiş olacak ve kendimi pazar günü yeni elbisem ve şapkamla kilise koridorunda yürürken hayal etmemeye çalışıyorum, çünkü korkarım ki böyle şeyler hayal etmek doğru değil. Ama buna engel olmaya çalışmama rağmen aklıma girdi. Şapkam çok güzel. Matthew, Carmody'ye gittiğimiz gün benim için aldı. Altın kordon ve püsküllerle dolu olan küçük mavi, kadife olanlardan. Yeni şapkan çok zarif, Diana ve sana çok yakışıyor. Geçen pazar kiliseye geldiğini görünce kalbim, en yakın arkadaşım olduğun için gururla doldu. Sence de kıyafetlerimiz hakkında bu kadar düşünmemiz yanlış mı? Marilla bunun çok günah olduğunu söylüyor. Ama çok ilgi çekici bir konu, değil mi?"

Marilla, Anne'in şehre gitmesine izin verdi ve Bay Barry'nin gelecek salı kızları alacağı şekilde bir ayarlama yapıldı. Charlottetown yaklaşık elli kilometre uzakta olduğundan ve

Bay Barry aynı gün geri dönmek istediğinden, çok erken bir saatte yola çıkmak gerekiyordu. Ama Anne her şeyi mutluluğun bir parçası olarak gördü ve salı sabahı güneş doğmadan önce ayağa fırladı. Penceresinden dışarı attığı bakış, günün iyi olacağını garanti etti çünkü Lanetli Orman köknarlarının arkasından görünen doğudaki gökyüzü tamamen gümüş rengiydi ve bulutsuzdu. Ağaçlardaki boşlukların arasından, Orchard Slope'un çatısının batı tarafında parlayan bir ışık görülebiliyordu, demek ki Diana da uyanmıştı.

Anne, Matthew ateşi yakarken çoktan giyinmişti ve Marilla aşağı indiği zaman kahvaltıyı hazırlamıştı, ancak kendisi yemek yiyemeyecek kadar heyecanlıydı. Kahvaltıdan sonra havalı yeni şapkasıyla paltosunu giydi ve dere üzerinden ve köknarların arasından Orchard Slope'a doğru hızla ilerlemeye başladı. Bay Barry ve Diana onu bekliyordu, kısa süre sonra yola çıkmışlardı.

Uzun bir yolculuktu ama Anne ve Diana her dakikasından zevk alıyorlardı. Biçilmiş hasat tarlalarının üzerinde yavaşça yükselen yeni doğmuş kırmızı güneş ışığında, nemli yollar üzerinde tıngırdayarak gitmek çok keyifliydi. Hava taze ve berraktı ve küçük mavi dumanlı sisler, vadilerden kıvrılıp tepelerden süzülüyordu. Yol bazen akçaağaçların kırmızı bayraklarını asmaya başladığı ormanlardan geçti; bazen eski korkunç anılarıyla Anne'in kanını donduran köprüler üzerinden, derelerden geçti; bazen bir liman kıyısı boyunca dolanarak küçük gri balıkçı kulübelerinin yanından geçti; sonra yeniden yükselerek kıvrımlı dağlık arazilerin veya puslu mavi gökyüzünün görülebildiği tepelere çıktı; ama yol nereye giderse gitsin tartışılması gereken çok fazla şey vardı.

Şehre gelip "Beechwood"a giden yolu bulduklarında neredeyse öğle vaktiydi. Burası, yeşil karaağaçlar ve dallanan kayın ağaçlarıyla inzivaya çekilerek sokağın gerisine yerleşmiş, oldukça eski bir konaktı. Bayan Barry, keskin siyah gözleri ışıldayarak onları kapıda karşıladı.

"Demek sonunda beni görmeye geldin, Anne-kızı," dedi. "Tanrım, çocuğum, nasıl da büyümüşsün! Benden daha uzunsun. Ve eskiden olduğundan çok daha iyi görünüyorsun. Ama bunu biri söylemese de senin zaten bildiğini düşünüyorum."

"Gerçekten bilmiyordum," dedi Anne neşeyle. "Eskiden olduğum kadar çilli olmadığımı biliyorum, bu yüzden minnettar olacak çok şeyim var, ama gerçekten başka bir gelişme olduğunu ummaya cesaret edemedim. Değiştiğimi düşündüğünüze çok memnun oldum Bayan Barry." Anne'in Marilla'ya söylediği gibi Bayan Barry'nin evi "büyük bir ihtişamla" donatılmıştı. İki küçük taşra kızı, Bayan Barry akşam yemeğine bakmaya gittiğinde, kaldıkları salonun ihtişamı karşısında oldukça şaşırmışlardı.

"Tıpkı bir saray gibi değil mi?" diye fısıldadı Diana. "Daha önce hiç Josephine Teyze'nin evine gelmemiştim ve bu kadar büyük olduğu hakkında hiçbir fikrim yoktu. Keşke Julia Bell bunu görebilseydi; annesinin salonu hakkında çok hava atıyor."

"Kadife halı," diye güvenle iç çekti Anne, "ve ipek perdeler! Böyle şeylerin hep hayalini kurmuştum Diana. Ama şimdi onlarla çok da rahat hissetmediğime inanabiliyor musun? Bu odada çok fazla şey var ve hepsi o kadar görkemli ki hayal gücüne yer yok. Fakir olunca bir teselli de bu, hayal edebileceğin çok daha fazla şey var."

Anne ve Diana, şehirde kaldıkları süreyi yıllar boyu hatırlayacaklardı. Misafirlikleri ilk gününden itibaren harika anlarla doluydu.

Çarşamba günü Bayan Barry onları fuar alanına götürdü ve bütün gün orada kaldılar.

Anne, daha sonra Marilla'ya "Görkemliydi," diye anlattı. "Hiç bu kadar ilginç bir şey hayal etmemiştim. Hangi bölümün en ilginç olduğunu gerçekten bilmiyorum. Bence en çok atları, çiçekleri ve elişini sevdim. Josie Pye, dantel işi yarışmasında birincilik ödülü aldı. Onun adına gerçekten sevindim. Ve onun adına sevindiğim için mutluyum, çünkü bu geliştiğimi gösteriyor, sence de öyle değil mi Marilla: Josie'nin başarısına sevinebildiğime göre? Bay Harmon Andrews, Gravenstein elmalarında ikinci oldu, Bay Bell ise domuz yarışında birincilik ödülü aldı. Diana, bir Pazar Okulu amirinin domuz yarışında ödül almasının gülünç olduğunu düşündüğünü söyledi ama ben nedenini anlayamıyorum. Sen anlayabiliyor musun? Artık ne zaman ciddiyetle dua etse aklına hep bunun geleceğini söyledi. Clara Louise MacPherson resimde bir ödül aldı ve Bayan Lynde de ev yapımı tereyağı ve peynirde birincilik ödülü aldı. Avonlea oldukça iyi temsil edildi, sence de öyle değil mi? Bayan Lynde o gün oradaydı ve tüm bu yabancılar arasında tanıdık yüzünü görene kadar onu gerçekten ne kadar sevdiğimi bilmiyordum. Orada binlerce kişi vardı, Marilla. Kendimi çok önemsiz biri gibi hissettim. Bayan Barry at yarışlarını izlememiz için bizi tribüne çıkardı. Bayan Lynde gelmedi: at yarışlarının iğrenç olduğunu düşündüğünü, bir kilise üyesi olduğunu ve uzak durarak iyi bir örnek oluşturmanın onun görevi olduğunu söyledi. Ama orada çok fazla insan vardı, Bayan

Lynde'in yokluğunun fark edildiğini sanmıyorum. Yine de at yarışlarına çok sık gitmem gerektiğini düşünmüyorum, çünkü çok etkileyiciler. Diana o kadar heyecanlandı ki bana kırmızı atın kazanacağına on kuruş bahse girmeyi teklif etti. Kırmızı atın kazanacağına inanmıyordum ama yine de bahse girmeyi reddettim, çünkü Bayan Allan'a her şeyi anlatmak istiyordum ve ona bunu söylemenin hoş olmayacağına emindim. Papazın karısına söyleyemeyeceğin bir şey yapmak her zaman yanlıştır. Bir papazın karısıyla arkadaş olmak, ek bir vicdana sahip olmak kadar iyidir. Ve bahse girmediğime çok sevindim, çünkü kırmızı at kazandı ve bahse girmiş olsam on kuruş kaybetmiş olacaktım. Yani erdem kendiliğinden beni ödüllendirmişti. Bir adamın balona binip yükseldiğini gördük. Bir balonla yükselmeyi çok isterdim, Marilla; çok heyecan verici olurdu ve sonra kısmet satan bir adam gördük. Ona on kuruş ödüyorsun ve küçük bir kuş senin için kısmetini seçiyor. Bayan Barry, geleceğimizi öğrenmemiz için Diana'ya ve bana onar kuruş verdi. Benimki, çok varlıklı, koyu tenli bir adamla evlenecek ve yaşamak için denizin öte yanına geçecek olmamdı. Ondan sonra gördüğüm tüm koyu tenli adamlara dikkatlice baktım ama hiçbirine pek önem vermedim ve zaten henüz onu aramak için çok erken olduğunu düşünüyorum. Hayatım boyunca hiç unutmayacağım bir gündü Marilla. O kadar yorgundum ki gece uyuyamadım. Bayan Barry sözünü tuttu ve bizi konuk odasına aldı. Zarif bir odaydı, Marilla, ama nedense bir konuk odasında uyumak, eskiden düşündüğüm gibi bir şey değildi. Büyümenin en kötü yanı bu ve bunu fark etmeye başlıyorum. Çocukken çok istediğin şeyler, onları elde ettiğin zaman artık sana harika gelmiyor."

Perşembe günü kızlar parka gitmişlerdi ve akşamına Bayan Barry onları ünlü bir primadonnanın şarkı söylediği Müzik Akademisi'nde bir konsere götürdü. Anne'e göre o gece, müthiş hazlarla dolu, ışıltılı bir hayal gibiydi.

"Ah, Marilla, tariflerin ötesindeydi. O kadar heyecanlandım ki konuşamadım bile, bu sayede belki ne kadar harika olduğunu tahmin edebilirsin. Sadece mest olmuş bir sessizlik içinde oturdum. Madam Selitsky çok güzeldi ve beyaz saten giysisinin üzerine elmaslar takmıştı. Ama şarkı söylemeye başladığında başka hiçbir şey düşünemedim. Ah, sana nasıl hissettiğimi tarif edemem. Ama artık iyi olmanın aslında zor bir şey olmadığını anlamaya başladım. Yıldızlara baktığımda iyi olduğumu hissettim. Gözlerim doldu, ama ah, bunlar mutluluk gözyaşlarıydı. Her şey bittiğinde çok üzüldüm ve Bayan Barry'ye tekrar normal yaşantıma nasıl döneceğimi bilemediğimi söyledim. O, caddenin karşısındaki restorana gidip bir dondurma alırsak bunun bana yardımcı olabileceğini söyledi. Kulağa çok saçma geliyordu; ama sonra gerçekten şaşırdım, işe yarıyordu. Dondurma çok lezzetliydi, Marilla ve onu orada, gece saat on birde yiyor olmak çok harika ve çılgınca hissettirdi. Diana, şehir hayatı için doğduğuna inandığını söyledi. Bayan Barry bana fikrimin ne olduğunu sordu ama ona gerçek fikrimin ne olduğunu söyleyebilmek için üzerine ciddi şekilde düşünmek zorunda olduğumu söyledim. Bu yüzden yatağa gittikten sonra düşündüm. Bir şeyleri düşünmek için en iyi zaman budur. Ve şehir hayatı için doğmamış olduğum ve bundan memnun olduğum sonucuna vardım. Arada bir, gece saat on birde mükemmel restoranlarda dondurma yemek güzel; ama düzenli yaşam için, on birde çatı odamda olmayı tercih ediyorum; huzurlu

uykumda olmayı, ama uykumdayken bile yıldızların dışarıda parladığını ve rüzgârın dere boyunca dizilmiş köknarlar arasından esiyor olduğunu biliyorum. Bunu ertesi sabah kahvaltıda Bayan Barry'ye söyledim ve güldü. Bayan Barry genel olarak söylediğim her şeye güldü, en ciddi şeyleri söylediğimde bile. Bundan pek hoşlandığımı sanmıyorum Marilla, çünkü komik olmaya çalışmıyordum. Ama o çok misafirperver bir kadın ve bize çok asil davrandı."

Cuma günü eve dönme zamanı geldi ve Bay Barry kızlar için tekrar şehre geldi.

"Eh, umarım eğlenmişsinizdir." dedi Bayan Barry, vedalaşırken.

"Elbette eğlendik," dedi Diana.

"Ya sen, Anne-kızı?"

"Burada geçirdiğim her dakikadan keyif aldım," dedi Anne, birdenbire kollarını yaşlı kadının boynuna sarıp buruşuk yanağını öperken.

Diana asla böyle bir şey yapmaya cesaret edemezdi ve Anne'in bu cesur davranışı onu çok şaşırttı. Ama Bayan Barry memnundu ve verandasında durup arabanın gözden kaybolmasını izledi. Sonra iç çekerek büyük evine geri döndü. Evi, içinde genç, tazecik hayatlar olmadan çok yalnız görünüyordu. Gerçeği söylemek gerekirse, Bayan Barry oldukça bencil bir yaşlı kadındı ve kendinden başka hiç kimse pek umurunda değildi. İnsanlara sadece ona hizmet ettikleri veya onu eğlendirdikleri için değer verirdi. Anne onu eğlendirmişti ve sonuç olarak yaşlı kadının gözünde değer kazanmıştı. Ama Bayan Barry kendini Anne'in tuhaf konuşmalarından çok; taze coşkuları, şeffaf duyguları, küçük sevimli hareket-

leri, gözlerinin ve dudaklarının tatlılığı hakkında düşünürken buldu.

"Kimsesizler yurdundan bir kız evlat edindiğini duyduğumda Marilla Cuthbert'ın yaşlı bir aptal olduğunu düşünmüştüm." dedi kendi kendine. "Ama sanırım sonuçta pek de yanlış bir şey yapmamış. Evimde her zaman Anne gibi bir çocuk olsaydı daha iyi ve daha mutlu bir kadın olabilirdim."

Anne ve Diana, dönüş yolculuğunu gidiş kadar keyifli buldular: hatta daha da keyifli buldular, çünkü sonunda onları bekleyen bir evin olduğuna dair hoş bir düşünce vardı. White Sands'ten geçip sahil yoluna döndüklerinde günbatımıydı. Öte yandan, Avonlea tepeleri safran rengi gökyüzüne karşı karanlıkta kalacak şekilde yükseliyordu. Arkalarında ay, ay ışığıyla ışıldayan ve şekil değiştiren denizden yükseliyordu. Kıvrımlı yol boyunca her küçük koy, dans eden bir dalgalar harikasıydı. Dalgalar, altındaki kayaların üzerinde yumuşacık hışırtılarla çarpıp kırılıyordu ve denizin keskin kokusu ağır, temiz havaya karışıyordu.

"Ah, ama hayatta olmak ve eve gitmek güzel," dedi Anne, derin bir soluk alarak.

Dere üzerindeki kütük köprüyü geçtiğinde, Green Gables'ın mutfak ışığı onu dostça karşılayan bir şekilde göz kırptı. Açık kapıdan, sıcak kırmızı ışıltılarını soğuk sonbahar akşamına yollayan ocak ateşinin parıltısı görünüyordu. Anne yokuş yukarı, masada sıcak bir akşam yemeğinin beklediği mutfağa koştu.

"Demek geri döndün?" dedi Marilla, örgüsünü katlayarak.

"Evet ve ah, geri dönmek çok güzel," dedi Anne neşeli bir şekilde. "Her şeyi, hatta saati bile öpebilirim. Marilla, ızga-

ra tavuk! Bunu benim için pişirdiğini söylemeyeceksin değil mi?"

"Evet, senin için yaptım," dedi Marilla. "Böyle bir yolculuktan sonra aç olacağını ve gerçekten iştah açıcı bir şeye ihtiyacın olduğunu düşündüm. Acele et ve eşyalarını çıkar, akşam yemeğini Matthew gelir gelmez yiyeceğiz. İtiraf etmeliyim ki geri döndüğün için mutluyum. Sensiz burada kendimi fena halde yalnız hissettim ve ben hayatımda hiç bu kadar uzun bir dört gün geçirmemiştim."

Akşam yemeğinden sonra Anne, Matthew ve Marilla arasında, ateşin önünde oturdu ve ziyaretiyle ilgili her şeyi anlattı.

"Harika zaman geçirdim," diye mutlu bir şekilde bitirdi sözlerini, "ve hayatımda yeni bir çağın açıldığını hissediyorum. Ama en güzel yanı eve dönüştü."

30. Bölüm

Akademide Sınıflar Düzenleniyor

Marilla örgüsünü kucağına koydu ve sandalyesine yaslandı. Gözleri yorgundu ve içinden, şehre bir dahaki gidişinde gözlüğünü değiştirmesi gerektiğini düşündü, çünkü son zamanlarda gözleri sık sık yoruluyordu.

Neredeyse karanlıktı, kasım alacakaranlığı Green Gables'ın etrafını sarmıştı ve mutfaktaki tek ışık, sobanın dans eden kırmızı alevlerinden ibaretti.

Anne, şömine halısı üzerinde bir Türk gibi kıvrılmış, yüzlerce yaz güneşinin akçaağaç odunlarından damıtıldığı neşeli ışıltıya bakıyordu. Aslında kitap okuyordu ama kitabı yere düşmüştü ve şimdi ayrık dudaklarında bir gülümsemeyle hayal kuruyordu. İspanya'daki ışıltılı kaleler, canlı fantezisinin sislerinden ve gökkuşaklarından kendilerini şekillendiriyordu; periler ülkesinde harika ve büyüleyici maceralar yaşanıyordu;

Anne'in her zaman kazandığı ve gerçek hayattaki gibi başını belaya sokmayan maceralar.

Marilla ona, ateşin ve gölgenin hâkim olduğu bir yerden, daha aydınlık bir ışıkta asla ortaya çıkmayacak bir sevecenlikle baktı. Sevginin kendisini sözlü olarak ve net bir bakışla kolayca göstereceği bir ders, Marilla asla öğrenemeyeceği bir şeydi. Ama bu inecik, gri gözlü kızı, gösteremediği o sevgiden çok daha derin ve daha güçlü bir sevgiyle sevmeyi öğrenmişti. Sevgisi onu, boş yere hoşgörülü olmaktan korkar hale getirmişti, haklıydı da. İçinde birinin kalbini, onun Anne'e adadığı gibi herhangi bir insana bu kadar yoğun bir şekilde adamasının fazlasıyla günahkâr bir davranış olacağına dair rahatsız edici bir his vardı. Belki de tüm bu katı ve eleştirel davranışları, bunun için farkında olmadan uyguladığı bir telafi yöntemiydi, belki de bu kız onun için bu kadar önemli olmasa böyle davranmazdı. Kesinlikle Anne'in, Marilla'nın onu ne kadar sevdiğine dair hiçbir fikri yoktu. Bazen özlemle Marilla'nın memnun edilemeyecek kadar zor biri olduğunu, empati ve anlayış duygularının belirgin bir şekilde eksik olduğunu düşünürdü. Ancak Marilla'ya neler borçlu olduğunu hatırlayarak, kendini kınarcasına bu düşünceyi kontrol altına alırdı.

"Anne," dedi Marilla aniden, "Bayan Stacy, bu öğleden sonra sen Diana ile birlikteyken buradaydı."

Anne bir irkilme ve iç çekişle öteki âlemden geri döndü.

"Öyle mi? Ah, içeri gelmediğim için çok üzgünüm. Neden bana seslenmedin, Marilla? Diana ve ben Lanetli Orman'daydık. Şimdi orman çok güzel. Ormana ait tüm o küçücük şeyler —eğreltiotları ve saten yapraklar ve kızılcıklar— sanki biri bahara kadar onların üzerine yapraklardan bir battaniye ört-

müşçesine uyuyorlar. Bence geçen dolunay gecesi, gökkuşağı atkısıyla küçük bir gri peri parmak uçlarında geldi ve bunları o yaptı. Yine de Diana bu konuda pek bir şey söylemedi. Diana, Lanetli Orman etrafında hayaletler hayal ettiği için annesinin onu nasıl azarladığını asla unutmadı. Bunun Diana'nın hayal gücü üzerinde çok kötü bir etkisi oldu. Onu mahvetti. Bayan Lynde, Myrtle Bell'in mahvolmuş bir varlık olduğunu söylüyor. Ruby Gillis'e Myrtle'ın neden mahvolduğunu sordum ve Ruby'ye göre bunun sebebi, genç sevgilisinin ona ihanet etmiş olması. Ruby Gillis genç erkeklerden başka bir şey düşünmüyor ve büyüdükçe de durumu kötüleşiyor. Genç erkekler yerinde ve zamanında çok iyiler ama onları her şeye karıştırmak bir işe yaramaz, değil mi? Diana ve ben, asla evlenmeyeceğimize ama güzel, yaşlı hanımlar olacağımıza ve sonsuza kadar birlikte yaşayacağımıza dair söz vermeyi ciddi ciddi düşünüyoruz. Ama Diana henüz kararını vermedi çünkü belki de vahşi, havalı, kötü bir gençle evlenip onu dönüştürmenin daha asil bir şey olabileceğini düşünüyor. Diana ve ben şimdi ciddi konular hakkında çok konuşuyoruz. Artık eskiye göre çok büyümüş olduğumuzu, çocukça meselelerden bahsetmenin bize yakışmadığını düşünüyoruz. Neredeyse on dört olmak çok ciddi bir şey, Marilla. Bayan Stacy geçen çarşamba günü tüm genç kızları dereye götürdü ve bizimle bu konuda konuştu. Hangi alışkanlıkları oluşturduğumuza ve genç yaşlarımızda hangi idealleri elde ettiğimize çok dikkat etmemiz gerektiğini söyledi, çünkü yirmi yaşına geldiğimizde karakterlerimiz gelişmiş ve gelecekteki hayatımızın temeli atılmış olacaktı. Temel sağlam değilse, üzerine asla gerçekten değerli bir şey inşa edemeyeceğimizi söyledi. Diana ve ben okuldan eve gelirken bu konuda

konuştuk. Kendimizi çok ağırbaşlı hissettik, Marilla. Ve gerçekten çok dikkatli olmaya, saygın alışkanlıklar oluşturmaya, mümkün olduğunca her şeyi öğrenmeye ve olabildiğince mantıklı olmaya karar verdik, böylece yirmi yaşına geldiğimizde karakterlerimiz düzgün bir şekilde gelişmiş olacaktı. Yirmi yaşında olmayı düşünmek çok ürkütücü Marilla. Sanki çok yaşlanmış ve fazlaca yetişkin olmuşuz gibi. Peki, Bayan Stacy bu öğleden sonra neden buradaydı?"

"Sana söylemek istediğim de bu, Anne, bana bir kelime edebilmem için şans verirsen eğer. Senden bahsediyordu."

"Benden mi?" Anne ürkmüş görünüyordu. Sonra kızardı ve yüksek sesle konumaya başladı:

"Ah, ne hakkında konuştuğunu biliyorum. Sana söylemek istedim, Marilla, gerçekten istedim, ama unuttum.

"Bayan Stacy beni dün öğleden sonra Kanada tarihi dersini çalışmam gerekirken, okulda *Ben Hur* okurken yakaladı. Kitabı Jane Andrews'tan ödünç almıştım. Yemek saatinde okuyordum ve yemek arası bittiğinde iki tekerlekli araba yarışına yeni gelmiştim. Nasıl bittiğini öğrenmek için çıldırıyordum —Ben Hur'un kazanması gerektiğinden emindim çünkü eğer kazanmazsa o manzum adalet yerini bulamazdı— sonra, tarih kitabını sıramın üzerine açtım ve Ben Hur'u masayla dizimin arasına sıkıştırdım. Ben sadece Kanada tarihi çalışıyormuş gibi görünüyordum ama aslında Ben Hur ile hayaller dünyasındaydım. O kadar ilgimi çekmişti ki, Bayan Stacy'nin koridordan geçip yanıma geldiğini, kafamı kaldırıp onu görene kadar fark etmedim. Bana ayıplayan gözlerle bakıyordu. Sana ne kadar utandığımı anlatamam Marilla, özellikle Josie Pye'ın kıkırdadığını duyduğumda. Bayan Stacy Ben Hur'u aldı ama

o an hiçbir şey söylemedi. Teneffüste yanına çağırıp benimle konuştu. İki açıdan çok yanlış yaptığımı söyledi. İlk olarak, ders çalışmaya harcamam gereken zamanı boşa harcıyordum; ikincisi, ders çalışıyormuş gibi görünürken aslında bir hikâye kitabı okuyarak öğretmenimi kandırıyordum. Yaptığım şeyin aslında aldatıcı bir şey olduğunu o ana kadar hiç fark etmemiştim Marilla. Şok olmuştum. Acı bir şekilde ağladım ve Bayan Stacy'den beni affetmesini istedim ve bir daha asla böyle bir şey yapmayacağımı söyledim ve bir hafta boyunca —yarışın sonucunu öğrenmek için bile— Ben Hur okumayarak yaptığımın bedelini ödemeyi teklif ettim. Ama Bayan Stacy buna gerek olmadığını ve beni bir karşılığı olmadan affettiğini söyledi. Sonuçta bu konuyu gelip sana anlatması açıkçası pek de nazik bir davranış değil."

"Bayan Stacy bana hiç böyle bir şeyden bahsetmedi Anne ve tüm bunlar senin suçlu vicdanın yüzünden ortaya çıktı. Hikâye kitaplarını okula götürmemelisin. Zaten çok fazla roman okuyorsun. Ben küçük bir kızken, roman okumama izin verilmezdi."

"Ah, gerçekten böylesine dini bir kitapken *Ben Hur*'a nasıl roman diyebilirsin?" diye karşı çıktı Anne. "Elbette pazar günü okumak için biraz fazla heyecan verici ve bu yüzden sadece hafta içi okuyorum. Artık Bayan Stacy ya da Bayan Allan'ın, on üç yaş üç aylık bir kız çocuğunun okuması için uygun olmadığını düşündüğü hiçbir kitabı okumuyorum. Bayan Stacy bana bunun için söz verdirmişti. Beni bir gün, *Perili Salonun Korkunç Gizemi* adlı bir kitap okurken buldu. Ruby Gillis'in bana ödünç verdiği bir kitaptı ve ah Marilla, çok etkileyici ve ürkütücüydü. Kanımı donduruyordu. Ama Bayan Stacy bunun

çok aptalca, uygunsuz bir kitap olduğunu söyledi ve benden bunu ve bunun gibi kitapları okumamamı istedi. Artık böyle kitapları okumayacak olmamı pek dert etmedim ancak sonunu bilmeden bu kitabı geri vermek acı vericiydi. Ama Bayan Stacy'ye olan sevgim bu testi geçti ve kitabı geri verdim. Bir insanı memnun etmek için can attığın zaman gerçekten inanılmaz şeyler yapabiliyorsun, Marilla."

"Şey, sanırım lambayı yakacağım ve işe başlayacağım," dedi Marilla. "Bayan Stacy'nin söylemek istediklerini duymak istemediğini açıkça görebiliyorum. Her şeyden çok kendi ağzından çıkan seslerle ilgileniyorsun."

"Ah, gerçekten, Marilla, duymak istiyorum!" diye bağırdı Anne. "Başka bir kelime daha söylemeyeceğim; tek bir kelime bile. Çok fazla konuştuğumu biliyorum ama gerçekten bunun üstesinden gelmeye çalışıyorum. Çok fazla şey söylüyorum ama söylemek isteyip de söylemediklerimi bilsen beni gerçekten takdir ederdin. Lütfen söyle bana, Marilla."

"Bayan Stacy, ileri düzeydeki öğrencileri arasında Queen's Academy Giriş Sınavı'na çalışmak isteyen öğrencileriyle bir sınıf oluşturmak istiyor. Okuldan sonra bir saat onlara ekstra dersler vermek istiyor. Ve Matthew'la bana senin katılmanı isteyip istemediğimizi sormaya gelmiş. Bu konu hakkında ne düşünüyorsun Anne? Akademi'ye gidip bir öğretmen olmak ister misin?"

"Ah, Marilla!" Anne dizlerinin üzerine çöktü ve ellerini sıktı. "Bu hayatımın en büyük hayaliydi —yani son altı ay boyunca öyleydi— Ruby ve Jane Giriş Sınavı için çalışmaktan bahsetmeye başladığından beri. Ama bu konuda hiçbir şey söylemedim çünkü tamamen işe yaramaz bir şey olacağını

varsaymıştım. Öğretmen olmayı çok isterim. Ama çok pahalı olmayacak mı? Bay Andrews, Prissy'yi hazırlamanın yüz elli dolara mal olduğunu söylemişti ve Prissy geometride benim gibi mankafa değil."

"İşin o kısmı hakkında endişelenmene gerek yok. Matthew ve ben seni yetiştirmek için aldığımızda senin için elimizden gelenin en iyisini yapacağımızı ve sana iyi bir eğitim vereceğimizi kararlaştırdık. Bir kızın, zorunda olsun ya da olmasın, kendi hayatını kazanmak için hazır olduğuna inanıyorum. Matthew ve ben burada olduğumuz sürece her zaman Green Gables'ta bir evin olacak fakat kimse bu belirsiz dünyada ne olacağını bilmiyor ve hazırlıklı olmak en iyisi. İstersen Akademi sınıfına katılabilirsin Anne."

"Ah, Marilla, teşekkür ederim." Anne kollarını Marilla'nın beline sardı ve samimiyetle yüzüne baktı. "Sana ve Matthew'a çok minnettarım. Ve olabildiğince çok çalışarak sizin için bir gurur kaynağı olabilmek için elimden geleni yapacağım. Geometride fazla bir şey beklememeniz konusunda sizi uyarıyorum ama çok çalışırsam diğer her şeyde iyi olacağımı düşünüyorum."

"Yeterince iyi gittiğini söyleyebilirim. Bayan Stacy zeki ve çalışkan bir öğrenci olduğunu söylüyor." Marilla, Bayan Stacy'nin onun hakkında söylediklerini Anne'e hayatta söylemezdi; çünkü bu onu şımartmak olurdu. "İşi abartıp kendini kitaplarla boğmak için acele etmene gerek yok. Zaman var. Henüz bir buçuk yıl daha Giriş Sınavı'nı denemek için hazır olmayacaksın. Ancak zamanında başlamak ve iyi bir temel atmak iyi olur, diyor Bayan Stacy."

Anne, "Derslerime her zamankinden daha fazla ilgi göstereceğim," dedi, "çünkü hayatta bir amacım var. Bay Allan,

herkesin hayatta bir amacı olması ve onu sadakatle takip etmesi gerektiğini söylüyor. Ama önce bunun değerli bir amaç olduğundan emin olmamız gerektiğini söylüyor. Bayan Stacy gibi bir öğretmen olmak buna layık bir amaç diyebilirim, değil mi Marilla? Bence bu çok asil bir meslek."

Akademi sınıfı kısa sürede düzenlendi. Gilbert Blythe, Anne Shirley, Ruby Gillis, Jane Andrews, Josie Pye, Charlie Sloane ve Aksi Spurgeon MacPherson katıldı. Diana Barry, ailesi onu Akademi'ye göndermeyi düşünmediği için katılmadı. Bu Anne için bir felaket gibiydi. Minnie May'in hasta olduğu geceden beri, o ve Diana hiçbir şeyde ayrılmamışlardı. Akademi sınıfının ekstra dersleri için okulda kaldığı ilk gün Anne, Diana'nın diğerleriyle yavaşça dışarı çıktığını, Huş Yolu ve Menekşe Diyarı boyunca tek başına eve yürüdüğünü gördü. En yakın arkadaşının arkasından koşmamak için var gücüyle kendini zor tuttu. Boğazına bir yumru oturdu ve aceleyle, gözyaşlarını gizlemek için kaldırdığı Latin dilbilgisi kitabının sayfalarının arkasına saklandı. Anne, Gilbert Blythe veya Josie Pye'ın gözyaşlarını görmesine hayatta izin veremezdi.

"Ama ah, Marilla, Diana'nın yalnız gittiğini gördüğümde, Bay Allan'ın geçen pazar vaazında söylediği gibi ölümün acısını tattığımı hissettim," dedi o akşam. "Diana da Giriş Sınavı için çalışacak olsaydı ne kadar muhteşem olurdu, onu düşündüm. Ancak Bayan Lynde'in dediği gibi bu kusurlu dünyada mükemmel şeylere sahip olamayız. Bayan Lynde bazen çok da rahatlatıcı bir insan olmuyor, ama çok fazla doğru şey söylediğine şüphe yok. Bence Akademi sınıfı son derece ilginç olacak. Jane ve Ruby sadece öğretmen olmak için çalışacaklar. Hedefleri bu. Ruby, mezun olduktan sonra sadece iki yıl öğret-

menlik yapacağını ve sonra evlenmeyi planladığını söylüyor. Jane, tüm hayatını öğretmeye adayacağını ve asla evlenmeyeceğini söylüyor çünkü öğretmek için maaş alıyorsunuz, ancak bir koca size hiçbir şey ödemeyecektir, yumurta ve tereyağı için para isteyecek olursanız homurdanır. Jane'in kederli deneyimlerden dolayı böyle konuştuğunu düşünüyorum çünkü Bayan Lynde, babasının çok aksi bir yaşlı olduğunu ve bayağı kötü olduğunu söylüyor. Josie Pye üniversiteye sadece eğitim için gideceğini söylüyor çünkü kendi yaşamını kazanmak zorunda kalmayacak; elbette hayır işleriyle yaşayan yetimler için durumun farklı olduğunu söylüyor; onların mücadele etmeleri gerekiyor. Aksi Spurgeon bir papaz olacak. Bayan Lynde, böyle bir ismin hakkını verecek başka bir şey olamayacağını söylüyor. Umarım bu beni kötü bir kız yapmaz Marilla ama gerçekten Aksi Spurgeon'ın papaz olduğu düşüncesi bile beni güldürüyor. O kocaman, şişman yüzü, küçük mavi gözleri ve kepçe kulaklarıyla çok komik bir çocuk. Ama büyüdüğünde belki daha entelektüel görünür. Charlie Sloane siyasete gireceğini ve bir parlamento üyesi olacağını söylüyor ama Bayan Lynde bunu asla başaramayacağını söylüyor çünkü Sloanların hepsi dürüst insanlar ve bugünlerde siyasete girenler sadece reziller."

"Gilbert Blythe ne olacakmış?" diye sordu Marilla, Anne'in Latince kitaplarından birini açtığını görerek.

"Gilbert Blythe'ın hayattaki amacının ne olduğunu bilmiyorum; eğer varsa tabii," dedi Anne küçümseyerek.

Gilbert ve Anne arasında açık bir rekabet vardı. Daha önce rekabet tek taraflıydı, ancak artık Gilbert'ın da Anne kadar sınıfta birinci olmayı kafasına koyduğuna hiç şüphe yoktu. An-

ne'in dişine göre bir rakipti. Sınıfın diğer üyeleri üstü kapalı bir şekilde bu ikilinin üstünlüğünü kabul ettiler ve onlarla rekabet etmeyi hayal bile etmediler.

Gölün yakınında affedilme isteğinin reddedildiği günden bu yana, bahsi geçen kararlı rekabete dâhil olan Gilbert, Anne Shirley'nin varlığını görmezden geldi. Diğer kızlarla konuşup şakalaştı, onlarla kitap ve bulmaca alışverişinde bulundu, dersler ve planlarla ilgili tartıştı ve bazen dua toplantısından veya Münazara Kulübü'nden sonra biriyle veya ötekiyle birlikte yürüdü. Ama Anne Shirley'yi sadece görmezden geldi ve Anne görmezden gelinmenin hoş olmadığını öğrendi. Başını arkaya atarak umursamadığını söylemesi boşunaydı. Ama içten içe, kafasının dikine giden kadınsı küçük kalbi, bu durumu umursadığını ve Parlayan Sular Gölü'ne dönme şansına sahip olsaydı, çok farklı bir cevap vereceğini biliyordu. Görünüşe göre ansızın, onu korkutacak bir şekilde, içindeki o eski kırgınlık gitmişti; hem de tam da o kırgınlığın ona verdiği güce en çok ihtiyacı olduğu zamanda. Aklına kazınan o olayı her detayıyla ve her duygusuyla hatırlayıp o eski tatmin edici öfkesini geri kazanmaya çalıştı ancak boşunaydı. O gün gölün yakınındaki son patlamasıydı. Anne haberi olmadan Gilbert'ı affettiğini ve olayı unuttuğunu fark etti. Ama artık çok geçti.

Ve en azından ne Gilbert ne de başka biri, hatta Diana bile, ne kadar üzgün olduğunu bilmemeliydi ve aslında bu kadar gururlu ve kötü olmamayı dilediğinden şüphelenmemeliydi! Anne "duygularını en derin kayıtsızlıkla örtmeye" karar verdi ve hemen o anda bunu o kadar başarılı bir şekilde yaptı ki göründüğü kadar kayıtsız olmayan Gilbert, Anne'in misilleme amacıyla takındığı küçümseyici tavrı hissettiği düşüncesiyle

kendini teselli edemedi. Onu rahatlatan tek şey, Anne'in Charlie Sloane'ı acımasızca, sürekli ve hak etmediği halde yerin dibine sokmasıydı.

Bunun dışında kış, hoş görevler ve çalışmalarla geçip gitti. Anne için günler, yılın kolyesindeki altın boncuklar gibi geçti. Mutlu, istekli, ilgiliydi; öğrenilecek dersler; kazanılacak bir onur; okunacak keyifli kitaplar; Pazar Okulu korosunda çalışılacak yeni eserler ve Bayan Allan ile papaz evinde geçirilecek keyifli cumartesi öğleden sonraları vardı. Bir süre sonra Anne farkına varmadan, bahar yeniden Green Gables'a geldi ve tüm dünya bir kez daha çiçeklerle donandı.

Çalışmalar o zamanlar biraz yavanlaştı; diğerleri yeşil patikalara, ormanlık alanlara ve çayır yollarına dağılırken Akademi sınıfı geride kalıp pencerelerden özlem dolu bir şekilde bakıyor ve Latin fiilleriyle Fransızca alıştırmalarının, soğuk kış aylarında sahip oldukları heyecanı ve lezzeti bir şekilde kaybettiklerini fark ediyorlardı. Anne ve Gilbert bile geride kalmaya ve ilgilerini kaybetmeye başladılar. Dönem sona erdiğinde öğretmen de öğrenciler de eşit şekilde mutluydular ve mutlu tatil günleri önlerinde umut verici bir şekilde uzanıyordu.

"Ama bu yıl iyi iş çıkardınız," dedi Bayan Stacy okulun son akşamında "ve güzel, neşe dolu bir tatili hak ediyorsunuz. Dış dünyada geçirebileceğiniz en iyi zamanı geçirin ve gelecek yıl boyunca sizi taşıması için sağlık, canlılık ve hırs depolayın. Büyük bir mücadele olacak; biliyorsunuz önümüzdeki sene Giriş Sınavı'ndan önceki son yıl."

"Gelecek yıl burada olacak mısınız Bayan Stacy?" diye sordu Josie Pye.

Josie Pye hiçbir zaman soru sormaya zahmet etmezdi; ama bu durumda sınıfın geri kalanı ona minnettar hissetti; hiçbiri Bayan Stacy'ye bu soruyu sormaya cesaret edememişti ama aslında hepsi sormak istiyordu çünkü okulda Bayan Stacy'nin gelecek yıl geri dönmeyeceğine dair bir süredir dolaşan endişe verici söylentiler vardı. Söylentilere göre kendi ana ilçesine bağlı bir ilköğretim okulu kadrosunda iş bulmuştu ve gelen teklifi kabul etmeyi düşünüyordu. Akademi sınıfı, vereceği cevabı nefes dahi almadan dinledi.

"Evet, sanırım buradayım," dedi Bayan Stacy. "Başka bir okula geçmeyi düşündüm ama Avonlea'ya geri dönmeye karar verdim. Doğruyu söylemek gerekirse, buradaki öğrencilerimle o kadar ilgilendim ki onları bırakamayacağımı fark ettim. Kısacası evet, kalacağım ve sonraki dönem görüşürüz."

"Yaşasın!" dedi Aksi Spurgeon. Aksi Spurgeon daha önce kendini duygularına böylesine kaptırmamıştı ve bir hafta boyunca bu anı her düşündüğünde rahatsız olmuş bir şekilde kızardı.

"Ah, çok memnunum," dedi Anne, parlayan gözleriyle. "Sevgili Stacy, geri dönmeseydiniz çok fena olurdu. Buraya başka bir öğretmen gelecek olursa, çalışmalarıma devam edebileceğimi sanmıyorum."

Anne o gece eve geldiğinde, bütün ders kitaplarını tavandaki eski bir kutuya yığdı, kutuyu kilitledi ve anahtarını battaniye kutusuna attı.

"Tatilde herhangi bir ders kitabına bakmayacağım bile," dedi Marilla'ya. "Tüm dönem olabildiğince çok çalıştım ve ilk kitaptaki tüm soruları —harfleri değişse bile— ezberleyinceye kadar kendimi geometriye boğdum. Mantıklı her şeyden

bıkmış hissediyorum ve hayal gücümün yaz boyunca serbest kalmasına izin vereceğim. Endişelenmene gerek yok Marilla. Sadece makul sınırlar içinde serbest kalmasına izin vereceğim. Ama bu yaz gerçekten güzel, neşeli zaman geçirmek istiyorum çünkü bu yaz belki de küçük bir kız olduğum son yaz olabilir. Bayan Lynde, gelecek sene de şimdiki gibi uzamaya devam edersem daha uzun bir etek giymek zorunda kalacağımı söylüyor. Benim gözlerden ve bacaklardan ibaret olduğumu söylüyor. Ve daha uzun bir etek giydiğimde, onların hakkını vermem ve çok onurlu olmam gerektiğini hissediyorum. Sanırım o zaman perilere bile inanamam; o yüzden bu yaz tüm kalbimle onlara inanacağım. Bence güzel bir tatil olacak. Ruby Gillis yakında bir doğum günü partisi verecek, gelecek ay Pazar Okulu pikniği ve misyoner konseri olacak. Bay Barry, bazı akşamlar Diana'yı ve beni White Sands Oteli'ne götüreceğini ve orada akşam yemeği yiyeceğimizi söyledi. Jane Andrews geçen yaz bir kez gitmiş ve elektrik ışıklarını, çiçekleri ve tüm kadın konukları o güzel elbiseleriyle görmenin göz kamaştırıcı bir manzara olduğunu söylüyor. Jane bunun, lüks yaşama attığı ilk bakış olduğunu ve öldüğü güne kadar bunu asla unutmayacağını söyledi."

Bayan Lynde, Marilla'nın neden perşembe günkü yardım toplantısında bulunmadığını öğrenmek için ertesi öğleden sonra Green Gables'a geldi. Marilla yardım toplantısında olmadığı zaman, insanlar Green Gables'ta bir sorun olduğunu biliyorlardı.

"Perşembe günü Matthew'un ufak bir kalp krizi geçirdi," diye açıkladı Marilla, "ve onu yalnız bırakmak istemedim. Ah, evet, şimdi iyi, ama eskisinden daha sık nöbet geçiriyor

ve ben de onun için endişeliyim. Doktor, heyecandan uzak durması gerektiğini söylüyor. Aslında bu onun için yeterince kolay çünkü Matthew hiçbir şekilde heyecan aramaz ve bunu hiç yapmamıştır ama çok ağır işler de yapmaması gerekiyor ve Matthew'a çalışmaması gerektiğini söylemek, nefes almaması gerektiğini söylemek gibi bir şey. Gel ve eşyalarını bırak, Rachel. Çaya kalacak mısın?"

Zaten başka bir şey yapmak için en ufak bir niyeti olmayan Bayan Rachel, "Eh, bu kadar ısrar ettiğine göre belki de kalabilirim," dedi.

Bayan Rachel ve Marilla salonda rahatça otururken Anne çay yaptı ve Bayan Rachel'ın bile eleştiremeyeceği derecede hafif ve beyaz olan sıcak bisküviler hazırladı.

Bayan Rachel, "Anne'in gerçekten akıllı bir kız haline geldiğini söylemeliyim," diye itiraf etti, Marilla günbatımında patikanın sonuna kadar ona eşlik ederken. "O senin için büyük bir yardımcı olmalı."

"Öyle," dedi Marilla, "ve şimdi gerçekten istikrarlı ve güvenilir bir kız oldu. Eskiden o akılsız hallerinden asla vazgeçemeyeceğinden korkuyordum ama artık onlardan kurtuldu ve ona her konuda güveniyorum."

Bayan Rachel, "Üç yıl önce buraya geldiğim ilk gün bu kadar iyi bir kıza dönüşeceğini asla düşünemezdim," dedi. "Yüce Tanrım, onun öfke nöbetini unutur muyum! O gece eve gittiğimde Thomas'a şöyle dedim: 'Bu lafımı bir kenara yaz Thomas, Marilla Cuthbert, gün gelecek çok pişman olacak.' Ama yanılmışım ve bundan gerçekten memnunum. Ben o tür insanlardan biri değilim Marilla, hata yaptığını asla kabul edemeyen insanlardan. Hayır, çok şükür bu asla benim tarzım olmadı.

Anne'i yanlış değerlendirmişim ama bu dünyada hiç görülmedik, garip, beklenmedik, cadı gibi bir çocuk için şaşılacak bir şey değildi. Diğer çocuklarda işleyen kurallara göre onu çözmek mümkün değildi. Bu üç yıl içindeki gelişimi gerçekten harika; özellikle görünüşü. Gerçekten güzel bir kız oldu ama ben şahsen bu soluk, iri gözlü tarzı çok beğendiğimi söyleyemem. Diana Barry veya Ruby Gillis gibi daha fazla parlaklık ve renk severim. Ruby Gillis'in görünüşü çok gösterişli. Fakat bir şekilde — nasıl olduğunu bilmiyorum ama Anne onlarla birlikteyken, diğerlerinin yarısı kadar güzel olmasa da onların bir şekilde basit ve abartılı görünmelerine neden oluyor — beyaz zambakların kocaman, kıpkırmızı şakayıkların yanında nergis diye adlandırılması gibi."

31. Bölüm

Dere ile Nehrin Buluştuğu Yer

Anne "güzel" bir yaz geçirdi ve tatilinin tadını çıkardı. O ve Diana, Âşıklar Yolu, Orman Perisinin Baloncuğu, Söğütgölü ve Victoria Adası'nın sağladığı her türlü zevkle mest oldular ve neredeyse hep açık havada yaşadılar. Marilla, Anne'in bu çingenelere özgü yaşam tarzına ses çıkarmadı. Minnie May kuşpalazı olduğu gece gelen Spencervale doktoru, tatilin başlarında bir öğleden sonra, başka bir hastanın evinde Anne ile bir araya geldi. Anne'e keskin bir ifadeyle baktı, ağzını sıktı, kafasını salladı ve başka biri aracılığıyla Marilla Cuthbert'a bir mesaj gönderdi.

"Kızıl saçlı kızınızı bütün yaz açık havada tutun ve adımlarına can gelinceye kadar kitap okumasına izin vermeyin."

Bu mesaj Marilla'yı fena halde korkuttu. Sanki bu notta yazanlara titizlikle uyulmadığı takdirde orada Anne veremden ölmüşçesine, ölüm ilanını okumuş gibi geldi ona. Sonuç olarak, Anne hayatının altın yazını, özgürlük ve eğlencenin doruklarında yaşadı. Yürüdü, kürek çekti, meyve topladı ve canı istediğince hayal kurdu. Eylül ayı geldiğinde gözleri parlıyordu ve capcanlıydı, ayrıca adımları Spencervale doktorunu tatmin edecek kadar canlıydı, kalbi yeniden hırs ve şevkle dolmuştu.

Kitaplarını çatı katından aşağı indirirken, "İçimde kudretli ve esaslı bir çalışma isteği var," dedi. "Ah, benim eski dostlarım, o güvenilir yüzlerinizi bir kez daha gördüğüme sevindim; evet, hatta seni bile, geometri. Mükemmel bir yaz geçirdim, Marilla ve şimdi geçen pazar günü Bay Allan'ın dediği gibi, maraton koşmaya hazır, güçlü bir adam gibi seviniyorum. Bay Allan muhteşem vaazlar vermiyor mu? Bayan Lynde onun her geçen gün geliştiğini ve ileride başka bir şehir kilisesinin onu alacağını ve sonra yine sıfırdan, başka, yabancı bir papaza alışmamız gerekeceğini söylüyor. Ama ben henüz olmamış şeyler için endişe etmeyi doğru bulmuyorum, ya sen Marilla? Bence Bay Allan buradayken bunun tadını çıkarmamız daha iyi olur. Eğer bir erkek olsaydım, papaz olurdum. Teolojileri sağlamsa, iyilik için çok büyük bir etkiye sahip olabilirler ve muhteşem vaazlar vermek, dinleyicilerin yüreklerini şevklendirmek heyecan verici olmalı. Kadınlar neden papaz olamıyor Marilla? Bunu Bayan Lynde'e sordum, şok oldu ve bunun rezil bir şey olacağını söyledi. Birleşik Devletler'de kadın papazların olabileceğini söyledi ama şükürler olsun ki Kanada'da henüz o aşamaya gelmemişiz ve asla da gelmeyeceğimizi umuyormuş. Ama nedenini anlayamıyorum. Bence kadınlar harika papazlar

olabilirler. Bir toplantı, bir kilise çayı ya da para toplamak için başka bir şey söz konusu olduğunda, işleri kadınlar yönetiyor ve her şeyi onlar yapıyor. Eminim Bayan Lynde, en az Amir Bell kadar iyi dua edebilir ve şüphesiz biraz pratikle de vaaz verebilir."

"Evet, yapabileceğini düşünüyorum," dedi Marilla ilgisizce. "Zaten yeterince resmi olmayan vaazlar veriyor. Rachel herkesi denetlerken Avonlea'da kimsenin yanlış şeyler yapmak için pek şansı yok."

"Marilla," dedi Anne ani bir güven patlamasıyla, "Sana bir şey söylemek ve bu konuda ne düşündüğünü sormak istiyorum. Beni çok endişelendiriyor, özellikle de pazar öğleden sonraları bu tür konuları düşündüğümde. Gerçekten iyi biri olmak istiyorum ve bunu seninle, Bayan Allan'la ya da Bayan Stacy'yle birlikteyken her zamankinden daha çok istiyorum ve sizleri memnun edecek ve onaylayacağınız şeyleri yapmak istiyorum. Ama çoğunlukla Bayan Lynde'le olduğumda kendimi umutsuz bir şekilde kötü hissediyorum ve yapmak zorunda olduğumu söylediği her şeyin tersini yapmak istiyormuşum gibi hissediyorum. Karşı konulmaz bir şekilde bunu yapmak istediğimi hissediyorum. Şimdi, sence neden böyle hissediyorum? Gerçekten kötü ve ahlaksız olduğum için mi?"

Marilla bir an için kararsız göründü, sonra güldü.

"Sen öyleysen sanırım ben de öyleyim Anne, çünkü Rachel sık sık aynı etkiyi benim üzerimde de bırakıyor. Senin de söylediğin gibi, insanları iyilik yapmaları için dırdırıyla boğmasa daha etkisinin daha fazla olacağını düşünüyorum. Dırdıra karşı özel bir ayet olmalıydı. Ama neyse, daha fazla konuşmamalıyım. Rachel iyi bir Hıristiyan ve iyi niyetli biri.

Avonlea'da ondan daha nazik biri yoktur ve asla işten kaytarmıyor."

"Aynı şekilde hissettiğimiz için çok mutluyum," dedi Anne kararlı bir ifadeyle. "Bu çok cesaret verici. Bundan sonra bu konuda fazla endişelenmeyeceğim. Ama beni endişelendirecek başka şeyler olacağını düşünüyorum. Her zaman yeni şeyler olmaya devam ediyor; sizi şaşırtacak şeyler. Bir sorunu çözüyorsunuz ve hemen sonra başka bir sorun çıkıyor. Büyümeye başladığında düşünmen ve karar vermen gereken çok şey oluyor. Onları düşünmek ve neyin doğru olduğuna karar vermek beni sürekli meşgul ediyor. Büyümek ciddi bir şey, değil mi Marilla? Ama sen, Matthew, Bayan Allan ve Bayan Stacy gibi iyi arkadaşlarım varken başarılı bir şekilde büyüyeceğimi düşünüyorum, aksi takdirde eminim ki bu tümüyle benim suçum olur. Bunun büyük bir sorumluluk olduğunu düşünüyorum çünkü sadece tek bir şansım var. Eğer doğru şekilde büyümezsem geri dönüp tekrar başlayamam. Bu yaz beş santim uzadım, Marilla. Bay Gillis beni Ruby'nin partisinde ölçtü. Yeni elbiselerimi daha uzun diktiğin için çok mutluyum. Bu koyu yeşil olan çok güzel ve ona fırfır eklemen çok tatlı bir hareketti. Tabii ki gerçekten gerekli olmadığını biliyorum ama fırfırlar bu sonbahar çok moda ve Josie Pye'ın tüm elbiselerinde fırfırlar var. Fırfırım sayesinde daha iyi ders çalışabileceğimi biliyorum. Bu fırfırın varlığı sayesinde içimde derin bir rahatlık hissedeceğim."

Marilla, "Rahatlığa sahip olmak önemli," diye itiraf etti.

Bayan Stacy, Avonlea okuluna geri döndü ve tüm öğrencilerini bir kez daha çalışmaya istekli halde buldu. Özellikle Akademi sınıfı, düşündükçe heyecanlanmalarına sebep olan,

yıl sonundaki Giriş Sınavı için mücadeleye ve yıpranmaya hazırdı. Ya geçemezlerse! Bu düşünce, pazar öğleden sonraları da dâhil olmak üzere kış boyunca uyanık olduğu her dakika Anne'e musallat oluyordu. Öyle ki Anne, pazar öğleden sonraları aklında ahlaki ve teolojik sorunlar için bile yer bulamıyordu. Anne'in kötü rüyaları da bundan ibaretti; rüyalarında Giriş Sınavı'nın not listesine bakıyordu ve Gilbert Blythe en üst sıradayken Anne'in adı listede bile görünmüyordu.

Ama neşeli, yoğun, mutlu, hızlı geçen bir kış geçirdiler. Ödevler eskiden olduğu gibi ilginç, rekabetse ilgi çekiciydi. Anne'in hevesli gözlerinin önünde yepyeni düşünce, duygu ve hırs dünyaları; keşfedilmemiş bilginin taze, büyüleyici alanları açılıyordu.

"Tepeler tepelerin üzerinden baktı ve Alpler Alplerin üzerinde doğruldu."

Tüm bunlar Bayan Stacy'nin düşünceli, dikkatli, açık fikirli rehberliğinden kaynaklanıyordu. Sınıfını düşünmeye, tanımaya ve kendileri için keşfetmeye yönlendirdi ve eski yollardan uzaklaştı. Bu konuda öyle ilerledi ki onun bu yeni yöntemlerine şüpheyle yaklaşan okul mütevellileri ve Bayan Lynde bu konuda şok olmuştu.

Anne, çalışmalarının yanı sıra, Spencervale doktorunun tavsiyesini dikkate alarak artık ara sıra dışarı çıkmasına ses etmeyen Marilla sayesinde sosyal olarak da alanını genişletti. Münazara Kulübü giderek gelişti ve çeşitli konserler verdi; neredeyse yetişkin işleriyle ilgilenen bir ya da iki parti verildi; bolca kızak gezisi ve buz pateni eğlenceleri düzenlendi.

Zaman geçtikçe Anne büyüdü, boyu o kadar hızlı uzadı ki, Marilla bir gün yan yana dururlarken, kızın kendisinden daha uzun olduğunu görünce şaşırdı.

"Anne, nasıl da büyüdün!" dedi neredeyse inanamayarak. Ardından bir iç çekti. Marilla, Anne'in boyunun her santimi üzerinde tuhaf bir pişmanlık hissetti. Sevmeyi öğrendiği çocuk bir şekilde ortadan kaybolmuştu ve yerine, düşünceli kaşları ve gururla dik duran küçük bir kafası olan on beş yaşında, uzun boylu, ciddi bakışlı bu kız gelmişti. Marilla bu kızı, çocuğu sevdiği kadar sevdi, ama tuhaf, keder dolu bir kayıp hissinin bilincindeydi. Ve o gece, Anne Diana ile dua toplantısına gittiğinde, Marilla kış alacakaranlığında yalnız başına oturdu ve kendini bırakarak ağlamaya başladı. Bir fenerle gelen Matthew onu ağlarken yakaladı ve öyle bir şaşkınlıkla ona baktı ki Marilla gözyaşlarının arasında gülmek zorunda kaldı.

"Anne'i düşünüyordum," diye açıkladı. "Çok büyük bir kız oldu ve muhtemelen önümüzdeki kış bizden uzakta olacak. Onu çok özleyeceğim."

Anne'i her zaman dört yıl önce o haziran akşamı Bright River'dan eve getirdiği küçük, istekli kız olarak görecek olan Matthew, "Sık sık eve gelebilecek," dedi, Marilla'yı rahatlatmaya çalışarak. "O zamana kadar tali demiryolu hattı Carmody'ye gelmiş olur."

"Ama onun hep burada kalmasıyla aynı şey olmayacak," diye iç çekti Marilla hüzünle, avutulmayacak kederinin lüksünü yaşamaya kararlıydı. "Ama işte; erkekler böyle şeyleri anlayamaz!"

Anne'de en az fiziksel değişiklikleri kadar gerçek olan başka değişiklikler de vardı. Bir kere daha sessizleşmişti. Belki

daha fazla düşünüyordu ve her zamanki gibi hayal kuruyordu ama kesinlikle daha az konuşuyordu. Bunu Marilla da fark etmişti.

"Eskiden konuştuğunun yarısı kadar bile konuşmuyorsun veya büyük kelimeler kullanmıyorsun Anne. Ne oldu sana?"

Anne, kitabını bırakıp bahar güneşinin cazibesine bir yanıt olarak sarmaşık üzerinde patlayan büyük, şişman, kırmızı tomurcukların göründüğü penceresinden dışarı hülyalı gözlerle bakarken, yüzüne biraz renk geldi ve güldü.

"Bilmiyorum, fazla konuşmak istemiyorum," dedi çenesine işaretparmağıyla düşünceli bir şekilde bastırarak. "Hoş, güzel şeyler düşünmek ve onları bir hazine gibi kalbinde tutmak daha güzel. Onlara gülünmesinden ya da anlaşılmamalarından hoşlanmıyorum. Ve bir şekilde artık büyük kelimeler kullanmak istemiyorum. Ne yazık, değil mi, şimdi istesem onları söyleyebilecek kadar büyüğüm. Büyümek bazı yönleriyle neredeyse eğlenceli, ama beklediğim kadar eğlenceli değil Marilla. Öğrenecek, yapacak ve düşünecek çok şey var, büyük sözler için zaman yok. Ayrıca Bayan Stacy, kısa olanların çok daha güçlü ve iyi olduğunu söylüyor. Bize tüm makalelerimizi olabildiğince basit bir şekilde yazdırıyor. İlk başta zordu. Aklıma gelen tüm güzel büyük sözleri doldurmaya çok alışkındım ve onlardan tonlarca düşünüyordum. Ama şimdi buna alıştım ve çok daha iyi olduğunu görüyorum."

"Hikâye kulübüne ne oldu? Uzun zamandır ondan bahsettiğini duymadım."

"Hikâye kulübü artık yok. Bunun için zamanımız yoktu ve bence bundan sıkıldık. Sevgi, cinayet, sevgiliye kaçmalar ve gizemler hakkında yazmak saçmaydı. Bayan Stacy bazen kom-

pozisyon eğitimi için bir hikâye yazdırıyor, ancak Avonlea'da kendi hayatımızda olabileceklerden başka bir şey yazmamıza izin vermiyor, bizi çok sert bir şekilde eleştiriyor ve kendimizi de eleştirmemizi sağlıyor. Kompozisyonlarımda kendi hatalarımı aramaya başlayana kadar bu kadar fazla hata olduğunu hiç düşünmemiştim. Çok utandım ve tamamen vazgeçmek istedim ama Bayan Stacy sadece kendimin en ciddi eleştirmeni olabilirsem iyi yazmayı öğrenebileceğini söyledi. Ben de bunu deniyorum."

"Giriş Sınavı'na sadece iki ay kaldı," dedi Marilla. "Sence başarabilecek misin?"

Anne titredi.

"Bilmiyorum. Bazen iyi olacağını düşünüyorum, sonra çok korkuyorum. Çok çalıştık ve Bayan Stacy bize iyice antrenman yaptırdı,ü ama tüm bunlara rağmen başaramayabiliriz. Her birimizin tökezlediği bir yer var. Benimki elbette geometri, Jane'in Latince, Ruby ve Charlie'nin cebir ve Josie'nin aritmetik. Aksi Spurgeon, İngilizce Tarihi'nde başarısız olacağını kemiklerinde bile hissettiğini söylüyor. Bayan Stacy, haziran ayında bize Giriş Sınavı kadar zor sınavlar yapacak ve aynı sıkılıkla not verecek. Bu sayede sınavdan önce bir fikrimiz olacak. Keşke hepsi bitmiş olsaydı, Marilla. Beni çok rahatsız ediyor. Bazen gece uyanıyorum ve geçemezsem ne yapacağımı merak ediyorum."

"Ne olacak, gelecek yıl okula gidip tekrar denersin," dedi Marilla umarsızca.

"Ah, buna gönlümün elvereceğini sanmıyorum. Başarısız olmak, özellikle Gil — yani diğerleri sınavı geçerken, bu utanç verici olurdu. Ve sınavlarda çok tedirgin oluyorum, muhteme-

len iyi yapamayacağım. Keşke Jane Andrews gibi sinirlerim olsaydı. Onu hiçbir şey sarsamıyor."

Anne içini çekti ve gözlerini bahar dünyasının büyülerinden, meltemlerin ve mavinin onu çağırdığı bu günden ve bahçede yayılan yeşilliklerden uzaklaştırarak kitabına kararlı bir şekilde gömüldü. İleride başka baharlar da olurdu, ancak Giriş Sınavı'nı geçemezse onlardan keyif alacak kadar kendini toparlayamayacağından emindi.

32. Bölüm

Geçme Listesi Asılıyor

Haziran sonunda Avonlea okulunda dönem sona erdi ve Bayan Stacy'nin hâkimiyeti son buldu. Anne ve Diana o akşam eve döndüklerinde kendilerine gelmişlerdi. Kırmızı gözler ve nemli mendiller, Bayan Stacy'nin veda sözlerinin, Bay Phillips'in üç yıl önce benzer koşullar altında yaptığı konuşma kadar dokunaklı olduğuna dair ikna edici delillerdi. Diana, ladin tepesinin eteğinden okula baktı ve derin bir iç çekti.

"Sanki her şeyin sonu gibiydi, değil mi?" dedi kasvetli bir ifadeyle.

"Benim hissettiğimin yarısı kadar bile kötü hissediyor olamazsın," dedi Anne, mendili üzerinde kuru bir yer bulmak için nafile bir arayış içinde. "Sen gelecek kış tekrar döneceksin, ama ben sanırım sevgili eski okulumu sonsuza dek terk ettim; tabii eğer şansım yaver giderse."

"Aynı olmayacak. Bayan Stacy okulda olmayacak ya da sen ya da Jane ya da Ruby, hiçbiriniz olmayacaksınız. Yalnız oturmam gerekecek çünkü senden sonra başka bir sıra arkadaşım olmasına dayanamam. Ah, harika zaman geçirdik, değil mi Anne? Her şeyin bittiğini düşünmek çok korkunç."

Diana'nın burnunun yanından iki büyük gözyaşı damlası süzüldü.

"Ağlamayı bırakırsan ben de bırakabilirim," dedi Anne yalvararak. "Mendilimi kaldırır kaldırmaz seni gözyaşlarıyla dolu görüyorum ve bu beni yeniden ağlatıyor. Bayan Lynde'in dediği gibi, 'Neşeli olamıyorsan, olabildiğin kadar neşeli ol.' Ne de olsa, sanırım gelecek yıl döneceğim. Bu, sınavı geçemeyeceğimi hissettiğim zamanlardan biri. Bu his endişe verici bir şekilde sıklaşıyor."

"Neden? Bayan Stacy'nin yaptığı sınavlarda çok güzel notlar aldın."

"Evet, ama o sınavlar beni tedirgin etmedi. Gerçek sınavı düşündüğümde, kalbimin etrafını kaplayan o korkunç, buz gibi çarpıntı hissini hayal bile edemezsin. Benim numaram on üç ve Josie Pye bunun çok şanssız bir sayı olduğunu söylüyor. Batıl inançlı biri değilim ve bunun hiçbir fark yaratmayacağını biliyorum. Ama keşke on üç olmasaydı."

"Keşke seninle gelebilseydim," dedi Diana. "Çok harika zaman geçirmez miydik? Ama sanırım akşamları ineklemek zorunda kalacaksın."

"Hayır; Bayan Stacy bize hiçbir kitabın kapağını dahi açmayacağımıza dair söz verdirdi. Bunun bizi sadece yoracağını ve kafamızı karıştıracağını, onun yerine yürüyüşe çıkmamızı, sınavlar hakkında hiç düşünmememizi ve erken

yatmanızı söyledi. Bu iyi bir tavsiye ama ben uymanın zor olacağını düşünüyorum; iyi bir tavsiye uygulanabilir olmalı. Prissy Andrews, Giriş Sınavı haftasının her günü gece yarılarına kadar delicesine inekliğini söyledi ve ben en az onun kadar çalışmaya karar vermiştim. Josephine Teyze'nin şehre gittiğim zaman Beechwood'da kalmamı teklif etmesi büyük inceliktir."

"Gittiğin zaman bana yazacaksın, değil mi?"

"Salı gecesi yazacağım ve ilk günün nasıl geçtiğini söyleyeceğim." diye söz verdi Anne.

Diana, "Çarşamba günü postaneye dadanacağım." dedi.

Anne ertesi pazartesi şehre gitti ve çarşamba günü Diana, anlaştıkları gibi postaneye dadandı ve mektubunu aldı.

"*Sevgili Diana* [diye yazdı Anne],

Şu an salı gecesi ve bunu Beechwood'daki kütüphanede yazıyorum. Dün gece odamda yalnız başıma kaldım, korkunç yalnızdım ve benimle olmanı çok diledim. 'İnekleyemedim' çünkü Bayan Stacy'ye bunu yapmayacağıma dair söz vermiştim, ama kitapları açmamaya çalışmak, derslerimi bitirmeden önce kitap okunmamaya çalışmak kadar zordu.

Bu sabah Bayan Stacy beni almak için geldi ve Akademi'ye gittik, yoldayken Jane, Ruby ve Josie'yi de aldık. Ruby benden ellerine dokunmamı istedi ve elleri buz gibi soğuktu. Josie sanki tüm gece bir nebze olsun uyku uyumamış gibi göründüğümü ve sınavı geçsem bile öğretmenlik derslerinin eziyetine dayanacak kadar güçlü olmadığımı düşündüğümü söyledi. Josie Pye'ı sevmeyi öğrenme konusunda pek ilerleme kaydedemeyeceğim sanırım!

Akademi'ye vardığımızda adamın dört bir yanından çok sayıda öğrenci olduğunu gördük. Gördüğümüz ilk kişi basamaklarda oturan ve kendi kendine mırıldanan Aksi Spurgeon'du. Jane ona orada ne yaptığını sordu ve o da sinirlerini yatıştırmak için çarpım tablosunu tekrar tekrar ezberden okuduğunu ve Tanrı aşkına onu bölmemesini söyledi çünkü bir an bile durduğunda korkuyordu ve bildiği her şeyi unutuyordu, ancak çarpım tablosu bildiği her şeyi yerli yerinde tutuyordu!

Sınıflara gönderildiğimizde Bayan Stacy bizden ayrılmak zorunda kaldı. Jane ve ben birlikte oturduk ve Jane öylesine sakindi ki ona imrendim. İyi, istikrarlı, mantıklı Jane'in çarpım tablosuna ihtiyacı yoktu! Ben hissettiğim gibi görünüp görünmediğimi ve salonun diğer ucundan kalp atışlarımın duyulup duyulmadığını merak ettim. Sonra bir adam geldi ve İngilizce sınav kâğıtlarını dağıtmaya başladı. O zaman ellerim soğudu ve kâğıdı alırken başım fena döndü. Sadece korkunç bir an için —Diana, dört yıl önce Marilla'ya Green Gables'ta kalıp kalamayacağımı sorduğum an hissettiğim gibi hissettim— ve sonra zihnimdeki her şey temizlendi ve kalbim tekrar atmaya başladı —söylemeyi unutmuşum, tamamen durmuştu!— çünkü o kâğıtla bir şekilde bir şeyler yapabileceğimi biliyordum.

Öğlen yemek için eve gittik ve öğleden sonra tarih dersi için tekrar döndük. Tarih dersinin sınavı oldukça zordu ve tarihleri korkunç bir şekilde karıştırdım. Yine de bugün oldukça iyi yaptığımı düşünüyorum. Ama ah, Diana, yarın geometri sınavı var ve bunu düşündüğümde Öklid kitabımı açmamak için sahip olduğum tüm kararlılığımı kullanmam gerekiyor. Çarpım tablosunun bana biraz olsun yardım edeceğini düşünseydim, şu andan başlayarak yarın sabaha kadar tekrarlardım.

Bu akşam diğer kızları görmeye gittim. Yolda dalgın bir halde etrafta dolaşan Aksi Spurgeon ile karşılaştım. Tarihten kaldığından emin olduğunu, adeta ebeveynlerine bir hayal kırıklığı olmak için doğduğunu ve sabah treniyle eve gideceğini söyledi; nasıl olsa marangoz olmak papaz olmaya göre daha kolaydı. Onu neşelendirdim ve sonuna kadar kalması için ikna ettim çünkü gitmesi Bayan Stacy'ye haksızlık olurdu. Bazen bir erkek olarak doğmuş olmayı istiyorum ama Aksi Spurgeon'u görünce her zaman, bir kız olduğum ve onun kız kardeşi olmadığım için mutlu oluyorum.

Kaldıkları pansiyona gittiğimde Ruby histeri krizi geçiriyordu; İngilizce sınavında yaptığı korkunç bir hatayı keşfetmişti. Biraz iyi olduğunda şehre gittik ve birer dondurma yedik. Bizimle olmanı öyle çok istedik ki.

Ah, Diana, geometri sınavı bir geçse! Ama işte, Bayan Lynde'in dediği gibi, ben geometride başarısız olsam da olmasam da güneş doğup batmaya devam edecek. Bu doğru ama pek de rahatlatıcı değil. Sanırım başarısız olursam devam etmemesini tercih ederim!

En derin sevgilerimle,

Anne"

Geometri sınavı ve diğerleri zamanında bitti ve Anne cuma akşamı eve oldukça yorgun ama üzerinde dizginlenmiş bir zafer havasıyla geldi. O geldiğinde Diana Green Gables'taydı ve sanki birbirlerini yıllardır görmüyormuşçasına kavuştular.

"Eski dostum, seni tekrar görmek harika. Şehre gitmenin üzerinden yıllar geçmiş gibi hissediyorum. Ah, Anne, nasıl geçti?"

"Bence geometri dışında her şeyde oldukça iyiydim. Geçip geçmediğimi bilmiyorum ama içimde geçemediğime dair tüyler ürpertici, ürkütücü bir his var. Ah, geri dönmek ne kadar güzel! Green Gables dünyanın en hoş, en güzel yeri."

"Diğerlerinin sınavı nasıldı peki?"

"Kızlar geçemediklerinden emin olduklarını söylüyorlar ama bence gayet iyi yaptılar. Josie, geometrinin çok kolay olduğunu ve on yaşındaki bir çocuğun bile sınavı yapabileceğini söyledi! Aksi Spurgeon hâlâ tarihten kaldığını düşünüyor ve Charlie cebirden kaldığını söylüyor. Ama henüz bu konuda hiçbir şey bilmiyoruz ve geçme listesi asılana kadar da bilemeyeceğiz. Listeler de iki haftadan önce asılmaz. Böyle bir gerilimle iki hafta yaşamak! Keşke şimdi uyuyabilsem ve tüm bunlar bitene kadar uyanmasam."

Diana, Gilbert Blythe'ın sınavını sormanın faydasız olacağını biliyordu, bu yüzden sadece şöyle dedi:

"Ah, sınavı geçeceksin. Endişelenme."

"Listenin yukarılarında olmayacaksam hiç geçmemeyi tercih ederim," diye parladı Anne ve bununla kastettiği şuydu: eğer sınavın sonucunda Gilbert Blythe'ın gerisinde kalacak olursa, başarısı eksik ve acı olacaktı. Böyle düşündüğünü Diana da çok iyi biliyordu.

Bu nedenle Anne, sınavlar esnasında kendini her şeyiyle zorlamıştı. Gilbert da öyle yapmıştı. Yolda yüzlerce kez karşılaşmışlar ve her seferinde birbirlerinin varlıklarını görmezden gelerek geçip gitmişlerdi ve Anne başını biraz daha dik tuttuğu her seferinde, daha da büyük bir ciddiyetle, Gilbert ona arkadaşlık teklif ettiğinde kabul etmiş olmayı dilemiş ve Gilbert'ı sınavda geçmeye biraz daha istekli şekilde ant içmişti. Avon-

lea'daki bütün çocukların, kimin önde olacağını merak ettiğini biliyordu; hatta Jimmy Glover ve Ned Wright bu konuda bahse tutuşmuştu ve Josie Pye, Gilbert'ın birinci olacağına dair hiçbir şüphesi olmadığını söylemişti; eğer başarısız olursa yaşayacağı aşağılanmanın dayanılmaz olacağını hissetti.

Ama iyi not almayı istemesinin başka ve daha asil bir nedeni vardı. Sınavdan, Matthew ve Marilla için — özellikle de Matthew için — "yüksek bir notla geçmek" istiyordu. Matthew ona "tüm adayı yeneceğine inandığını" söylemişti. Anne bunun, en çılgın rüyalarda bile umutlanmaması gereken bir şey olduğunu düşünüyordu. Ancak en azından ilk on arasında yer almayı umuyordu, böylece Matthew'un nazik kahverengi gözlerinin, başarısının gururuyla parladığını görebilecekti. Bunun, tüm sıkı çalışması ve hiç de yaratıcı bir yanı olmayan denklemler ve fiil çekimleri arasında ineklemesi karşılığında gerçekten tatlı bir ödül olacağını hissetti.

İki hafta sonunda Anne, dikkatleri dağınık haldeki Jane, Ruby ve Josie'yi yanına alarak postaneye "dadanmaya" gitti. Charlottetown gazetelerini, Giriş Sınavı'ndaki kadar fena halde titreyen, soğuk elleriyle ve içine çöken duygularla açtı. Charlie ve Gilbert da bunu yapıyordu, ama Aksi Spurgeon kararlı bir şekilde onlardan uzakta duruyordu.

"Oraya gidip soğukkanlı bir şekilde gazeteye bakmaya cesaretim yok," demişti Anne'e. "Sadece biri gelip aniden geçip geçmediğimi söyleyene kadar bekleyeceğim."

Geçme listesinin yayımlanmadığı üç hafta geçtikten sonra Anne, gerginliğe daha fazla dayanamayacağını hissetmeye başladı. İştahı kayboldu ve Avonlea işlerine olan ilgisi azaldı. Bayan Lynde, işlerin başında bir Muhafazakâr eğitim so-

rumlusu varken başka bir şey beklenemeyeceğini söyledi ve Matthew, Anne'in solgunluğunu, ilgisizliğini ve her öğleden sonra onu postaneden eve taşıyan giderek geciken adımlarını gördükçe, ciddi anlamda, sonraki seçimlerde Liberallere oy vermeyi düşünmeye başladı.

Fakat bir akşam haber geldi. Anne, açık penceresinde, sınavların sıkıntılarını ve dünyanın tüm kaygılarını unutmuş, aşağıdaki bahçeden gelen çiçek kokularıyla, ıslıklarla ve kavak hışırtılarıyla tatlandırılmış, güzel bir yaz günbatımını içine çekiyordu. Köknarların üzerindeki doğu gökyüzü, batının yansımasından hafifçe pembeleşmişti ve Anne hülyalı bir ifadeyle, ruhun renklerinin de böyle görünüp görünmediğini merak ediyordu ki tam bu sırada Diana'nın köknarların arasından, kütük köprünün üzerinden geçip yamaçtan aşağı doğru hızla koşarak geldiğini ve elinde rüzgârda çırpınan bir gazete olduğunu gördü.

Anne hemen o gazetede ne olduğunu anlayarak ayağa fırladı. Geçme listesi açıklanmıştı! Başı döndü ve kalbi ona acı verircesine çarpmaya başladı. Bir adım bile atamadı. Diana kontrol edilemeyen heyecanıyla koridordan koşup kapıyı çalmadan odasına dalana kadar aradan sanki bir saat geçmişti.

"Anne, geçmişsin!" diye bağırdı, "Birinci olarak geçmişsin; sen ve Gilbert, ikiniz berabere kalmışsınız ama senin adın yukarıda. Ah, seninle gurur duyuyorum!"

Diana gazeteyi masaya, kendini Anne'in yatağına fırlattı, tamamen nefessiz kaldı ve daha fazla konuşamadı. Anne, kibritlerin içinde durduğu güvenli kabı devirip titreyen elleriyle bu işi başarana dek birkaç kibrit harcayarak lambayı yaktı. Sonra gazeteyi kaptı. Evet, sınavı geçmişti, iki yüz ki-

şilik listenin en başında onun adı vardı! İşte o an, yaşamaya değerdi.

"Harika bir iş çıkardın, Anne!" diyerek övündü Diana, oturup konuşabilecek kadar kendini toparlayınca. Hülyalı gözlerle, kendinden geçmiş görünen Anne ise hâlâ tek bir kelime etmemişti. "Babam gazeteyi on dakika önce Bright River'dan getirdi, öğleden sonra treniyle geldi, biliyorsun ve postayla buraya gelmesi yarını bulur, ben de geçme listesini gördüğümde deli gibi sana koştum. Hepiniz geçmişsiniz, her biriniz, Aksi Spurgeon bile tarihten koşullu geçmiş olsa da yine de geçmiş. Jane ve Ruby gayet iyi iş çıkarmışlar, listenin ortalarındalar ve Charlie de öyle. Josie birkaç puan farkla ucu ucuna geçmiş, ama görürsün, sanki birinci olmuş gibi hava atacak. Bayan Stacy çok memnun olacak. Ah, Anne, adını böyle bir listenin başında görmek nasıl bir duygu? Yerinde olsaydım sevinçten deliridim. Şu an bile delirmek üzereyim ama sen bir bahar akşamı kadar sakin ve sessizsin."

"İçten içe hâlâ şoktayım," dedi Anne. "Yüzlerce şey söylemek istiyorum ve bunları söyleyecek kelime bulamıyorum. Bunu hiç hayal etmemiştim, tamam, sadece bir kez hayal etmiş olabilirim! Kendime titreyerek bir kez, 'Birinci olursam ne olur?' diye düşünmek için izin vermiştim ama adada birinci geldiğimi düşünmek çok boş ve küstahça geliyordu bana. Affedersin, Diana. Bunu Matthew'a söylemek için hemen tarlaya koşmalıyım. Sonra yola çıkıp bu güzel haberi diğerlerine de veririz."

Matthew'un saman balyalarıyla uğraştığı ahırın aşağısındaki çayıra aceleyle gittiler ve şans eseri, Bayan Lynde de patika çitlerinin yanında Marilla ile konuşuyordu.

"Ah, Matthew!" diye bağırdı Anne, "Sınavı geçtim ve birinci oldum; yani iki birinciden biriyim! Kibirli değilim ama minnettarım."

"Yani, ben her zaman söylemiştim zaten," dedi Matthew, listeye memnuniyetle bakarak. "Hepsini kolayca geçebileceğini biliyordum."

"Söylemeliyim ki oldukça iyi bir iş çıkardın Anne," dedi Marilla, Anne ile duyduğu gururunu Bayan Rachel'ın eleştirel gözlerinden saklamaya çalışarak. Fakat bu iyi insan içtenlikle şöyle dedi:

"İyi bir iş çıkardın ve bunu benim bir kez daha söylememe gerek yok. Sen arkadaşların için bir gurur kaynağısın Anne, işte bu kadar ve hepimiz seninle gurur duyuyoruz."

O gece papaz evinde Bayan Allan ile ciddi bir konuşma yaparak keyifli bir akşam geçiren Anne, ay ışığının parlaklığında açık penceresinin önünde güzelce diz çöktü ve doğrudan kalbinden gelen bir şükran ve istek duası etti.

İçinde geçmiş için şükran ve gelecek için saygı dolu talepler vardı ve beyaz yastığında uyurken rüyaları, bir genç kızın isteyebileceği en adil, parlak ve güzel rüyalardı.

33. Bölüm

Otel Konseri

"Kesinlikle beyaz elbiseni giy, Anne," diye önerdi Diana kesin bir ifadeyle.

Birlikte çatı odasındaydılar; dışarıya henüz alacakaranlık hâkimdi; açık mavi, bulutsuz bir gökyüzüyle güzel bir sarımsı yeşil tona sahip bir alacakaranlık. Solgun parıltısından ışıltılı bir gümüşi tona yavaşça evrilen kocaman, yuvarlak ay, Lanetli Orman üzerinde asılı duruyordu; hava tatlı yaz sesleriyle doluydu; durgun kuşlar ötüyordu, garip meltemler, uzaktan gelen sesler ve kahkahalar işitiliyordu. Fakat Anne'in odasında perdeler çekiliydi ve lamba yanıyordu, çünkü önemli hazırlıklar yapılıyordu.

Çatı odası, dört yıl önceki o konuk sevmeyen soğukluğuyla, tüm çıplaklığını Anne'in ruhunun iliklerinde hissettiği halinden çok farklı bir yer olmuştu. Değişiklikler yavaş yavaş

gelmiş, Marilla bunlara uysal bir şekilde göz yummuştu ve sonunda oda, genç bir kızın arzu edebileceği tatlı ve zarif bir yuva haline gelmişti.

Anne'in ilk başlarda kurduğu pembe güllere, pembe ipek perdelere ve kadife halıya dair hayaller gerçekleşmemişti; ama hayalleri büyümesine ayak uydurmuştu ve bunlar için yas tutması beklenemezdi. Zemin güzel bir hasırla kaplanmıştı ve yüksek pencereyi yumuşatan ve aylak esintilerde çırpınan perdeler soluk yeşil müslindendi. Altın ve gümüş sırmalı duvar halılarıyla değil de zarif elma çiçeği desenli duvar kâğıdıyla kaplanan duvarlar, Anne tarafından Bayan Allan'ın verdiği birkaç güzel resimle süslenmişti. Bayan Stacy'nin fotoğrafı şeref köşesindeydi ve Anne, hemen alttaki rafın üzerinde taze çiçekler tutmaya özen gösteriyordu. Bu gece, beyaz zambaklardan oluşan bir buket, odayı kokulardan oluşan bir rüya gibi hafifçe parfümlendirdi. Odada hiç "maun mobilya" yoktu, ancak kitaplarla dolu beyaz boyalı bir kitaplık, minderli bir hasır sallanan sandalye, beyaz müslin fırfırlarla donatılmış bir makyaj masası, daha önce boş odada asılı olan ve kemeri üzerine tombul, pembe Aşk Tanrıları ve üzüm resimleri yapılmış antika, yaldızlı bir ayna ve alçak beyaz bir yatak vardı.

Anne, White Sands Oteli'nde bir konser için hazırlanıyordu. Konuklar bu konseri, Charlottetown hastanesine yardım için düzenliyorlardı ve yardım etmeleri için çevre bölgelerdeki tüm amatör yetenekleri çağırdılar. White Sands Vaftiz korosundan Bertha Sampson ve Pearl Clay'den bir düet yapmaları istendi; Newbridge'li Milton Clark bir keman solosu çalacaktı; Carmody'den Winnie Adella Blair bir İskoç şarkısı söyleye-

cekti ve Spencervale'den Laura Spencer ve Avonlea'dan Anne Shirley okuma yapacaklardı.

Anne'in bir zamanlar söylediği gibi, "hayatında yeni bir çağ başlamıştı" ve içi, bunun nefis heyecanıyla dolup taşıyordu. Matthew, Anne'ine bahşedilmiş olan bu şeref yüzünden memnuniyetinden havalara uçuyordu ve Marilla, bunu itiraf etmek yerine ölmeyi yeğlemesine rağmen ondan çok geri kalmıyordu. Ama yine de bir sürü genç insanın, başlarında herhangi bir sorumlu olmadan bir otelde eğlence peşinde koşmasının çok uygun olmadığını düşündüğünü söyledi.

Anne ve Diana, çift koltuklu arabalarında Jane Andrews ve kardeşi Billy ile yolculuğa çıkacaklardı ve Avonlea'dan birkaç kız ve erkek çocuk da onlarla gidiyordu. Şehirden bir ziyaretçi grubu bekleniyordu ve konserden sonra sanatçılara akşam yemeği verilecekti.

"Gerçekten beyaz elbisenin en iyisi olacağını mı düşünüyorsun?" diye endişelendi Anne. "Mavi çiçekli müslin elbisem kadar güzel olduğunu sanmıyorum ve kesinlikle onun kadar modaya uygun da değil."

"Ama o sana çok daha fazla yakışıyor," dedi Diana. "Çok yumuşak, fırfırlı ve üzerine çok güzel oturuyor. Müslin serttir ve fazla süslenmişsin gibi görünmeni sağlar. Ama bu beyaz elbise sanki tam senin üzerinde yapılmış gibi."

Anne içini çekerek pes etti. Diana, kıyafet konusundaki zevkiyle dikkat çekmeye başlamıştı ve bu tarz konulardaki fikirleri çok rağbet görüyordu. Bu gece, Anne'in sonsuza dek yoksun kalacağı, güzel, yabani gül pembesi elbisesiyle çok güzel görünüyordu; ancak konsere katılmayacaktı, bu yüzden görünüşünün pek bir önemi yoktu. Bütün emekleri, Avonlea'nın

gururu için, giyimi ve saçıyla Akademi'nin zevkine layık olması için süslemeye yemin ettiği Anne içindi.

"Bu fırfırı biraz daha dışarı çek; gel de kuşağını bağlayayım; şimdi sıra terliklerinde. Saçlarını iki kalın örgü halinde örüp büyük, beyaz kurdelelerle yarıya kadar bağlayacağım, hayır, alnının üzerine tek bir saç kıvrımı bile getirme, sadece yumuşak kısmını getir. Saçını kendin yapınca çok yakıştıramıyorsun Anne ve Bayan Allan böyle ayırdığın zaman Meryem Ana'ya benzediğini söylüyor. Bu küçük beyaz gülü kulağının hemen arkasına takacağım. Buketimde sadece bir tane vardı ve onu senin için ayırdım."

"İnci boncuklarımı takayım mı?" diye sordu Anne. "Matthew bana geçen hafta kasabadan bir dizi getirdi ve biliyorum ki onları üzerimde görmek istiyor."

Diana dudaklarını büzdü, siyah saçlı başını eleştirel bir ifadeyle yana eğdi ve sonunda Anne'in süt beyazı boynuna taktığı boncuklar lehine karar verildi.

"Çok zarif bir havan var Anne," dedi Diana, arkadaşına haset etmeksizin bir hayranlık duyarak. "Kafanı kaldırışının bile bir havası var. Sanırım bu senin vücut yapın. Bense kısa ve tombulum. Bundan her zaman korkmuştum ama şimdi böyle olduğunu biliyorum. Sanırım bunu kabullenmem gerekecek."

"Ama harika gamzelerin var," dedi Anne, kendi yüzünün yanında duran güzel, canlı yüze sevgiyle gülümseyerek. "Güzel gamzeler, kremanın üzerindeki minik oyuklar gibi. Gamzelerden tüm umudumu kestim. Gamze hayallerim asla gerçekleşmeyecek; ama hayallerimin çoğu gerçekleşti ve şikâyet etmemeliyim. Şimdi hazır mıyım?"

"Hazırsın," diye garanti verdi Diana ona. O an Marilla, eskisine göre daha beyazlamış saçları ve aynı vücut açılarıyla, fakat çok daha yumuşak hatlı bir yüze sahip sıska figürüyle kapıda belirdi.

"İçeri gel ve hatibimize bak Marilla. Çok hoş görünmüyor mu?"

Marilla burun çekme ve homurdanma arası bir ses çıkardı.

"Düzgün ve derli toplu görünüyor. Saçlarına verdiğiniz şekli sevdim. Ama yolda toz ve çiy içinde o elbiseyi mahvedeceğini düşünüyorum ve bu nemli geceler için çok ince görünüyor. Organze nedense dünyanın en kullanışsız şeyi ve bunu, onu aldığı zaman Matthew'a da söyledim. Ama bugünlerde Matthew'a bir şey söylemenin bir faydası yok. Eskiden benim tavsiyemi dinlerdi ama şimdi Anne için ne olursa olsun alıyor ve Carmody'deki satıcılar ona her şeyi satabileceklerini biliyorlar. Ona bir şeyin güzel ve şık olduğunu söyledikleri an Matthew parasını tezgâha bırakıyor. Eteğini tekerleklerden uzak tut Anne ve kalın ceketini giy."

Sonra Marilla alt kata indi, gururla Anne'in,

"Alından tacına vuran bir ay aşığı"

ile ne kadar tatlı göründüğünü düşündü ve kızının performasını seyretmeye konsere gidemediği için pişmanlık duydu.

"Acaba elbisem bu nemli gece için uygun değil mi?" dedi Anne endişeyle.

"Hiç de bile," dedi Diana, pencerenin perdesini yukarı çekerek. "Mükemmel bir gece ve hiç çiy olmayacak. Ay ışığına bak."

"Pencerem doğuya, güneşin doğuşuna baktığı için çok memnunum," dedi Anne, Diana'nın yanına giderek. "Sabahın

o yüksek tepelerden doğduğunu ve o keskin köknar tepelerinde parladığını görmek çok muhteşem. Her sabah yepyeni bir güne uyanıyorum ve ruhumu erkenden doğan güneşin banyosunda yıkıyormuş gibi hissediyorum. Ah, Diana, bu küçük odayı çok seviyorum. Gelecek ay şehre gittiğimde onsuz nasıl yaşayacağım bilmiyorum."

"Bu akşam gidişinden bahsetme," diye yalvardı Diana. "Bunu düşünmek istemiyorum, bu beni çok üzüyor ve bu akşam iyi vakit geçirmek istiyorum. Ne okuyacaksın Anne? Gergin misin?"

"Hiç değilim. Topluluk önünde o kadar çok okuma yaptım ki şu an hiç umurumda değil. 'Bir Bakirenin Yemini'ni okumaya karar verdim. Çok acıklı. Laura Spencer komik bir öykü okuması yapacak, ama ben insanları güldürmektense ağlatmayı tercih ederim."

"Seni sahneye tekrar çağırırlarsa ne okuyacaksın?"

"Beni tekrar çağırmayı hayal bile etmeyecekler," dedi, kendi gizli umutlarında çağırılmayı isteyen ve hatta ertesi sabah kahvaltı masasında Matthew'a her şeyi anlattığını hayal etmiş olan Anne. "Billy ve Jane geldi, tekerlek sesleri duyuyorum. Haydi."

Billy Andrews, Anne'in onunla birlikte ön koltuğa binmesi konusunda ısrar etti, bu yüzden Anne isteksizce ön koltuğa tırmandı. Gülerek istediği gibi sohbet edebileceği kızlarla birlikte oturmayı tercih ederdi. Billy'de kahkaha ya da muhabbetten pek eser yoktu. İri yarı, şişman, durgun, yuvarlak ve ifadesiz yüzüyle, konuşma konusunda acınası yetenekleri olan yirmi yaşında bir gençti. Ancak Anne'e fazlasıyla hayrandı ve yanındaki bu ince, dimdik genç kızla

White Sands'e gitme şansını elde etmiş olduğu için gurur duyuyordu.

Anne, omzunun üstünden kızlarla konuşarak ve zaman zaman —sırıtan, kıkırdayan ve çok geç olana kadar hiçbir cevap düşünemeyen— Billy'ye bir nezaket kırıntısı göstererek, her şeye rağmen yolculuğun tadını çıkarmaya çalıştı. Bu bir eğlence gecesiydi. Yol, otele giden arabalarla doluydu ve şen kahkahalar yol boyunca yankılandı.

Otele ulaştıklarında, otel baştan aşağı ışıl ışıldı. Konser komitesinden hanımlar tarafından karşılandılar, biri Anne'i sanatçılar odasına götürdü. Oda Charlottetown Senfoni Kulübü üyeleriyle doluydu ve Anne birden bunların aralarında kendini utangaç, korkmuş ve köylü gibi hissetmişti. Çatı odasında çok zarif ve güzel görünen elbisesi şimdi basit ve sade görünüyordu; çok basit ve sade, diye düşündü, etrafını parlatan ve hışırdayan tüm ipek ve danteller arasında. Yanındaki büyük ve güzel hanımın elmaslarına kıyasla inci boncukları neydi ki? Ve küçücük beyaz gülü diğerlerinin taktığı tüm sera çiçeklerinin yanında ne kadar fakir görünüyordu! Anne şapkasını ve ceketini çıkardı ve sefil bir şekilde köşeye sindi. Green Gables'taki odasına geri dönmeyi diledi.

Bir anda kendini bulduğu, otelin büyük konser salonunun platformunda durum daha kötüydü. Elektrik ışıkları gözlerini kamaştırdı, parfüm ve uğultu onu şaşkına çevirdi. Arkada muhteşem zaman geçiriyormuş gibi görünen Diana ve Jane ile seyircilerin arasında oturuyor olmayı diledi. Pembe ipekler içindeki şişman bir kadınla beyaz dantelli bir elbise içindeki uzun boylu, küçümseyen tavırları olan bir kız arasında sıkışmıştı.

Şişman hanımefendi zaman zaman başını çevirip gözlüklerinin arkasından Anne'i denetliyordu. Bu kadar dikkatli bir şekilde denetlenmeye karşı hassas olan Anne, daha yüksek sesle bağırması gerektiğini hissedene kadar kadın ona bakmaya devam etti ve beyaz danteller içindeki kız diğer yanındaki kızla, dinleyicilerin arasında "kırsal hödükler" ve "köylü aptallar" olduğuna, baygın bir ifadeyle, programın yerel yeteneklerinin gösterilerinden "büyük eğlence" beklediğine dair sesli bir şekilde konuşmaya devam etti. Anne beyaz dantelli kızdan hayatının sonuna kadar nefret edeceğine emindi.

Anne'in şansına, otelde profesyonel bir diksiyon hocası kalıyordu ve bir okuma performansı için ikna edilmişti. Dokuma ay ışınlarından yapılmışçasına parıldayan gri bir kumaştan yapılmış harika elbisesiyle, boynunda ve koyu renk saçlarında taşlar olan kıvrak, kahverengi gözlü bir kadındı. İnanılmaz inişleri çıkışları olan bir sesi ve harika bir ifade gücü vardı; seyirci onun seçkisiyle adeta çılgına döndü. Kendini ve o anki sıkıntılarını unutan Anne, kendinden geçmiş, parlayan gözlerle kadını dinledi; fakat okuması sona erdiğinde aniden elleriyle yüzünü kapadı. Bunun üzerine asla kalkıp okuyamazdı; asla. Okuyabileceğini nasıl düşünmüştü ki? Ah, keşke Green Gables'a geri dönmüş olsaydı!

Tam da bu uygunsuz anda onun adı okundu. Her nasılsa Anne —beyaz danteller içindeki kızın oldukça suçlu bir ifadeyle irkildiğini fark etmemiş ve fark etmiş olsa da bu hareketin ima ettiği o üzeri örtülü iltifatı anlayamamıştı— ayağa kalktı ve başı dönerek ilerledi. O kadar solgundu ki, Diana ve Jane, seyirciler arasında gergin bir sempati içinde birbirlerinin ellerini sıktılar.

Anne, büyük bir sahne korkusu atağının kurbanıydı. Genellikle seyircilere okuma yapıyordu evet ama daha önce hiç böyle bir seyirci kitlesiyle karşılaşmamıştı ve seyircileri görmek bile enerjisini tamamen felce uğratmıştı. Her şey çok garip, çok parlak, çok şaşırtıcıydı; sıra sıra oturan gece elbiseleri içindeki kadınlar, eleştirel yüzler, etrafındaki tüm bu zenginlik ve kültür atmosferi. Burası, Münazara Kulübü'nün, arkadaşlarının ve komşularının sade, sempatik yüzleriyle dolu gösterişsiz banklarından çok farklıydı. Bu insanların acımasız eleştirmenler olacağını düşündü. Belki de beyaz danteller içindeki kız gibi, onun "köylü" çabalarıyla eğlenmeyi bekliyorlardı. Kendini umutsuz, çaresiz, utanmış ve sefil hissediyordu. Dizleri titredi, kalbi çırpındı, üzerine korkunç bir bayılma hissi geldi; tek bir kelime bile söyleyemedi ve bir sonraki an, eğer böyle devam ederse, bundan sonra hak edeceğini hissettiği aşağılanmaya rağmen platformdan kaçacaktı.

Ama aniden, irileşmiş, korkmuş gözleri seyircilerin arasında gezinirken, odanın arka tarafında, yüzünde bir gülümsemeyle öne doğru eğilmiş olan Gilbert Blythe'ı gördü; bu gülümseme Anne'e bir anda muzaffer ve alaycı görünmüştü. Ama bunun gerçekle alakası yoktu. Gilbert sadece genel olarak tüm bu olayların ve özel olarak da Anne'in incecik, beyazlar içindeki vücudunun ve ruhani görünümlü yüzünün palmiyelerle kaplı arka fonda görünümü yüzünden gülümsüyordu.

Beraber yolculuk ettiği Josie Pye'ın yanına oturmuştu ve Josie'nin yüzü kesinlikle hem muzaffer hem de alaycıydı. Ama Anne Josie'yi görmedi ve görseydi de umursamazdı. Derin bir nefes aldı ve kafasını gururla arkaya attı, cesaret ve kararlılık sanki bir elektrik şoku gibi vücudunu karınca-

landırdı. Gilbert Blythe'ın önünde başarısız olamazdı; asla ona gülemezdi, asla, asla! Korkusu ve gerginliği kayboldu ve okumaya başladı; net çıkan, tatlı sesi, titremeden veya kesilmeden salonun en uzak köşesine bile ulaştı. Soğukkanlılığını tamamen geri kazanmıştı ve o korkunç güçsüzlük anına tepki olarak, daha önce hiç okumadığı kadar güzel okudu. Performansı sona erdiğinde, salonda samimi bir alkış tufanı koptu. Sırasına doğru giderken mahcubiyet ve zevkle kızaran Anne, elini pembe ipek elbisesi içindeki şişman kadın tarafından şiddetle sıkılırken buldu.

"Canım, muazzam bir iş çıkardın," diye kabardı kadın. "Beni bir bebek gibi ağlattın, gerçekten ağlattın. Seni tekrar sahneye çağırıyorlar; seni geri çağırmak zorundalar!"

"Ah, gidemem," dedi Anne şaşkınlıkla. "Ama yine de; mecburum, yoksa Matthew hayal kırıklığına uğrar. Beni tekrar çağıracaklarını söylemişti."

"O zaman Matthew'u hayal kırıklığına uğratma," dedi pembe elbiseli kadın gülerek.

Gülen, kızaran, berrak gözleriyle Anne geri döndü ve seyircisini daha da büyüleyen şirin, komik bir parça okudu. Akşamın geri kalanı onun için büyük bir zaferdi.

Konser sona erdiğinde, Amerikalı bir milyonerin karısı olan şişman, pembe elbiseli kadın onu kanatlarının altına alıp herkese tanıttı; herkes ona karşı çok iyiydi. Profesyonel diksiyon hocası Bayan Evans geldi ve onunla sohbet etti, ona büyüleyici bir sesi olduğunu ve seçtiği parçaları güzelce "yorumladığını" söyledi. Beyaz dantel elbiseli kız bile ona küçük bir iltifatta bulundu. Hemen ardından büyük, güzel dekore edilmiş bir yemek salonunda akşam yemeği vardı; Diana ve

Jane, Anne ile birlikte geldikleri için yemeğe davet edildiler, ancak Billy, bu tür bir davetin ölümcül korkusuyla oradan sıvışmış olduğu için hiçbir yerde bulunamadı. Ancak her şey sona erdiğinde, ekiple birlikte onları bekliyordu ve üç kız neşeyle sakin, beyaz ayın ışıltısına çıktı. Anne derin bir nefes aldı ve köknarların karanlık dallarının ötesindeki berrak gökyüzüne baktı.

Ah, gecenin saflığı ve sessizliğinde tekrar dışarı çıkmak güzeldi! Denizin mırıltıları geceyi doldururken, büyülü kıyıları koruyan korkunç devler gibi gözüken, ötedeki karanlık uçurumlarla her şey ne kadar güzel ve hareketsizdi.

"Mükemmel zaman geçirmedik mi?" dedi Jane arabayla giderken. "Keşke zengin bir Amerikalı olsaydım ve yazımı bir otelde kalarak mücevherler takıp alçak boyunlu elbiseler giyip Tanrı'nın her günü dondurma ve tavuk salatası yiyerek geçirseydim. Eminim bu, bir okulda ders vermekten çok daha eğlenceli olurdu. Anne, senin okuman gerçekten harikaydı, ama ilk başta asla başlamayacağını düşündüm. Bence Bayan Evans'tan daha iyiydin."

"Ah, hayır, böyle şeyler söyleme Jane," dedi Anne çabucak, "çünkü kulağa aptalca geliyor. Bayan Evans'tan daha iyi olamam, biliyorsun, o bir profesyonel ve ben sadece okumayla ilgilenen bir öğrenciyim. İnsanlar benim okumamı çok sevdiyse bundan oldukça memnunum."

"Senin için bir iltifatım var Anne," dedi Diana. "En azından söylendiği ton yüzünden bir iltifat olması gerektiğini düşünüyorum. Jane ve benim arkamda oturan bir Amerikalı vardı; kömür gibi siyah saçlı ve siyah gözlü, romantik görünümlü bir adamdı. Josie Pye onun seçkin bir sanatçı

olduğunu ve annesinin Boston'daki kuzeninin, onunla aynı okula giden bir erkekle evli olduğunu söylüyor. Eh, onun dediğini duyduk öyle değil mi Jane? 'Titian saçlarıyla platformda duran şu kız kim? Resmetmeyi istediğim bir yüzü var.' İşte böyle dedi Anne. Ama Titian saçlar ne anlama geliyor?"

"Düz kırmızı anlamına geliyor sanırım," diye güldü Anne. "Titian, kızıl saçlı kadınları resmetmeyi seven çok ünlü bir sanatçıydı."

"Hanımların taktığı tüm o elmasları gördünüz mü?" diye iç çekti Jane. "Resmen göz kamaştırıyorlardı. Zengin olmak istemez miydiniz kızlar?"

"Biz zaten zenginiz," dedi Anne kararlı bir şekilde. "Övünebileceğimiz on altı yılımız var ve kraliçeler kadar mutluyuz ve hepimizin az çok hayal gücü var. Denize bakın kızlar, tümüyle gümüş, gölgeli ve gözle görülmeyen şeylerin hayalleriyle dolu. Milyonlarca dolarımız ve elmas takılarımız olsaydı da onun güzelliğinden aynı derecede keyif alacaktık. Eğer mümkün olsaydı bile o kadınlardan hiçbirine dönüşmezdin. O beyaz danteller içindeki kız olmak ve sanki dünyaya burun kıvırarak doğmuş gibi tüm hayatın boyunca yüzünde ekşi bir ifadeyle dolaşmak ister miydin? Ya da pembeli bayan, her ne kadar nazik ve hoş olsa da öyle tombul ve kısa ki, gerçekten böyle görünmek ister miydin? Hatta gözlerindeki o çok üzgün bakışla Bayan Evans olmak? Böyle bir görünüme sahip olduğu için çok mutsuz olmalı. Bunu istemeyeceğini biliyorsun, Jane Andrews!"

"Tam olarak bilemiyorum," dedi Jane, ikna olmamış bir şekilde. "Bence elmaslar bir insanı epey teselli edebilir."

"Hayatım boyunca elmaslar tarafından asla teselli edilmesem bile, kendimden başka kimse olmak istemiyorum," dedi Anne. "Ben inci boncuklarımla Green Gables'ın Anne'i olmaktan gayet memnunum. Matthew'un onlarla bana, Leydi Pembe Hanım'ın mücevherleri kadar sevgi verdiğini biliyorum."

34. Bölüm

Akademi Kızı

Sonraki üç hafta, Green Gables'ta yoğun geçti, çünkü Anne Akademi'ye gitmeye hazırlanıyordu ve yapılacak çok dikiş işi, konuşulacak ve düzenlenecek çok şey vardı. Anne'in kıyafeti yeterli ve güzeldi, çünkü elbiseyi Matthew almıştı ve Marilla ilk defa Matthew'un satın aldığı veya önerdiği herhangi bir şey için hiçbir itirazda bulunmamıştı. Dahası, bir akşam kollarında soluk, yeşil renkte, narin bir kumaşla çatı odasına gitti.

"Anne, işte sana güzel ve hafif bir elbise. Sanırım buna gerçekten ihtiyacın yok; bir sürü güzel elbisen var; ama şehirde bir akşam için herhangi bir yere, bir partiye ya da buna benzer bir şey davet edilirsen giymek için şık bir şey isteyeceğini düşündüm. Jane, Ruby ve Josie'nin 'gece elbiseleri' olduğunu duydum ve onlardan bir eksiğinin olmasını istemiyorum. Geçen hafta kasabada Bayan Allan seçmeme yardım etti ve senin

için onu Emily Gillis yapacak. Emily gerçekten zevkli biri ve işçiliğinin bir eşi daha yoktur."

"Ah, Marilla, bu çok hoş," dedi Anne. "Çok teşekkür ederim. Bana karşı bu kadar nazik olmanıza gerek yok; her geçen gün gitmek benim için daha da zorlaşıyor."

Yeşil elbise, Emily'nin zevkinin izin verdiği kadar çok kıvrım, fırfır ve büzgülerle dikilmişti. Anne onu bir akşam Matthew ve Marilla için giydi ve mutfakta onlar için "Bir Bakirenin Yemini"ni okudu. Marilla bu parlak, hareketli yüzü ve zarif hareketleri izledikçe, düşünceleri Anne'in Green Gables'a geldiği ilk akşama geri döndü. Üzerinde oldukça kötü, sarımsı kahverengi keten yün karışımı elbisesiyle o garip, korkmuş çocuğun canlı bir resmini ve gözyaşlarıyla dolu gözlerindeki kalbi kırık bakışları hatırladı. Hatırasındaki bir şey Marilla'nın gözlerini doldurdu.

"Okumam resmen seni ağlattı, Marilla," dedi Anne, yanağına bir öpücük bırakmak için neşeyle Marilla'nın koltuğuna eğilerek. "İşte ben buna zafer derim."

Herhangi bir şiirin onu böylesine bir zayıflığa düşürmesini kabul etmeyecek olan Marilla, "Hayır, senin okumandan dolayı ağlamıyordum," dedi. "Elimde olmadan, eski, küçük halini düşündüm, Anne. Ve bütün o tuhaf hallerinle bile olsa küçük bir kız olarak kalmanı isterdim. Şimdi büyüdün ve gidiyorsun; çok boylu boslu ve şık görünüyorsun. Bu kıyafet içinde tamamen farklısın, sanki Avonlea'ya ait değilmiş gibisin ve tüm bunları düşünmek bana kendimi çok yalnız hissettirdi."

"Marilla!" Anne, Marilla'nın pamuklu elbiseli kucağına oturdu, Marilla'nın çizgili yüzünü elleri arasına aldı ve gözlerine usulca ve şefkatle baktı. "Ben biraz bile değişmedim;

gerçekten değişmedim. Sadece budanıyorum ve dallandım. Gerçek ben --burada - hâlâ aynı. Nereye gittiğim ya da dışarıdan ne kadar değiştiğim biraz olsun önemli değil; ben kalben, hep seni, Matthew'u ve Green Gables'ı her geçen gün daha da fazla sevecek olan küçük Anne'iniz olarak kalacağım."

Anne, tazecik, genç yanağını Marilla'nın soluk yanağına yasladı ve Matthew'un omzunu okşamak için elini uzattı. Marilla tam o sırada Anne'in sahip olduğu duygularını kelimelere dökme gücüne sahip olmak için çok şey verirdi; ama doğa ve alışkanlık bunun aksini istemişti ve sadece kollarını kıza dolayıp şefkatle kalbine yakın tutabildi, asla onu bırakmasına gerek olmamasını diledi.

Matthew, gözlerinde şüpheli bir ıslaklıkla ayağa kalktı ve dışarı çıktı. Mavi yaz gecesinin yıldızlarının altında, bahçenin karşısında kavakların altındaki kapıya doğru tedirgince yürüdü.

"Yani, sanırım onu çok şımartmamışız," diye mırıldandı gururla. "Sanırım zaman zaman burnumu sokmamın aslında ona hiç zararı olmamış. Zeki, güzel ve sevgi dolu bir kız, ki bu hepsinden daha önemli. O bizim için bir lütuf ve Bayan Spencer'ın yaptığından daha şanslı bir hata asla olamazdı; eğer buna şans denebilirse. Bunun şans olduğuna inanmıyorum. Bu Tanrı'nın uzattığı bir eldi, çünkü Yüce Tanrı ona ihtiyacımız olduğunu gördü, sanırım."

Sonunda Anne'in şehre gitmek zorunda olduğu gün geldi. Diana ile gözyaşları içinde ve Marilla ile gözyaşlarının olmadığı —en azından Marilla'nın tarafında— kısa bir vedalaşma töreni gerçekleştirdikten sonra Matthew ile birlikte, güzel bir eylül sabahı yola çıktılar. Ama Anne gittiğinde Diana gözyaş-

larını sildi ve Carmody'deki kuzenlerinden bazılarıyla White Sands'te bir plaj pikniğine gitti ve burada olabildiğince ânın tadını çıkarmaya çalıştı; Marilla ise gereksiz yere gereksiz işlere daldı; tüm gün boyunca yanmaya devam eden, içini kemiren ve kendini gözyaşlarıyla yıkayamayan o acı gönül yarasıyla gün boyu işlerine devam etti. Ama o gece, Marilla yatağa gittiğinde, koridorun sonundaki küçük çatı odasının canlı bir genç hayat tarafından doldurulmadığını ve yumuşacık nefes sesiyle canlandırılmadığını büyük bir hassasiyetle ve acınası şekilde fark etti. Başını yastığına gömdü ve tutkuyla ağladı. Öyle ağladı ki daha sonra sakinleştiğinde onun gibi günahkâr bir varlığı böylesine benimsemiş olmanın ne kadar kötü olduğunu düşünüp kendini kötü hissetti.

Anne ve Avonlea öğrencilerinin geri kalanı Akademi'ye aceleyle yetişmek için tam zamanında şehre ulaştı. O ilk gün tüm yeni öğrencilerle tanışmak, profesörleri görerek tanımak ve sınıflara ayrılıp organize olmak gibi heyecan girdaplarıyla yeterince iyi geçti. Anne, Bayan Stacy'nin tavsiye ettiği gibi ikinci sınıf çalışmasını almayı planlıyordu; Gilbert Blythe da aynı şeyi seçmişti. Bu, başarılı olmaları halinde birinci sınıf öğretmenlik lisansını iki yıl yerine bir yıl içinde alabilecekleri anlamına geliyordu; ama aynı zamanda çok daha fazla ve çok daha sıkı çalışmaları gerekliydi.

Jane, Ruby, Josie, Charlie ve Aksi Spurgeon, hırsla pek ilgili olmadıklarından iki sene okumaktan memnundular. Anne kendini, odanın karşısındaki uzun boylu, kahverengi saçlı çocuk hariç, hiç tanımadığı elli diğer öğrenciden oluşan bir odada bulduğunda, içine batan yalnızlığının farkına vardı. Ayrıca, ne şekilde tanıdığı düşünülünce, bu kişinin de ona pek yardım-

cı olmadığını düşündü karamsar şekilde. Yine de aynı sınıfta olmalarından inkâr edilemez bir şekilde memnun oldu; eski rekabet hâlâ devam edebilirdi ve Anne, eğer o rekabet eksik olsaydı ne yapacağını bilemezdi.

"O olmadan rahat hissedemezdim," diye düşündü. "Gilbert çok kararlı görünüyor. Sanırım madalyayı kazanmak için burada ve kararını vermiş. Ne muhteşem bir çenesi var! Daha önce hiç fark etmemiştim. Keşke Jane ve Ruby de bu sınıfta olsalardı. Sanırım alıştığımda, kendimi tavan arasındaki bir kedi gibi garip hissetmeyeceğim. Acaba buradaki kızlardan hangisi benim arkadaşım olacak? Gerçekten ilginç bir düşünce. Elbette Diana'ya, ne kadar çok sevsem de, hiçbir Akademi kızının bana onun olduğu kadar yakın olmayacağına söz verdim; ama insanlara sunabileceğim ikinci-en iyi sevgilerim var. Kahverengi gözlü ve koyu kırmızı elbiseli kızın görünüşünü sevdim. Canlı ve kanlı canlı görünüyor; pencereden dışarı bakan solgun, beyaz tenli bir kız daha var. Onun da güzel saçları var ve hayallere dair bazı şeyler biliyormuş gibi görünüyor. Her ikisini de tanımak istiyorum —iyi tanımak istiyorum— kollarımı bellerine sarıp yürüyebilecek ve onlara takma adlar verebilecek kadar iyi. Ama şimdi onları tanımıyorum, onlar da beni tanımıyorlar ve muhtemelen özellikle beni tanımak istemiyorlardır. Ah, ne yalnızım!"

Anne o gece alacakaranlıkta salon yatak odasında yalnızdı. Şehirde onlara acıyan akrabaları olan diğer kızlarla birlikte değildi. Bayan Josephine Barry onu ağırlamayı çok isterdi, ancak Beechwood Akademi'den o kadar uzaktaydı ki bu ihtimal söz konusu bile değildi; Bayan Barry, Matthew ve Marilla'ya Anne için en uygun yer olduğunu söyleyerek bir yatılı ev ayarladı.

"Ev sahibi, maddi durumu bozulmuş, nazik bir kadın," diye açıkladı Bayan Barry. "Kocası bir İngiliz subayıydı ve evinde ne tür yatılı öğrenciler kaldığı konusunda çok dikkatli davranıyor. Anne onun çatısı altında sakıncalı kişilere denk gelemez. Sofrası iyidir ve ev, Akademi'nin yakınında bulunan sakin bir mahallede."

Bütün bunlar doğru olabilirdi ve gerçekten de doğru olduğu kanıtlamıştı, ancak Anne'i esir alan ev hasretinin o ilk acısına herhangi bir yardımları yoktu. Donuk renkli kâğıtla kaplanmış, resimsiz duvarları, küçük demir karyolası ve boş kitaplığıyla daracık küçük odasına baktı ve Green Gables'taki kendi beyaz odasını düşündüğünde boğazı korkunç bir şekilde düğümlendi; orada olsaydı evin dışında büyüyen yeşilliklerin, bahçede yetişen bezelyelerin ve meyve bahçesine düşen ay ışığının ve yokuşun altındaki derenin, geceleri hışırdayan ladin dallarının ve rüzgârların, bol yıldızlı gecenin ve ağaçların arasından parıltısı görünen Diana'nın penceresinin ışığının farkında olacaktı. Burada hiçbir şey yoktu; Anne, penceresinin dışında, gökyüzünü kapatan bir telefon kablosu ağı olduğunu, yabancı ayakların sesleriyle ve yabancı yüzlerde parıldayan bin ışıkla zorlu bir sokak olduğunu biliyordu. Ağlayacağını biliyordu ve buna karşı savaştı.

"Ağlamayacağım. Aptalca ve zayıf bir şey; bu burnumdan damlayan üçüncü gözyaşı. Daha fazlası var! Onları durdurmak için komik bir şey düşünmeliyim. Ancak Avonlea ile bağlantılı olanlardan başka komik bir şey yok ve bu sadece işleri daha da kötüleştiriyor —dört-beş— önümüzdeki cuma eve gidiyorum ama bu yüz yıl uzaktaymış gibi görünüyor. Ah, Matthew şimdi eve gelmek üzeredir ve Marilla kapıda, onun için patikadan

aşağı bakıyordur —altı–yedi–sekiz— ah, onları saymanın bir faydası yok! Şu anda bir sel gibi geliyorlar. Neşelenemiyorum, neşelenmek istemiyorum. Üzgün olmak daha güzel!"

Şüphesiz o anda Josie Pye gelmeseydi gözyaşları durmazdı. Tanıdık bir yüz görmenin sevinciyle Anne, Josie ile arasının aslında çok iyi olmadığını unuttu. Ancak Avonlea yaşamının bir parçası olarak bir Pye bile hoş karşılandı.

"Gelmene çok sevindim," dedi Anne içtenlikle.

"Ağlıyorsun," dedi Josie, can sıkıcı bir acımayla. "Sanırım evini özledin; bazı insanlar bu konuda kendilerini kontrol edemiyorlar. Ev özlemi çekmek gibi bir niyetim yok, bunu söyleyebilirim. Şehir, şu yaşlı Avonlea'dan sonra çok neşeli. Orada bu kadar uzun süre nasıl dayandım merak ediyorum. Ağlamamalısın Anne; bu sana yakışmıyor, çünkü burnun ve gözlerin kızarıyor ve sonra da tamamen kıpkırmızı görünüyorsun. Bugün Akademi'de mükemmel zaman geçirdim. Fransız profesörümüz acayip bir tip. Bıyığını görsen kalbin pır pır eder. Etrafta yiyecek bir şeyin var mı Anne? Kelimenin tam anlamıyla açlıktan ölüyorum. Ah, Marilla'nın yanına bir sürü pasta vereceğini tahmin etmiştim. Bu yüzden uğramıştım sana. Aksi takdirde Frank Stockley ile grubu dinlemek için parka giderdim. Benimle aynı yerde kalıyor ve o bir centilmen. Bugün seni sınıfta fark etti ve bana kızıl saçlı kızın kim olduğunu sordu. Ona, Cuthbertların evlat edindiği bir yetim olduğunu ve bundan önce kimsenin adını bile bilmediğini söyledim."

Anne, sonunda Jane ve Ruby ortaya çıktığında, —her biri Akademisi'nin üçer santimlik mor şeridine sahip, mor ve kırmızı amblemlerinden takıyorlardı— yalnızlık ve gözyaşının Josie Pye'ın arkadaşlığından daha tatmin edici olup olmadığını

merak ediyordu. Josie, Jane ile "konuşmadığı" için, o an diğer zamanlarına göre daha zararsız bir hal almak zorunda kaldı.

"Pekâlâ," dedi Jane iç çekerek, "Sanki sabahtan beri birkaç ay yaşamış gibiyim. Eve gidip Virgil çalışmalıyım; o korkunç yaşlı profesör yarın başlamamız için bize yirmi dize verdi. Ama bu gece çalışmaya bir türlü başlayamadım. Anne, sanırım yüzünde gözyaşı izleri görüyorum. Eğer ağladıysan, bunu kabul et. Ruby gelmeden önce ben de gözyaşı döküyordum, kendime olan saygımı geri getirmiş olursun. Başkasının da ahmak olması durumunda ahmak olmayı pek umursamam. Kek? Bana da ufacık bir parça vereceksin, değil mi? Teşekkür ederim. Gerçek Avonlea lezzetine sahip."

Masanın üzerinde duran Akademi takvimini fark eden Ruby, Anne'in altın madalyayı almayı denemek isteyip istemediğini sordu.

Anne kızardı ve bunu düşündüğünü itiraf etti.

"Ah, bak bu bana ne hatırlattı," dedi Josie. "Akademi sonunda Avery burslarından biri alınacakmış. Haber bugün geldi. Frank Stockley söyledi, amcası yöneticiler kurulunda, biliyorsun. Yarın Akademi'de duyurulacak."

Avery bursu! Anne kalbinin daha hızlı attığını hissetti ve tutkusunun ufukları sanki bir büyünün etkisindeymiş gibi değişti ve genişledi. Josie haberleri söylemeden önce Anne'in en büyük hedefi bir öğretmen il lisansı, Birinci Sınıf, yıl sonunda mezuniyet ve belki de madalya almaktı! Ama şimdi Anne —daha Josie'nin sözlerinin yankısı bile son bulmadan— bir anda kendini Avery bursunu kazandığını, Redmond Koleji'nde bir sanat bölümüne katıldığını ve bir cübbe ve palet ile mezun olduğunu hayal ederken buldu. Avery bursunun İngilizce'den

verileceğini öğrenince Anne buna pek yabancı olmayacağını düşündü.

Zengin bir New Brunswick üreticisi ölmüş ve servetinin bir kısmı, geçimini denizcilikle sağlayan illerde bulunan çeşitli lise ve akademilere, her biri statülerine göre ayrılarak dağıtılacaktı. Bu burslardan birinin Queen's Academy'ye tahsis edilip edilmeyeceğine dair birçok şüphe vardı ancak konu sonunda çözüldü ve yıl sonunda İngilizce ve İngiliz Edebiyatı'nda en yüksek notu alan mezun bursu kazanacaktı; yılda iki yüz elli dolar ve Redmond Koleji'nde tam dört yıl.

Anne'in o gece heyecandan karıncalanan yanaklarla yatağa gitmesine şaşmamalıydı!

"Sıkı çalışmayla kazanılabiliyorsa, bu bursu kazanacağım," diye karar verdi. "Bir edebiyat mezunu olsaydım Matthew benimle gurur duymaz mıydı? Ah, hedeflere sahip olmak çok hoş. Bu kadar fazlasına sahip olduğum için çok mutluyum. Ve hedeflerin asla bir sonu yok gibi görünüyor, en iyi yanı da bu. Bir hedefe ulaşır ulaşmaz, başka bir hedefi daha parıldayarak görüyorsun. Bu da hayatı çok ilginç kılıyor."

35. Bölüm

Akademi'de Kış

Anne'in ev özlemi geçti; bunda hafta sonu eve yaptığı ziyaretlerin büyük ölçüde etkisi vardı. Hava açık olduğu sürece Avonlea öğrencileri her cuma gecesi yeni demiryolu hattıyla Carmody'ye gittiler. Diana ve diğer Avonlea gençleri genellikle onlarla buluşmak için hazırdılar ve hepsi mutlu bir grup halinde Avonlea'ya gittiler. Anne, Avonlea ev ışıklarının uzaktan görülebildiği, altın rengi, serin havadaki sonbahar tepeleri üzerinde geçen o cuma akşamı eğlencelerinin, tüm hafta boyunca geçirdiği en güzel ve en kıymetli saatler olduğunu düşündü.

Gilbert Blythe neredeyse tüm bu zaman boyunca Ruby Gillis ile birlikte yürüdü ve çantasını onun için taşıdı. Ruby çok güzel bir genç hanımdı, şimdi kendini, olduğunu düşündüğü kadar büyümüş hissediyordu; annesi ona izin verdiği sürece eteklerini giydi ve eve gittiğinde bozmak zorunda olmasına

rağmen şehirdeyken saçlarını yaptı. Büyük, parlak mavi gözleri, parlak bir ten rengi ve dolgun, gösterişli bir vücudu vardı. Çok gülüyordu, neşeli ve iyi huyluydu ve açıkça hayattaki hoş şeylerin tadını çıkarıyordu.

Jane, "Ama Gilbert'ın istediği türden bir kız olduğunu düşünmüyorum," diye fısıldadı Anne'e.

Anne de öyle düşünüyordu fakat Avery bursu için böyle bir şeyi söylemezdi. Kitap, dersler ve hedeflerle ilgili fikir alışverişinde bulunmak ve sohbet etmek için Gilbert gibi bir arkadaşa sahip olmanın çok hoş olacağını düşünmesine de engel olamadı. Gilbert'ın hedefleri vardı, biliyordu ve Ruby Gillis, bu tür şeylerin menfaatle tartışılabileceği bir insan gibi görünmüyordu.

Anne'in Gilbert ile ilgili fikirlerinde saçma duygulara yer yoktu. Erkekler, onlar hakkında düşündüğünde, sadece iyi birer yoldaş olabilirdi. O ve Gilbert arkadaş olsalardı, kaç arkadaşı olduğunu ya da kiminle birlikte yürüdüğünü umursamazdı. Arkadaşlık kurma konusunda bir yeteneği vardı; bolca kız arkadaşı vardı; ancak erkeksi dostluğun insanın arkadaşlık kavramlarını tamamlamak ve daha geniş yargı ve karşılaştırmaya dayalı bakış açıları sunmak için iyi bir şey olabileceğine dair belirsiz bir bilinci vardı. Elbette Anne, konu hakkındaki duygularını bu kadar açık bir tanımlamaya sokamazdı. Fakat Gilbert onunla birlikte trenden inip gevrek tarlalardan ve eğreltiotuyla dolu yan yollarından yürüse, etraflarında açılan bu yeni dünya ve bu yeni dünyadaki umutları ve hırsları hakkında çok neşeli ve ilginç sohbetler edebileceklerini düşündü.

Gilbert zeki bir genç adamdı, hayattan en iyisini istiyordu, kendi fikirleri vardı. Ruby Gillis, Jane Andrews'a, Gilbert Bly-

the'in söylediklerinin yarısını anlamadığını; Anne Shirley'nin eski günlerindeki gibi konuştuğunu söyledi ve Ruby'ye göre kitaplar ve onun gibi şeyler hakkında mecbur kalmadıkça konuşmak eğlenceli değildi. Frank Stockley çok daha atılgan ve rahattı, ama o da Gilbert kadar yakışıklı değildi ve hangisini en çok sevdiğine karar veremiyordu!

Anne Akademi'de yavaş yavaş kendisi gibi düşünceli, yaratıcı, hırslı öğrencilerden oluşan küçük bir arkadaş çevresi oluşturdu. "Gül kırmızısı" kız Stella Maynard ve "rüya kız" Priscilla Grant ile kısa bir süre sonra yakınlaştı ve soluk tenli, ruhani bakışlı bir genç kız olan Grant'in sonuna kadar yaramazlık, şaka ve eğlenceyle dolu olduğunu, siyah gözlü, capcanlı görünümlü Stella'nın ise Anne'inki gibi havai ve gökkuşağı gibi rengârenk hayalleri olduğunu keşfetti.

Noel tatilinden sonra Avonlea öğrencileri cuma günleri eve gitmekten vazgeçtiler ve sıkı çalışmaya başladılar. Bu zamana kadar tüm Akademi öğrencileri sıralamalardaki yerlerine yerleşmeye başladılar ve çeşitli sınıflar, farklı ve yerleşmiş bireysellik tonlarına büründüler. Bazı gerçekler genel olarak kabul edilmişti. Madalyayı kazanma şansı olanların sayısı üç kişiye indirgenmişti: Gilbert Blythe, Anne Shirley ve Lewis Wilson; Avery bursu ise daha belirsizdi, belirli altı kişiden herhangi biri olası kazanan olabilirdi. Matematikte bronz madalyaya, inişli çıkışlı alnı olan ve yamalı montlu, şişman, komik, küçük bir köy çocuğu tarafından kazanılmış gözüyle bakılıyordu.

Ruby Gillis Akademi'de o yılki en güzel kızdı; ikinci sınıf derslerinde Stella Maynard, Anne Shirley'yi daha güzel bulan küçük azınlığın haricinde, en güzel kız olarak görülüyordu. Ethel Marr'ın, saçlarını modaya en uygun şekilde yapan kız

olduğu tüm yetkili jürüler tarafından kabul edildi ve Jane Andrews — sade, isteksiz, dürüst Jane — ev bilimi dersinde birinci oldu. Josie Pye bile Akademisi'ye katılan en keskin dilli genç bayan olarak belli bir üstünlük elde etti. Böylece Bayan Stacy'nin eski öğrencilerinin, akademik derslerin geniş arenasında eski hallerini koruduklarını söylenebilirdi.

Anne sıkı ve istikrarlı bir şekilde çalıştı. Gilbert ile rekabeti, Avonlea okulunda olduğu kadar yoğundu, ancak sınıfta yaygın olarak bilinmese de, bir şekilde artık acı bir rekabet değildi. Anne artık Gilbert'i yenmek uğruna kazanmak istemiyordu; daha ziyade, layık bir rakip karşısında kazanılmış bir zaferin gururlu bilinci için istiyordu. Kazanmak zamanına değerdi, ama artık kazanamazsa hayatın yaşanmaz olacağını düşünmüyordu.

Derslere rağmen öğrenciler keyifli zamanlar için fırsatlar buldular. Anne boş zamanlarının çoğunu Beechwood'da geçirdi; genellikle pazar akşam yemeklerini orada yedi ve Bayan Barry ile kiliseye gitti. Bayan Barry, itiraf ettiği gibi yaşlanıyordu, ancak siyah gözlerinin feri henüz sönmemişti ya da dilinin canlılığı biraz bile azalmamıştı. Ancak, bu eleştirel yaşlı kadının favorisi olmaya devam eden Anne için dilini asla keskinleştirmedi.

"Bu Anne-kızı sürekli kendini geliştiriyor," dedi. "Diğer kızlardan sıkılıyorum; onlar can sıkıcı ve sürekli aynılar. Anne'in bir gökkuşağı kadar farklı tonları var ve her bir tonu, sona erene kadar en güzeli. Çocukken olduğu kadar eğlenceli mi bilmiyorum ama bu onu sevmemi sağlıyor ve kendilerini sevmemi sağlayan insanlardan çok hoşlanırım. Böylesi, benim onları sevmem konusunda beni çok fazla dertten kurtarıyor."

Sonra, neredeyse kimse farkına varmadan, bahar geldi; Avonlea'da alıçlar, kar çelenklerinin kapladığı saf çorak topraklarda pembe bir şekilde ortaya çıkıyorlardı; ormanda ve vadilerde "yeşil sis" hâkimdi. Ancak Charlottetown'daki yorgun Akademi öğrencileri sadece sınavlardan bahsetti.

"Dönemin bitmek üzere olmasına inanamıyorum," dedi Anne. "Daha geçen sonbaharda, derslerle ve sınıflarla dolu bir kış çok uzakta görünüyordu. Ve işte buradayız, sınavlar önümüzdeki hafta başlıyor. Kızlar, bazen bu sınavlar her şeyden önemliymiş gibi hissediyorum, ama o kestane ağaçlarında şişen büyük tomurcuklara ve sokakların sonundaki puslu mavi havaya baktığımda, sınavlar o kadar da önemli görünmüyorlar."

İçeri giren Jane, Ruby ve Josie, bu görüşe katılmıyorlardı. Onlar için yaklaşan sınavlar her zaman çok önemliydi; kestane tomurcuklarından veya mayıs ayının puslu havasından bile. En azından geçeceğinden emin olan Anne için, ara ara sınavları küçümseyebilmek çok iyiydi, ancak tüm geleceğiniz onlara bağlıyken —ki kızlar aynen böyle düşünüyordu— onlara felsefi bir açıdan yaklaşamazdınız.

"Son iki hafta içinde üç kilo verdim," diye iç çekti Jane. "Endişelenme demenin bir anlamı yok. Endişeleneceğim. Endişelenmek size yardımcı olur, endişelendiğinizde bir şeyler yapıyormuşsunuz gibi görünür. Tüm kış boyunca Akademi'ye gidip bu kadar fazla para harcadıktan sonra lisansımı alamazsam korkunç olur."

"Umurumda değil," dedi Josie Pye. "Bu yıl geçmezsem, bir sonraki sene geri döneceğim. Babamın beni tekrar gönderebilecek kadar parası var. Anne; Frank Stockley, Profesör

Tremaine'nin Gilbert Blythe'ın madalyayı alacağından emin olduğunu ve Emily Clay'nin muhtemelen Avery bursunu kazanacağını söylediğini söyledi."

"Bu beni yarın kötü hissettirebilir Josie," diye güldü Anne, "ama dürüst olmak gerekirse şimdi, menekşelerin Green Gables'ın altındaki oyukta mosmor renkleriyle fışkırdığını ve Âşıklar Yolu'nda küçük eğreltiotlarının başlarını çıkarmaya başladıklarını hissediyorum. Avery bursunu kazanıp kazanmamam çok büyük bir fark yaratmayacak. Elimden geleni yaptım ve 'mücadelenin keyfi' lafının ne anlama geldiğini anlamaya başlıyorum. Deneyip kazanmaktan sonraki en iyi şey deneyip başarısız olmaktır. Kızlar, sınavlar hakkında konuşmayın! Şu evler üzerindeki soluk yeşil gökyüzü kemerine bakın ve Avonlea'nın arkasındaki morumsu, koyu renkli kayın ağacı ormanlarında nasıl görüneceğini hayal edin."

"Diploma töreni için ne giyeceksin Jane?" diye sordu Ruby.

Jane ve Josie aynı anda cevap verdiler ve sohbet bir anda modaya kaydı. Ama Anne, dirsekleri pencere eşiğinde, yumuşacık yanağı sıktığı ellerine yaslanmış ve gözleri hayallerle dolu bir halde, diğerlerine aldırış etmeksizin şehrin yükselen çatı ve kulelerine ve olası bir geleceğin hayallerini gençliğinin altın kumaşıyla dokudu.

Tüm gelecek, yaklaşan yıllarda ümit verici şekilde gizlenen olanaklarıyla onundu; her yıl, vaatlerden oluşan bir gül, çiçekten tacına eklenecekti.

36. Bölüm

Zafer ve Rüya

Tüm sınavların nihai sonuçlarının Akademi'nin ilan panosuna asılacağı sabah Anne ve Jane sokakta birlikte yürüdüler. Jane gülümsüyordu ve mutluydu; sınavlar sona ermişti ve en azından başarılı bir şekilde geçtiğinden emindi. Dikkat edilmesi gereken diğer hususlar Jane'i hiç rahatsız etmedi; yükselen hırsları yoktu ve dolayısıyla huzursuzluktan etkilenmedi. Çünkü bu dünyada aldığımız veya elde ettiğimiz her şey için bir bedel öderiz ve hırslar sahip olmaya değer olsa da, ucuza elde edilemezler, ancak çalışma ve inkâr etme, kaygılanma ve cesaret kırılmasıyla beraber gelirler.

Anne solgun ve sessizdi; on dakika sonra madalyayı kimin kazandığını ve Avery bursunu kimin aldığını öğrenecekti. O on dakikanın ötesinde, o an için, zaman diye adlandırılmaya değer bir şey yokmuş gibi görünüyordu.

"Elbette onlardan birini kazanacaksın," dedi Jane, fakültenin başkasını seçmek gibi bir haksızlık yapmayacağını düşünerek.

"Avery bursundan umudum yok," dedi Anne. "Herkes Emily Clay'in kazanacağını söylüyor. O ilan panosuna doğru yürümeyeceğim ve herkesten önce bakmayacağım. Bunun için yeterli medeni cesaretim yok. Doğruca kızların giyinme odasına gidiyorum. Sonuçları okumalı ve gelip bana anlatmalısın, Jane. Ve bunu mümkün olduğunca çabuk yapman için sana eski dostluğumuz adına yalvarıyorum. Eğer başarısız olduysam, bunu nazikçe söylemeye çalışmadan doğrudan söyle ve ne yaparsan yap acımı hafifletmeye çalışma. Bana söz ver, Jane."

Jane ciddiyetle söz verdi; ama görünüşe göre böyle bir söze gerek yoktu. Akademi'nin giriş basamaklarına çıktıklarında Gilbert Blythe'ı omuzlarında taşıyan ve var güçleriyle "Madalya Blythe'ın, yaşasın!" diye bağıran bir sürü oğlanla karşılaştılar.

Bir an için Anne içinde, yenilgi ve hayal kırıklığının getirdiği sızıyı hissetti. Demek başarısız olmuştu ve Gilbert kazanmıştı! Matthew üzülecekti, kazanacağından çok emindi.

Ve sonra!

Birisi seslendi:

"Avery'nin galibi Bayan Shirley için üç alkış!"

"Ah, Anne!" diye seslendi içtenlikle Jane, coşkulu tezahüratların ortasında kızların giyinme odasına kaçarken.

"Ah, Anne seninle gurur duyuyorum! Bu çok harika değil mi?"

Sonra kızlar etraflarını sardı ve Anne gülen, tebrik eden bir grubun merkezindeydi. Omuzları, onu kutlayan dokunuşlarla

doldu ve elleri sertçe sarsıldı. İtildi, çekildi, sarıldı ve bunların arasında Jane'e şunu fısıldamayı başardı:

"Ah, Matthew ve Marilla ne kadar sevinecek! Haberleri hemen eve yazmalıyım."

Bir sonraki önemli olay diploma töreniydi. Provalar, Akademi'nin büyük toplantı salonunda yapıldı. Konuşmalar yapıldı, metinler okundu, şarkılar söylendi, herkesin önünde diplomalar, ödüller ve madalyalar verildi.

Matthew ve Marilla'nın, platformdaki sadece bir öğrenci için ağzı kulaklarındaydı; en iyi metni okuyan ve Avery bursu kazananı olarak parmakla gösterilen ve hakkında fısıldanan; soluk yeşil renkli elbiseli, hafifçe kızarmış yanakları ve yıldızlı gözleri olan uzun boylu bir kız.

"Onu yanımıza aldığımız için mutlusundur heralde Marilla?" diye fısıldadı Matthew, Anne yazısını bitirdiğinde salona girdiği andan bu yana ilk kez konuşmuştu.

"Bu mutlu olduğum ilk sefer değil," diye karşılık verdi Marilla. "Bir şeyleri yüzüme vurmayı seviyorsun, Matthew Cuthbert."

Arkalarında oturan Bayan Barry öne doğru eğildi ve şemsiyesiyle arkadan Marilla'yı dürttü.

"Anne-kızıyla gurur duymuyor musun? Ben duyuyorum," dedi.

Anne o akşam Matthew ve Marilla ile birlikte Avonlea'ya gitti. Nisan ayından beri evde değildi ve bir gün daha bekleyemeyeceğini hissetti. Elma çiçekleri açmıştı, dünya taze ve gençti. Diana onunla buluşmak için Green Gables'taydı. Marilla'nın pencere pervazına bir gül koyduğu beyaz odasında etrafına baktı ve mutluluk dolu derin bir iç çekti.

"Ah, Diana, tekrar geri dönmek çok güzel. Pembe gökyüzüne uzanan sivri uçlu köknarları, o beyaz bahçeyi ve eski Karlar Kraliçesi'ni görmek çok güzel. Nane kokusu ne hoş, değil mi? Ve o çay gülü; sanki şarkılar, umutlar ve dualar bir araya gelmiş gibi. Seni tekrar görmek harika Diana!"

"Stella Maynard'ı benden daha çok sevdiğini sanıyordum," dedi Diana sitemle. "Josie Pye bana öyle söyledi. Josie ona âşık olduğunu söyledi."

Anne güldü ve Diana'nın buketindeki soluk "haziran zambaklarını" üzerine yağdırdı.

"Stella Maynard bir kız hariç hayatta en sevdiğim kız ve o kız da sensin, Diana," dedi. "Seni her zamankinden daha çok seviyorum ve sana anlatacak çok şeyim var. Ama tam şu an, burada oturup sana bakmak yeterince mutluluk vericiymiş gibi hissediyorum. Sanırım yorgunum, çalışmaktan ve hırslı olmaktan yoruldum. Yarın en az iki saatimi meyve bahçesinde çimenlere yatıp kesinlikle hiçbir şey düşünmeden geçirmek istiyorum."

"Harika bir iş çıkardın Anne. Sanırım Avery Bursu'nu kazandığına göre öğretmen olmayacaksın?"

"Hayır. Eylül ayında Redmond'a gidiyorum. Bu harika değil mi? Altın değerinde üç aylık, muhteşem bir tatilden sonra yepyeni bir hırs kaynağım olacak. Jane ve Ruby öğretmen olacaklar. Hepimizin sınıfı geçmiş olduğunu düşünmek harika değil mi? Aksi Spurgeon ve Josie Pye bile!"

Diana, "Newbridge yöneticileri Jane'e okullarında iş teklif etti bile," dedi. "Gilbert Blythe da öğretmen olacak. Buna mecbur. Babasının gelecek yıl onu üniversiteye gönderecek bütçesi yok, bu yüzden kendi yolunu çizmeye çalışıyor. Bayan Ames

ayrılmaya karar verirse buradaki okulda çalışmasını bekliyorum."

Anne dehşetle karışık bir şaşkınlık duydu. Bundan haberi olmamıştı; Gilbert'ın da Redmond'a gideceğini sanıyordu. O ilham verici rekabetleri olmadan ne yapardı? Gerçek bir diploma alma olasılığı olan bir karma eğitim fakültesinde eğitim görmek bile, aslında dsotu olan o düşmanı olmadan çok sıradan olmaz mıydı?

Ertesi sabah kahvaltıda Anne aniden Matthew'un iyi görünmediğini fark etti. Kesinlikle bir yıl öncesine göre çok daha solgun görünüyordu.

"Marilla," dedi Matthew dışarı çıktığında tereddütle, "Matthew iyi mi?"

"Hayır, değil," dedi Marilla sıkıntılı bir ses tonuyla. "Bu bahar kalbi ile gerçekten kötü sorunlar yaşadı ve kendine biraz olsun izin vermiyor. Onun için gerçekten endişeliydim ama bu aralar biraz daha iyi ve iyi bir adam işe aldık, bu yüzden biraz dinlenip toparlanacağını umuyorum. Şimdi evdesin ya, belki bunun da bir faydası olur. Onu hep neşelendiriyorsun."

Anne masaya yaslandı ve Marilla'nın yüzünü ellerinin arasına aldı.

"Sen de görmek istediğim kadar iyi görünmüyorsun, Marilla. Yorgun görünüyorsun. Çok çalıştığından korkuyorum. Şimdi evde olduğum için biraz dinlenmelisin. Sadece bugün tüm eski yerleri ziyaret edip eski hayallerimin peşine düşeceğim ve sonra ben işleri yaparken tembellik etme sırası sende olacak."

Marilla, kızına sevgiyle gülümsedi.

"Sebebi iş değil, başım. Şimdi çok sık ağrılarım oluyor, gözlerimin arkasında. Doktor Spencer gözlüklerimle uğraşıp

duruyor ama bana hiç iyi gelmiyorlar. Haziran ayının sonlarında adaya gelen seçkin bir göz doktoru var ve doktor onu görmem gerektiğini söylüyor. Sanırım gitmem gerekecek. Artık rahatlıkla okuyamıyor ve dikiş dikemiyorum. Anne, itiraf etmem gerekir ki Akademi'de çok iyi iş çıkardın. Bir yıl içinde Birinci Sınıf Lisansı almak ve Avery Bursu'nu kazanmak, Bayan Lynde, fazla gururun insanı kör ettiğini ve kadınların yükseköğrenimine hiç inanmadığını, kadınların gerçek alanı için uygun olmadığını söylüyor. Ben bunların tek bir kelimesine bile inanmıyorum. Rachel demişken, son zamanlarda Abbey Bank hakkında bir şey duydun mu Anne?"

"Sallantıda olduğunu duydum," diye cevapladı Anne. "Neden?"

"Rachel da böyle söyledi. Geçen hafta gün buradaydı ve bu konuda bazı dedikodular çıktığını söyledi. Matthew gerçekten endişelendi. Biriktirdiğimiz her şey o bankada; her bir kuruş. Matthew'un ilk başta parayı Tasarruf Bankası'na koymasını istemiştim ama yaşlı Bay Abbey babamın çok yakın arkadaşıydı ve babam her zaman onun bankasını kullanırdı. Matthew, başında onun olduğu herhangi bir bankanın herkes için yeterince iyi olduğunu söylemişti."

"Bence o adam yıllar boyunca sadece göstermelik başkanlık yaptı," dedi Anne. "O çok yaşlı bir adam; gerçek anlamda kurumun başında olanlar yeğenleri."

"Eh, Rachel bize bunu söylediğinde, Matthew'un paramızı oradan hemen çekmesini istedim ve o da düşüneceğini söyledi. Ama Bay Russell dün bankanın iyi durumda olduğunu söyledi."

Anne, güzel gününü açık havada geçirdi. O günü asla unutmadı; öylesine parlak, güzel ve altın renkli, gölgelerden uzak

ve hoş çiçeklerle dolu. Anne capcanlı saatlerinin birçoğunu meyve bahçesinde geçirdi; Orman Perisinin Baloncuğu ile Söğütgölü ve Menekşe Diyarı'na gitti; papaz evine uğradı ve Bayan Allan ile tatmin edici bir konuşma yaptı ve nihayet akşam Matthew ile birlikte inekler için Âşıklar Yolu'ndan arka meraya gitti. Günbatımıyla beraber ormanlar ışıldamaya başladı ve o sıcacık parlaklığı batıdaki tepenin boşluklarından süzüldü. Matthew yavaşça öne eğilmiş başıyla yürüdü; uzun boylu ve başı dik Anne, adımlarını Matthew'un adımlarıyla eşleştirdi.

"Bugün çok çalıştın, Matthew," dedi sitemle. "Neden kendine yükleniyorsun?"

İneklerin içeri girmesine izin vermek için avlu kapısını açarken Matthew, "Yani, yapamıyorum işte," dedi. "Sorun şu ki artık yaşlanıyorum Anne ve sürekli unutuyorum. Ben hayatım boyunca hep çok çalıştım ve çalışırken ölmeyi yeğlerim."

Anne, "Almak için geldiğin erkek çocuk olsaydım," dedi Anne, "Sana şimdi çok yardım edebilirdim ve seni yüzlerce işten kurtarabilirdim. Sadece bunun için, erkek olmayı yürekten isterdim."

Matthew, "Seni bir düzine erkek çocuğa bile değişmem," dedi Matthew, Anne'in elini okşayarak. "Unutma, bir düzinesine bile. Yani, sanırım Avery Bursu'nu alan bir oğlan değildi, değil mi? O bir kızdı, benim kızım, benim gurur duyduğum kızım."

Bahçeye giderken utangaç gülümsemesiyle ona gülümsedi. Anne, o anın hayalini yanına aldı ve o gece odasına gittiğinde açık penceresinde, geçmişi düşünerek ve geleceği hayal ederek uzun süre oturdu. Karlar Kraliçesi'nin dışı ay ışığıyla puslu beyazdı; kurbağalar Orchard Slope'un ötesindeki bataklıkta şarkı

söylüyorlardı. Anne her zaman o gecenin gümüşümsü, huzurlu güzelliğini ve hoş kokulu sakinliğini hatırladı.

Hüzün hayatına dokunmadan önceki son geceydi ve bu soğuk, kutsal dokunuş ona temas ettiği zaman, hayat bir daha asla aynı olamazdı.

37. Bölüm

Adı Ölüm Olan Melek

"Matthew, Matthew, sorun nedir? Matthew, hasta mısın?"

Konuşan Marilla'ydı, her titrek kelimesinde korku vardı. Anne salondan geldi, elleri beyaz nergislerle doluydu; Anne'in beyaz nergislerin görünümünü veya kokusunu tekrar sevmesi çok uzun zaman aldı, o an Marilla'yı duydu ve Matthew'un sundurma kapısında durduğunu gördü. Elinde katlanmış bir gazete vardı ve yüzü garip bir şekilde gergin ve griydi. Anne elindeki çiçekleri düşürdü ve Marilla ile aynı anda mutfaktan Matthew'un yanına fırladı. İkisi de çok geç kalmışlardı; onlar ulaşana dek Matthew çoktan bilincini yitirmişti.

"Bayıldı," Marilla nefes nefese. "Anne, Martin'e koş, çabuk, çabuk! Ahırda."

Postaneden arabayla yeni dönmüş olan işçi Martin, hemen doktora doğru yola çıktı ve Bay ve Bayan Barry'yi yollamak

için Orchard Slope'a haber verdi. Bir işi için orada olan Bayan Lynde de geldi. Anne ve Marilla'yı dağılmış bir halde Matthew'un bilincini geri getirmeye çalışırken buldular.

Bayan Lynde onları nazikçe bir kenara itti, Matthew'un nabzını ölçmeyi denedi ve sonra kulağını kalbinin üzerine koydu. Endişeli yüzlerine kederli bir şekilde baktı ve gözleri yaşlarla doldu.

"Ah, Marilla," dedi ağır bir sesle. "Sanırım onun için yapabileceğimiz bir şey yok."

"Bayan Lynde, onun, yani Matthew'un..." Anne, o korkunç kelimeyi söyleyemedi; yüzü rahatsız ve solgun bir hal aldı.

"Çocuğum, evet, korkarım öyle. Yüzüne bak. O yüzü benim gördüğüm kadar sık gördüğünüz zaman bunun ne anlama geldiğini bilirsiniz."

Anne, Matthew'un kıpırtısız yüzüne baktı ve İlahi Varlık'ın mührünü gördü.

Doktor geldiğinde ölümün çabuk ve muhtemelen ağrısız olduğunu ve ani bir şoktan kaynaklanmış olabileceğini söyledi. Şokun sırrının Matthew'un tuttuğu ve Martin'in o sabah ofisten getirdiği gazetede olduğu keşfedildi. Gazetede, Abbey Bankası'nın iflasını duyuran bir haber vardı.

Haber Avonlea'ya hızla yayıldı ve bütün gün dostlar ve komşular Green Gables'ı doldurdular, ölüler ve yaşayanlar için işler yapıldı. İlk kez utangaç, sessiz Matthew Cuthbert merkezi öneme sahip bir insan olmuştu; ölümün bembeyaz haşmeti üzerine çökmüş ve onu taçlandırarak dünyadan ayırmıştı.

Sakin gece Green Gables'ın üzerine yavaşça indiğinde, eski ev sessiz ve huzurluydu. Salonda, Matthew Cuthbert tabutundaydı, uzun gri saçları sakin yüzünü çevreliyordu, ve bu yüzde

sanki uyuyormuş da hoş rüyalar görüyormuş gibi nazik, hafif bir gülümseme vardı. Etrafında çiçekler vardı; ilk gelin olduğu zamanlarında annesinin evlerinin bahçesine diktiği ve Matthew'un her zaman gizli, dile getirilmez bir aşkla bağlı olduğu tatlı, modası geçmiş çiçeklerdi bunlar. Anne bunları toplayıp ona getirmişti; acı dolu, yaşsız gözleri bembeyaz yüzünde alev ateş yanıyordu. Onun için yapabileceği son şey buydu.

Barryler ve Bayan Lynde o gece onlarla birlikte kaldılar. Anne'in penceresinin önünde durduğu çatı odasına giden Diana nazikçe sordu:

"Anne, canım, bu gece seninle uyumamı ister misin?"

"Teşekkür ederim Diana." Anne içtenlikle arkadaşının yüzüne baktı. "Sanırım yalnız kalmak istediğimi söylersem beni yanlış anlamazsın. Korkmuyorum. O andan beri bir dakika bile yalnız kalmadım ve yalnız kalmak istiyorum. Çok sessiz, sessiz olmak istiyorum ve anlamaya çalışmak istiyorum. Anlayamıyorum. Bir yarım bana Matthew'un ölü olamayacağını söylüyor ve diğer yarım ise uzun zamandır ölü olduğunu ve bu korkunç sızıyı o zamandan beri çektiğimi söylüyor."

Diana onu tam olarak anlayamadı. Marilla'nın, o şiddetli telaşıyla doğal kayıtsızlığının ve hayat boyu sürdürdüğü alışkanlıklarının tüm sınırlarını yıkan derin duygularla dolu kederini, Anne'in gözyaşı akıtmadığı kederinden daha iyi kavrayabiliyordu. Fakat yine de Anne'i ilk nöbetini kederle tutmak için yalnız bırakarak nazikçe uzaklaştı.

Anne yalnız kalınca gözyaşlarının akmasını umdu. Çok sevdiği ve ona karşı çok nazik olan Matthew için gözyaşı dökemiyor olması, ona korkunç bir şeymiş gibi görünüyordu. Geçen akşam günbatımında yürüyen Matthew, şimdi yüzün-

de bir huzurla aşağıdaki loş odada yatıyordu. Ama ilk başta gözyaşı gelmedi, karanlıkta penceresinden eğildi ve dua ettiği tepelerin ötesindeki yıldızlara baktı ama hayır, gözyaşı yoktu, uyuyana kadar sızlayıp duran aynı korkunç donuk acı ve yıpranmış günün acısıyla gerginliği vardı.

Gece, sükûnet ve etrafını saran karanlık içinde uyandı ve o gün yaşananlar bir keder dalgası halinde üzerine geldi. Matthew'un yüzünü görebiliyordu, geçen akşam kapıda ayrılırken gülümsediği gibi ona gülümsüyordu, sesini duyabiliyordu, "Benim kızım, benim gurur duyduğum kızım." Sonra gözyaşları geldi ve Anne tüm kalbiyle ağladı. Marilla onu duydu ve rahatlatmak için içeri girdi.

"Tamam, tamam, ağlama, canımın içi. Bu onu geri getiremez. Ağlamak doğru değil. Bunu bugün de biliyordum, ama o an engel olamadım. Benim için her zaman çok iyi, nazik bir kardeşti, ama Tanrı en iyisini bilir."

"Ah, ağlamama izin ver Marilla," diye ağladı Anne. "Gözyaşları bana bu acı gibi zarar vermiyor. Benimle bir süre burada kal ve kolunu bana sar. Diana'nın kalmasını isteyemezdim, o çok tatlı ve nazik ama bu onun kederi değil, o bunun dışında ve bana yardım edebilecek kadar yakın değil yüreğime. Bu bizim kederimiz, senin ve benim. Ah, Marilla, onsuz ne yapacağız?"

"Birbirimize sahibiz Anne. Eğer burada olmasaydın, hiç gelmemiş olsaydın ne yapardım bilmiyorum. Ah, Anne, belki de sana biraz katı ve sert davrandım ama bütün bunlar yüzünden seni Matthew'un sevdiği kadar sevmediğimi düşünmemelisin. Bunu söyleyebilecekken söylemek istiyorum. Kalbimden gelen şeyleri söylemek benim için hiç kolay olmadı, ama böyle durumlarda daha kolay. Seni kendi kanımdan, canımdan bir

parçaymışsın gibi seviyorum ve Green Gables'a geldiğinden beri benim sevincim ve huzurum oldun."

İki gün sonra Matthew Cuthbert'ı çiftlik evinin eşiğinin üzerinden taşıdılar ve işlediği tarlalardan, sevdiği bahçelerden ve diktiği ağaçlardan uzağa taşıdılar. Sonra Avonlea her zamanki sakinliğine geri döndü, hatta Green Gables'ta bile işler eskisi gibi yoluna girdi ve işler her an "tanıdık her şeyde yitik bir şeyler olduğu" hissine rağmen düzenli olarak yerine getirildi.

Kederi yeni yeni tanıyan Anne, Matthew olmadan eskisi gibi devam edebilmelerinin neredeyse üzücü olduğunu düşündü. Köknarların ardındaki gündoğumunu ve bahçede açan soluk pembe tomurcukları görünce, ona eskisi gibi bir sevinç demeti verdiklerini keşfettiği, Diana'nın ziyaretlerinin ona keyif verdiğini ve Diana'nın neşeli sözlerinin ve hareketlerinin onu kahkahalara ve gülümsemelere gark ettiğini; kısacası, güzel çiçeklerin, sevgi ve dostluk dünyasının, ona keyif verme ve kalbini heyecanlandırma gücünü kaybetmediğini, hayatın hâlâ ona ısrarlı bir şekilde seslendiğini fark ettiği o an utanç ve pişmanlık duydu.

Bir keresinde papaz evi bahçesinde bir araya geldiklerinde Bayan Allan'a şöyle dedi:

"Bir şekilde, artık bu şeylerden zevk almak, artık o gittiği için Matthew'a sadakatsizlik gibi görünüyor," dedi. "Onu her zaman çok özlüyorum; yine de, Bayan Allan, dünya ve yaşam bana çok güzel ve ilginç görünüyor. Bugün Diana komik bir şey söyledi ve kendimi gülerken buldum. Tüm bunlar ilk yaşandığında bir daha asla gülemeyeceğimi düşünmüştüm. Ve bir şekilde sanki gülmemem gerekiyormuş gibi hissediyorum."

"Matthew buradayken senin güldüğünü duymayı severdi ve etrafındaki hoş şeylerden keyif aldığını bilmekten onu mutlu ederdi," dedi Bayan Allan nazikçe. "O şimdi sadece uzakta ve tüm bunların aynen devam ettiğini bilmek istiyor. Kalbimizi, doğanın bize sunduğu iyileştirici etkilere karşı kapatmamamız gerektiğinden eminim. Ama hislerini anlayabiliyorum. Bence hepimiz aynı şeyi yaşıyoruz. Sevdiğimiz biri bizimle o zevki paylaşmak için artık burada olmadığında, herhangi bir şeyin bizi memnun edebileceği düşüncesine içerleriz ve bize geri dönen hayata olan ilgimizi fark ettiğimizde üzüntümüze sadakatsizlik ediyormuş gibi hissederiz."

"Bu öğleden sonra Matthew'un mezarına bir gül ağacı dikmek için mezarlığa gittim," dedi Anne rüyada gibi. "Annesinin uzun süre önce İskoçya'dan çıkardığı küçük beyaz İskoç gül ağacından bir fidan aldım; Matthew her zaman en çok bu gülleri severdi; dikenli saplarında çok küçük ve tatlıydılar. Gülleri mezarının yakınlarına ekebilecek olmam beni çok mutlu etti, sanki yanında olmak için uğraşırken onu memnun edecek bir şey yapıyordum. Umarım cennette onlara benzer gülleri vardır. Belki de onca yaz boyunca sevdiği o küçük beyaz güllerin ruhları onunla buluşmak için oradadır. Şimdi eve gitmeliyim. Marilla evde yalnız ve alacakaranlıkta kendini çok yalnız hissediyor."

Bayan Allan, "Korkarım üniversiteye gittiğin zaman daha da yalnız kalacak," dedi.

Anne cevap vermedi; iyi geceler diledi ve yavaşça Green Gables'a geri döndü. Marilla ön kapının basamaklarında oturuyordu ve Anne onun yanına oturdu. Kapı arkalarında açıktı; pürüzsüz iç kıvrımları deniz günbatımlarını anımsatan büyük,

pembe bir kabuklu deniz canlısının kabuğu tarafından tutuluyordu.

Anne birkaç uçuk sarı hanımeli topladı ve saçlarına taktı. Her hareketinden sonra, ruhani bir kutsanma misali burnuna gelen o lezzetli koku hoşuna gidiyordu.

"Doktor Spencer sen yokken buraya geldi," dedi Marilla. "Uzmanın yarın şehirde olacağını söyledi ve yanına gidip gözlerimi muayene ettirmem konusunda ısrar etti. Sanırım gidip bu işi aradan çıkarsam iyi olur. Adam bana gözlerime uygun gözlükleri verebilirse minnettar olurum. Ben yokken burada yalnız kalman sorun olmaz, değil mi? Martin beni götürmek zorunda kalacak ve yapılması gereken ütü ve yemekler var."

"Sorun olmaz. Diana bana arkadaşlık etmek için gelir. Ütüyü ve yemekleri güzelce hallederim; mendilleri kolalamamdan veya pastayı merhem aromalı yapmamdan korkmana gerek yok."

Marilla güldü.

"O zamanlar hatalar yapan bir kızdın, Anne. Hep başını belaya sokuyordun. Bazen lanetli olduğunu düşünüyordum. Saçlarını boyadığın zamanı hatırladın mı?"

"Evet kesinlikle. Onu asla unutmayacağım," diye gülümsedi Anne, biçimli kafasına sarılmış kalın saç örgüsüne dokunarak. "Saçlarım hakkında ne kadar endişe ettiğimi düşündüğümde bazen biraz gülüyorum; ama fazla gülemüyorum, çünkü o zamanlar bu benim için gerçek bir sorundu. Saçlarım ve çillerim yüzünden çok acı çektim. Çillerim gerçekten gitti ve insanlar bana saçlarımın kumral olduğunu söyleyecek kadar nazikler; Josie Pye hariç herkes. Dün saçlarımın gerçekten her zamankinden daha kırmızı olduğunu düşündüğünü ya da

en azından siyah elbisemin onların daha kırmızı görünmesini sağladığını söyledi ve bana kızıl saçlı insanların, kızıl saçlara hiç alışıp alışmadığını sordu. Marilla, Josie Pye'ı sevmeye çalışmaktan vazgeçmeye neredeyse karar verdim. Bir zamanlar onu sevmek için kahramanca bir çaba diyebileceğim her şeyi yaptım, ancak Josie Pye sevilmeyecek biri."

"Josie bir Pye," dedi Marilla sert bir şekilde, "huysuz olmak elinde değil. Sanırım bu tür insanlar toplumda yararlı bir amaca hizmet ediyorlar, ama şunu söylemeliyim ki, ne amaca hizmet ettiklerini ancak, deve dikeninin hizmet ettiği amacı bildiğim kadar biliyorum. Josie öğretmen mi olacak?"

"Hayır, gelecek yıl Akademi'ye geri gidecek. Aksi Spurgeon ve Charlie Sloane da öyle yapacak. Jane ve Ruby öğretmen olacak ve ikisi de okul buldu; Jane Newbridge'de, Ruby de batıda bir yerde."

"Gilbert Blythe da öğretmen olacak, değil mi?"

"Evet," dedi Anne kısaca.

"Ne kadar da yakışıklı bir çocuk," dedi Marilla dalgınca. "Geçen pazar onu kilisede gördüm, uzun boylu ve tam bir erkek gibi görünüyordu. Babasının o yaştaki haline çok benziyor. John Blythe iyi bir çocuktu. Çok yakın arkadaştık, o ve ben. İnsanlar ona benim sevgilim derlerdi."

Anne merakla başını kaldırdı.

"Ah, Marilla, neler oldu? Neden sen —"

"Tartıştık. Onu affetmemi istediğinde affetmedim. Bir süre sonra affedecektim ama huysuzdum, kızgındım ve önce onu cezalandırmak istedim. Bir daha geri gelmedi. Bytheların hepsi özgürdü. Ama bunun için her zaman pişman olmuşumdur. Fırsatım olduğunda onu affetmiş olmayı hep istemişimdir."

"Yani, senin de hayatında biraz romantizm vardı," dedi Anne hafifçe.

"Evet, sanırım öyle de diyebilirsin. Bana baktığında öyle olduğunu düşünmezsin ama değil mi? Ancak insanları dış görünüşlerinden asla anlayamazsın. Herkes beni ve John'u unuttu. Ben de unutmuştum. Ama geçen pazar Gilbert'ı görünce her şeyi hatırladım."

38. Bölüm

Yoldaki Dönemeç

Sonraki gün Marilla şehre gitti ve akşam döndü. Anne, Diana ile Orchard Slope'a gitmişti ve geri geldiğinde Marilla'yı mutfak masasında, başını eline dayamış bir şekilde otururken buldu. Hüzünlü tavrındaki bir şey Anne'in kalbinin titremesine neden oldu. Daha önce hiç Marilla'yı böyle uyuşuk ve kıpırtısızca otururken görmemişti.

"Çok mu yoruldun, Marilla?"

"Evet, hayır, bilmiyorum," dedi Marilla yorgunca başını kaldırarak. "Sanırım yorgunum ama onu düşünmüyordum. Sorun o değil."

"Göz doktoruna gittin mi? Ne dedi?" diye sordu Anne gergin bir ifadeyle.

"Evet, gittim. Gözlerimi muayene etti. Okumayı, dikiş dikmeyi ve gözleri zorlayan tüm işleri tamamen bırakırsam, ağla-

mamaya dikkat edersem ve bana verdiği gözlükleri takarsam gözlerimin kötüleşmeyeceğini ve baş ağrılarımın düzeleceğini düşünüyor. Ama dediklerini yapmazsam altı ayda kesinlikle tamamen kör olacağımı söyledi. Kör! Anne, düşünsene!"

Anne, ilk dehşet nidasından sonra, bir süreliğine sessiz kaldı. Kendini hiç konuşamayacakmış gibi hissediyordu. Sonra cesurca ama sesi çatlayarak konuştu:

"Marilla, sakın öyle düşünme. Biliyorsun ki sana umut verdi. Eğer dikkatli olursan görüşünü tamamen kaybetmeyeceksin ve gözlükleri baş ağrılarını iyileştirirse çok iyi olacak."

"Ben buna umut demezdim," dedi Marilla acı acı. "Okuyamazsam, dikiş dikemezsem veya başka şeyler yapamazsam ne için yaşayacağım ki? Kör veya ölü olsam da olur. Ağlamaya gelirsek de, yalnız kaldığımda kendimi tutamam ki. Ama bu konuda konuşmamın bir anlamı yok. Bana bir fincan çay getirirsen çok sevinirim. Neredeyse tamamen tükendim. En azından şimdilik bundan kimseye bahsetme. İnsanların buraya gelip bana soru sormalarına, acımalarına ve bu konuda konuşmalarına dayanamam."

Marilla öğle yemeğini yediğinde Anne onu gidip yatması için ikna etti. Sonra çatı odasına gidip gözyaşları ve kalbindeki ağırlıkla karanlıkta penceresinin önüne oturdu. İşler, eve gelip orada oturduğu geceden beri, üzücü bir şekilde ne kadar de değişmişti! O zamanlar Anne umut ve mutlulukla doluydu ve gelecek umuduyla tozpembe görünüyordu. Anne o zamandan bu yana yıllarca yaşamış gibi hissediyordu ama yatağa giderken dudaklarında bir gülümseme ve kalbinde bir sakinlik vardı. Görevine cesurca bakmıştı ve onu bir dost olarak görmüştü; görevlerle açıkça yüzleştiğimiz her zaman olduğu gibi.

Birkaç gün sonra bir öğleden sonrasında, Marilla ön taraftan, bir ziyaretçiyle konuştuğu yerden yavaşça içeri geldi. Anne adamı sadece Carmody'den Sadler diye tanıyordu. Anne adamın, Marilla'nın yüzünde o ifadeye neden olabilecek ne söylediğini merak etti.

"Bay Sadler ne istedi, Marilla?"

Marilla pencerenin yanına oturup Anne'e baktı. Göz doktorunun yasaklamasına rağmen gözleri yaşlıydı ve konuşurken sesi çatladı:

"Green Gables'ı satacağımı duydu ve almak istiyor."

"Almak mı! Green Gables'ı almak mı?" Anne doğru duyup duymadığını merak etti. "Ah, Marilla, Green Gables'ı satacak olamazsın!"

"Anne, başka ne yapmalıyım bilmiyorum. Her şeyi düşündüm. Gözlerim sağlıklı olsaydı burada kalabilirdim, iyi bir işçiyle idare edebilirdim. Ama işler böyleyken yapamam. Görüşümü tamamen kaybedebilirim ve işleri idare etmek için uygun halde olamam. Evimi satmak zorunda kaldığım günü görecek kadar yaşayacağımı hiç düşünmezdim. Ama işler sadece daha da kötüleşir ve eskir, sonra da kimse burayı satın almak istemez. Paramız son kuruşuna kadar o bankaya gitti ve Matthew'un geçen sonbaharda verdiği, ödenmesi gereken faturalar var. Bayan Lynde çiftliği satmamı ve birinde —herhalde onda— kalmamı öneriyor. Çok para etmez, küçük ve eski bir yapı. Ama yaşamama yetecek kadar getirisi olur herhalde. O burs sana verildiği için çok mutluyum Anne. Sadece tatillerinde gelecek bir evin olmayacağı için üzülüyorum ama bir şekilde idare edersin herhalde."

Marilla dayanamayıp acı acı ağladı.

"Green Gables'ı satmamalısın," dedi Anne kararlılıkla.

"Ah, Anne, keşke buna mecbur kalmasaydım. Ama sen de görüyorsun, burada tek başıma kalamam. Sorunlar ve yalnızlık beni delirtir. Ve sonunda kör olurum, biliyorum bunu."

"Burada tek başına kalmana gerek yok, Marilla. Ben seninle olacağım. Redmond'a gitmiyorum."

"Redmond'a gitmemek!" Marilla bitap yüzünü ellerininin arasından kaldırıp Anne'e baktı. "Neden, ne demek istiyorsun?"

"Söylediğim şeyi. Bursu almayacağım. Kasabadan döndüğün gece karar verdim buna. Benim için yaptığın onca şeyden sonra seni sorunlarınla yanlız bırakabileceğimi düşünmüyorsun, değil mi Marilla? Düşünüyordum ve plan yapıyordum. İzin ver sana planlarımı anlatayım. Bay Barry gelecek sene için çiftliği kiralamak istiyor. Yani onunla uğraşmana gerek kalmayacak. Ve ben öğretmenlik yapacağım. Buradaki okula başvurdum ama kabul edileceğimi sanmıyorum çünkü anladığım kadarıyla yönetim kurulu o pozisyonu Gilbert Blythe'a vermeye söz vermiş. Ama Carmody okulunu alabilirim, Bay Blair dün akşam dükkânda bana öyle söyledi. Tabii, Avonlea okulunu alabilseydim daha hoş ve uygun olurdu. Ama bir evde kalıp kendim Carmody'ye gidip geri gelebilirim, en azından ılık havalarda. Kışın bile eve cuma günleri gelebilirim. Onun için bir at tutarız. Ah, her şeyi planladım, Marilla. Sana kitap okuyacağım ve seni neşelendireceğim. Sıkılmayacaksın ve yalnız kalmayacaksın. Seninle ben burada çok mutlu ve rahat olacağız."

Marilla onun bu sözlerini rüyadaymışçasına dinlemişti.

"Ah Anne, biliyorum ki sen burada olsan gayet iyi idare edebilirdim. Ama benim için kendini feda etmene izin veremem. Bu çok kötü olur."

"Saçmalık!" Anne neşeyle güldü. "Feda edilen bir şey yok. Hiçbir şey Green Gables'tan vazgeçmek kadar kötü olamaz, hiçbir şey canımı daha çok yakamaz. Bu güzel eski evi elimizde tutmalıyız. Ben kararımı verdim, Marilla. Redmond'a gitmiyorum, burada kalacağım ve öğretmenlik yapacağım. Benim için biraz olsun endişelenme."

"Ama yapmak istediğin şeyler ve —"

"Ben yine her zamanki kadar hırslıyım. Sadece hedefimi değiştirdim. İyi bir öğretmen olacağım ve senin gözlerini kurtaracağım. Hem burada evde çalışıp kendi kendime kolej derslerini de alacağım. Ah, benim bir sürü planım var, Marilla. Bir haftadır bunları düşünüyordum. Buradaki hayatıma elimden gelen her şeyi katacağım ve onun da karşıma en iyi şeyleri çıkaracağına inanıyorum. Akademi'den ayrıldığımda geleceğim önümde düz bir yol gibi uzanıyordu. Kilometrelerce uzağı görebildiğimi düşünüyordum. Şimdi o yolda bir dönemeç var. Dönemecin ilerisinde ne olduğunu bilmiyorum ama en iyi şeylerin olduğuna inanıyorum. O dönemecin kendi cazibesi var, Marilla. İlerisindeki yolun nasıl devam ettiğini merak ediyorum; yemyeşil mutluluklar, yumuşacık, renkli ışıklar ve gölgeler, yeni manzaralar, yeni güzellikler, dönemeçler, tepeler ve vadiler var ileride."

"Hayalinden vazgeçmene izin vermemem gerekiyormuş gibi hissediyorum," dedi Marilla burstan bahsederek.

"Ama beni durduramazsın. Artık on altı buçuk yaşındayım ve Bayan Lynde'in bana daha önce söylediği gibi 'keçi gibi inatçıyım'." Anne güldü. "Ah Marilla, bana acıma. Acınmayı sevmem ve buna hiç gerek yok. Güzelim Green Gables'ta kalma düşüncesi kalbimi mutlulukla dolduruyor.

Kimse burayı bizim sevdiğimiz kadar sevemez, o yüzden satmamalıyız."

"Kutsanmış kızım benim!" dedi Marilla pes ederek. "Sanki bana yepyeni bir hayat verdin. Sanırım dişimi sıkıp seni üniversiteye göndermeliyim ama yapamayacağımı biliyorum, o yüzden denemeyeceğim. Fakat bunu telafi edeceğim, Anne."

Anne Shirley'nin üniversiteye gitme hayallerinden vazgeçtiği ve evde kalıp öğretmen olacağı Avonlea'da duyulduğunda, bu konuda birçok tartışma yaşandı. İnsanların çoğu, Marilla'nın gözleri hakkında hiçbir şey bilmediklerinden bu kararın aptalca olduğunu düşündüler. Bayan Allan öyle düşünmedi. Bunu Anne'e onaylayan sözlerle söylediğinde kızın gözleri mutlulukla yaşlandı. İyi yürekli Bayan Lynde de öyle düşünmedi. Bir akşam geldiğinde Anne ve Marilla'yı, ılık, güzel kokulu yaz günbatımında ön kapıda otururken buldu. Alacakaranlık bastırdığında orada oturmayı, bahçede uçuşan beyaz güveleri ve çiy ile kaplı havayı dolduran nane kokusunu seviyorlardı.

Bayan Rachel, oldukça iri vücudunu, yorgunluk ve rahatlamayla karışık uzun bir nefes vererek, arkasında bir sıra uzun, pembe ve sarı hatmi çiçeğinin büyüdüğü taş banka bıraktı.

"Oturduğuma mutlu olduğumu söylemeliyim. Tüm gün ayaktaydım ve doksan kilo bir çift ayağın taşıması için biraz fazla. Şişman olmamak büyük bir nimet, Marilla. Umarım değerini biliyorsundur. Anne'in üniversiteye gitme fikrinden vazgeçtiğini duydum. Bunu duyduğuma çok sevinmiştim. Şu an zaten bir kadının rahatça alabileceği tüm eğitimi aldın. Kadınların erkeklerle üniversiteye gitmesine ve kafalarını Latince, Yunanca ve tüm o saçmalıklarla doldurmalarına inanmıyorum zaten."

"Ama ben yine de Latince ve Yunanca öğreneceğim, Bayan Lynde," dedi Anne gülerek. "Güzel sanatlar derslerimi tam burada, Green Gables'ta alacağım ve üniversitede öğrenmem gereken her şeyi öğreneceğim."

Bayan Lynde kutsal bir korku ifadesiyle ellerini kaldırdı.

"Anne Shirley, kendini öldüreceksin."

"Hiç de öyle olmayacak. Bunlarla gelişeceğim. Ah, tabii ki hiçbir şeyi abartmayacağım. 'Josiah Allen'in eşi'nin söylediği gibi 'ortada' olacağım. Ama uzun kış akşamlarında çok fazla boş zamanım olacak ve süslü işler için hiç kabiliyetim yok. Carmody'de ders vereceğim, biliyorsun."

"Bilmiyorum. Bence tam burada, Avonlea'da ders vereceksin. Yönetim kurulu okulu sana vermeye karar verdi."

"Bayan Lynde!" diye bağırdı Anne, şaşkınlıkla ayağa fırlarken. "Ama ben Gilbert Blythe'a söz verdiklerini sanıyordum!"

"Öyle yaptılar. Ama Gilbert senin başvurduğunu öğrenince onlara gitti, dün akşam okulda bir iş görüşmesi yaptılar, biliyorsun ve orada, başvurusunu geri çektiğini söyleyerek seninkini kabul etmelerini önerdi. White Sands'te öğretmenlik yapacağını söyledi. Tabii ki Marilla'yla kalmayı ne kadar çok istediğini biliyordu. Bence çok nazik ve düşünceli davrandı. Gerçekten çok da fedakârca, çünkü White Sands'te kalacağı yeri de karşılaması gerekecek ve herkes üniversiteye gitmek için kendi parasını kazanması gerektiğini biliyor. O yüzden yönetim kurulu seni almaya karar verdi. Thomas eve gelip bana söylediğinde çok sevindim."

"Kabul etmememem gerektiğini düşünüyorum," diye mırıldandı Anne. "Demek istediğim, Gilbert'ın ben... benim için böyle bir fedakârlık yapmasına izin vermemeliyim."

"Artık onu durduramazsın sanırım. White Sands'in yönetim kuruluyla belgeleri imzaladı. Yani şu anda reddetmenin ona hiçbir yararı olmaz. Elbette okulu devralacaksın. Şimdi, hiçbir Pye oraya gitmiyorken gayet güzel idare edersin. Josie onların sonuncusuydu ve iyi ki de öyleydi. Son yirmi yıldır bir Pye ya da öteki Avonlea okuluna gidiyor ve sanırım hayattaki amaçları öğretmenlere dünyanın kendi yuvaları olmadığını hatırlatmak. Aman Tanrım! Barrylerin evindeki tüm o yanıp sönen ışıklar da ne anlama geliyor?"

"Diana gelmemi işaret ediyor," Anne güldü. "Biliyorsun eski âdetlere uyuyoruz. Bir koşu gidip bakayım ne istiyormuş."

Anne yoncalı yokuştan aşağı bir geyik gibi koştu ve Lanetli Orman'ın çamlarının gölgelerinin arasında kayboldu. Bayan Lynde arkasından anlayışla baktı.

"Birçok yönden, içinde hâla o çocuk var."

"Farklı yönlerden de, içinde daha çok bir kadın var." Marilla bir anlığına eski canlılığına dönerek sertçe cevap verdi.

Ama canlılık artık Marilla'nın belirleyici özelliklerinden bir değildi. Bayan Lynde o akşam Thomas'ına da bunu söyledi.

"Marilla Cuthbert çok daha yumuşakbaşlı biri haline geldi. Olan bu."

Anne sonraki akşam küçük Avonlea mezarlığına, Matthew'un mezarına tazek çiçekler bırakmaya ve İskoç gül ağacını sulamaya gitti. Orada günbatımına kadar oyalandı, hışırtıları kısık sesli, dostça konuşmalar gibi olan kavakları ve mezarların arasında büyüyen fısıldayan çimleriyle, bu küçük yerin sessizliğini ve sükûnetini seviyordu. Sonunda oradan ayrılıp Parlayan Sular Gölü'ne inen uzun yokuşu yürümeye başladığında güneş çoktan batmıştı ve Avonlea rüya gibi bir ışık için-

de önünde uzanıyordu; "antik barışın yuvası". Havada, sanki bal gibi tatlı yoncalarla kaplı çayırlarda esmiş rüzgâr gibi bir tazelik vardı. Evlerin ışıkları, bahçelerdeki ağaçların arasında parıldıyordu. Ötede, puslu ve mor, unutulmaz, asla durmayan mırıltısıyla deniz vardı. Batı; parıldayan, birbirine karışmış renklerden ibaretti ve göl hepsini daha yumuşak gölgelerle yansıtıyordu. Hepsinin güzelliği Anne'in kalbinin heyecanla çarpmasına neden oldu ve minnetle, hepsine ruhunun kapılarını açtı.

"Sevgili yaşlı dünya," diye mırıldandı, "çok güzelsin ve içinde yaşadığım için çok mutluyum."

Yokuşun yarısında, Blythe evinin kapısından ıslık çalan, uzun boylu genç bir adam çıktı. Bu adam Gilbert'tı ve dudaklarındaki ıslık, Anne'i fark ettiğinde solup gitti. Şapkasını nazikçe kaldırdı ama Anne durup elini uzatmasaydı sessizce yanından geçip gidecekti.

"Gilbert," dedi kızarmış yanaklarla, "Beni düşünerek okuldan vazgeçtiğin için teşekkür etmek istiyorum. Yaptığın çok nazik bir şeydi ve müteşekkir olduğumu bilmeni istiyorum."

Gilbert hevesle uzatılan eli sıktı.

"Özellikle nazik olmaya çalışmadım, Anne. Sana küçük bir iyilikte bulunabildiğim için sevindim. Bundan sonra arkadaş olabilir miyiz? Beni hatam için gerçekten de affettin mi?"

Anne güldü ve başarısızca elini geri çekmeye çalıştı.

"O gün gölün kıyısında seni affetmiştim, gerçi, ben de bilmiyordum. Ne kadar da inatçıydım. Ben, hazır başlamışken her şeyi itiraf edebilirim, kendimi o zamandan beri suçlu hissediyordum."

"Çok iyi arkadaş olacağız," dedi Gilbert neşeli bir şekilde. "İyi arkadaş olmak için doğmuşuz, Anne. Kaderden yeterince kaçtın. Birbirimize birçok yönden yardım edebiliriz, bunu biliyorum. Sen çalışmalarına devam edeceksin, değil mi? Ben de. Gel, seninle eve kadar yürüyeceğim."

Anne mutfağa girince Marilla ona merakla baktı.

"Seninle gelen kimdi Anne?"

"Gilbert Blythe," diye cevapladı Anne, kızardığını fark edince kendine kızarak. "Onunla Barry yokuşunda karşılaştım."

"Gilbert Blythe'la kapıda durup yarım saat boyunca konuşacak kadar iyi arkadaş olduğunu bilmiyordum," dedi Marilla kuru bir gülümsemeyle.

"Değildik, iyi düşmanlardık. Ama gelecekte iyi arkadaşlar olmanın çok daha mantıklı olduğuna karar verdik. Gerçekten de yarım saat boyunca orada durduk mu? Sadece birkaç dakika gibi geldi bana. Ama biliyorsun, beş yıl boyunca kaçırdığımız konuşmaları telafi etmemiz gerekiyor, Marilla."

Anne o akşam, hoşnut bir ifadeyle, uzun süre penceresinin kenarında oturdu. Rüzgâr, kiraz dallarının arasında usulca mırıldandı ve nane kokuları ona ulaştı. Yıldızlar oyuktaki çamların tepelerinde parıldadı ve Diana'nın ışığı eski açıklıkta parıldadı.

Anne'in ufku, Akademi'den geldiği gece burada oturduğundan beri daralmıştı; ama önünde uzanan yol dar olsa bile, sessiz mutluluğun çiçeklerinin o yol boyunca açacağını biliyordu. İçtenlikle yapacağı işin, değerli arzuların ve cana yakın arkadaşlığın getireceği mutluluk onun olacaktı; hiçbir şey onu doğuştan hakkı olan heveslerinden veya hayallerindeki

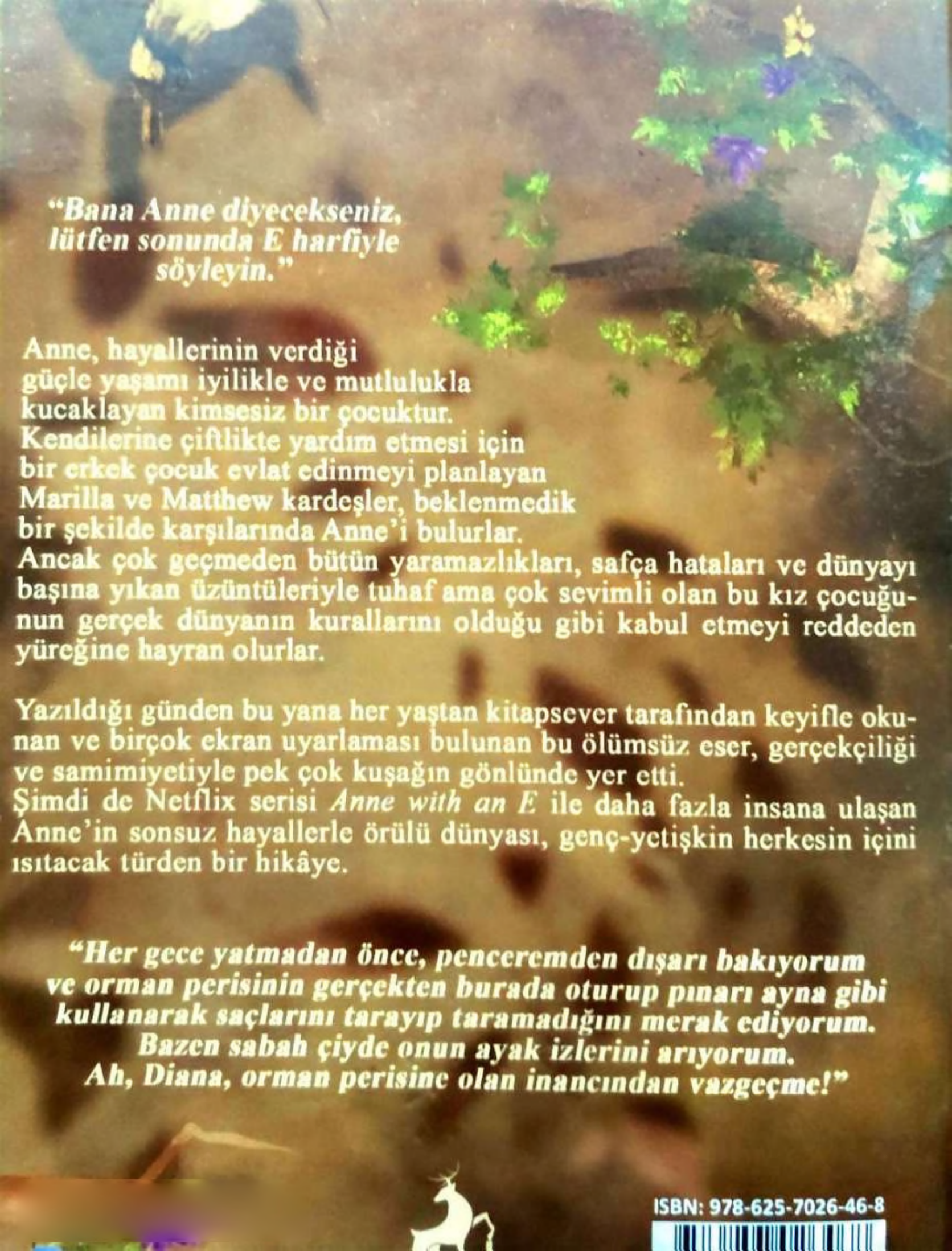
ideal dünyadan ayıramazdı. Ve her zaman, yoldaki o dönemeç vardı!

"'Tanrım cennetinde, dünyada her şey yerli yerinde[3],'" diye sessizce fısıldadı Anne.

3 İngiliz şair ve oyun yazarı Robert Browning'in dizeleri – yhn.

Notlarım

"Bana Anne diyecekseniz, lütfen sonunda E harfiyle söyleyin."

Anne, hayallerinin verdiği güçle yaşamı iyilikle ve mutlulukla kucaklayan kimsesiz bir çocuktur. Kendilerine çiftlikte yardım etmesi için bir erkek çocuk evlat edinmeyi planlayan Marilla ve Matthew kardeşler, beklenmedik bir şekilde karşılarında Anne'i bulurlar. Ancak çok geçmeden bütün yaramazlıkları, safça hataları ve dünyayı başına yıkan üzüntüleriyle tuhaf ama çok sevimli olan bu kız çocuğunun gerçek dünyanın kurallarını olduğu gibi kabul etmeyi reddeden yüreğine hayran olurlar.

Yazıldığı günden bu yana her yaştan kitapsever tarafından keyifle okunan ve birçok ekran uyarlaması bulunan bu ölümsüz eser, gerçekçiliği ve samimiyetiyle pek çok kuşağın gönlünde yer etti. Şimdi de Netflix serisi *Anne with an E* ile daha fazla insana ulaşan Anne'in sonsuz hayallerle örülü dünyası, genç-yetişkin herkesin içini ısıtacak türden bir hikâye.

"Her gece yatmadan önce, penceremden dışarı bakıyorum ve orman perisinin gerçekten burada oturup pınarı ayna gibi kullanarak saçlarını tarayıp taramadığını merak ediyorum. Bazen sabah çiyde onun ayak izlerini arıyorum. Ah, Diana, orman perisine olan inancından vazgeçme!"

ISBN: 978-625-7026-46-8